

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերջագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասուբյուս 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/) (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել կոչքը ցանկացած մեդիայով կամ կրիչով
մեափոփել կամ օգտագործել սույն կոչքը սակայն չես
համար կորը

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material

~~Mr 7~~

~~Page 719~~
703

(347-44)

№ 778

1128

ԲԱՐԻՍ ՍԻՇՆԱԿԻԹԻ

70

Ե Ա Խ Օ Տ

ՄԻՒՒՔԵԱԼԵՄԵ ՄԵՃԼԻՍՄԻՆԻՆ

ԵՒՄԻ ՏԵՕՐԹ ԳԸԹԱ

ՄԱԶՊԱԹԱԼԱՐԸ

ՖԻԼԱՍՈԶՖԱ ՍԻՐԵԹԼԵՐԻՆՏԵՆ

ԼԵՍԱՆԸ ԹԻՒՐԳԻՅԵ ԹԵՐՃԻՒՄԵ

ՕԼՈՒՆՄՈՒՆ ՏՈՐԲ

Յ. Վ.

ԳՕՍԹԱՆԹԱՆԻՅԵ

ՄԻՒՒՔԵՆՏԻՍԵԱՆ ՅՕՏԱՆՆԵՍԻՆ

ԳԱՍՄԱԽԱՆԵՍԻՆՏԵ

- 1856 -

286-66

286-66

Իւ պո երբի տեղի գլխ մալարիս
 Բարիս ահանմեանին պիւ շէրն վէ Բ-Ֆ-ԻՆ
 Կե՛ն: օլար-ըն-փան, մախո-սմա Բերձի-ձե
 օլ-նարագ, ի՛ն-սպ շէ-լէն-տե պատրուլը
 Կըր :

Սո-ճապարեմա սար օլան Ֆերմանը Ա՛վ
 վէ նիւմասի վէ սայրե-տե՛ն պ-ու-լու-լու Բեյթե
 պո- գլխա-պա պատրուլը օլ-պ, սայրե-լու
 Կախի ելերի-տե պատրուլըճագ օլար-ըն-
 փան, ի՛ն-սան-նարա ճի-մ-լու-ի պիւ եերտե պալ
 լանարագ, Շարգ Դ-ս-ե-լու-ի հագգըն-պա Գ-
 կիմ պիւ ի՛ն-սպ օլաճագ Կըր :

2 004

= 36944 - 66

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱԸՊԱԹԱՍՈՒ

Ասթրիա անվեթի թերաֆրենտան քանից Գուլ
Լափանջիայն . . . վե Գարան Հիւպեթ . . .

Գրանտա անվեթի թերաֆրենտան քանից Գ. Գ. Գ.
նա Վալեփոքի . . . վե Գարան տը Գուրգընե . . .

Ինկիլեզ անվեթի թերաֆրենտան քանից Գ. Գ.
բենարն . . . վե Լորա Գափի . . .

Բուսիա անվեթի թերաֆրենտան քանից Օրգոֆ
. . . վե Գարան Գրունոֆ . . .

Սարանիա անվեթի թերաֆրենտան քանից Գ. Գ.
Վուր . . . վե Մարքի տը Վիլլա Մարինա . . .

Տեվեթը Օսմանիե թերաֆրենտան Ապի փա
շա . . . վե Մեհեմեթա Ճեմիլ պե . . . Նաման
մուրախիսապար հազրը օլտուգլարը հալտե :

Ասթրիա , Գրանտա , Ինկիլե
թերա , Բուսիա , Սարանիա , վե
Օսմանիլը մուրախիսապարը , պու
կիլենքի կիլե խարիճիլե նեզարեթի
սերայրնա մեճլիսի միւքեալեմեյե
թօփլանմըշլար տըր :

1 Պաշգա մահալտե տախի իֆտառե օլտուտու
զու վեճհ իլե մուրախիսապարն վե անվեթիլեթին
պու սըրտաա եազըլմալարը : Թեշթիֆաթ սըրտը
եախաա պեօլեքիլեք վե քիլեքիլեքիլեթին կեօթե
րիք պեք շեյ օլմալըպ իլա Գրանտալը ելեֆաթսի իւզե
րինե իսկեթինն պաշլանաղը եազըլարը սըրտը տըր :

Իւր է փլէլ միւսիւ Պուլ Հափընշ
Թայն , բէլամէ պաշարաց , վէ մէշվէ
բէթ մէճիսի մուամէլաթը բէիպիլի
նին , Քօնթ Վալէփըրնէ իհայէ օ
լու նմասրնը Թէքլիֆ իաիւս :

« Պու խուսուս սապրարարը , վէ
» մուախիսարէն տախի Վիէնեատա
» մէրի իւլ իճրա օլան ուսուլ վէ ա
» տէթ իգթիգասրնետան օլուուդտան
» մատաա , պուհուեն իլէ պերասպեր
» պու էննատէ պիւթիւն Նըրորա
» մուրախիսապարընը միսաֆիր գա
» պուլ իտէն հիւքմտարա տախի պիր
» հիւքմէթը մախսուսէ աիր » , տէր :
Վէ պու ինթիխապա ճիւմլէնին պիլ
իթթիֆադ մուվաֆադաթ կէօսլէ
բէճէքլէրինի Քօնթ Պուլ մէմուլ ի
աիւս , մուամէլաթը մէճիսին պու
հայտէ հէր վէճն իլէ պիր հիւսնիւ
խաարէտէ պուլու նաճաղընա տախի
պուհու պիր Թէէմինաթ աաա իտէր :

Սուրախիսապար պիլ իթթիֆադ
պու Թէքլիֆի գապուլ իթաիքլէրին
տէն , Քօնթ Վալէփըր տախի բէիւ
լիք մէմուրնէթիինի իւհտէսինէ ա
լու , մէճիսէ տախի շու վէճն իլէ
Թէշէքլիւր իտէր :

" Մի սիււլէր , պիզլէրի , մուրախ
 " խաս ճեմիլէթինե վասեթա ինթի
 " խասը իլէ միւշէրրէֆ իթմէք միւ
 " բաարնըգասն միւթեշէքքիք օլուպ ,
 " պու շէրէֆէ պիր վէճճ իլէ բայրգ
 " վէ սեղա օլմաարղըմ տէրքեար իսե
 " տէ , գասպու լինտէ թէրէտաիւտ վէ
 " թէէննի բղճար իթմէյի տախի թէճ
 " վիլ խտէմէմ , վէ իթմէմէլլիմ , շիւն
 " քի պու խուսուս կէրէք միւթթե
 " Ֆիզ վէ կէրէք մուխալիֆլէրիմիղին
 " շու քիւշաա օլուճաճապ միւքեալէ
 " մաթէ Վարիս պէլտէսինի պիր մու
 " գարը ինթիխաս պթմէք էֆքեար
 " վէ էմէլլէրինե պիր շէճատէթը ճէ
 " տխտէ տիր :

" Պու պապտէ հասը օլմուշ օլմե
 " իթթիֆապը ումումի , իլէրիւտե
 " վապի օլաճապ ճաճա իւ իգտամա
 " թըմըղն նէթիճէսի հազգընտա
 " տախի պիր ալամէթը խայրիլէ տիր :

" Վէ գաթմա մախասուս օլան ահ
 " վալճէ տախի , պիզլէրէ իհալէ իթ
 " ալիլիլիլի ֆէրայիլի , պիլ հազգանիլէ
 " իճրա իտէրէք , հազգընտա վապի
 " օլան էմիլլէթինիլէ բայրգ վէ սեղա
 " հարէրէթ կէօսթէրմէյէ ճաճա իւ

» իզտամ՝ իտէճէյիմ՝ :

» Ա է պէյհիւտէ միւզաքէրաթլէ
 » իշի ուզաթմամայա մախաուսճա
 » արգգաթ իտէճէյիմ միտիլիւ , միւ-
 » բաա պիր ան էվլէլ սէրմէնգիլի մէ-
 » բամ վէ մագսէտէ վասլ օլմագ իտէ
 » տէ , զիյատէ աճէլէ վէ շիթապ տա-
 » խի պիզլէրի պու մագսէտաէն ու-
 » զագլանարրապիլի օլաուզուհաւ տա-
 » խի ունութմայաճաղլմ :

» Հաթտա , միւսիւլէր , պէստէ-
 » վիյէ ճիւմլէմիզ պիր հիւսնիւ սուլհ
 » էֆքեարր իլէ մէլուֆ օլուպ , հիւ-
 » տէթամիզ միւճատէլաթաէն սարֆը
 » նազար իտէրէք , պիլ մուգապէլէ
 » եեկաիկէրիմիզէ իապաթը թէվէճ
 » ճիւհիւ գալպ իթաիյիմիզ հալտէ ,
 » պիզլէրէ իհալէ օլուհան շու մէմու-
 » բիլէթը ճէսիմէյի քէմայը արգգաթ
 » վէ պիւլաղէթլէ պաշա շրգարապի-
 » լէճէյիմիզ աշիքեար արը : Ա է շու-
 » նու տախի ունութմամայըյըլ քի ,
 » պիւթիւն Աւրսթա պիլա սապր վէ
 » մուհագգագէն պիզլէրէ պէրլէմէք .
 » տէ օլուպ , նազարը արգգաթը իւ-
 » զէրիմիզաէ օլարագ , վէ իֆրաթ
 » եիւրէք թիւքէտէրէք միւզաքէրա-

» Թըմրզըն նէ թիճէ սինէ մու՛նթաղըր
» օլմագտա արը :

Վ. օնթ Վ ալէ վաքինին թէքլիֆի իւզ-
րէ , մազպաթալարըն գալէ մէ ալըն-
մասը , խարիճիյէ նէ զարէ թինտէ մէ-
սալիհի բօլիթիգիյէ աիրէքթօրու միւ-
սիւ Պէնէտէտթիյէ իհալէ օլու՛նմա-
սընա գարար վէրիլիպ , մու՛մայիլէյհ
օ անտէ մէշվէրէ թէ տուխուլ խոէր :

Պիլ ճիւմլէ մուրախխասալար ,
բուխասթնամէլէրինի խարազ խաիւպ
քեաֆֆէսի մուվաֆըզը ուսուլ պու-
լու՛նտուզու՛նտան , թասաիգ օլու՛նա-
բապ , մէճլիա վարապալարը իլէ հըֆզ
օլու՛նուր :

— Վ. օնթ Վ ալէ վաքինին թէքլիֆի վէ-
քեաֆֆէի մուրախխասալարըն գապուլ
վէ թահսիյնի իւզրէ , միւքեալէմէտէ
հէր նէ միւզաքէրէ վագի օլուր խտ ,
գաթիէն է սրար գալմասը պիլ ճիւմլէ
մուրախխասալար թէքաֆլարընտան գա-
պուլ վէ պիլ մուգապէլէ թահիւտ
օլու՛նուր :

— Վ իէննատա փետրվարըն պիրին-
տէ թանգխմ օլու՛նան մազպաթալարը
Սարու՛նիա տէվլէ թի հէնիւզ խոզա
իթմէմիշ օլու՛նտուզու՛նտան , պու տէվլէ :

Թին մուրախիսասլարը կերելը մեզ քիւր
մազպաթայը, վէ կերէք պունա մեր
պուժ օրան վարպայը թէքսիլէն գա-
պուլ իթմիշ օրու գլարընը բէսմէն
պէյան իտերլէր:

— Քոնթ Ա պէվարի, մէ ճլխածէ միւ-
ղաքերաթընա թէ շէպպիւս օրունա
ճազ մատտէլէրին սրբա վէ շերպէ-
սինի պէյան իթտիքտէն սօղրա, Ա ի-
էննատա փեարուար Ա թարիսի իլէ
խնգա օրունան մազպաթանըն, սուլէ
մուգատտէ մաթը ատտ իւ իթիպար
օրունատընըն բէսմէն պէյան գըլըն
մատընը թէքիթ իտեր:

Մուրախիսասլար պու պապտէ օ-
րան է քքեարլէրինի պիրի պիրինէ
պէյան իթտիքտէն սօղրա, մատտա
քի, Աւսթրիա, Գրանտա, Կնկիլէ
թէրրա, Մուսիա, վէ Պամանը էլ-
շիլէրի Ա իէննատա փեարուարըն պի-
րինտէ թանգիմ օրունան մազպաթայը
խնգա իտերլէք, պու մազպաթայա
րապթ օրունամուշ օրան պիր գըլթա վա-
րազատա մէվճուտ օրան մէվատէ (պէշ
մատտէյի էսասիլէյի միւքեպէմէյէ),
տէվէթլէրինին մուվաթապաթ կէօս
թէրմիշ օրու գլարընը ատտի իսպաթ

խթմիչէր տիր, վէ մագամ քի, պու
 վարագա շխմախ տախի միւսայէհէչէ
 էսաս պէյան օլունմագ իւզրէ թանպի
 մի իճաս իտէճէք ախէր պիր վարա
 գանըն ահքեամընա մու թապրդ պու
 լունուպ, պունուն իլէ տախի միւ
 րատ հասըլ օլապիլիր օլաուղունասն,
 պու մաղպաթանըն վէ մէրպու թ վա
 րագասընըն բէամէն մուգասատէմաթը
 սուլհ ատա օլունմասընա, վէ պիրէր
 սիւրէ թինին իմղա օլունարագ իշ պու
 պիրինճի մաղպաթացա բապթ օլուն
 մասընա գարաք վէրիլեր:

— Ան բախխասըար պու վէճհ իլէ,
 մուգասատէմաթը սուլհ իւզէրինէ
 իթթիֆագ իթտիրտէն սօղրա, Քունթ
 Ալալէվքի, պիր միւթարէքէ հու
 սուլի իւզէրինէ սէօհպէթ աչար, Աէ
 պու միւթարէքէնին նէ վէճհ իլէ վէ
 նէ գասար միւտտէթ իշիւն օլաճապը
 իւզէրինէ միւգաքէրէ օլունտուգասն
 սօղրա սուլհ միւքեալէմաթը նէ գա
 տար վագթ սիւրէր իտէ, պիր պիրի
 մուվաճէհէսինտէ օլան իրի թերաֆ
 տաքէրինին, խուսու մէթտէն մէնի տա
 խի ճայիզ օլաճապընը, ճէնկտէ օլան
 տէվէթլէրին մուբախխասըարը գա

պուլ խտերէք, շու վէճէ իլէ գարար
 վերերէր: Աքի թերաֆ ասքերինին
 պաշ գօմանտանլարը պիր միւ թարէքէ
 թերթիպ իթսինլէր, պու միւ թարէ-
 քէնին միւ տտէթի, ճիւ մէննին իթ-
 թիֆագը իլէ թէճախո գըլընմաար-
 զը հալտէ, մարթըն օթուղ պիրինճի
 կիւնիւնիւն թէքմիլինտէ պիլ հու-
 գուգ իսիթամ պուլտուն:

Պու միւ թարէքէ է սնասընտա, ի-
 քի թերաֆըն ասքերի շիմալքի պու-
 լունտուղլարը մէվգիլէրտէ գալըպ,
 պիր պիրինէ սիւրէթը թէճախուղի-
 տէ օլարագ հիշ պիր մուամէլէ բղ-
 հար իթմէսինլէր: Վմաի մու ճիպինճէ
 պու գարար, պիլտ թէիիր թէլէղ-
 րաֆ վասէթասը իլէ, վէ միւ մքին օլ-
 տուղու գատար շապուգ վագթաս
 պաշ գօմանտանլարա թէպլիղ օլու-
 նուպ, հիւքիւմէ թլէրի թերաֆլարըն-
 տան բէսմի է մրլէրի վարխա օլտուղու
 անտէ իճապը իգթիղասընա հիմմէթ
 իթմէլէրի պէյան օլունասուն:

Պու միւ թարէքէնին տէնիզ թէ-
 րաֆընտա կերէք մէվճուտ վէ կերէք
 պու նտան պէօլէ վագ օլունաճապ
 ապլօպալարա (էանի տէնիզ վէ լիման)

մուհասեղեղէրինէ) Հիւքմիւ օլմամաւ
սրնա տախի մուրախիասալար պաշգաւ
ճա գարար վէրիպ , անճագ պու միւ
քեպէմէ է անասրնատա , ճէնկաէ օլան
աէ վէթլէրին գըրլարընտա տախի
պիր խուսու մէթ հարէքէթի խարազ
խթմէմէլէրի տախի մախսու սճա պահ
րիչէ գօմանտանլարընա թէնպիհ օ
լունմասրնը մամթլու պ խաէրլէր :

Պու խուսու սլարա գարար վէրիւ
ախքաէն սօղրա , մու ահէտէյր ու մու
մինին միւ գաքէրաթլը իշիւն փեարու
արըն 27 ինճի կիւնիւ թէքրար մէճ
լիւ օլունմասրնը մուրախիասալար թէն
սիպ իթմիչլէր ախ :

Երազլար Եարխատ . 25 փեարուար .
1856 .

Ինչ : Պու Եափնջթայն . Հիւպնէր :
Վալէփաթի . Պու բղընէ :
Գլարնալըն . Գափէի :
Օրլոֆ . Պրունալ :
Գափուր . աք Վիլլա Մարխուս :
Եալի . Մէհէմէտ ճէմիլ :

Իչ պո— պիբի՛նձի մաղպաթայա բապի օլու
նան իլալէ, յի Վ իեննաբա փեբրվար պիբ Բա
բիի իլէ ինչալանան մաղպաթանըն վէ Պերպո—
վարգա—ընըն սի—բէիլէրի պիբ :

Պրանսա , Մաթրիա , Վեկիլթեր
բա , Բուսիա , վէ () օմանդ էլը իլէրի
հաղբ օլուս գլարբ հալտէ :

Իչ պու մաղպաթայէ բապի օլու
նուպ , մուգատտէ մաթր սուլն լայի
հէսի թէսմիյէ օլու նան վարագատտ
պէյան օլու նան պէշ մատտէյի , վէքիլի
պուլու նաու գլարբ տէ վէ թլէր գապուլ
իթմիշ օլուս գլարբնտան , դիյրտէ մու
հարբէր իւլ իմգա էլը իլէր , համիլ
օլուս գլարբ բուխասթր մախասուսէ
իգթիզարնձա , պու վարագալարբ
ասհհ իթաիբտէն սօզրա պէյան ի
տէրլէր քի , մուգատտէ մաթր սուլ
հուն թէսմէն իմգասը , վէ պիբ միւ
թ պէրէ թէրթիպի , վէ գաթի պիբ
սուլն ահանամէսի թանգիմիեն գուս
րէթ վէ սէլահիլէրի օլմագ իւզ
րէ պու տէ վէ թլէրին հէր պիբի մու
բախասալար թայեիեն իտէճէքաիբլէր ,
վէ պու մուբախասալար , պու կիւն

անէն ի թիւարեան իւր համօթեալ զար-
քընտար, ետխօտ միւմքին իսկ ասահա
շարքու գ լազք թմաւ, Վարիտէ թօփը
լսեմնոյս ճահա իսկ ճէք արբլէր :

Պէլ սի-րէի ի-լէ ե-լըլըլ Վիէնաք .
1 Ի-րո-ար . 1856 .

Ինչ : Պարգընէ . Պուլ Հալնըթոյն : Միւսք .
Կոչագօֆ . Իհանն :

Պու մաղպաթայը Վարիտ մէշիւ-
րէթի տախի իսմէրիսին իւք եաղըլա-
րը իլէ շու վէճհ իլէ սահհ իթմիւ-
լէր արբ :

Պ . Ն . Վ . Պ . Գ . Գ . Օ . Պ . Գ . Վ . Ա . Մ . Ճ .
Եանի . Պուլ . Հիւսնէր : Վաղեփքի . Պարգընէ
Կարսնարն . Գափի : Օրլօֆ . Պրունօլ . Գալուր .
Վերա Մարինա : Ապի . Մեհեմեդա ճեմի :

Պէլ Բեւիթի հասիլ Բերդու-ի Վարագանըն
սի-րէիի :

ՊԻԻՆՃԻ ԹԵՔԼԻՓ

Ուլահ Պուլաան հարտիսի :

Իուսիա հիմայէթինին Թէքմիլէն
լաղլ օլունմար :

Ուլահ սէ Պուլաան մէմէքէթիւ-
րինին մէտալիհի տախիլընէ արնէ միւ .

տախտելէ իթմէյն , ետխտտ պու մէ մէ
 լէքէթմէքէ մախտուսձա վէ ետքընըզ
 ձա պիր հիմայեթ իթմէյն Վուսիա
 նըն հիչ պիր հաւգուգու օլմայաձապ
 արք :

Պու մէ մէքէթմէքէ տե վէթը () ու
 մանիյէյն թապի օլարապ , քեաֆֆի ի
 իսթիազաթ վէ մուաֆիյաթլարը իպ
 գա օլու նաձապ արք : Պու նտան մաա
 տա զաթը հազրէթը Հահանէ ,
 տուէլը մուահիտէ իլէ պիլ իթթի
 ֆապ , մէ մէքէթմէյնին հաձաթընա ,
 վէ ահայիլէրինին միւրաարնա մու
 վաֆրպ սիւրէթտէ պիր նիզամնամէլը
 տախտիլէ տախտ իհտաա վէ թաս
 տիպ պույուրաձապ արք :

Աւլահ վէ Պուզտան մէ մէքէթմէ
 րի , թապի օլուգլարը տե վէթ իլէ
 պիլ իթթիֆապ , վէ պուլունտուգ
 լարը մէվադի ձօղրաֆիյէյն մինասի
 պէթ ալաձապ սիւրէթտէ պիր մու
 հաֆազայը տայիմէյն ուսուլի իթթի
 իապ իտէճէք տիրլէր : Վէ էճնէպի
 տէն կէլէճէք հիւճիւմի տէֆ իթմէք
 իւզրէ , ֆէվգ էլ տաթ օլարապ սա
 յը հէր նէ մուհաֆազա թէրթիպա
 թը իձապ իտէր իտէ պունա տախտ

քիմէանէ թէրաֆրնտան վէ պիր վէ ճ՛հ
իլէ մանի օլունսնայաճագ արբ :

Այլ թ թէ ֆիգէ ապէրինին է վնտէ
օլան Վուսիա գալէլէրինէ վէ մէմա
լիքէրինէ պիր պէտէլ վէ մուգապէ-
լէ օլնագ իւզրէ , Վուսիա աեվլէթի
Վումէլի թէրաֆրնտան Սամանլը մէ-
մալիքի իլէ Վուսիա մէմալիքի պէյնին
աե օլան հաւառափնին թասհիհինէ
րազը օլուպ , պու հաւառա մէնաֆիի
ումուսիլիլէ մութապըզ սուրէթաե
թասհիհ օլարագ խօթուն եախօա
Շօթին ճիւարըրնտան պաշայըպ
վէ տաղ հիլասրնտան կէշէրէք քէ-
շիլէմէ թէրաֆրնա միւմթէա օլա-
րագ Սաղիք կէօլունէ գարաբ վէրէ-
ճէք տիր , Պունուն նէթիճէլի թան-
գիմի վէ թահալտի , միւսալէհէ ահա-
նամէսինաե գաթիէն գարաբկիր օլա-
ճագ օլուպ , պու հալտէ Վուսիանրն
թէրք իթալի արաղի մէմլէքէթէյնէ
իլավէ օլարագ աեվլէթը Սամանիլէ
միլքինաե՛ն սայըլաճագ արբ :

ԻՔԻՆՃԻ ԹԷՔԼԻՓ

Թունա մապէտի :

Թունա նէհրինին վէ աղըղարընըն

սէրպէսթիյէ թի, Աշխարհա աւսու լինէ
 մու վաճարդ նիզամաթլէ դաւիթէն թէ
 սիս օլունաճագ արք, վէ պու մաա
 տէյէ տուէլը մուաճիտէ տախի տա
 խիլ օլուպ, Քաղաթ թուճա սէվա
 ճիլինէ սաճիպ օլան տէվլէ թլէրին
 հալի երինէ միւսթէնա օլարապ պու
 տախի նէհրէր իւզէրինաէ կէզէ
 ճէք կէմիլէրին նիզամը պապընտա
 էսկի Ա իէնա մէշիլէրէ թինաէ իթթի
 խաղ օլունան աւսուլին աճքեամընա
 մու վաճարդ սիւրէթաէ օլաճագ արք:

Անգըրը թուճա նէհրինին սէր
 պէսթիէթի իշիւն իհաա օլունա
 ճագ նիզամաթլն իճրասընա պիր
 թէմինաթ օլմապ իւզրէ, տուէլը
 մուաճիտէտէն հէր պիրինին մէգ
 քիւր թուճա նէհրի ազղընա պիրէր
 իքիշէր խաֆիֆ ճէնկ կէմիլէրի իզա
 մէթ իթաիրմէյէ հուգուգըարը օլա
 ճագ արք:

ԻԻՉԻՆՃԻԻ ԹԻՒԼԻՓ

Գարա գեճիլ ճագգէսի:

Գարա տէնիզ պիլիէրաֆ ասա օլուն
 նաճագ արք:

Պու տէնիզ հէր տէվլէ թլին թիւճ

ճար կէ միլէրինէ աչքոյ, վէ հէր տէ վէ
լէ թին ճէնկ կէ միլէրինէ գաբալը գա
լաճագ արբ :

Իմոս պու տէնիգին սե վահիլինտէ
նէ միւ ճէ տտէ տէն հարոյ թէրասնէ
լէրի եարրլըպ, նէ տախի է գրիտէն
օլանլար պագի գալաճագ արբ :

Կարա տէնիգին կէրէք (Պամնլը
վէ կէրէք Բուսիա լիմանլարրնտա ,
հէր միլէ թին պահիլէ վէ թիճա
րէ թճէ մաղահաթլարրնլըն հիմայե
թի, հու. գու. գու միլէլէ, վէ եօթէ
տէն պէրու պու մատտէ հազգընտա
մէրի իւլ իճրա օլան ուսուլու մէրի
յէյէ մու թապրգ նիգամաթլա թէէ-
մին գրլընաճագ արբ :

Կարա տէնիգ սե վահիլինէ սահիպ
օլան տէ վէ թլէր, պու սե վահիլլէրի
նին մու հաֆազասը իչիւն լաղլմ կէ-
լէն վէ գու վէ թլէրի մալիւմ օլան
պիր գաչ խաֆիֆ կէ միլէրտէն պաշ-
գա ճէնկ կէ միլէրի օլամաարնա պիլ
մու գապիլէ միւ թահիա օլաճագ արբ
լար : Պու պապտէ իբի տէ վէ թ պէ-
նինտէ թանղլմ օլու նաճագ մու գա-
վէլէ, ումու մի ահանամէլի խնղա ի
տէ ճէք տէ վէ թլէր թէրաֆընտան

տասխի Թահսիյն օլու նաու գաման սող-
րա , ահանամէյր մէզպու բէյէ բապթ
օլու նուպ , Թըպգը ահանամէյր մէզ-
պու բու ն պիր բարչասը միսիլու հիւքմ
վէ գու վիլէ Թի օլաճապ արը :

Պաշգամա Թանպիմ օլու նան պու
մու գավէլէ , ու մու մի ահանամէյի
խմզա խտէն տէ վիլէ Թլէրին բէյ վէ բը-
զասը օլմասըզճա , նէ բիւլլիլէն լաղվ
վէ նէ տասխի Թասիլ վէ Թէալիլէ օ-
լապիլէ ճէք տիր :

Պողօղլար ճէնկ կէ միլէրինէ գա-
բար Թու Թու լաճապ իսէ տէ , պա-
լասէ մէզ բիւր Թու նա աղբղարը նաա
իգամէ Թէ մէ մու բ օլաճապ խաֆիֆ
ճէնկ կէ միլէրի պու նասան միւս Թէ նա
Թու Թու լաճապ արը :

ՏԵՕՐՏԻՆՃԻԻ ԹԵՔԼԻՓ

Տէ վիլէլը Օմանիյէ Ռեպասսընգան օլան
Խրիսիյան ճէ միլէլիլի մարդէսի :

Օլաթը հաղբէ Թը Շահանէ նին
Թաճը սալթանաթընըն իսթիգ լալե-
յէ Թ վէ աղամէ Թինէ սէք Թէ կէ Թիւ
բիլմէյէ բէք , տէ վիլէ Թը Օմանիյէ նին
բայեա Թէ պասալէրինին մու աֆիլէ Թ-
լէրի իպգա օլու նաճապ արը :

Վէ Լւսթրիա, Տրանսա, Ինկիւ
 Թէրրա, վէ Օսմանլը տէվէթլէրի
 պէյնիտէ, զաթը հազրէթը Շահա
 նէնիս Խրիսթիան Թէպաալէրինին
 հաւգուգու բօլիթիգլէ վէ մէզհէ
 պլէլէրինին Թաստիգի իշիւն պազը
 դարարլար վէրիլմիշ օլտուղունտան
 հիյնի միւսալէհէտէ, Բուսիա տէվ
 լէթի աախի պունլարա տախիլ օլմագ
 իւզրէ տալէթ օլունաճագ տրը :

ՊԵՇԻՆՃԻ ԹԵՎԼԻՓ

ՄԵՎԱԳԸ ԴԻՄԱՆԷ :

Ղէնկտէ օլան տէվէթլէր, պալա
 տէ մէզքիւր տէօրթ պէնտ էմիլիլթ
 մատտէսինտէն մատտա, Լւրոբա
 մէնֆաաթը իշիւն սայրը պաշգա վէ
 մախտուսճա շարթլար մէլտանա շը
 գարմագ սէլահիլթլէրինի հէնիւզ
 քէնախիլթլինէ սագլամըշ տրլար :

Ղիթնաթս օլան սահկար : Պ . Պ . Հ . Ս . Կ . Ի .

Բարիտէ օլան սահկար : Պ . Հ . Վ . Պ . Գ .

Օ . Պ . Գ . Վ . Ա . Ս . Ճ .

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ
ՄԱՋՊԱԹԱՍԸ

ԵՒՒԼԸ ՏՃԷ՝ 28 ԴԵՐԵՄԵՐ • 1856

ՂԼՍԹՐԻԱ, ՏՐԱՆՍԱ, ԻՆԿԻՂԹԵՐ
ՐԱ, ՐԱՍԻԱ, ՍԱՐԱԿՆԵԱ ՎԷ ՕՍՄԱՆ
Ը մուրախիսասլարը հազար օլտուգլա
րը հալտէ :

— ՐԱՍԻԱՆԸՆ պիբիճի մուրախիսա
սո, միւթարէքէ հազգընտա մէշվե
րէթին գարարընը տէվէթի թէրա
ֆընա արդ իթախինի, վէ կէրէք Վը
րըմա վէ կէրէք Ղնատօլուտա օլան
ՐԱՍԻԱ պաշ գօմանտանլարընա տէր
ագապ մուճիպինճէ էմր կէօնտէրիւ
միշ օլտուղունտան խապէր արտղընը
մէշվերէթէ պէյան իտէր :

ՏՐԱՆՍԱ, ՍԱՐԱԿՆԵԱ, ՎԷ ՕՍ
ՄԱՆԸ մուրախիսասլարը տախի պու
նուն պիբ այնընը մէճիտէ պէյան ի
տէրէր :

— ՐՕՆԹ ՎՂԱՐԿՆԱՐԸՆ, քէնտի թէ
րաֆընտան մախսուսճա շու խուսու
սու տախի պէյան իտէր :

Կէրէք Պալթիգտէ, վէ կէրէք
գարա տէնիգտէ, ՐԱՍԻԱ մէմալիբի

սեփահայրնե՛կ հիշ պիտ խաւսու մե՛ծ
հարեք է՛ծի խորաց ի՞ծ մէ մէք իւզրէ
տու ելը միւ թծէ ֆիզէնին գու վիէյի
պահրիցէ լէրի գօմանտանդարքնա մախ
սու սծա է մըլէք տախի կէ օնտէրի միշ
տիր :

— Բօնթ Ալպէ վաքի , ու մու մի միւ
զաքէ բաժըն նէ թարից տէ վազի օլու
ճաղընը խղթխաատէ գարարլաշտըր
մազ իշուն , է վիէ լճէ պիւրն մէ սի լա
ղըմ կէ լէն պիւր գաշ մէ սէ լէնին միւ
թալաասը իճապ իտէ ճէյինի մէ ճիտ
պէյան իտէր :

Բօնթ Պուլ , հէր խաւսու սուն
այրը այրը թաֆտիլ վէ իզահընտան
է վիէ լճէ , է սաս ի՞ծ թիտազ օլու նան
մատան լէրին ու մու մէն վէ մու խթա
սարճա պիւր միւ թալաս օլու նմարնը
իխթար իտէր :

Բօնթ Վրաքէնտըն , պու իխթա
րը թէ էյե իտ իտիւ պ , ու մու մի թէ ֆ
թիշ վէ միւ զաքէ բաժտէ էն էլգեմ
մատաննին էն է վիէ լ միւ զաքէրէ օ
լու նմարնա բէյ պէյան իտէր :

Գու սիա , Պարտէնեւ , վէ Օսման
ը մու լախաասարըր տախի պու նա
մու վաֆազ ա՛ծ կէ օսթէրիլլէր :

— Այլընըզ պիր ահանամէ մի եօխասա պիր գաշ ահանամէ մի թանգիմ օլու նաճագ մատտէսի, ճիւմէնին իթթիլ ֆագը իլէ կէրլէ պըրաղըլըր իսէ տէ միւզաքէրաթըն խիթամընտա պիր ահանամէյը ումու մի գալէմէ այըն մասընը, վէ սայըր սէնէտ օլաճագ մատտէլէրին տախի պու ահանամէյէ րապթ օլունմասընը, պիւթիւն մու րախիսապար թէնսիպ վէ թէճվիղ ի տէրլէր :

Իմաի տուէլը մուահիտէնին միւ զաքէրաթէ էսաս մադամընտա գա պուլ իթաիքլէրի, վէ կէշէն փեարը վար պիր թարիխի իլէ Ա իէննատա իմզալանան մաղպաթայա մէրպու թ սէնէտէ տէրճ գըլընան միւսալէհէ թէքլիֆլէրինի Գօնթ Ա ալէվսքի պու գարար միւճիպինճէ պէնա պէնա օ գումայա պաշար :

— Պիրինճի մատտէնին պիրինճի պէնաի հագգընտա, Պարոն Պոււնօվ շու վէճհ իլէ իխթար իտէր :

Հիմայէի լուղէթի Մուսիանըն Աւ լահ Պուղտանտա կէօսթէրաիլի ֆիիլ իւ հարէքէթի լայըգը վէճհիլէ իֆաստէ իտէմէզ օլուղունտան, պունտան

ազատէմ Մուսիա մուքախխասալարը
 Վ իէննա մէշվէրէթինաւ տախի պու-
 նու պէյան իտիւպ, պու լուղէթին
 եէրինէ Մուսիանըն Ֆիիլ վէ ամէլինի
 սահիհէն վէ թէմամի իլէ պէյան ի-
 տիճի պիր պաշգա լուղէթ վազ օլուն-
 մասընա գարար վէրիլմիշ իտի :

Պարոն Պրունօլ, շիմտի տախի է վ-
 վէլճէ Վ իէննա մէշվէրէթի մուա-
 մէլաթընտա վազի օլան թազտիրէ
 իթիպար օլունմասընը մաթլուպ իտէր :

Քօնթ Պուլ, պու հիմայէթ լու-
 ղէթինին տէվլէթը (Սահանիյէ իլէ
 ազա օլունան մուգամլէլաթըր րէսմիյէ-
 տէ զիքրի եօզ իտէ տէ, հիմայէթին
 Ֆիիլի, մուամէլաթտէ վէ հազիգէթը
 հարտէ մէվճուա օլուղունու պէյան
 իտիւպ, վազաա պու պապտէ իտթի-
 մալ օլունան թապիր *էֆալէթ լուղէ-
 թի իտէ տէ պու ճիւմիլէ իլէ պու քե-
 ֆալէթը միւճէրրէտէյէ տախի պիր
 նէթիճէ վէրիլմիշ օլուղունու աշի-
 քեար պէյան իտէճէք սիւրէթտէ պիր
 ըսթըլլահ վէ սիւրէթը թէէլիֆիյէ
 պուլմազըղըն էլղէմիէթինի տախի
 իյզահ իտէր :

Լայի բաշա, Հիմայէթ լուղէթինին

Թահրիրաթը բէսմիլէյի տուէլիյէ տէ,
 վէ պաշլը ըճա մէ մէլէբէթէյնին գանուն
 նամէյը միւլբիյէ սինատ տախի իսթի
 մալ օլու նաուշ օլտու զու նու տէր խա
 թըր իտէր :

— Քրանտարդ վէ Ննկիլիզին պիրինճի
 մու բախխաաղարը, Ա իէննաաա վէբի
 լէն գարարլարին հէր տէ վէթ ինտին
 տէ մագպուլ օլմամըշ օլտու զու նու,
 վէ օլ է սնատէ իպգայը միւ սալէհէ ի
 շիւն սարֆ օլու նան ճահա վէ իգտա
 մաթ պիր շէյէ միւ ֆիտ օլմամըշ օլտու
 զու նաան, պու կիւնքի կիւն պու նուն
 զեբրինի տախի թէրրարլամուք իճապ
 իթմէյէ ճէյինի պէյան իտէրլէր :

Տու սիա մու բախխաաղարը, պու
 մէշ վէբէթին մու ալթ լաթընը տախի
 պիր ան է վվէլ պիր հիւ սնիւ նէթի
 ճէյէ բապթ իթմէր իշիւն, Ա իէննա
 մէշ վէբէթինատ հէր հաւնիք մատաւ
 լէրտէ իթթիֆապ հասըլ օլմուշ իտ
 ճնլարը զեբր վէ թապաիր իթմէր
 ճապիզ օլտու զու նու պէյան իտէրլէր :

— Տու սիա մու բախխաաղարը պապան
 Պու նգի, Սըրպ էյալէթի ահվալինին
 ահանամէյը ու մու միտէ պաշգա պիր
 պէնատ բապթ օլու նմարլնա լու զու մ

կէօսթէրիս, պիլ ճիւղէ մուրաֆա
խաղար պուճա մուվաֆադաթ իտէր
լէր :

— Այլի բաշա, մէմլէքէթէյն իւզէ-
րինէ հիմայէթը միւճէրրէտէ (եանի
եալլնըդ պիր տէվլէթ հիմայէթինին)
լազվ օլտուզուճան, հիմայէթը մէճ
մուէնին (եանի պիր գաշ տէվլէթին
պիրլիքտէ օլան հիմայէթինին) լազվ
տախի թապխաթը իլէ պուճան նէ-
շաթ իտէր օլտուզուճու պէյան ի-
տիւպ, պու պապտէ տուէլը էճ'նէ
պէյէնին միւտախէլէսի, տաթթա պիր
քէֆալէթ հուտուտի տայրէսինտէն
արշարը չրգմայաճաղընը իյզահ իտէր :

— Պրինճի մատտէնին իքինճի պէն-
տինի տախի մէճլիտէ օգու թաուգտան
սօղրա, Քօնթ Այլէվքի, մէմլէքէ-
թէյնին նիզամաթը ամիյէսի հազ-
գընտա պիր գաշ նէվի սուսուլ զու-
հուրա կէլիշ օլտուզուճու պէյան ի-
տէր :

Քեաֆֆէյի մուրախիսաղար պիլ
իթթիֆադ պու մատտէ իւզէրինէ
օլան միւ թալալէրինի շու վէճհ իլէ
պէյան իտէրլէր : Աէշվէրէթ ազալա-
րընտան միւրէքքէպ պիր գօմխասիօն

Թայեի՛ն օլունուպ , պու ու սուլէք
 գօմիասիօնու մէղքիւք մարիֆէթի ի-
 լէ միւզաքէրէ օլունարապ , մէմլէքէ-
 Թէյնին նիզամաթը բօլթիպիցէ վէ
 միւլքիցէլէրինին եայքնըզ մէվաար է-
 սասիցէլէրի պէյան օլունուն , պատե-
 հու տուէլը մուահէտէ վէքիլէրին-
 տէն միւրէքքէպ պիր պաշգա գօմիս-
 սիօն տախի Թէշքիլ օլունարապ ,
 միւսալէհէ իպգա օլունաուզու կիպի
 պու գօմիասիօն տախի Թօփլանըպ պու
 մէվաար էսասիցէնին Թէֆէրբուաթը
 նա սարֆը էֆքեար իթսինլէր :

— Պիրինձի մատակնին իւշիւնձիւ
 պէնտի , եանի մէմլէքէԹէյնին մու-
 հաֆաղա ու սուլինէ տայիր օլան պէն-
 աինի , Քօնթ Վալէվաքի պիզղաթ մէճ-
 լիտէ գրաաթ իտէր :

Պարոն Պոււնօվ , պու խուսուսա
 Վիէննա մէշվէրէթինտէ հէրնէ սիւ-
 րէթ վէրիլմիշ իտէ , Վուսիա մուրախ
 խասլարընրն պիրըզա օ սիւրէթէ
 մուվաֆաղաթ իտէր օլուուզլարընր
 պէյան իտէր :

Պարոն Պուրզընէ , պու մատակի
 միւհիմէ հագգրնտա , հէրքէսին էֆ-
 քեարընրն պու էննատէ տահա աշըզ

վէ տահա դաժի պիր սիւ բէ թառ մէյ
տանա շրգմբշ օլաու դու՛նու ճէվապ
վէրիպ, պու խուսուստա Վ իէննա
մէշվէրէ թի դարարլարլնա միւրա
ճաաթ իթմէքլէ, տէրտէսթը միւրա
քէրէ օլան իշ պու պէնտին թանգի
մինտէն մաթլուպ օլու՛նան մագսէտին
թէմամը իլէ հարը օլամայաճաղընը
տախի պէյան իտէր :

— Քօնթ Վ ալէվաքի պիրինճի մաու
տէնին տէօրաիւնճիւ վէ սօն պէնտի
նի տախի դրաաթ իթաիրաիրտէն սօզ
րա, եարընը պիր պէնտի շամիլ օլան
իքինճի մատաէյի էլէ այըր :

Քօնթ Օրլօֆ, Վարա տէնիզ սե
վահիլինէ սահիպ օլմայան տէվլէթլէ
րին տախի սանճաղընը շէքէն ճէնկ
կէմիլէրինին Թու՛նա աղըզարլնա
իգամէթ իթմէսի Վարա տէնիզին
պէրէրաֆլէֆ ուսուլինէ սէրթէ վէրէ
ճէյինի պէյան իտէր :

Քօնթ Վ ալէվաքի, պիր մատտե
տէ մուահիա օլան տէվլէթլէր պէյ
նինտէ, միւսթէսնա թու թուլաճագ
մատտէլէր պիլ իթթիֆապ դարար
կիր օլաու դու հարտէ, օ մագուլէ
միւսթէսնա շէյլէրին ուսուլէ մու

զայիբ պիբ հարեքէթ սայրւնայաճաւ
զէնը իցաճ խտէր :

Քօնթ Պուլ. Վարա տէնիզ սե-
վահիլնէ սահիպ օլնայան տէվէթլէ-
րին ճէնկ կէմիլէրի հէր նէ գատար
Թու՛նա նէ հրինին աղղընա Թայեֆն
օլու՛նաճաղար խտէ տէ , Վարա տէ-
նիզին ախտը Թէրաֆլարընաա տախի
սէրպէսթճէ քէշթ իւ կիւզար խտէ-
պիլիբ օլուուզլարընը , հաթաա Թայ-
եֆն օլուուզլարը խրզմէթին հալ վէ
իճապաթը պու սրապտէ հիշ պիբ
վէճհիլէ շէքք իւ շիւպհէ պրրապմազ
օլուուզու՛նա տախի Թագրիբ խտէր :

Պարսն Պու՛նօվ , հէր նէ գատար
պու պէ օլէ խտէ տէ , պու՛նլարըն խրզ
մէթը մախսուսէլէրի մուպեկնէ վէ
մուզարրէր պիբ մատտէ օլուուզու՛նա
իխթար խտէր :

— Իւ շիւ՛նճիւ մատտէնին պիբիլնճի ,
իքինճի , վէ իւ շիւ՛նճիւ պէնալէրի
գրաաթ օլու՛նաուգտա հիշ պիբ իւ
Թար վէ իցաճա մուճիպ օլաճազ
պիբ մէսէլէ զուհուր իթմէմիշ աիբ :

— Վարա տէնիզտէ Թիճարէթ մէ-
սալիհինին հիմայէթի վէ տէվէթը
(Սամանիլէ իլէ Մուսիա տէվէթի

պէշիներէ մախաւ սճա թանգիմ՝ օրու-
 նաճազ մաւ գաւէլէ Նամէնին զերբիտի
 շամիլ օլան աէ օրտիւնճիւ , պէշիներ
 վէ ալթընճը պէնալէր իւ զէրիտէ ճիւ-
 զէի պիր միւ զաքէրէ վազի օլաու գ-
 սան սօզրա , պաւնլարա վէրիլէ ճէք
 մանա իւ զէրիտէ քեաֆֆէի մաւրախ-
 խաարա իթթիֆազ իտէրլէր :

— Պօղաղարըն աչըզ վէ գաբալը
 գալմասընա միւ թաալիզ օլաճազ
 ահանամէլէ շամիլ օլան սէքիզիտճի
 պէնա հազգընա , մաւրախխաարա
 ալէլ ումում վէ պիլ իթթիֆազ
 պաւ մատտէի միւ թէնանըն իսթիզրա
 ըրնա տայիր օլան սէնէտը մախաւ սաւն
 ահանամէլը ումումիլէ բապթ օլաւն
 մասընա էմէլ վէ արզու կէօսթէ-
 ըրլէր :

Քօնթ Ալէվաբի , մաւրախխաա-
 ըր պաւ մատտէի միւ հիմմէ իւ զէ-
 ըրիտէ միւ զաքէրէլէ պաշտարգըրը
 հալտէ , պաւ մատտէլէ մաւալէնէթ-
 լէրի լազըմ կէլէն սայըր աէվէթլէր
 իլէ տախի իսթիշարէ իթմէք լազըմ
 կէլէճէլիտի պէյան իտէր :

Քօնթ Օրլօֆ վէ Քօնթ Պաւլ ,
 Քրաւօխա աէվէթիտին տախի թապխա-

Թը իլէ պու մատակէ հիստէտար օլ
լաճաղքնը թագրիբ իտէրլէր :

Քօնթ Վլարէնարն , պու իխթա-
րա մուվաֆադ կէ օսթէրէրէք , ան-
ճադ ահանամէյր ու մուվիսին պաչը-
ճա մատակէլէրի թէղէք. բիւր օլունուպ
գարար պու լուղտան սօզրա , Վրու-
սիա տէվլէթինին տախի պագի գա-
լան միւղաքէրաթաէ հազըր պուլուն-
մասը լաղըմ կէլէճէյինի թէֆհիմ ի-
տէր :

Քօնթ Վալէվսքի , Վրուսիա տէվ-
լէթինին նէ վագթ մէշվէրէթէ տա-
վէթ օլաճաղքնը իլէրիւտէ մուրախ
խասլարըն գարար վէրէճէյինի թագ-
րիբ իտէր :

— Տէօրաիւնճիւ մատակէ թէքմիլէն
գրաէթ օլունտուղտան սօզրա , Քօնթ
Վալէվսքի , տէվլէթը Օսմանիյէնին
տախի հուգուգու ու մուվիյէյի Վը-
րօքա տայրէսինէ տուխուլ իթմիշ
օլտուղունու ըէսմէն թատաիգ իթմէք
լաղըմ կէլէճէյինի պէյան իտէր :

Վուրախխասլար , պու մատակէյի
ճէտիտէ հագգընտա այրըճա պիր սէ-
նէա թանգիմի վէ պու օէնէտին տա-
խի ահանամէյր ու մուվիյէ ըապթ օլ

մասը իրէ թաատիզ գըլընմասընը գա-
պուլ խոնքըէր :

Պաւ մատտէ իշխուն Ա իէննատա
մուգատտէ մա թանգիմ օլու նմուշ օ-
լան սէնէա սիւրէ թի գրաէ թ օլու-
նուպ , մէշվէրէ թին պու նու գապուլ
խոնքիլէ ճէյի տախի մուրախաաւար
թէրաֆընտան պէյան օլու նուր :

Քօնթ Օրլօֆ , մէզքիւր անօր
աիւնճիւ մատտէտէն նէշաթ խոնքէք
մասրահաթըարտա , տէվէթը Օս-
մանիլէնին նէ թարիգտէ հարէքէթ
իթմէք նիլէթինտէ օլուպու նու մու-
գարրէր պիւր սիւրէթտէ պիլմէք իս-
թէր :

Ապի բաշա , պիւր եէնի խաթթը
շէրիֆլէ , տէվէթը Օսմանիլէնին
Խալամ օլմայան թէպաալէրինին իմթի-
աղաթը մէզհէ պիլէյի սապրգէլէրինին
թէճտիտ գըլընտըղընը , վէ զաթը
հազրէթը Շահանէնին պիլա ֆերգ
քեաֆֆէյի թէպաալէրի հագգընտա
տէրքեար օլան թէվէճճիւ հլէրինի
խապաթ խոնքէք սիւրէթտէ սայրք
նիզամաթը ճէտիտէ տախի վաղ օլու ն-
տուպու նու , վէ պու ֆերմանըն նէշը
իւ իլան գըլընտըղընը , վէ պապը

Այլ պու՛նու պիբէք բէմի մի գէք.
 քէրէ իլէ ակ վէ թլէրէ տախի իլան
 ի թմէք նիլէ թիտէ պու լու նուս զու-
 նու , վէ պու նուան , ակ օրախ նճիւ
 մաստէլէ մի թալիզ օլան քե աֆֆէլի
 խու սու սաթըն մի մու լ օլուս զու վէ ճհ
 իլէ հիւ սնիւ հու սու լ պու լաճապընը
 թէ ֆհիմ իտէր :

Քօնթ () րոֆ , վէ պուրան Հիւ պ-
 նէր , վէ պու ներսուան սօզրա սայրը
 մու քախաալար , հիւ քիւ մէ թը () ս-
 մանիլէ թէրաֆընտան պու պապտէ
 հէր նէ թէ աապիլի թէ շէ պպիւ ս օ-
 լու նաճազ իսէ պու ներսըն տհանա մէ-
 յը ու մու միտէ զիքր օլու նմասընը իխ
 թար իտիւպ , ակ օրախ նճիւ մաստ
 տէնիս մաալ վէ մէ վհու միտէն տա-
 խի մու քախաալարըն պու նու թա-
 լէպ ի թմէլէ մէ ճպու ք օլուս գլարընը
 վէ պու նուան զաթը հազրէ թը Շա-
 հանէ նիս թաճընըն նէ իս թիզ լալիլէ թ
 վէ նէ տախի ազամէ թիսէ պիլ սէք
 թէ կէլ մէլէ ճէք օլուս զու նու տախի
 թաֆսիլ իտէրէր :

Աւսթրիա , Պրանսա , վէ Վնկիւ
 թէրրա մու քախաալարը , Ասիթանէ-
 տէ դարար վէրիլէն թէ աապիլի ,

սէրպէս թիյէ թէ մագրու նիյէ թի օլ-
տու զու է ճիլաէն տէրէ ճէյի ի ֆրաթ տէ
մէտն իւ սէնա խաբւ պ, եւ այլնրզ մէտն
էիւ զիւն տէն, վէ պու վէ սիլէ իլէ,
հիւքիւ մէ թը (Սմանիյէ իլէ թէ-
պասպէրի արասրնա կիրի շմէյէ հիշ
պիր վէ ճն իլէ պիր հուգուգ վէ սէ-
լահիյէ թլէրի օլմամագ շարթը իլէ
պու ֆերմանըն ահանամէյի ու մու մի-
նին խիթամընտա զիքր օլուն մասընըն
էլզէ միյէ թիւնի թագաիր իտէրլէր :

Այլի բաշա մու բախիսաւարըն պու
սոն իխթարաթընա համիլ օլտու զու
թալիմաթընըն քեամիլէն մու վաֆա-
գաթ իթմէտիյի է ճիլաէն, թէյէ զ-
րաֆ վասէթասը իլէ պունու հիւ-
քիւ մէ թի թէրաֆընտան իսթիզան
իտէ ճէյինի պէյան իտէր :

Անվմը մէգքիւ բաէ մէ ճիսէ խի-
թամ վէրիլիպ, պէշինճի մատտէնին
միւզաքէրէսի, էրթէսի մէ ճիսէ թէ վ-
գիֆ օլունուր :

(Մարտիրոսըզ գու հոհալէ ինչ իտէրլէր) :

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱՁՊԱԹԱՍԸ

=====

1 Դարբ. 1856

Աւսթրիա, Նիւրնբերգ, Վիեննա, Սալցբուրգ, Վուսիա, Սարաեւո, վէ Օսմանեցի մուրախիսապարը հազար օլտուղարը հարսէ :

Վէշէն մէճլիսին մազպաթասը օգուենուպ թասաիպ օլուենուր :

Վէճլիս, գարարը սապրգ իւզրէ պէշինճի մատէնին միւզաքէրէսինէ մուպաշիրէթ խտէր :

Քօնթ Վալէվաքի, մէզքիւր պէշինճի մատտէյի գրասաթ իթաիրիպ իւք էվլէլ, վէ շարթը մախսուս օլմապ իւզրէ, Վուսիա աէվլէթինին ֆիմապաասա Ալանա առապարընուա պահրիյէ վէ պէրրիյէ իսթիհքեամաթընա միւթասալիպ գալէ վէ թէրասնէլէրինի կէրէք թամիր վէ կէրէք եէնիաէն եարմամասը, տուէլը միւթթէֆիգէնին մաթլուպինաէն պուլուենուղուենու պէյան խտէր :

Քօնթ Օրլօֆ, մէմուլ օլուենուղու վէճճ իլէ, մուրախիսապար միւ-

քեալէ մէնին ախէր մատտէլէրինտէ
 իթթիֆագ հասը խտէ պիլտիքլէրի
 հալտէ, Վուսիա տէվլէթինին տախի
 պու թէքլիֆի գապուլ իթմէք նիյե-
 թինտէ օլտուզուհու ճէվապ վէրիք,
 շու գատար քի Պալթիգ տէնիզինտէ
 վադի օլան մուհարէպէտէ եալընըզ
 Ֆրանսըզ վէ Վնիլիզ տէվլէթլէրի
 պիլ ֆիլի տախիլ օլմուշ օլտուզլարըն-
 տան, Վլանա աուալարը մատտէսինէ
 տայիր օլան մուգալէլէ նամէ տախի,
 եալընըզ Վուսիա տէվլէթի իլէ մէգ-
 քիւր իքի տէվլէթ պէնինտէ ապտ օ-
 լունմալը տրը:

Վուսթրիա մուրախխասալարը, պու-
 մուգալէլէ նամէյի մախսուսուն, հէր
 հալտէ ահանամէյէ րապթ օլունմալը-
 նը թէքլիֆ իթաիքլէրինտէն, մէշվէ-
 րէթ պունու տախի գապուլ խտէր:

— Քօնթ Վալէվաքի, իքինճի շարթը
 մախսուսու տախի պէյան խաիւպ գա-
 րա տէնիզին Շարգ թէրաֆրնաա վա-
 գի մէմալիքին ահվալինի, միւթթէ-
 ֆիգ տէվլէթլէրին մախսուսճա պիլ
 թէճէսիւս իթմէք էֆքեարընտա
 պուլունտուզլարընը թէֆհիմ խտէր:

Պարան Պրուսով, Վուսի...

Թինին կերէք տէ՛վէթձէ նէ սէնէա
վէ մուամէլէ իլէ պու մէմալիքէ մա-
լիք օլտուղու՛նու վէ կերէք մէմալիքի
մէզպուրէնին անվալը հազըրէսինի
մէշվէրէթէ Թաֆսիլ իտեր :

Վալի բաշա , պու մատտէ հազ-
գընտա տէ՛վէթը Օսմանիլէ իլէ Վու-
սիա տէ՛վէթի պէյնինտէ պաղը միւշ-
քիլամ զուհուրա կէլմիշ օլտուղու-
նու , տէրխամթըր իտերէք , պու՛նուն
Թահգիգ վէ Թէֆթիշի վէ հաթտա
միւմքին իսէ տէ՛վէթէյնին Վսիա
(Վնատօլու) գըթասընտա սահիպ
օլտուգըրը մէմալիք հուտուտինին
Թասհիհի մէնֆաամտէն իտալի օլմա-
յաձաղընը տախի պէյան իտեր :

Պարսն Պրու՛նօվ , 1834 սէնէսի
Նէթրօպուրդտա իմգալանան մուգա-
վէլէնամէտէ պէյան օլունան հու-
տուտ իսամթըր վէ հիզասը , օլ էսնա-
տէն պէրիւ տէ՛վէթէյն պէյնինտէ
հիշ պիր մուարազայա մուձիպ օլմա-
արղընը Թէֆհիմ իտիւպ , վագաս
(Աիւրձիսթանտա) Վապուլէթի էյա-
լէթինտէ պիր գաշ իշթիքեա զու-
հ . ր իթմիշ իսէ տէ , պունլարըն
պաղը մուարազալը սէնէտլեր իգթի-

զասընտան նեշաթ խոէն, վէ միւլբ
 վէ թօփրաք սահիպլէրի պէննինտե
 վագի օլան հուգուգ տաւալարընտան
 իպարէթ օլտուզու տախի մալիւմ
 տիւր : (Պարոն Պրունօվ պու մահա
 լին խարթասընը տախի իպրազ ի
 տէր) :

— Պարոն Պրունօվ պու պէշիննճի
 մատտէտէն նեշաթ խոէճէք մուգա
 վէլաթը մախսուսէտէն տօլայը, Մու
 սիա տեվէթինին մալիք օլտուզու մէ
 մալիքտէն հիշ պիր եէր թէրք իթմէ
 սի լազըմ կէլմէյէճէյինի, Աւսթրիա
 տեվէթի քէնտիտինէ թէմին իթմիշ
 օլտուզունու տախի մէշվէրէթէ պէ
 յան խոէր :

Քօնթ Վ պէվաքի, հուտուտարը
 պիր մուայեէնէ իթմէք մատտէսին
 տէն, թօփրազ վէ արազի պլայ վէր
 մէք մատտէսի չըգ մայաճաղընը պէյան
 խոիւպ, Ֆագաթ հէր թէրաֆրն մէ
 լուֆ օլտուզու հազգանիլէթի պիլ
 Ֆիիլ իպաթ իթմէք իչիւն, պիր
 մուխթէլիթ գօմիասիօն թէշքիլ գը
 լնմասընը, վէ իպգայը միւսալէ հէտէն
 սօղրա, պու գօմիասիօնուն պիր մու
 այեէն վագըթտա պու մատտէ հագ

գընտա պիր գարաբ վէրմէսինի մէջ
վէրէթէ Թէքլիֆ խաէր :

Պու Թէքլիֆին էսասը, քեաֆֆէի
մուրախասար Թէրաֆլէրինտէն գա-
պուլ օլու՛նուպ, լաքին իճրայը իգ-
թիգասընա լաղըմ կէլէն Թէտապիր
կէլէճէք մէճլիսէ պըրաղըլմըշ արը :

— Քօնթ Վալէվաքի, գարա տէ-
նիզին Շարգ սէվահիլինտէ (Չէրքէս
գըյըլարընտա) Մուսիա տէվլէթի մու-
գատտէմա գալէլէր եարմըշ օլուպ,
մուրախասարէն պու գալէլէրին պիր
մըգտարընը քէնտի էլի իլէ վէ լաղըմ
իլէ աթմըշ օլտուղու՛նու, հիքեպէ
խաէրէք, պու պապտէ տախի պիր
իթթիֆադ հասըլ իթմէք միւմքին օլ-
տուղու՛նու պէյան խաէր :

Քօնթ Վլարէնարն, պաշլըճա
Վարա տէնիզին պիթէրաֆ ատտ իւ
իթիպար օլու՛նաճաղը ուսուլէ իսթի-
նաաէն, պու գալէլէրին Թէքրարէն
ինչասը միւմքին օլմայաճաղընը իւ
պաթ իթմէյէ շալըշըր :

Մուսիա մուրախասարը քէնտի
զիւիւմլէրինճէ պու գալէլէրի պահ-
րիյէ Թէրսանէլէրի վէ պու՛նլարա
մախսուս օլան սայըր գալէլէրտէն ալ-

բը վէ միւսթէնա թու թարագ , Քօնթ
Վլարէնարննն պահարննն մու զայիբինի
խպաթ իթմէյէ գալգըշարգլարնն
տան , պու մատտէնին միւ զարէրէսի
վագթը ասէրէ թէխիր օլունուր :

Քօնթ Վալէվարի , Վարս պէլտէ-
սինին , վէ տէրունինտէ հալա Մու-
սիա ապէրի պուլունան (սմանլը մէ-
մալիբինին , տէվէթը (սմանիւյէյէ
կէրի վերիլմէսի լազըմ կէլէճէյինի
պէյան իտէր :

Քօնթ Վլարէնարնն պու էֆբեարը
թէէյէխա վէ թաֆսիլ իտէր :

Մուսիա մու բախիսալարը պու
մատտէնին էսասրնը գապուլ իտէր-
լէր , անձագ պունուն իճրասը միւ-
քեալէ մէնին իթթամընա միւնհասրը
օլաձագընատան , Մուսիա մու բախիսա-
լարը մու գատտէմա գապուլ իթմիշ
օլաու գլարը (տէօրթ) մատտէտէն
մատտա , (պու պէշինճիտէն) նէշաթ
իտէն պու մագուլէ մու գալէլաթը
մախսուսէյէ տախի նէ մէրթէպէ գօ-
լայլըգ կէ օսթէրմէքտէ օլաու գլարննն
գատրի պիլինմէսինի տախի մաթլուպ
իտէրլէր :

Քօնթ Վալէվարի , Մուսիա մու-

բախխապարրներն պու վեճհիլէ մու-
վաֆադաթ կէօսթէրախիլէրինի վեսի-
լէ իթթիխադ խտերէք, կերէք Վարս
վէ կերէք Ղանտ ատարրը մատտե-
լէրինաէ Մուսիա մու բախխապարրներն
խարադ իթախիլէրի էֆքեարը խալի-
սէյէ հիւսնիւ շահաանէթ խտեր :

— Բօնթ Վալէվսքի պու մէճլիսի
հէնիւղ խիթամ իթմէղտէն, կէլէճէք
մէճլիսառէ Ղհանամէնին թանդիմի է-
տարը իւղէրինէ միւղարէրէ պու նա-
ճաղրներ պէյան խաիւպ, իւք էվիլէ
իւչիւնճիւ մատտէնին, եանի Վարս
տէնիղին պիթէրաֆլրղը մատտէսին
տէն պաշրամադ մինասիոյ պուուղու-
նու մէճլիսէ թէֆհիմ խտեր :

Մուրախիտուր գու խտէ ինչ իրեւե :

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

4 Մ-րթ 1856 :

Ղւսթրիա, Ֆրանսա, Ինկիլթեր-
րա, Մուսիա, Սարաէնիա վէ Օս-
մանը մու բախխապարր հաղըր օլ-
տուղլարը հարտէ :

— Այնչէն մէջիսին մազպաթասը
օգտւնուպ թաստիգ օլունուր :

Քօնթ Վայէվսքի, տէվէթը (Սմա-
նիյէ իլէ Մուսիա տէվէթինին Վսիա
զըթասընսա մալիք օլունուզլարը մէ-
մալիքին հուտուտլէրինի, միւմքին վէ
լազըմ իտէ թահգիգ վէ թասհիհ իթ-
մէք իչիւն նասպ օլունմասը իճայ ի-
տէն գօմիասիօնուն սիւրէթը գաթիւ-
յէտէ թէշքիլի, պու մէջիսէ թէվ
գիթ օլունմուշ օլունուզունու խաթը-
րա կէթիլի :

Պարսն Պրունուվ. պու հուտուտ-
լէրին մուայեհնէսի իքի թէրաֆա
տախի պիք զարար վէ զիան հասըլ
իթմէմէք, Եանիյա պիլա պէտէլ Եա-
խօտ ֆազլա օլարադ պիլի պիլինէ
արադի թէրք իթմէյէ միւթահ օլմա-
մադ սիւրէթինտէ իճրա օլունմադ
լազըմ կէլէճէյինի տէրխաթըր իտէր :

Պրանսա, Մնկիլթէրրա վէ (Ս-
մանլը մուրախիսասըրը, պու մաստէ
իչիւն թէշքիլ օլունմադ գօմիասիօ-
նա, սարլ միւլք սահիպի օլան տէվ-
լէթլէրին (Եանի Մուսիա վէ (Սման-
լընըն) թայեին իտէճէրլէրի գօմիսէր
ազալարտան մաստա տուէլը մուտ-

հիտէ թէրաֆլարընտան տասի պի-
րէր վէքիլ պուլունմասընա լուզում
կէօրիւրլէր :

Քօնթ Վալէվաքի, պուզօմիսսիօ
նուն իքի Օսմանլը գօմիսէքի վէ իքի
Տուս գօմիսէքի, վէ պիրէր Վնկիլիզ
վէ Պրանարզ գօմիսէքլէրինտէն թէչ-
քիլ օլունմասընը թէքլիֆ խտէր. վէ
Տուսիա մուրախասալարը, տէվլէթ-
լէքի թէրաֆլարնտան իսթիզան իթմէք
չարթը իլէ պուլնա մուվաֆադամ
կէօսթէրիլլէր :

Պուզօմիսսիօնուն միւզաքէրաթ
վէ մուամէլաթընըն միւսալէհէ ահա
նամէսի իմզասընտան նիհայէթ սէ-
քիզ մահ սօղրա խիթամ պուլմասընա
գարար վէրիլլէր :

— Քօնթ Վալէվաքի պուլնտան ագ-
տէմ մէճլիսճէ գարար վէրիլախի վէճէ
իլէ, Վարա տէնիզին պիթէրաֆլըրը-
նա տայիր օլան իւշիւնճիւ մատտէ-
նին թաֆսիլաթընա կիրիչմէք, վէ
էվլէլքի մէճլիսէրտէ վաղ օլունան
էսաս իւղէրինէ ահանամէ մուգամէ-
լաթը պէնայէրինին թանդլմ վէ թէ-
լիֆինէ մուպաշէրէթ իթմէք լսողմ
կէլէճէլինի մէշլէրէթէ պէյան խտէր :

Յրանաանքն պիբինճի մաւրախ
խասը , պիբինճի մատակնին իւք պէն
տինին նէ վէճհիլէ թանգիմ օլունա
ճաղքնա տայիր պիր սիւ բէթ մլյաանա
չըգարտըղքնաան պու սիւ բէթ իւ գէ
րինէ պիւ թիւն մաւրախխասար միւ
զաքէրէ իթաիքտէն սօղրա , շու վէճհ
իլէ գարարկիր օլմուշ տուր¹ :

« Պահրը սիահ պիթէրաֆ գալըպ ,
» հէր միլէ թին թիւ ճար թէքնէլէ
» բինէ աչըգ արը : Պահրը մէգքիւ
» բիւն սուլարը վէ լիմանլարը իշ պու
» ահանամէտէ կէ օսթէրիլէն իսթիւ
» նալէրտէն (Եանի այրըճա իթիպար
» օլունաճագ մատակէրտէն) մաա
» տա , կէրէք պահրը մէգքիւ բիւն
» գըրլարքնա մու թասարրֆ օլան
» տէ վէ թլէր , վէ կէրէք սայրը տէ վ
» լէ թլէր ճէնկ սէ ֆինէլէրինէ գաթիէն
» վէ տայիմի օլարագ մէ մնու վէ գա
» բարը օլաճագ արը :

» Թիճարէթ մատակասի , պահրը
» սիահքն սուլարը վէ լիմանլարքնա
» հէր պիր մաւմանաթաանէ կզատէ
» օլարագ , Եալքնըգ մէրի իւլ իճրա օ

¹ Ահանամէք ու մաւմինին օն պիբինճի , վէ օն
բինճի մատակէրինէ նազար պու յուլա :

” լան նիզամաթը մուգարբերէ թահ
” թընտա պուլունաճագ տըր ” :

Պու մատտէնին իբրինձի պէնտի
քէզալք քեաֆֆէյի մուրախասար
թէրաֆընտան թահսին օլունուպ շու
վէճհիլէ պիր սիւրէթ վէրիլմիշ տիր¹ :

« Պահըը սիահ պիթէրաֆ գալմըշ
” օլմաղիլէ , գըրլարընտա ճէնկ թէր-
” սանէլէրինին իպգասը , պիլա լու-
” զում վէ լամագսուտ օլուպ պինաէն
” ալէյն զաթը հագրէթը Նասիշահի ,
” վէ հաշմէթիլ Նուսիա իմբէրաթու
” բու հագրէթլէրի , սեվահիլի մէզ
” պուրէտէ հիշ պիր ճէնկ թէրանէ-
” լէրի եարմամագ , վէ եա իպգա իթ-
” մէմէք եանի եարըմըշ օլանլարը
” տախի սագլամամագ խուսուսինի
” միւ թահիտ օլուրլար ” :

— Ննկիլիզ տէվէ թինին պիրինձի մու-
րախասար , Նուսիանըն Նիգօլպէվտէ
պահրիլէ ինչաաթընա միւ թապիգ վէ
պիրինձի սրնըֆտան օլարագ պիր թէր-
սանէսի տահա պուլունտուզունու վէ
պունուն իպգասը , մէշվէրէթին պէր
վէճհը պալա թանդիմ վէ թէէլիֆ ի-

¹ Ահանամլը ու մուսիլին օն իւլիւնձի մատ-
տէսին նազար պուրուլա :

լէտիցի պէնտինն ահքեամ վէ ուսու-
 լինէ մուղայիք կէլէճէյինի պէյան ի-
 տիւպ, պու թէրսանէ Վարա տէնիզ
 գըլըսընտա օլմարդընտան, Վօրա
 Վլարէնարնըն միւրատը, Վուսիա տէվ
 լէթի պու թէրսանէլէրի երգըպ
 մահվ էթսին տէմէք տէյիլ իտէ տէ,
 Նիգօլայէվ կիպի մէքքէզը ինչաթը
 պահրիյէ օլան պիթ թէրսանէ շիմաի-
 քի ճէսամէթինտէ իպգա գըլընարդը
 հարտէ, էֆքեարը ամմէ Վուսիա տէվ
 լէթինէ պազը նիյէթլէրտէ ազվ իտէ-
 պիլիթ, հէր նէ գատար Վուսիա տէվ
 լէթինինն պու նիյէթլէրտէ պուլուն-
 մայաճազը աշիքեար իտէ տէ :

Վուսիանըն պաշ մուրախտար շու-
 վէճճ իլէ ճէվապ վէրիւ : Մաթպու ու-
 մուֆախտամըմ իմքէրաթըր, քէմալը
 սաֆիլէթլէ միւսալէհէ շարթլարը-
 նա մուվաֆագաթ կէօսթէրտիքտէ,
 պունտան նէշաթ իտէն թահիւտա-
 թըն թէմամէն իճրասընա տախի նի-
 յէթը գալիյէ վազ իթմիշ տիթ : Վն-
 ճադ Նիգօլայէվ Վարա տէնիզ գըլը-
 լարընտան ուղագտա օլտուղունտան,
 պու գըլըլարա մախտուս օլան պիթ
 նիգամըն Վուսիա մէմալիքի տախիլին-

Իսկ տախտի հիւքմիւ օլմասընա Մու-
 սիանըն աղամէթի պիր վէճն իլէ գա-
 յըլ վէ բազը օլամաղ, պու նտան մաս-
 տա, գըլըլարըն և մնկէթի վէ մու հա-
 ֆաղասը իշիւն պիր գաշ խաֆիֆ կէ-
 միլէր սաղլամոյա տախտի Մուսիանըն
 հազգը օլաճաղընտան, Նիգ օլայէվ
 թէրսանէսինի քեամիլէն թէրք իթ-
 մէյէ բազը օլսա տախտի իլէրիւտէ ճե-
 նու պ թէրաֆընտա վագի մէ մալիքի
 նին տխէր պիր մահալինտէ պէ օլէ
 պիր թէրսանէ ինչա իթմէյէ միւհ
 թաճ օլաճաղը աշիքեար տըր : Ալ
 հասըլ կէրէք թահիւտաթընը իճրա,
 վէ կէրէք պահրիլէ խըղմէթինի իթ-
 մամ իթմէք իշիւն, իմբէրաթոր պու
 Նիգ օլայէվ թէրսանէսինտէ, սուհ
 էսասը միւքեալէ մաթընտա պէյան օ-
 լունան խաֆիֆ հարպ կէմիլէրինտէն
 պաշգա կէմի ինչա իթաիրմէմէք նկէ-
 թինտէ տիր :

Ննկիլիզ Իսկ վէթ թինին պաշ մու-
 բախտասը, վէ օնտան սօղրա սայրը
 մու բախտասըլաք տախտի, պու ճէվա-
 պըն մէ մնուէն օլաճագ բատէտէ օլաու-
 զունու թագրիր իտէրլէր :

Ննկիլիզ Իսկ վէթի պաշ մու բախ-

խաար, պու ճէվապըն մաղպաթայա
 գայտ օլմասընա բազը օլու պ օլմասը-
 դընը Մուսիա պաշ մուբասխասարնա
 սիվալ իթմախքաէ, Վ.օնթ Օրլօֆ պու
 թէքլիֆէ տախի բու ի բիզա կէ օսթէբ-
 ախքաէն սօզրա, պալտաէ պէյան իթ-
 ախի թազբիբին խալխաէթինէ պիր
 իսպաթ օլմադ իւ դրէ, Նիգ օլայէվաէ
 մէվճուա օլան եալընըզ իբի գըթա ի-
 քի անպարընըն, միւսալէհէ իպգա-
 սընտան սօզրա Պալթիգ աէնիզինէ
 կէչմէլէրի միւսամիլէմ պուլունու-
 դունտան, պու կէմիլէրին Նսիթանէ
 վէ Չանագ գալէսի պօղաղարընտան
 սէբպէսթճէ կէչմէլէրի իշխն բուխ
 սաթ թալէպ իթմէք իւ դրէ իմբէբա-
 թար թէբաֆընտան մէզուէ օլտու-
 դունու տախի մէչվէրէթէ պէյան ի-
 աէբ :

— Իւշխնճիւ մատտէյէ միւթաա-
 լիգ օլան սայրը պէնալէրին թէէլիֆի
 քեաֆֆէյի մուբասխասալար պէյնին-
 աէ գարարկիր օլարագ շու վէճճ իլէ
 գալէմէ ալընմըշ արը¹ :

« Վեաֆֆէյի միլէթլէրին Փայի-

¹ Ահանամէք ու մուսիֆին օն իքինճի վէ օն
 աէսրախնճիւ պէնալէրինէ նապար պու յրա լա :

Դ տէյի թիճարէթ վէ կէ միլէ բինին
 Դ սէրպէ սթճէ կիտիպ կէ բմէ լէ բինէ
 Դ միւզ թագի օլան է մնիլէ թի իճրա
 Դ իթ մէք իւզրէ , տէ վէ թը Վ լւյէ վէ
 Դ Վուսիա տէ վէ թի , Վարա տէ նիզ
 Դ գըրլարընտա քեպիւն լիմանլէ բինէ ,
 Դ հուգուգու միլէլ գայիտէ լէ բինէ
 Դ թաթպիգէն , գօնօլուլար իգամէ
 Դ սինի գապուլ իտէ ճէքլէր տիր :

Դ Օլթը հազրէ թը Հահանէ վէ
 Դ հաշմէ թիւ Վուսիա իմբէրաթորու
 Դ հազրէ թիւ բի , գըրլարընըն խըզմէ
 Դ թինէ լաղըմ օլաճագ գատար , գու
 Դ բա տէ նիզտէ պուլու նուու բաճագ
 Դ խաֆիֆ ճէնի կէ միլէ բինին գու վ
 Դ վէ թ վէ մըգտարընը թայեիւ իթ
 Դ մէք գըմնընտա , պէնլէ բինտէ մուա
 Դ հէ տէյի մախսուսէ ագա իթ միլլէր
 Դ օլուպ , մուահէ տէյը մէգքիւ բէ սէ
 Դ նէտի իշ պու մուահէ տէյէ բապթ
 Դ օլու նաճագ , վէ մուահէ տէնին թէք
 Դ միլինին պիր բարչասը կիպի գու վ
 Դ վէ թ վէ գըյմէ թի օլաճագ տըր , վէ
 Դ տուէլը մուահէ տէնին մու վաֆա
 Դ գաթը թահսիլ օլու նմաարգճա ,
 Դ նէ լաղվ վէ նէ տէ թաաաիլ օլմա
 Դ յաճագ տըր :

« 1841 սէնէսի 13 յուլիս Թարի-
 նիսի իլէ ազա օլունան մուահէտէ
 նեանի, Վարա տէնիզ վէ Ա.դ տէ-
 նիզ պօղաղարընըն գայիտէ վէ ու-
 սուլու գաաիմէյի տէվլէթը Ա.լիյէ
 իւզրէ գաբալը գալմասը մուգավէ-
 լաթը, պու տէֆա իթթիֆադը ու-
 մումիյէ իլէ մուայեէնէ օլունարադ
 պու պապտէ միւճէտտէտէն իմզա
 օլունան սէնէա, իչ պու ահանա-
 մէյը ումումիյէ ըապթ օլմուչ վէ
 օլաճագ տըր :

— Մուսիա վէ Սամանըք մուբախ-
 խասըրընա, պու իքի տէվլէթին Վա-
 րա տէնիզտէ իսթիմալ իտէճէքլէրի
 իաֆիֆ ճէնկ կէմիլէրինին գուվլէթ
 վէ մըգտարընը պէյան իտէճէք մու-
 գավէլէ սէնէաինի, քէնաի պէյնլէրին-
 տէ Թանգիմ իթմէլէրի Թէֆէիմ օլու-
 նուպ, պունուն միւսէվէտէսինին կէ-
 լէճէք մէճլիտտէ իպրազ օլունամասընա
 տախի գաբար վէրիլի :

(Մոտիտիտուր գո- խհալէ իմ- իրէուէր :)

6 Տարի . 1856

Մշակութիւն , Յրանաւ , Ինկիլթեր-
րա , Բուսիա , Սարտէնիա մէ (Օսմանե-
լը մուրախիսասլարը հազար օլտուգ-
լարը հալան :

— Մէճիլիսի սապրդըն մազպաթաւ-
սը օգուտուպ թասաիգ օլտուտը :

— Քօնթ Օրլօֆ , Բուսիա տէվէ
լէթի իլէ Օսմանլը տէվէթ իննին Գա-
րա տէնիգտէ իսթիմալ իտէճէթլէրի
խաֆիֆ ճէնկ կէմիլէրինին գուվլէ-
թինի պէյան իտէճէթ մուգալլէլէ սէ-
նէտի միւսէվլէտէսինին պու մէճիլիսէ
խարազ իթմէթ իւզրէ հազար օլտուտը
զընը պէյան իտիւպ կէլէճէթ մէճիլիսէ
պրրազըրմասընը մաթլուպ իտէր :

— Ինկիլիզին պաշ մուրախիսասը ,
կէչէն մէճիլիստէ Քօնթ Օրլօֆուն
Նիպօլայէվ հազարնտա պէյան իթ-
աիլի էֆթէար , Քէրսօն լիմանը մէ Ա-
զապ տէնիգլի հազարնտա տաիլի իճրա
օլտուտաճապ մը տէյիւ սիլալ իտէր :
Բուսիանըն պաշ մուրախիսասը շու

վէճհիլէ ձէփապ վէրիր :

Նիգօրայէ վ միսիլիւ , Ղապ աե-
նիղի տախի , Վարա աե՛նիզ գըրըարը
հազգընտա Վուսիանըն գապուլ վէ
թահիււա իթմիշ օրաուզու ուսուլ վէ
նիգամըն ապրէսի տախիլինաե սու-
լու՛նամազ , շու գատար քի սու աե՛նիզ
սըղ օրաուզու նասն , իւղէրինաե պէօ-
յիւք ձէնկ կէմիլէրի իշլէյեմէյեձէյի
տախի ամմէյե մալիւ մ տիր :

Պու ձիւմիլէ իլէ , Քօնթ Օրլօֆ
սու մահալէր հազգընտա տախի
Վօրա Վրարէնալընըն մաթլուպ իթթի-
յի թէմինաթը թէքրարլայրայ , Վու-
սիա աե վիլէթի , միւթահիա օրաուզու
մուգավիլլաթըն թէքմիլէն իճրասըն-
տա սապիթ գատեմ օրարազ , կէրէք
գարա աե՛նիզ գըրըարընտա վէ կէրէք
սու աե՛նիզ իլէ պիթիշիք օրան սալք
աե՛նիզ վէ սուլարըն հիշ պիթինաե ,
աե վիլէթը Օսմանիլէ իլէ ագա օրու-
նամազ սե՛նեաե աեքճ գըլընան կէմի-
լէրաե՛ն պաշգա հիշ պիր ձէնկ կէմի-
լէրի եարմոցածաղընը թէքրար թէֆ-
հիմ իաեք :

— Մէճլիսի միւքեպէմէ իքինձի
պէ՛նասն թափսիլլաթընա տախի պէր-

վէճհը աթի մուսաշիրէթ խաէր :

Տրանսա աէվէթ ինին պաշ մու-
րախաար , պու՛նաան ագաւմ վագի
օլան Վ իէննա մէշվէրէթի , Վու՛նա
իւղէրինէ իշվէյէճէք կէմիլէրէ միւ-
թաալիգ օլան մէսէլէլէրին թեաֆֆէ-
սինի արգգաթ վէ իհթիսամը թամմ
իլէ թահգիգ վէ թէճէսիւս իթմիշ
օլաուղու՛նաան պու պապաէ մէշվէ-
րէթը մէղպուրէնին հաղքըամըշ օլ-
աուղու լայիհէլէրին միւթալաարնը
մէճլիսէ թէքլիֆ խաէր :

Քօնթ Պուլ , Վ իէննա մաղպա-
թաարնա քապթ օլու՛նան վարագալար-
աան պէշինճի վարագայը գրաաթ իթ-
աիրիը :

Քօնթ Վ ալէվօթի , պէրվէճհը պա-
լա ալթը գրթա պէնաին թանղմինի
շու վէճհ իլէ թէքլիֆ խաէր ¹ :

« Վ իէննա Վօնկրէսօսու Եանի
» միւթեալէ մէ մէճլիսի , ագա իլէ-
» աիյի սէնէտ իլէ , պիր գաշ աէվէթ
» մէմալիքինի պիրի պիրինտէն պըրան
» Եախօտ պիր գաշ աէվէթ մէմալիքի-
» նին իշինտէն կէշէն ըրմագլարաա ,

¹ Ահմեմալէթի մ.մու.մինին ան պէշինճի պէնաինէ
հաղքը պուքուլա :

7 սէյրը սէֆային եսնի կէմի իշէմէսի
 7 մատտէսինի թանգիմ իթմէյէ թախ-
 7 սիս օլուհան ուսուլ վէ գայիտէլէ-
 7 թի, թէէսիս իթմիշ օլուղուհանն,
 7 աուէլլ մուահիտէ պու ուսուլ վէ
 7 գայիտէնին պուհանն պէօյլէ քէզա-
 7 լիք թուհա նէհրի վէ աղըզարը
 7 հագգընաս տախի մէրի իւլ իճրա
 7 թութուլմարնը մուգալլէլէ խէր,
 7 վէ պու գարարը պուհանն պէօյլէ
 7 Աշրքանըն հուգուգու ումու միյէյի
 7 աուէլիէսի էճգարնուան (բարչա-
 7 սընուան) աու իյլէտիքլէրինի վէ
 7 թահթը քէֆալէթլէրինէ ալարգրա-
 7 ռընը տախի իլան խէրլէր :

7 թուհա նէհրինաէ, սէյրը սէ-
 7 ֆային մատտէսի, աթի իւզ զիքը
 7 մատտէլէրէ տէրճ օլուհանն շարթլար
 7 իլէ, աշիքեարէն պէյանն օլուհամարը
 7 օլան սայրը հիշ պիր մումանասթ
 7 վէ թէքլիֆ թահթընա գօնուլմայա-
 7 ճագ արը : Պինաէն ալէյհ նէհրը մէգ-
 7 քիւրաէ եալընըղ կէմիլէրին քէլթ
 7 իւ կիւզար իթմէսի մատտէսի իւզէ-
 7 թինէ մուէսաէս օլարագ, սէֆային-
 7 տէն վէ նէտէ սէֆային տէրուհինաէ
 7 պուլուհանն էշեատէն հիշ պիր վէր-

7 կի վէ րէսմ ասոզ օլու նմայածագ վէ
 7 սէրը սէ ֆայինին սէ րպէսթիէ թինէ
 7 հիշ պիր նէ վի է նկել վէ մու մանտաթ
 7 վագի օլամայածագ տրր :

7 թու՛նա աղբղարրնը դարայան
 7 գու մլարը այրգլաթ մագ , վէ թու-
 7 նա պօլու՛նու՛ն սայրր մահալէրինտէ
 7 վէ պաշլ րձա Վալաս վէ Վարայիլ
 7 թէրաֆլէրինտէ նէ հրը մէդ քիւ քիւ
 7 սէ ֆայինին զայէթ սէ րպէսթ ճէ իշ-
 7 լէ մէ սինէ Եարար վէ սայիհ իթ մէք
 7 իշիւ՛ն կէրէք շիմաթի հարտէ , վէ
 7 կէրէք իլէրիւտէ հէր նէ խմալաթ
 7 լաղրմ կէլիքտէ պու՛նու Աւլաս վէ
 7 Պու զտան իտարէլէրի լլէ պիլ իթ-
 7 թի ֆագ վիւ ճուտէ կէ թիրմէյի տէ վ-
 7 լէթը Օսմանիյէ թահիւտ խտէր :

7 կէրէք պու խմալաթ վէ կէրէք
 7 սէ ֆայինին սէ րպէսթ ճէ իշլէ մէ սինէ
 7 միւ գթայի օլան խմալաթը սայիրէ
 7 մէ սարիֆաթընըն թագմինի իշիւ՛ն ,
 7 թու՛նա իւզէրինտէ կէզմէքտէ օլան
 7 սէ ֆինէլէրտէն մու այեէն վէ մինա-
 7 սիպ սիւրէթտէ պիր վէրկի ալընա-
 7 պիլլէճէք տիր : Ը ու գատար քի կէ-
 7 րէք պու պոպտէ , վէ կէրէք սայրր
 7 ճիհէթլէ , հէր տէ վլէ թ կէ միլէրինէ

7 թէքքմիլէն միւստալաթ իւղէրինէ
 7 մուամէլէ օլու նմար պու խուսու
 7 սա շարթը է վիլէլ ստա օլու նաճար
 7 արբ :

7 Պարտէ մէղքիւր մաստէտէ
 7 պէյան օլու նան իհտասաթը վիւճու
 7 տէ կէթիլմէք իւղէ
 7 միւրէքքէպ պիւր գօ
 7 միասիօն թախսիս օլու նաճար օլու պ
 7 ճիւմէնին իթթիֆար վէ ինդիմամը
 7 բէյի թահսիլ օլու նմարգճա գօ
 7 միասիօնու մէղպուր ֆէսիս օլու ն
 7 մայաճար արբ :

7 Թու նա իւղէրինտէ լաղըմ կէլէն
 7 իմալաթրն նէ մաղուլէ շէյէր օլ
 7 տուղունու պէյան իթմէք վէ նէ հրը
 7 մէղպուր իւղէրինտէ իշէյէճէք կէ
 7 միլէրին սէյրինէ պիւր նիղամ վէր
 7 մէք , վէ նէ հրճէ վէ տէնիղճէ պիւր
 7 պահրիլէ բօլիսի եախօսա զապթիլէ
 7 սի նիղամը գալէմէ ալմար , գօմիս
 7 սիօնու մէղպուրու ն մէմուրիլէթի
 7 օլու պ , իլէրիւտէ պու նլարրն իճ
 7 բաաթրնա տախի պաշգա պիւր գօ
 7 միասիօն նասպ օլու նաճարնասն
 7 պու գօմիասիօնու ն մուամէլաթրնա
 7 լաղըմ կէլէն վէ տէլալէթ իտէճէք

77 Թալիմաթը տախի քէ զալիք դալէ մէ
 78 ալաճագ արք :

79 Ա խէ ննա մէ շիլէ բէ թի մու գալէ
 78 լաթընա մու թապագաթ լէ մէ զքիւ բ
 79 իճրաաթը ֆիիլլէ գօմիասիօնու տա
 78 խի , պու վէ ճհիլէ վէ Թու նա սէ վա
 79 հիլինէ սահիպ օրան տէ վէ թլէ բ թէ
 78 բաֆլէ բինաէ ն թէ շքիլ օլու նու պ պու
 79 գօմիասիօն տայխի գալաճագ արք :

79 Ա աղ օլու նան նիզամաթըն մա
 78 նասը հագ գընաս , պիբ մու խալէ
 79 ֆէ թ գու հու բ ի թախի հալաէ ,
 78 տաւէ ը մու ահիտէյէ միւ բաճաաթ
 79 օլու նաճագ արք :

Քօնթ Ա ալէ վաքի , պալտտէ մէ գ
 քիւ բ մատտէ նին սօն պէ նալէ բինաէ
 զիբ օլու նան իքի գօմիասիօնու ն թէ շ
 քիլէ իլէ բիւ տէ եինէ պու Վարիս
 մէ շիլէ բէ թի մարի ֆէ թի իլէ վագի օ
 լաճագ իսէ տէ , իրինձի , եանի իճ
 բաաթը ֆիիլլէ գօմիասիօնու , Թու
 նա սէ վահիլինէ սահիպ օրան հէ բ
 տէ վէ թլէ բին վէ բիլլէ բինաէ ն միւ բէ թ
 թէ պ օլաճագընասն , Պալիէ բա տէ վ
 լէ թինի տախի պու գօմիասիօնա տա
 վէ թ ի թ մէ բ լապմ կէ լէ ճէյինի պէյան
 իտէ բ :

Վճռեմ Պաւլ, պու իքինձի գօմիւ
սիօնուն արգգաթ իտէճէյի իճրասթ
վէ նիզամաթ Թունանքն աշաղբ թէ-
րաֆրնա, վէ եայնրդ պու թէրաֆրն
սէյր սէֆային վէ մէսալիհինէ միւ-
թաալիգ օլաուղունաան, վէ Թունա-
նքն եօգարր թէրաֆրնաա վէ օ թէ-
րաֆրարաա իշի օլան քիմսէլէր պէյ-
նինաէ պիր գիլլ իւ գալ վէ մուարա-
ղա զուհուր իթմէմիշ օլաուղունաան,
պէօլէ պիր գօմիասիօն հիւքիւմէթի-
նին պիլա մուճիպ Թունանքն եօգա-
րրարնա գատար թէվսի օլունմասրնա
հիշ պիր հագգ կէօրիւնմէախյինի պէ-
յան իտէր :

Պրանաա պաշ մուրախաաար, մա-
աամ քի մէճիա թունանքն սէյր սէ-
ֆայինինէ միւթաալիգ պիր մէսէլէյր
ու մումիյէ իւղէրինէ միւզաքէրէ իթ-
մէքաէաիր, վէ միւքեալէմաթէ էաա
պէյան օլունան սէնէաանէ աախի մէ-
սէլէ պու հարաէ զիրր օլունմուշ
աուր, վէ մաաամ քի պու իճրասթը
ֆիլիլիյէ աէնիլէն գօմիասիօն հագգըն-
աա, Թունա սէվահիլինէ մութա-
աարրթ օլան աէվլ. թլէր վէքիլէրին-
աէն միւքէրքէ պ օլաճագ աէնմիշ աիր :

պուհ հարկէ նազարէն Պատիւէրա տէվ
լէթինի պուհլարտան միւսթէննա
թութմազ թէճվիզ օլուհմայաճաղը
նը պէյան խախուհ հաթտա պու պապ
տէ գ. օլէմէ ալընարազ մէյամնա օ
գուհան պէնպէրտէ տախի կէրէք պու
խուսուսա , վէ կէրէք գօմխասիօնուհ
մէմուրիյէթինի միւթաախիզ օլան
մաաուէլէրտէ տախի թէճնիս մանա
ալնաչըլաճազ պիր լաֆզ պուլուհմա
արղընը տախի թէֆհիմ խախ :

— Վօնթ Վարկվարի , պու պէնպին
եէտինի վէ սօն պէնպինի գրաաթ
իթախիլը , քի շու վէճհ իլէ թէեթիֆ
օլուհմուշ տուր :

« Աէր վէճհը պալա , պիլ իթթի
նֆազ գարաքիլը օլան աւաւլ վէ
« նիգամին թէմամը իլէ իճրասլնա
« պիր էմնիյէթ օլուազ իւզրէ , տուելը
« մուահիտէտէն հէր պիրիինի թու
« նա նէհրի աղղընա պիրէր եա իքի
« շէր խաֆիֆ ճէնի կէմիլէրի իզամէ
« իթթիլմէյէ հուգուզ վէ սելահէ
« յէթլէրի օլաճաղը :

Պալատէ գերր օլուհան պէնպէր
տէն քեաֆֆէսինին , տուրէթը գու
թիյէտէ թէեթիֆ վէ թանպիմլէրի ,

մէջիւնքեթիւն ի թ թ ի Ֆ ա գ ր ւ ի լ է , պիբ
ախէր մէջիւնքեթիւն ի Ֆ ի Ֆ օ ղ ւ ն ու ր :

— Մեկիւնք պաշ մուրախաւար | օրա
Մարտիարն . իշ պու մաղպաթալարա
տէրձ օրա նաւե մուգալէրաթ պէնա
լէրի , հէր նէ գտտար մէջիւնքեթիւն գա
լէ մէ ալլնմաղպա իտէ տէ , մէջիւ
պու նու հարֆը հարֆընա գապուլ
ի թ մէյէ մէջուր օլմայրալ , սօղրաւան
տահա պիբ թաահիհ ի թ մէյէ տա
խի սէլահիլէթի օլմաղընր պէյան
խաւքէր հաթաա քէնախի է ֆքէարըն
ձա , իլէրիւ տէ հէր պիբ մուրախաւա ,
ֆայտէլիւ կէօրաիլիւ թաահիհի պէ
յան վէ թէքիլի իտէպիլէձէք տիբ :

Քօնթ Օրլօֆ , մուրախաւար
հէր պիբ մաղպաթալար տէվէ թլէրի
թէքաֆընա ընմէն կէօնտէրմէքտէ
օրաուղաւանն , պէօլէ հէր մուրախ
խաւարն իլա նիհայէ մաղպաթալար
թաահիհ վէ թաաիլիլի թէալիլիլի ի
տէձէք օրաուղարը հարտէ , տէվիլի թ
լէրին տախի պու հարտէ օ մաղպա
թալարը գապուլ իտէ մէյէ ձէքիլիլի ա
շիքէար արը տէախ :

Մեկիւնք պաշ մուրախաւար ձէ
վապ վէրիլ վէ տէր , թանկիլ օրա

նան պէնտպէր թասնի՛ն օրաճաղ տէ-
 մէմ իլէ , հէր մուրախաատա , վէ-
 բիլէն գարարը պօզուպ , վէ մէճիլսին
 գապուլ իթախի էասալարը տէյիշ
 տիրմէյէ հուգուգ վէ սէլասնիլթ օ-
 լաճաղ տէմէք տէյիլ տիր , իլլա գա-
 լէմէ ալլնան պէնտպէրի միւթալա
 իտիւպ մանա վէ մէֆհու մու՛նու տա-
 հա պիր սասնի՛ն վէ աչըպ սիւրէթտէ
 պաղը թասնի՛նաթ թէքլիֆ օլու՛նա-
 պիլիր տէմէք իսթէմիշիմ :

Պաւ շարթլար իլէ Վօնթ Վլարէն-
 տընըն իսթարաթը մէճիլսճէ գապուլ
 օլու՛նմուշ տաւր :

(Պ-- հահուէ հարտիտալու էհա էպէրէէր :)

ԱԼԹՐՆՃԸ ՄԵՃԼԻՍ
 ՄԱՋՊԱԹԱՍԸ

Տ Ս՛րթ 1856 :

Մլսթրիա , Ֆրանսա , Կնկիլթէր-
 րա , Մուսիա , վէ Սարաէնեա վէ Օս-
 մանը մուրախաատալարը հաղըր օլ-
 տուգլարը հալտէ ,

— Տէվլէթը Օսմանիլէնիս պիլիս-
 ճի մուրախաատը Մալէ քաշա , իքիս-

Ճի մուրախիսաա Ն'է միլ պէյին նամիւ
 զաճ օլաուզու հասէպի իլէ , մի քեա-
 լէ մէյէ կէլէ մէյէ ճէյինի պէյան իտէր :

— Վիվէլ.բի մէ ճիսին մազպաթար
 օգուՆուպ թաստիգ գըլընըր :

— Մուսիանըն պիրինճի մուրախ
 խար , աէ օրախ նճիւ մազպաթարա
 պէյան օլուՆուզու վէճճ իլէ Վ'նա-
 աօլու հուաուաուՆուՆ թասճիճի ի-
 շիւն նասպ օլուՆաճագ մուխթէլիֆ
 դօմիասիօնու , Մուսիա մուրախաա-
 լարը աէ վիլէթլէրի թէրաֆընտան թա-
 աիգ օլուՆմագ շարթը իլէ գապու-
 իթմիշ օլաուզլարընտան , պու գօ-
 միասիօն նասպընը Մուսիա աէ վիլէթի-
 նին գապուլ վէ թաստիգ իթմիշ օ-
 աուզուՆու խապէր վէրիը :

— Վօնթ Վ ալէվսքինին թէքլիֆի
 իւզրէ , մէ ճիս պիրինճի մաստէ ի-
 թիպար օլուՆան Աւլաճ վէ Պուզտան
 մէսէլէսինին թաֆսիլաթընա մուպա-
 շիթէթ իախուպ , Ֆագաթ Աւլաճ Պուզ-
 տանըն նիզամաթը աախիլիյէսի իւզէ-
 րինէ միւզաքէրէ աչըմագտան էվիլէլ ,
 Աւլաճ Պուզտան իլէ Մուսիա հու-
 աուաինին թասճիճի իւզէրինէ սէօհ-
 պէթ օլուՆմասընը մաթլուպ իտէր :

Պարսնե Պարսնով պու պարսնե շու
 մարսնե պիր միւզէքքէքէ գրասթ
 իթարիր : Ասէ՛ մուգատանէ մասթրն
 սա Պէսարայիա հուտուտինին պիր
 իւսթ թէրաֆը վէ պիր տէ ալթ թէ-
 բաֆը պէրսնե օլունմու շ իսն տէ , պու
 իւսթ վէ ալթ թէրաֆրնասա օլան ա-
 բապինին թէ՛ շէքքիւլիւնէ վէ ճաս-
 տէլէրին հիգասրնա նազարէն , պիր
 պաշտան պիր պաշա տօղու պիր
 խաթթ շէքքէքէք հուտուտու գաթ
 իթմէք միւմքին օլամալ : Ա՛ է մատամ
 քի տուէլը մուտհիտէնին միւրատը
 Թունա թիճարէթի վէ սէյը իւ սե-
 ֆայինինին սէրպէսթիէթի պիր . պու
 միւրատ պաշգա սիւրէթլէ պիր հու-
 տուտ գաթ իթմէյիլէ տաթի հասը
 օլապիլիք օլուղունանն , պու սիւ-
 բէթ մէճիսնէ իպրաղ օլունաճապարը :
 Պու եէնի հուտուտուտ , էյալէթին
 իտարէսինն հիշ պիր գարըշըգլըգ կէ-
 թիթէյէճէք մուհաստէնաթը տաթի
 օլուղ , շու վէճէ իլէ թէնսիղ գըլնե-
 մըշ արը :

Պու եէնի հուտուտու Բրութ նէհ-
 բինին Վատուլե — Բապի նամ մահա-
 լինտէն պաշլայը , Թրաման տէրէ-

սինտէն կէշէրէք, Ասարու թ կէօլու
նիւն Շքմայ թէրաֆրնտա իսթամ
պուլաճադ արք: Պու հարտէ Մուս
լար թուհա ազգը իւղէրինտէ օլան
ատալարը թէրք իաիւս, Մամայիլ վէ
Քիլիա Ասիա գալէլէրինի տախի երդ
մայա միւթահիա օլուրլար:

Քանթ Վալէֆարի, պու եկնի հու
տուա, միւքեպէ մաթէ էսաա պէյան
օլուհան թէրթիպանէն կէրէշի կիպի
ուզադաա օրուզուհաման, պուհու
տուէլը մուահիտէ մուրախիտարը
նրն պիր վէճհ իլէ գապուլ իտէ մէյէ
ճէքլէրինի պէյան իտէր:

Պարսն Պուհուլ, մուգատտէ մա
պէյան իթալի իսթարաթը թէրրար
մէյամա կէթիլէրէք, պալաանէ զիքր
օլուհան մահարանէն պաշգա պիր եէր
անէն, բայրը վէճհլէ հուտուա գաթ
իթմէնին միւմքին օլամայաճադընը
թէրրար իսթար իաիւս, Քապաթ
Մուսիանրն թէրք իտէճէյի արաղի
նին հիգասրնա Մաթլապուկ կէօլու,
Թրաման տէրէսի վէ Վալսիգ կէօլու
արասրնտա պուլուհան արաղիյի տա
խի իլալէ իթմէք միւմքին օլաճադընը
պէյան իտէր:

Պաւնա Մնկիլիզ անվէթի պաշ
մուրախաար Վօրա Վրարնտրն շու
վէճճ իլէ ճէվապ վէրիբ :

Մուսիա մուրախաարարնն պե-
յան իթախիլէրի պու հուտուա մու-
գատտէմա Վւսթրիա անվէթինին
տուէլը սայիլէ իլէ գարար վէրախի
թէրթիպէ պիւթիւն պիւթիւնէ
մուղայիբ կէլիբ , վէ պաւնա բազը օ-
սա օ թէրթիպլէրի կէրի պըրադ-
իճապ խտէր :

Կճագ պու թէրթիպլէր Վէթրօ-
պտա գատուլ օրւնմուշ , վէ
էննա վէ Վարիտէ թատիպ գը-
լնմըշ օրուգլարնտան , տուէլը մու-
ահիտէ մուրախաարարնտա , հէր
նէ մէրթէպէ սուլճ վէ խալիսէթ է-
մէլ վէ արղուսի օլտա , պու ճիւմլէ
իլէ պէօլէ պիբ մատրահաթտա , մէճ-
լիտէ մուրախաարարը օլան քեաֆ-
ֆէյի անվէթլէրին , էսատը սուլճ
անյի գատուլ իթմիշ , օրուգլարը
շարթլարը թէրթ իթմէք եէա վէ
գուարէթլէրինտէ օլմայաճաղը տախի
աշիբեար տըր :

Քօնթ Վալէվաքի տախի , թըպդը
պու վէճճ իլէ պիբ իխթար խտէր :

Ք. օնթ Պուլ տախի, պարօն Պրու-
նօվուն մէ ճիսէ Թէքլիֆ իԹախի պու
էէնի հուտուտուն, մուգատուէ մա Մ-
ւսթրիա տէ վէ Թինին Մէթրօպօլի-
դա կէ օնաէրտի, վէ Մուսիա տէ վէ-
Թինին գապուլ իԹախի միւսալէ հէ
շարթլարրնճա Թէքք օլունմասը լազըմ
կէ լէնարաղինին Ֆազաթ պիր քիւ շիւք
հիստէսի օլուղուհունու պէյան իտիւպ,
օլ վէ ճհ իլէ Մուսիա մուրախիսասլա-
րրնին, պու տասրդայա տահա պիր
եազրն վէ մուվաֆրդ, վէ միւքեա-
լէ մէյէ միւճիպ վէ վէսիլէ օլան շարթ-
լարա տահա պիր մուԹասպրդ սիւ-
րէԹտէ պիր Թէքլիֆ մէյտանա չը
գարմալարրնը մէ մուլ իտէր :

Պարօն Հիւսինէր, Մւսթրիա տէ վ-
լէ Թինին ալթ վէ իւսթ Թէրաֆտան
կէ օսթէրտի մէ զքիւր իքի հուտուտ
պաշրնն, հէր իտրԹալարտա Թէ-
շէքքիւլիւ արաղիճէ պէյան օլունան
հիզայա զայէթ մուվաֆրդ օլուղու-
նու Թէֆհիմ իտէր :

Պունա Մուսիա մուրախիսասլարը
շու վէ ճհ իլէ ճէվապ վէրիւլէր,
Պունտան ագտէմքի մէ ճիսլէրտէ,
սուլհու սալահէ նէ մէրԹէպէ նիյէթ

վէ մէյլանս վէ խաղիսէ թ կէ օսթէրախ
 յիմիզ նամուղիւ մ տէյիլ արիւ : Պու նա
 պինտէն մէ ճլիսէ պէյան ի թ ախրլէրի
 միւ թ ալաալէր տասիս , բէնասի դիւ 'մ
 լէրինճէ , բէք աէ գապուլ օլու նամալ ,
 շէյլէր տէյիլ արիւ աէ ախրլէր : Ա է միւ
 բաալարը , գաթ օլու նամալ հու աու
 աու ն թ է շէքքիւ լիւ արաղիյէ սինէ մու
 վաֆրդ վէ պու արաղիսէ սաքին օլան
 տհալինին մէ նֆաաթընա մու թ ապրդ
 սիւ բէ թ աէ մէ ճլիստէ պիւր ի թ թ իֆապ
 հասըլ ի թ մէք օլաու դու նաան , պու
 միւ բաալը հասըլ իտէ ճէք սիւ բէ թ աէ
 պաշգա պիւր հիզա տասիս կէ օսթէրիլէ
 պիլաիլի հարտէ , օնաւ ն իւ գէրինէ տա
 խի միւ դաքէրէ ի թ մէյլէ , Մու սիա մու
 բախիսաալարը հազրրըլ աէ ախրլէր :

Արանաըզըն պաշ մու բախիսաալ ,
 միւ բեալէ մաթէ է սաս պէյան օլու
 նան սիւ բէ թ լէրին խարը ճընտա օլան
 պիւր հու աուա գաթինէ տէ վլէ թ լէրին
 բաղը օլամ այաճաղը աշիքեար իտէտէ ,
 ագտէ մճէ գարար վէրիլէն հու աուա
 մու ճիպինճէ թ էրք օլու նամալ ա
 բաղիյէ մու գապիլ . Մու սիա տէ վ
 լէ թ ի եինէ պիւր օ գաաալ արաղի
 թ էրք իտէր իտէ , պու մու գապլէլէ

պիբ շէյ տէ մէ մէք միւ մքին տիբ տէ տի :

Իմախ Մուսիա մու բախխասաւարընըն
 գալի ինձէ , հու տու տուն Շ ըմալ թէ-
 բաֆընտա արագիձէ պիբ միւ շքիւ իք
 վար իսէ , հու տու տ Մարսիգ կէ օլիւ-
 նիւն է օթէ թէ բաֆընտան վէ քէ շիւ շ
 վէ մէ տէն գաթ օլուն տու զու հարտէ ,
 ին թիմալ տըբ պու միւ շքիւ մահվ օ-
 լապիւր օլաու զու մէ ճիսէ թէ ֆհիմ
 գըլընար :

Պիւ թիւն մու բախխասաւար պու
 եէնի վէ օթմա թարիգ իւ գէրինէ
 խայրձա միւ զաքէրէ ի թմիքտէն սող-
 բա , Մուսիա մու բախխասաւարընա պիբ
 եէնի հու տու տ տահա թէքիֆ օլուն
 մու շտուբ , պու եէնի հիլա Մրու թ
 նէ հրինտէն , Սէ օլա վէ Հու շ նաման
 մահալէրտէն պաշայրայ , վէ Մարսիգ
 կէ օլիւ նիւն Շ ըմալընտան կէ շիւ , Ս-
 պէ տիէս կէ օլիւ նիւն է օթէ թէ բա-
 ֆընտա գարար վէրէ ձէք տիբ :

Մուսիա մու բախխասաւարը , Պէ սա-
 բապիանըն պու թէ բաֆընտա կէրէք
 Պուլղար վէ կէրէք Մուս օլարագ
 մու հաճիրէ թէն իգամէ թ ի թմէքտէ
 օլան ահալինին ահվալինէ վագըֆ օլ-
 մագ , վէ պունլարըն նէ հիլեէ թ

քէսպ խոէճէյինի պիլմէք իշիւն, պու
միւզաքէրէյի էրթէսի մէճլիսէ թէվ
գիֆ իթմէյի թէքլիֆ խոէրէք :

Մէճլիս պու՛նս մու վաֆարգաթ
կէօսթէրիք, անճադ, Պրանսա վէ
Մեկկլմէքրա մու բախխապարը պաշ-
գաճա, պու եէնի թէրթիպէ միւ բա-
ճաաթ իթմէլէրինի, միւ ճէրքէտ միւ-
սայէհէյէ տէքքեար օլան մէյլ իւ բադ-
պէթ վէ խալիսէթլէրինտէն նաշը պիք
ֆէտաքէարըդ օլաուզու՛նու վէ պու
ֆէտաքէարըդն ճէսամէթի տախի
Խոթուէն իլէ Հուշ արասընտա թէք-
րար Մուսխայա թէքք օլու՛նաճադ ա-
բաղինին ճէսամէթինտէն տախի ադ-
նաշըլաճադընր պէյան խոէրէք, պու-
նուն Մուսխա մու բախխապարը թէ-
բաֆլէրինտէն տախի թագաիք օլու՛ն-
մասընր տախի գապիէն մէմու լ խոէր-
լէք :

Քօնթ Օրթֆ քէաֆֆէի մու բախ-
խապարըն պիլ մուգապէլէ քղհար իւ-
լէաիքլէրի պու սաֆվէթ վէ պու խա-
լիսէթի մէտհ իւ սէնա խաիւպ, քէն-
աիլէրինէ օլան թէքլիֆի պիք թահ-
գիգ վէ միւթալաա իթմէք իսթէաիք-
լէրինին աօրլ սէպէպի տախի, պու

եկնի թէքլիֆի մէմլէքէթին թէշէք-
քիւլու արաղլյետի իլէ խմթիզաճ իթ-
տիրմէքտէն պաշգա պիր էֆքեարէ
մէպնի օլմարդընր պէյան խաէրլէր :

— Պունուն իւզէրինէ մէճլա, Աւ-
լահ Պուղտան մէմլէքէթլէրինին նի
զամաթը տախիլլյետի միւզաքէրաթը
նա մուպաշէրէթ օլունմարընր մաթ-
լուպ խաէր :

Քոնթ Ալալէվքի, միւքեալէմա
թըն, պու մատաէյի միւհիմմէ վէ միւ-
թէնարընա էլ վուրուլմազանն էվլէլ,
պու մէսէլէնին ճանը, վէ մէճլիսին
պու մատաէ իւզէրինէ աթիտէ վագի
օլաճագ միւզաքէրաթընըն էսար օ-
լաճագ պաշլըճա պիր խուսուս իւզէ-
րինէ մէճլիսին արգգաթընը տալէթ
խաիւպ, պու խուսուսուն, Աւլահ
Պուղտան մէմլէքէթլէրի պունտան
պէօլէ պիր պիրի իլէ պիրլէշուպ պիր
հիւքիւմէթ մի օլմարարը, Եօղսա էվ
վէլքի կիպի խարէի մախսուսէ իլէ
պիրի պիրինտէն այրը վէ պաշգա պաշ-
գա մէմլէքէթ մի օլմարարը միւրաճ-
ճահ արը, սիլալի օլտուղունու տախի
պէյան խաիւպ, պու մէմլէքէթլէրին
հէր պիր ահվալը, մահալինտէ թէա

գիւղաթը թամսէ իլէ թէճէ սսիւս վէ
 թահգիգ գըլքնարդ տան սողրա, հէր
 շէյտնն զկրատէ պու իքի մէ մլէքէ թին
 պիլլէ շմէ սինտէ մէն ֆաաթ վէ մու-
 հասսէնաթը հագիգ իյէ պու լունաու-
 զու՛նու տախի թէ ֆհիմ իտէրէք, պու-
 նու՛ն մէ ճլիւճէ գապուլ վէ իլան օ-
 լունմասընը տախի մաթլուպ իտէր :

Ինկիլիպին պաշ մուրախիսասը տա-
 խի թամ պու է ֆքեարտէ օլաու զու-
 նու պէյան իտէրէք Քօնթ Վայէ վաքի-
 նին պու պահսընը թասախոյ իտիւպ,
 ահալինին միւրատ վէ է ֆքեարը տա-
 խի պու մէ քէզտէ օլաու զու՛նտան,
 պու՛նա քայէ թ իթմէքտէն հասըլ օլա-
 ճադ մու հասսէնաթը տախի թաֆ-
 սիլ իտէր :

Տէվէթը Ալիյէ մուրախիսասը Աւ-
 լի բաշա, պու է ֆքեարէ մու խալի-
 ֆէթ կէ օսթէրիպ, Աւլահ Պու զտանըն
 թէսլիյէյէ միւհ թամ՝ օլան շիմախքի
 հալինին, պու իքի մէ մլէքէ թին պիլի
 պիլինտէն այրը օլմասընտան նէ շաթ
 իթմէ միշ օլաու զու՛նու, վէ պու այրը
 լոգ մատտէսի էն է սիլի զէ մանլարտան
 գալմա օլաւպ պու՛նա պագարադ մէ մ-
 լէքէ թէյն տէրաւնինտէ զու հուրա կէ-

լէն գելլ իւ գալ վէ մախլու թլլէ թին
 աահա դայէ թ եէնի պիր շէյ օլտու-
 զու նու , վէ պու իքի միլլէ թին ախ-
 լագ վէ ատէ թլէրի պաշգա պաշգա վէ
 պիրի պիրինէ մու թապրգ օլմատրղըն-
 տան , այրըրգ մատտէ սինին թապիա-
 թը մասլահա թաան իլէրի կէլմիշ օլ-
 տու զու նու թաֆսիլ իախւ պ , վագաա
 պաղըրարը շու նու ն պու նու ն մէնֆաա-
 թը մախուսինէ գաբըրարագ , ահ-
 վալը հագըրէնին մու զայիրինտէ էֆ-
 քեար պէյան ի թմիշլէր իտէ տէ , պիւ-
 թիւն Աւլահ Պուզտան ահալիսինին
 պու էֆքեարաա օլմատրղընը թէէ-
 եիա իտէր :

Քօնթ Պուլ , հէր նէ գատար
 պէօլլէ պիր մատտէ իւզէրինէ միւզա-
 քէրէ ի թմէյէ տէ վլէ թի թէրաֆըն-
 տան թալիմաթը եօղ իտէ տէ , պու
 ճիւմլէ իլէ տէ վլէ թը Օսմանիլէ պաշ
 մու բախխասընըն էֆքեարընա մու վա-
 ֆադաթ կէօս թէրիպ , Աւլահ Պուզ-
 տան էյալլէ թլէրինին պիր պիրի իլէ
 պիրլէ շմէ սինէ պիր հագգ սէպէպ
 պուլամագ : Պու անէտէք պու խու-
 սուստա մէմլէքէ թէյն ահալիսի իս-
 թիմղամ օլու նմամըշ տըր : Պու իքի

ճէօմասթ տախի քէնտի իամ վէ ուսուլու մախսուսէլէրինէ մայիլ պիր ճինա օլաուգլարրնտան, պու հայլէրինէ նազարէն, կերէք Աւլահլար վէ կերէք Պուղտանլարրն հեր պիրի քէնտիլէրինէ մախսուս օլան ուսուլ վէ նիզամլն մուհաֆազասրնա թալիպ վէ խահիշ քեր օլաուգլարր տերէճէյի իֆրաթատ իսթիալալ օլունապիլեր :

Քօնթ Վալէվաքի, պու իքի մէմլէքէթին պիր պերի ին պերլէշմեսի իւղէրինէ դաթի չօգ մուպահէսէլեր մէյտանա չըգարարգտան սօզրա, շուվէճհ ինէ ճէվապ վերիր :

Մատամ քի մէճլնա պիղզաթ վէ պիլա վասէթա Աւլահ վէ Պուղտան իւղէրինէ ահայլինին րէյինի սիվալ ի տէմէգ, պու հալատ մուհազգապ պիր ինթիմալ իւղէրինէ հիւքմ իթմէք ֆարգ օլմուշ կիպի տիր, Վմտի պու պապատէ եեաթիլատ հեր նէ թահգիգաթ վէ մայիւմաթ վար իտէ, պունլարրն քեաֆֆէսի, պունտան պէջլէ Աւլահ վէ Պուղտան ահայլիլէրինին պիր իաարէ վէ պիր հիւքիւմէթէ պիրլէշմէք իւղէ պէյան իթաթլէրի էմէլ վէ արզույն շահատէթ

ի թմեքստէ տիրութիւն :

Անձնութեան յուսն վեճն ինչ
 պիրութեանք իւզրէ օրան էմէլ վե ար-
 զուլերի , կերէք ապրնասան պիր միւ-
 լեթ վե պիր մեղհէպտէն օրուգլա-
 րնասան , վե կերէք սյրը սյրը իտարէ
 օրմալարրնատա հէմ բօլիթիգաճա վե
 հէմ իտարէյի միւլքիյէճէ գատիմտէն
 պերիւ կիրիթթար օրուգլարը միւլ-
 քիլաթ վե ույղունսուղուգ հալին-
 տէն տախի նեշաթ իթմիշ պիր քէլ-
 ֆիյէթ օրա պիրի , ել հասըլ մեմլե-
 քեթէյնին գուվլեթ վե սաատէթի ,
 հէր հայտէ պու պիրլիյէ մէնութ
 պիր մատտէ օրուգլունասան , մեճ-
 լիս տախի Աւլահ Պուղտանա պիր
 հիմիլեթ իթմեք միւրատ իթմիյի հալ-
 տէ պու թարիգէ բիայէթ իթմելի
 պիր :

Աւսթրիանըն պիրինճի մուրախ-
 իտար Քօնեթ Պուլ շու վեճն ինչ ճե-
 վապ վերիւր : Քօնեթ Վալեվսքինիս ի-
 թինատ իթմիյի թահգիլգաթ վե մա-
 լիւմաթէ , միւշարալէյն գատար էմ
 նիյէթ վե իթիմատ իթմէյի թեճվիլ
 իտէմէմ , հաթատ , մեշվերէթէ մու-
 րախիատ օրան զէվաթըն քեաֆֆէսին

անէն զկրտսէ , տէ վիճեթը (Սամանիչէ
 մուրախիսասը , Աւլահ վէ Պուզասն
 ահալիսինին միւրաս վէ հաճաթընը
 թագախը խտէ պիւխը օրտու զուհասն ,
 միւ շարալէյհին բէյինէ պաշգաճա բի
 այեթ իթմէք իգթիզայը հարտէն տիւր ,
 պուհասն մասաս , պիւթիւն տէ վե
 լեթընը հէր շէյտէն է վիլէլ Աւլահ վէ
 Պուզասն էյալէթըրինին հուգուգ
 վէ իմթիազաթընը մուհաֆազա իթ-
 մէյէ միւթ ահիտ օլմուշ օրտու գլարըն-
 տան , վէ պու իմթիազաթըն պիւրի վէ
 է վիլէլ պու իքի մէմլէքէթին պըրը
 պըրը խտարէ օլմագ իմթիազը օրտու-
 զուհասն , պուհլարը պիւր պիւրի իլէ
 պիւրլէ շմէյէ վէ գայեաշմայա մէճպուր
 իթմէք , մալիք օրտու գլարը հուգուգ
 վէ իմթիազաթէ ազիմ պիւր սէքթէ
 վէրմէք տիւր : Հու գատար քի իլէ-
 բիւտէ մէմլէքէթէյնէ , ահալիսին միւ-
 րաս վէ նիյեթըրինէ մուվաֆրգ սիւ-
 բէթտէ պիւր խտարէ վէրիլիպ , պու
 խտարէ ֆիլ հագիգէ Աւլահ վէ Պուզ-
 տան ճէօմասթլարընըն ֆիքրինէ կէօ-
 բէ հարէքէթ խաիւպտէ , պիւրլէ շմէյի
 թէճիլիլ խտէր խտէ , մասասմ քի պու
 խուսուս միւլէթին է ֆքեարը տէմէք

օլաճադ , պու հարտէ պիր շէյ աէնէ-
մէյէճէյի տախի աշիքեար արբ :

Պարսն Պաւրդընէ , Ղէ սթըրիա աէ վե
լէթինին պիրինճի մու բախխասը Ք.օնթ
Պաւլա շու վէճճ իլէ ճէվապ վէրիր :

Պաւ խուսուստա Ղէ սթըրիա մու-
բախխասընըն է քքեար վէ թագաիրի-
նէ մու վաֆագաթ խաէմէմ , միւքեա-
լէմաթըն է սասընասա շու վէճճ իլէ
եպըրը արբ քի , մէմլէքէթէյնին իմ
թխազաթ վէ մու աֆիյաթը սասըրդէ-
լէրի մու հաֆագա օլաւնարագ , դա-
թը հազընթը Հասանէ տախի միւթ-
թէֆիդլէրի օլան տուէյը սայիրէ իլէ
պիլ իթթիֆագ ահայիլէրին միւբաս
վէ հաճէթլէրինէ մու վաֆըդ պիր նի-
զամաթը միւլքիլէ տախի իհասա վէ
խոզա խաէճէք աիր : Իմաի Վիէննա-
տա ախյնէ ալյիմիդէ կէօրէ , կէրէք
զաթը Հասանէնին վէ կէրէք միւթ-
թէֆիդլէրինին պու ահայիլէրին է-
մէլ վէ արզիւ , վէ սասանէթը հալէ-
րինէ մու վաֆըդ օլարագ իհասար լա-
զըմ կէլէն թէտասիր վէ նիզամաթ
իւզէրինէ իսթիշարէ իթմէյէ հու-
գուդ վէ սէլահիլէթլէրի օլաճադ
արբ : Ալէշէն սէնէ , Պրանասա աէվէ-

Թի Ա իէննա մէշվէրէ թինաէ ապիսի
 պու մատառէյի մէյտանա գոյու պ իւ-
 զէրինէ միւզաքէրէ օլունմասրնր մաթ-
 լուպ իյլէ միշտի , օ վազըթաան պէ-
 ըիւ հիչ պիր թէրաֆաան վէ հիչ պիր
 քիմսէտէն , եէտիմիգտէ օլան թահգիւ
 գաթ վէ մալիւ մաթըն մուզայիրի օ-
 լարագ , Աւլահ վէ Պուզաան ահալիւ
 սինին պիր պիրի իլէ պիրլէ շմէք իւզ-
 րէ տէրքեար օլան էմէլ վէ արգուլէ-
 ըինի եալաննա չրգարաճագ սիւրէթ-
 աէ հիչ պիր խապէր վէ հաժաախ
 դուհուր իթմէ միշտիր :

Սարտէնեա տէվլէթի պիրինճի
 մուրախիսաար Քօնթ Վալուր Աւլահ
 վէ Պուզաան ահալիլէրինին պու պիր-
 լէ շմէք էֆքեարլէրի , շիմախքի վու-
 գուաթլարտան րէք շօգ էվլէլ աիր ,
 շիւնքի պունտան ագտէմքի նիզամա-
 թը միւլքիլէրինաէ , Աւլահ վէ
 Պուզաանըն թէնսիպ օլունաուզու
 հարտէ պիրլէ շմէսինէ ապիր միւսթա-
 գիլ պիր պէնա օլուպ , տէմէք քի
 պու ուսուլ օ վագթաան տիւշիւնիւէ
 միւշ վէ գապուլ օլունմուշ տուր :

Մայի Վաշա , Քօնթ Վալուրուէն
 զէքր իթախի պէնաէ , պիր վէճհ իլէ

պու մանա վէրիլէ մէյէ ճէյինի թէէյ-
եիա խտէր :

Քօնթ ()ըլօֆ , Մուսիա մուրախ-
խասրարընըն Աւլահ Պուզտան ահա-
լխսինին էմէլ վէ արզու վէ ինթիա-
ճաթլարընա քէսպը վուգուֆու թամմ
իթմիշ օլտուգլարընտան պահս իլէ ,
պիրլէ շմէք մաառէսինէ թէրաֆ աու-
րուպ , պունուէն մեմլէքէ թէյինն սաա-
տէ թիննէ մուավէնէթ իտէճէյինի աա-
խի թագրիբ խտէր :

Մալի բաշա , տէվլէ թը Օսմանիլէ
մուրախխասրարընըն , Աւլահ Պուզ-
տան մէսէլէսինի պու մէքքէզտէ միւ-
զաքէրէ իթմէյէ թալիմաթլէրի օլմա-
արզընը պէյան իաիւպ , Մուսթրիա
մուրախխասրարընըն տախի պու սը-
րատա թալիմաթլարը օլմաարզընտան
պունլար տէվլէ թլէրի թէրաֆընա
քէյֆիէ թի պիլտիբիպ , թալիմաթ կէ-
թիրթմէք իւզրէ , պու մաառէնին
նէթիճէի միւզաքէրաթը պիր ախտէր
մէճլիսէ թէվգիֆ օլունուր :

(Մարտիտար դոս նոսլէ ինչ իքրէնէ) :

10 Մարտի 1856

Ընտրութիւն, Տրանսա, Կնկիլթէր-
րա, Գուսիա, Սարաէնեա վէ Օսման-
լը մուրախիսասլարը հազար օլտուղլա-
րը հալանէ,

— Տէվլէթը Օսմանիյէնին իրինձի
մուրախիսասը Աէ հէմմէտ Նէմիլ պէյ,
նամիզաճ օլտուղու հասէպի իլէ միւ-
քեպէմէյէ կէլէմէմիշ տիր :

— Աէշէն մէճլիսին մաղպաթասը
օգուճուօլ թաստիզ օլտուղ :

— Աէճլիս Պէսարապիա հուտու-
աի իւղէրինէ թէքրար միւղաքէրէյէ
մուպաշիքէթ իանը :

Պարսն Պրուճօվ շու վէճհ իլէ ի-
ֆատէի մերամ իանը : Տուէլը միւթ-
թէֆիզէ մուրախիսասլարը հէր նէ
մէրթէպէ խայխէթ վէ իթթիֆագ
էֆքեարը իլէ կէշէն մէճլիպէրանէ պու
հուտուա հիզար պէնախնի գալէմէ
ալմըչար իանէ, թամ օ էֆքեարը խայ-
քիէ իլէ Գուսիա մուրախիսասլարը
տախի պուճու միւթալաա վէ թէճէա

սիւս իսիւս մէջ իսին հիւսնիւ սուլհ
 վէ իմ թիֆայ ա տեքքեար օրան մէյլա
 նրնր պու եիւզտէն տախի թայախր
 իյլէ միշէր ախր : Վնճայ պու պապաե
 կէրէք թայիմաթլարրնր միւթայլաա
 իսիւս , վէ կէրէք կէշէն մէջ իսիւր
 աե մէյաանա գօտու գլարր վէճճ իլէ
 թէշէքքիւլիւ արաղիյէ վէ կէրէք ի
 տարէյի ահայիճէ օրան մահգուրլարր
 տախի թէֆէքքիւր իտէրէք , վէ պաշ
 լրճա պու հուտուա գաթի մատտե
 սինին հագգանիյէթ իւզրէ վէ եօ
 լա՛նտա օլմասրնա պիւ տեւալէթ օլ
 մայ իւզրէ , կէշէն մէջ իսիւրտե պէ
 յան օլա՛նան հուտուա հիգասրնրն
 շու վէճճ իլէ թատիլ վէ թեմիյէ օ
 լա՛նմասրնր իլթիմաա իտէրէք : Պէսա
 րապիա հուտուաի պա՛նտան պեօյլէ
 Վրաթ վէ Վարաթիադա նէհրէրի
 նին պիբի պիբինէ գարրշարղը եեքտէն
 պաշլայրսյ , վէ Վարաթիադա նէհրի
 պօյու՛նտան պու իսիմաե օրան պիբ
 գարիյէյէ գատար եիւքսէլիսյ վէ օն
 տան Վարադա նէհրինէ տօղրու տեօ
 նիւսյ , վէ պու նէհրի պօյու՛նա աշա
 ղը էնիսյ , թրաճան տէրէսինէ վասրլ
 օլտուղու եեքտէն տախի Վալսիգ կէօ

լիւ հիզաւորնա մէ ճնտան տախտի Ալա
պիէս կէօլիւնիւն Շքմալ Թէրաֆրն
տա գարար մէրմէսի պու եէնի հու
տուտա խաթթ մէ հիզա պէյան օ
լունմարնը մաթլու պ իտէրլէր :

Պու Թէքլիֆի մուրախաալար
միւթարտա մէ Թէճէսիւս իտիւպ :
պէյնլէրինտէ իթիֆապ վապի օլա
րապ : Պէսարապիա հուտուտինէ շու
մէճհ իլէ գարար մէրիլլէր :

Պունտան պէօլէ Պէսարապիա
հուտուտի, Պունա Սօլա կէօլիւնիւն
պիր Վիլմէթրօ (1500 արշն) Շարգ
Թէրաֆրնտան մէ Վարա տէնիզ գը
յըսնտան պաշայրալ տօղրու Աքքիւ
ման եօլու հիզաւորնա վալ օլարապ
պու եօլուն հիզաւորնտան Թրաժան
տէրէսինէ գատար կիտէճէք, մէ
Պօլիլաարն Ղէնուպ Թէրաֆրնտան
կէչիպ, մէ Ալալուգ նէհրի պօյունա
եիւքսէլէրէք Սարաթիպա գարիլէսի
հիզաւորնա գատար կէլոիքտէ Վրութ
նէհրի իւղէրինտէ օլան Վաթամօրի
գարիլէսինէ գարար մէրէճէք աիր :

Բուսիա մուրախաալարը պունա
մուվաֆապաթ կէօսթէրիլլէր իտէ
տէ, Թալիմաթլարը տայրէսինտէն

խուրուճ իմ մէջ լազըմ կելմիշ օլ-
տու զու նսան , ահ վէ թլէրի թէրա-
ֆրնտան թասախօ օլու նմասընը , պու
գապու լէրինէ շարթ պէյան խտը
լէր :

Պու եէնի հուտուտուն թէֆէր
բիւտթը հիզարընը գաթ իմ մէջ խու-
տու սու էհը հէնաէսէ վէ ճօղրաֆիա-
տան միւրէքքէպ պիր գօմիտիօնա իհա-
լէ գըլլնմասընա գարար վէրիլիր :

— Բօնթ Օրլօֆ , պու մագուլէ
վու գուտ թատէ սապրդընա միւրաճաաթ
խտէրէք մէճիտէ շու թէքլիֆի խտը :

Իւ սիանըն Պէսարապիտտան թէրք
իմ ախի արագիտէ միւթէմէքքին ա-
հալի , հայիզ վէ մալիք օլտու գլարը
քեաֆֆէի հուգուգ վէ իմ թիագէ
սապրդը վէ ճհիլէ հիստտար օլմալէրի ,
վէ իսթէաիլլէրի հալտէ , միւլլէրի-
նի , կէրէք քէնաիլլէրինի խօշնութ ի-
տէճէք սիւրէթատէ պիր բաղարլըգ իւ-
զէրինէ ազճէլլէրի վէրիլլէրէք , վէ կէ-
րէք Աւլահ Պուղտան խարէսի իլէ
պաշգաճա պիր մուգալլէլլէ կիրիլլէ-
րէք , թէրք իտիւպ վէ սաթըպ մա-
հարը ախտէրէ շէքիլմէյէ սէլահիլթլէ-
րի օլմասը :

Մաւրախիասպարըն բէք շողու ,
 պու մատակնին ինթիմալարը բէնասի
 պիլմէտիքլէրի վէ թախմին խտէմէտիք-
 լէրի պիր միւշքիւլաթը օլաճաղը ին-
 թիրաղը իլէ , Տէվլէթլէրի թէրաֆրն-
 տան թասաիգ օլուճմաղ շարթը իլէ
 պուճու գապուլ խտէրլէր :

— Քօնթ Վալէվաքի , պիրինճի
 մատակտէն օլան , Սըլաճ Պուլտանըն
 նիզամաթը տախիլիլէ վէ աթիլէսինէ
 միւթաալիգ պէնասին թէֆէրքիւլաթը
 թանգիմինին , գօծիասիօնա ինալէ օլ-
 մաղ լաղըմ կէլէճէյինի պէյան խիւպ
 անճաղ մէշլէրէթ տախի խպպը միւ-
 սալէհէ իչիւն , պու գօծիասիօնուճննէ-
 թիճէյի թաղրիլիլէ պէքլէմէք լաղըմ
 կէլէ , իլք մաղսէտ էանի միւսալէ-
 հէնին պիր ան էվիլէլ հիւսնիւ հու-
 սուլինէ սայ խիլմէսի պիլա մուճիպ
 թէխիր օլուճմաղ իճապ խտէճէյինտէն ,
 Քօնթ Վալէվաքինին գիւճիւնճէ ,
 պուճտան պէօլէ մէմլէրէթէյինին
 բօլթիգայը խարիճիլէլէրի , վէ խաւ
 բէի միւլքիլէլէրինին նէ վէճհիլէ օլա-
 ճաղընըն էսաք , ահանամէլէ տէրճ
 օլուճուպ , տուէլլ մուահիտէնին իլէ-
 րիւտէ միւմքին մէրթէպէ շապուգ

վազթտա պու պասպտէ պաշգաճա պիր
մու ահէտէ տահա թանդիմ իտէճէք-
լէրինին զիր օլու նմասընը վէ պու թէք-
լի՞ քապուլ օլու նաուզու հարտէ ,
ահանամէյը ու մու մի տախի բէք ազ
վազթտա իմզարանապիլիպ , Աշւրօբա
նըն տախի պիլա սապր պէքլէ մէքտէն
խէլաս օլաճաղընը տէրմէյան իտէք :

Պու մատտէնին իւզէրինէ խայլը
ճա միւզաքէրէ վազի օլուպ , պաշլը-
ճա Աւսթրիա վէ Վնկիլթէրրա մու-
րախիասըրը պու նուէն իւզէրինէ վա-
Ֆիր սէ օհպէթ խլէ միշէրաիր :

Աւսթրիա տէվլէթի մուրախիասը
պու խուսուս իւզէրինէ պիր թաաիլ
վէ թէալիլէ սիւրէթի մէյաանա չըգար-
տըգաա մէճիսճէ քապուլ օլու նուր ,
վէ միւճիպինճէ Քօնթ Պուլ , վէ պա-
րոն Պուրգընէ վէ Ալի բաշատան
միւրէքէպ պիր գօմիասիօն նասպ օլու-
նուպ , մէմլէքէթէյն հագգընտա ագա
օլու նաճագ ահանամէնին Եասընը
միւպէյին պէնտի գալէմէ ալարագ կէ-
լէճէք մէճիլտէ թագտիմ իթմէլէրինէ
գարար վէրիլիբ :

— Քօնթ Ալի վարի , միւրէալէ մա-
թըն թէեէ միւրնէն պու տէրէճէյն

դատարար վաստ օլտուղուհու խառնէր
 վէրիս , պու հարստէ Վրուսիա տէ վէ-
 թիսին տախի մէ շվէրէ թէ մուրախ
 խաս կէ օնտէրմէր իւզրէ տալէ թ օ-
 լուհմագ վագ թը կէ լախիսինի , վէ պու
 խուսուսուհն փէտրվարրն 28 իտտէ
 ագա օլուհան մէ ճլխսին գարարրնաան
 պու լուհուղուհուտան , Վրուսիա տէ վէ
 լէթիսնէ շու վէ ճհիլէ պիր տալէ թնա-
 մէ կէ օնտէրիլմէ սինի մաթլու պ իտէր ։

« Վէ ճլխսին մէ շվէրէ թիս միւթա-
 ղ լատար իւզրէ , մատամքի 1841 սէ-
 ղ նէսի յուլիս 13 թարիսին իլէ Վ օնտ-
 ղ րատա ագա օլուհան ահանամէյի
 ղ իմզա խտէն Վրուսիա տէ վէ թիսին
 ղ պու մուգալէ լաթը ճէտիտէյէ տա-
 ղ խի հիտտէտար օլմար Վերորբա մէ-
 ղ սալիհի իճապրնաան պու լուհմուշ
 ղ տուր , պուհա իսթիստտէն մէ ճլի-
 ղ սին բէխսի վէ վատէթար օլան Վ օնթ
 ղ Վ ալէ վսքի մարիֆէթիլլէ պու կիւն-
 ղ քի մէ ճլխ մաղղաթասրնրն պու
 ղ պէնտի իխրաճ օլուհարագ , Վերլին
 ղ ճանխպինէ կէ օնտէրիլիս , Վրուսիա
 ղ հիւքիւ մէ թիսնէ տախի , մէ շվէրէ թէ
 ղ լագրմ կէ լէն մուրախխասալարը կէ օն-
 ղ տէրմէսի խուսուսու թէպլիզ օլուհ

« մատչեալ գարար վերիլմիշտիք :

Անճիւս պիլ ինթիֆազ պուճա մուվաֆազամ կէսսթէրիք :

— Քոնթ Վարէնարն , կէրէք Վուսիսա տէվէնթինն մէլուֆ օլտուզուէֆքէարը խայրիյէսինէ պիք հիւանիւշահատէնթ ինթմէք նիյէնթի իլէ , վէ կէրէք քեաֆֆէի տուէլը միւնթմէֆիգէնթերաֆլէրֆիտտէն օլարագ , շու վէճ հիլէ պիք իֆատէ իտէր :

Անթասթօքօլ բիշկեահընասա պէզլը ճան իտէն սօլտամ վէ դասթթանըն տէֆն օլուսուգլարը մէզարկեահլար , քէզալիք Վուսիանըն մահալը սայրիէսինտէ օլան մէզարլար վէ իւզէրլէրինէ վազ օլուսան թաշլար վէ էսէրլէրին մուէպպէտէն մուհաֆազու , վէ էօլիւլէրէ լազրմ կէլէն հիւրմէնթ վէրիյէնթլէ մուամլէլէ օլուսաճազընտան էմին իտէմտէ , պուսուն թէմինամթըրէսմիյէսինի Վուսիսա մուրախիսարարը աղլընտան տախի իշիթտիյիմտէ , քէնախմի մէսուա ապա իտէճէլիմ :

Քոնթ Օրլօֆ , մամթպուու մուֆախիսամը օլան իմքէրամթըուն էֆքէարը խալիտէսինի ֆիլլէն պէյան ինթմէք իւզրէ քէնախիսինէ պէօլէ պիք

վէսիլէ վէրիւմիշ օլաուզունտան տա-
լայը մէճլիսէ թէշէքքիւր խտէր : Ա է
տուէլը միւթթէֆիգէ մուրախտաա-
լարընըն պու պապտէ տէրքեար օլան
միւրատ վէ մաթլուպլէրինին պիլֆի-
իլ իճրասը իշիւն լազըմ կէլէն հէր նէ-
վը թէտապիրին սէրիան էմը օլունա-
ճաղընը թէպլիղ իթախի հալտէ , իմ
բէրաթորա սահիհէն վէ մու հազգա-
գէն վէքեպլէթ իթմիշ օլաճաղընը
տախի պէյան խտէր :

— Թէրաֆէյնին թէպաալէրի ճէնկ
վազթընտա պիր պիրլէրինէ եանի պի-
րինին թէպաասը օ պիրինէ պազը
մուալէնէթ ըղհար իթմիշ օլաու-
զունտան , պու մազուլէլէրին ճիւմ-
լէ թէրաֆրնտան աֆիլը ումումի իլէ
աֆիլ օլունաճաղլարընըն ահանամէյէ
տախի տէրճ օլմազ լազըմ կէլէճէյինի
Քոնթ Ա ալէվքի պէյան խտէր :

Մուսիա մուրախտաալարը պունա
բույի մուվաֆազաթ կէօսթէրմիշ սլ-
տուզլարընտան , տուէլը սայիրէ մու-
րախտաալարը տախի պու թէքլիֆի
գապուլ խտէրլէր :

(Մուրախտաալար գու հանլէ իմա իրէրլէր)

ՍԵՔՏԵՆՏԻ ՄԵՃԼԻՍ
ՄԱՋՊԱԹԱՍՈՐ

12 Մարտի 1856

Ընտնութիւն, Ֆրանսոս, Ինկիլիթեր-
րա, Գուսիա, Սարտէնիա վէ () սման-
լը մուրախիսասլարը հազըր օլտուզլա-
րը հալտէ :

— Պուստան էփվէլքի մէճլիսին
մաղպաթասը օգուսուզ գասպուլ օ-
լուսուր :

Սուլա՛ն վէ Պուզուան մէճլէքէթլէ-
րինին իլէրիւտէ վագի օլաճագ նիզա-
մաթը միւլքիյէլէրի իշիւն, կէչէն
մէճլիստէ թայեին օլուսան գօմիսսիւ-
նուն, պու պասպտէ գալէմէ ալմըշ օլ-
տուզլարը ահանամէ պէնտլէրինին
խիւլասարնը մէճլիսէ պէյան խիււպ,
պու պէնտլէրի գրաթ իթմէզտէն
էփվէլ, միւսիւ Պուրգընէ կէչէն մէճ-
լիստէ պու խուսուստա պէյան օլու-
սան էֆքեարը միւխթէլիֆէյի պիթ
պիթի իլէ իմթիզաճ իթաիթէրէք պաշ-
լըճա իւչ մաստէյէ մուսհասար իթ-
միշ օլտուզուսու մէճլիսէ թէֆհիմ
խտէր :

Եւանի պիբինճիսի, սօցրատան տէվ-
լէթատէն տէվլէթէ միւզաքէրէյէ պիբ
իլիշիք պրրագմամագ իւզրէ, միւսա-
լէհէյի խոգա իթմէք :

Եքինճիսի, հէնիւզ գարարը վէրիւ-
մէյէն մատտէլէրտէ Աւլահ Պուզտան
ահայխսինին միւրատ վէ էֆքեարընը
սահիհէն թահսիլ իթմէք իշիւն հէր
նէ թէտպիր լազրմ կէլիր իտէ պու-
նու մուհագգագ սիւրէթտէ իճրա
իթմէք :

Իւշիւնճիւսիւ, հէմ Աւլահ Պուզ-
տանըն թապի օլաուզու հիւքիւմե-
թին, եանի տէվլէթը (Սամանլիկնիս
հուգուգունա ըրայէթ իաիւպ, վէ
հէմ քէֆիլ օլան տէվլէթլէրին հու-
գուգունու կէօղէթմէք վէ պունուն
իշիւն իքի սէնէտը ըէսմի լազրմ կէլէ-
ճէյի, եանի պիբինճիսի, Աւլահ Պուզ-
տանըն նիզամաթը միւլքիլէսինէ էսաս
օլաճագ մէվատը պիբ ահտնամէ սէ-
նէտինէ ըապթ իթմէք, վէ էքինճիսի
պիբ գըթա Նաթթը Հիւմայուն իլէ
պունլարըն իճրատթը Քիլիլէսինի
թէրթիպ իթմէք :

Վօմիսսիօն պու իւչ էսաս իւզէ-
րինէ մուամէլաթընը պինա իտէրէք :

տերագաց Պուգրէշ ճանխոյննե տեւել
 լեթլեր թերաֆլէրինտէն պիրէր վե-
 քիլ կէճնտերէք օրատա օրան տեւել
 լեթը Սամանիէ գօմիտերինն պիրլէշ
 մէլերինն գարար վերմիշ տիր :

Եթի մէմլէքէթին տախի բայիւ
 թախթլարրնա , եանի Պուգրէշ վե
 Նաշ պելտելերինն , վագրթ ֆէվթ
 իթմէյէրէք , պիրէր տիվանը մախաուս
 մէճիտի ճէլոյ օլունուպ , պու մէճիւ
 սե տախիլ օլաճագ աղալարրն , մութ-
 լագա ահայի թերաֆրնտան ինթիւ
 խապ օլունարագ , ահայինին վէքիլե-
 րի օլուգլարրնա տախի էմնիէթի
 սահիհէ իլէ թէմին գրլլնաճագ տրր :

Նւրորա տեւելեթլերի թերաֆլե-
 րինտէն նասպ օլունան գօմիտերլէր ,
 պու տիվան մէճիտլերինին պէյան իթ-
 տիրլէրի էֆքեարէ մուվաֆագաթ իւ
 տերէք մէմլէքէթէյնին մերի իւլ իճրա
 օլան գալանիյնի միւլքիլեսինի մուպ-
 եէնէ իտէճէք տիրլէր , վէ պու մոււ
 մէլէ խիթամ պուլտուգաա , լոյհա
 լարրնը մէշվէրէթինն ճէմ օլուգու
 մահայէ եանի Նարիսէ իրաալ իտե-
 ճէք տիրլէր , վէ պունու էսաա իտե-
 րէք տուէլլ մուահիտէ պէյնինտէ

տէ վիշտ թճէ պիր ահանամէ թանգիմ օ-
լունուպ, մէ միշտէ թէ յետէ իհասա օ-
լունան պու գալանիյնի ճէ տխտէ,
թէ բաֆը հազրէ թը Շահանէ տէն սաար
օլան պիր խաթթը Շէրիֆ իլէ տախի
բէամէն իլան օլունաճապ արը :

Մէ ճիտ պու թէ տպիրի գապուլ ի-
տիւպ, պու պապտէ գալէ մէ ալքնան
ահանամէ պէնալէ բինին մուպեէնէ
վի թէ ճէ ստիւսինի տախի կէլէ ճէք
մէ ճիտէ թէ վգիֆ իտէր :

— Տէ վիշտ թը Օմանիյէ, վէ Մու-
սիա մուրախխաարը, Մարա տէնիզ
գըրըարընա սահիպ օլան պու իքի
տէ վիշտին, պու տէնիզտէ իսթիմալ
իտէ ճէքլէ բի խաֆիֆ ճէնկ կէ միլէ բի
հազգընտա տախի թանգիմ իթմիշ
օլուու գլարը ահանամէ միւ սէ վիշտէ սի-
նի մէ ճիտէ իպրազ վէ քեաֆֆէի
մուրախխաար թէ բաֆլէ բինտէն գա-
պուլ օլունուուղու հալտէ, մէ գքիւ բ
լքի տէ վիշտ պէ յինտէ գարարկիր օ-
լաճաղընը տախի պէյան իտէրէք, եա-
լընըզ պիր մաարտէ հազգընտա իթթի
ֆազ հաարը օլմաարղընը տախի մէ ճի-
տէ թէ ֆհիմ իտէրլէր, շէ օլլէ քի,

Մուսիա մուրախխաարընըն զիւ :

միւսնձէ, պու ահանամէ մու ճիպիննձէ
 մէղքիւր իքի տէփլէթին տախի, Վա
 րա տէնիզին ու մու բու զապրթասրնա
 իսթիմալ իտէձէքլէրի իաֆիֆ ձէնկ
 կէմիլէրինտէն մաատա, կէրէք սայր
 սը մալիւմ օլաձադ պիր թազրմ
 նադլիյէ կէմիլէրի, վէ կէրէք լիման
 լարտա իտարէ վէ գարանթինա ու
 սուլէրինին իճրասրնա մէմուր օլա
 բադ սայր պիր թազրմ ու ֆարադ
 կէմիլէր թութմայա տախի սէլահի
 յէթլէրի օլաձադ իտէ տէ, (Սամանը
 մուրախիտաղարը տախի պու մաարտէ
 օլան պիր ահանամէյի գապուլ իթմէ
 յէ բուխտաթլարը օլմասրզընը պէյան
 իթմիլիւր տիր :

Վու սիա մուրախիտաղարը, լիման
 լար տէբունինտէ ու մու բու զապր
 թայէ լազրմ կէլէձէք արդգաթ վէ
 իհթիլաթըն էլզէմիլէթինի թաֆսիլ
 իախուպ, պու ու մու բա իսթիմալ օ
 լունաձադ սէֆայինին տախի ահանա
 մէյը մէզպուրէ տէրձ օլունմասրնը
 մաթլուպ իախուպ, ահանամէտէ պու
 պապտէ սիւքիւթ իթթիխապ օլուն
 տուզու հարտէ, իլէրիտէ Վարա
 տէնիզ գըրլարնա սահիպ օլան իքի

տէ վիճակ թ պէյնիմտէ ահանամէյէ վէրի-
լէ ճէք մանատէն նաշի պիր թագլով
գիլլ իւ գալ զուհուր իտէ պիլէ ճէյի-
նի տախի պէյան իտէրլէր :

Վնկիլեղ վէ Վրամարդ մուրախ
խասլարը , պու մագուլէ զապթիլէ
կէ միլէրիմիմ կէրէք է օլլ իւ վէ կէրէք
ճէտամէ թլէրիմտէ ճէնկ կէ միլէրիմէ
պէնդէր էէրլէրի օլմարդընտան ,
պու նլարըն ահանամէյէ տէրճ օլու ն
մալէրիմէ լուզում կէ օրիւ նմէ ալիյիմի
տախի պէյան իտէրլէր : Վու սիա տէ վ
լէ թի լիմանլար տէրու նիմտէ կիւ մ
րիւք վէ գարան թիմա նիզամա թընըն
մուհաֆաղարը իշիւն Վալալ թապիր
օլու նան գայրդլարը իս թիմալ իախ պ
պու նլար տէ նիզէ տախի չրգ մայաճագ
լարընտան , լիման տէրու նիմտէ օլան
պու մագուլէ բա թաշլարտան նաշի
մու ճիպի գիլլ իւ գալ օլաճագ մու
նալէր զուհուր ի թմէյէ ճէյիմի տախի
մէ ճիտէ թէֆհիմ իտէրլէր :

Պու մագուլէ լիմանլար տէրու ն
լէրիմտէ իս թիմալ օլու նաճագ ու
ֆագ գայրդլարըն , ահանամէյէ տէրճ
օլու նմագ մա թլու պլէրիմի Վու սիա
մու բախիտալարը կէրլէ պրըլար իտէ

տէ, տէ վէ թլէ բինին թասախց ինէ տա-
խի միւ հթամ՝ օլուու զուես պուես
չարթ պէյան իտւ. րլէր :

Վազ լիյէ կէ միլէ բինտէ թօփ վէ
սիլահ պու լու նմայածաղընը Վօնթ
Վարէնարն պաշգամա իթթար ի
տէր :

Վօնթ Օղլօֆ, հէր տէնիզան վէ
հէր տէ վէ թ նազ լիյէ կէ միլէ բինտէ
իթթիմալ օլուեսաու զու միսիլ իւ,
Վուսիա տէ վէ թի տասի Վարա տէ-
նիզոն պու մադուլէ կէ միլէ բին իւ
թիմալ օլուեսածաղարը իրզմէ թ իգ-
թիլասընտան օլան սիլահը գու լլանու
ճագլար արը տէտիքտէ, Վօնթ Վա-
րէնարն պու թաֆսիլաթը գապուլ
իթմէյի թէ ճիլիլ իտէ մէտիցինտէն պու
մէսէլէ վաղթը ախէրէ թէխիը օլու-
եսը :

— Մէճիս, Վարթ ալթըսընտա
ագա օլուեսան միւքեալէմէտէ միւզա-
քէրէ օլուեսան իքինճի պէնտին սու-
րէթը թանդիմինէ մուպաշիթէ թ ի
տէր :

Վօնթ Պուլ, պիը գաշ տէ վէ թ
մէմալիքինտէն կէչէն ըրմագլար հագ-
գընտա Վիէնես Վօնկրէսօսուեսա

գարարկիր օլան ուսուլ իզ թիզասըն-
 ճա, պիրինճի գայիան, պու մազուլ
 բրմագլարըն նիզամաթը զապիթել-
 բինին իհտասը, վէ իճրասընա լազըմ
 կելէն արգգաթ, միւճէրրէտ բրմագ
 գըրլարընա սահիպ օլան տէվէթլէրէ
 բաժի օլաճազընը պէյան իաիւպ, պէ-
 շինճի մազպաթատա տախի թաֆսիլ
 օլունսուզու վէճհիլէ, Վլրոքա տէվ
 լէթլէրի վէքիլէրինտէն միւրէթթէպ
 օլան մուվազգաթ գօմիասիօնա, Թու-
 նա նէհրի քէնարընա սահիպ օլան
 տէվէթլէր իլէ պէրապէր պու նէհ-
 բին քէնարընա սահիպ օլմայան տէվ
 լէթլէր տախի վէքիլ կէօնտէրէճէք
 օլտուգլարընտան, վէ իլէրիւտէ պու
 մուվազգաթ գօմիասիօնաւն եէրինի
 թութաճազ տիկէր տայիմի գօմիասի-
 օն տախի, մէզքիւր պիրինճի վէ մու-
 վազգաթ գօմիասիօնտան պէյան օլու-
 նան էասս վէ ուսուլ իւզէրինէ հա-
 բէքէթ իթմէլէ մէճպուր օլտուզուն
 տան, վէլ հասըլ Վիէննա Վօնկրէս
 սօսունուլն թանգիմ իթտիլի սէնէտիւ
 ահքեամ վէ մանասընտան պրըմա-
 մազ իչիւն, պու իքի գօմիասիօնուլն
 մուամէլաթը տախի Թունանըն պլթ

Թէրաֆրնտան վէ աղբղարբնտան
պաշգա մահալէ թէճալուղ իթմէ-
մէսի լաղըմ կէլէճէյինի մէճլիսէ պէ-
յան իտէր :

Քօնթ Վալէվաքի , տուէլը մուա-
հիտէտէն քեաֆֆէսինին , էսասը միւ-
քեալէմէ տէյի գասպուլ իթմիշ օլ-
տուգլարը մատտէլէրի զէքը իաիւպ
պունլարտա , Թուհանըն վէ աղբղա-
րնըն սերպէսթիլէթի սիւրէթը գա-
վիլէտէ թէմին գըլընաճադ տէյի եա-
ղըլը օլտուղուհտան , պուհտան , պիւ-
թիւն պու նէհրին պաշտան պաշա
սերպէսթիլէթի աղնաշըլաճադ օլտու-
ղուհու պէյան իտէր :

Քօնթ Վլարէնարն , պու պէօլէ
աղնաշըլմասա , Վսթրիա տէվէթի
պիք թէրաֆտան Թուհանըն եօգա-
րըսնա սահիպի միւսթագիլ օլուպ ,
տիկէր թէրաֆտան Թուհանըն աշա-
ղը թէրաֆը սէյր իւ սէֆայինինէ
տախի հիստէտար օլաճաղընտան պուհ-
տան Վսթրիա տէվէթինէ մախտուս
վէ միւսթագիլ էօլէ պիք իմթիագ-
լար չըգապիլիք քի , մէճլիսին գա-
պուլ իտէմէյէճէյի աշիքեար օլտու-
ղուհու պէյան իտէր :

Վ՛ւսթրիա մուրախիաւորաբար պու-
 նա շու վէճ՛ն իլէ ճէվապ վէրիլէ՛ս :
 Թիժարէթ մատակ սինակ տէ վլէթի-
 միգինէ ճահա , իգամմ , վէ մէյլանը ,
 պիւթիւն Վ՛ւսթրիա մէ մալթրինին
 հէր մահալինակէ Թիժարէթին թէք-
 միլէն սէրպէսթիլէթինի իհտաս վէ
 թէվսի իթմէք միւրատրինա տէլալէթ
 իտէճէք սիւրէթտէ տիր . վէ պու-
 պապակ տէրակսթր իճրա օլան իւ-
 լահաթրն պիրիտի տախի , Թապիլատր
 մատրահաթտէն Թուհա նէ հրինին
 սէրպէսթիլէթը քեամիլէսի տիր : Ըու-
 գատար քի Վ՛ւսթրիա տէվլէթի , պու-
 խուսուստա ագտէմճէ ագա օլուն
 մուշ օլան պաղը մուգալլէլաթ վէ
 հուգուգու մուգարրէրէ հիւքմիւ-
 ալթրնաա պուլունուղունտան ,
 պունլարտան տախի սարֆը նազար
 իթմէմէյէ մէճպուրիլէթ քէսպ իթ-
 միշ տիր : Իմտի Վ՛ւսթրիա տէվլէթի
 նին նիլէթի , սուհ մուգատակ մաթը
 նա էսաս պէյան օլունան մէվատրն
 մանա վէ մէվհումունա մութապրպ
 իտէ տէ , պուհուն իլէ պէրապէր ,
 մէքքիւր գօմիասիօնլարըն հիւքմիւ-
 նիւն Թուհանըն Եօգարրըրնա գատար

ճարի օլաճաղընը տախի գապուլ խտե-
մէյէճէյի աշիքեար տըր :

Պրանսըղըն պաշ մուրախաար
պուճա շու վէճճ իլէ ճէվապ վէրիը :
Վազաա պու իքի գարարըն էսաար
տախի գապուլ օլունմուշ խտէ տէ ,
իքիսինին պաշգա պաշգա մազսէտի
օլուղու տախի ինքեար օլունամաղ :
Եւ օլէ քի պիր թերաֆտան պիւ-
թիւն թուճա իւղէրինտէ սէֆայինին
սէրպէսթճէ իշլէմէսինին , Վիէննա
Գօնկրէոսօուճաա պէյան օլունան
էսաա իւղէրինէ եիւրիւթիւլմէսի վէ
պիր թերաֆտան տախի թուճանըն
աշաղըսընտա վէ աղըղարընտա սէ-
ֆայինին պու սէրպէսթիլէթինէ սէք-
թէ վէրէն էնկէլ վէ մումանաաթըն
տէֆ իւ իղալէսի մէճիսին վաճիպէյի
ղիմմէթինտէն օլաճաղը տէրքեար օլ-
տուղունտան , նասպ օլունաճապ գօ-
միասիօնլարըն մէմուրիլէթի տախի
պու սօն մատտէնին նիղամաթը իւ-
ղէրինէ սարֆը էֆքեար իթմէք օլա-
ճապ տըր :

Պու ճիւմլէ իլէ մուգատտէմաթը
սուլճա էսաա օլան մատտէլէրտէ պէ-
յան օլունտուղու վէճճ իլէ ; թու-

նա նէհրինին վէ աղբղարբնն սէր-
 պէսթիլէթինին գալիէն թէմին գը-
 րնմասրնա քեաֆֆէյի աուէլը մուա-
 հիտէ թալիպ օլտուգլարբնտան, պու-
 ումուբու պիւթիւն թունա նէհրի
 հագգընտա տախի միւամիր իթմէք
 իւզրէ լազրմ կէլէն թէտապիրին իճ-
 րասը աուէլը մուահիտէնին պու մագ-
 սէտինի թէմամի իլէ հասըլ իթմէք
 տէմէք օլաճաղընտան, պունուն իւ-
 գէրինէ տախի մէճլիտաէ պիր իթթի-
 ֆագ հասըլ իթմէք էհէմ վէ էլզէմ
 տիր :

Մնճագ թունա գրարբնա սա-
 հիպ օլան տէվէթլէրին ահվալը մախ-
 սուսէսի եինէ պաշգաճա բույէթ օ-
 լունուպ, պունուն տախի Վիէննա
 Գօնկրէսսօսունտա պէյան օլունան
 ուսուլ իւզրէ բույէթ վէ թէսլիլէ
 օլմասրնա պիր շէյ տէնիլէճէք եօգ
 տուր :

Պալատէ զիբր օլունան թաֆսի-
 լաթտէն սօղրա, պէշինճի մաղպա-
 թայա տէրճ օլունան պէնալէրին սիւ-
 րէթը թանդիմիլէսինէ հեր նէ թա-
 տիլ վէ թէսլիլէ իլամէ իտէճէքլէր
 իտէ, կէլէճէք մէճլիպլէրին պիրինտէ

պէրան իթմէլէրի Աւսթրիա մուրախ
խասարընա թէ ֆհիմ օլունուր :

(Մարտիտալուր գու խեւէ իմա իգերէր :

ՏՕԳՈՒՂՈՒՆՃՈՒ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱՂՊԱԹԱՍԸ

14 Մարտի 1856 :

Աւսթրիա Ֆրանսա, Նիկիթէր-
րա, Րուսիա, Սարտէնեա, վէ Օս-
մանը մուրախասարը հաղըր օլ-
տուգլարը հարտէ,

— Աէչէն մէճլիսին մաղպաթասը
օղունուպ գապուլ օլունուր :

— Մարթըն օնունտա վագի օրան
մէճլիստէ, Րուսիա թէրաֆրնտա,
Օսմանը իլէ Րուսիա (Պէսարապիա)
հուաուտինին մէճլիսձէ գարարլաշան
սէրհաս հիզասընը, Րուսիա տէվէ-
թինին գապուլ իթմիշ օլունուր
Րուսիա մուրախասարը մէճլիսէ
խասպէր վէրիլէր :

— Ուրահ Պուղտան մէսալէհինէ
միւթաալիգ օլարագ ահանամէյէ
տէրձ օլունամագ պէնալէրին միւզա-

քէրէսինէ թէքրար մուսաշէրէ թ
 ի թմէք լազրմ կէլախիյինտէն , պու
 պէնալէրի մախսուսձա պիր գօմխասի-
 օն թէլիֆ խաիւպ , միւսիւ Պուրգը-
 նէ տախի պու գօմխասիօնուն մու-
 հարրիբի օլաուզուստան , մէգքիւր
 պէնալէրի մէճլիտէ գրաաթ ի թմիշ
 խաի :

Պու թէլիֆին հէր Ֆըգրալարը
 իւզէրինէ , քեաֆֆէի մուրախասա-
 լար իլէ պիրլիքտէ միւզաքէրէ օլաւն
 տուգտան , վէ իքի մահալի թատիլ
 վէ թէսիլիէ գըլընարգտան սողրա ,
 շու թէլիֆ իւզրէ մէճլիտձէ գա-
 պուլ օլաւնմուշաուր :¹

« Պուստան պէօլէ Աւլահ վէ
 « Պուզտան մէմէքէ թէյնի հագգըն
 « տ ս պիր հիմայէ թը մախսուսէ ձարի
 « օլմայաձագ տըր , քէզալիք մէմէքէ-
 « թէյնին ումուբու տախիլիյէսինէ
 « միւտախէլէ ի թմէք իւզրէ , նէ պիր
 « քէֆալէ թը միւս թագ իլէ վէ նէ տա-
 « խի հուգուգու մախսուսէ , քիմտէ-
 « տէ օլմայաձագ տըր : Աքի մէմէքէ թ
 « տախի , տէ վիլէ թը Ալիլիյէնին մաթ-

¹ Ահմետալիյին 22 . 23 . 24 . 25 . 26 . վէ 27
 ինձի մաստէլէրինէ նազար պուրուլա :

77 պուխէթի վէ Ալարսրա տէվլէթլէ-
 77 բինին քէֆայէթի ալթընտա օլա-
 77 բազ , էօթէտէն պէրիւ մալիք օլ-
 77 աուգլարը խմթիազաթ վէ մուա-
 77 Ֆիլաթ քէնախլէրինէ պապի գալա-
 77 ճազ արք :

77 Ալան մէրի իւլ իճրա օլան նի-
 77 զամնամէ վէ գանուենամէլէրի բու-
 77 յէթ օլտուղու հալաէ տախի .
 77 մէմլէքէթէյնին իտարէյի միւլքիյէ
 77 վէ միլլէլէրի , վէ մէզհէպ , գա-
 77 նուն , թիճարէթ վէ սէյրը սէֆային
 77 մաստէլէրինաէ տախի սէրպէսթիյէ-
 77 թը քեամիլէլէրի պապը Ալի թէրա-
 77 Ֆրնտան քէնախլէրինէ թէքրարէն
 77 թէէմին գըլընաճազ արք :

77 Պու բույէթը գալանիյն մատ-
 77 տէսի հազգընտա աուէլը մուազզա-
 77 մայը մուահիտէ պէյնինտէ պիր իթ-
 77 թիֆագը քեամիլէ հասըլ օլմազ
 77 իւզըէ , աուէլը միւշարալէյհիւմիւն
 77 վէրէճէյի թէրթիպ իւզըէ իլէրիւ-
 77 տէ պիրա թէսիր , Պուքրէշ ճանիւ-
 77 պինէ պիր գօմիասիօն իրսալ օլու-
 77 նուպ , տէվլէթը Ալիյէ գօմիսէրի ի-
 77 լէ օրատա պիրլէշէճէք տիր :

77 Պու գօմիասիօնուն մէմուրիյէ-

77 Թի, մէ մլէքէ Թէյնին ահալալը հաղը
 77 բէսինի Թահգիզ վէ Թէճէսսիւս
 77 իԹաիքաէն սողրա, նիղամաԹը ա
 77 Թիլէլէրինին էսասընը պէյան իԹ
 77 մէք օլաճազ տրր :

77 ՕլաԹը հաղրէ Թը Շահանէ, պու
 77 իքի մէ մլէքէ Թին հէր սընըՖ ահա
 77 լիսինին մէնֆաաԹընը զայէԹ հա
 77 դիդէԹը հալ վէ սահիհ սիւրէ Թտէ,
 77 արզ իւ պէյան իԹ մէյէ միւզ Թէտիր
 77 օլաճազ հիլէ Թտէ, մէ մլէքէ Թէյնին
 77 հէր պիբինտէ, պիլա Թէտիր պիբէր
 77 տիվանը մասսուս Թէշքիլ իտէճէք
 77 տիր : Պու տիվանլար մէ մլէքէ Թէյ
 77 նին նիղամաԹը գաԹիլէսի հազգըն
 77 տա, ահալինին արզու վէ մաԹլուպ
 77 լէրինի իֆատէյէ մէմուր օլաճազ
 77 լար տրր :

77 Վէ դէքր օլուճան գօմիասիճնուճ
 77 պու տիվանլէր իլէ օլաճազ միւճա
 77 սէպաԹը, Վարիս մէշվէրէ Թի Թէ
 77 բաֆրնտան Թանդիմ գըլընաճազ
 77 ԹալիմաԹտէ պէյան վէ պյան օլա
 77 ճազ տրր :

77 Օլքր օլուճան տիվանլարըն
 77 պէյան իտէճէքլէրի էֆքեար, գօ
 77 միասիճն Թէրաֆրնտան միւ Թալաա

Դրլընարագ պատէ հու գօմիասիօն
 տախի քէնտինէ մախսուս օլան արգ-
 գաթ վէ միւ թալաալէրին նէ թիճէ-
 սինի , մէրքէզը մէճլիսի միւքեա-
 լէմէ օլան Վարիտէ արգ խտէճէք
 աիր : Վէ Ուլահ Պուղտանըն , թա-
 պի օլտուղու աէվլէթ (եանի աէվ-
 լէթը (Սամանիյէ) իլէ պու պապ-
 աէ մուախիսարէն հասըլ օլաճագ
 պիրլիյի , Վարիտէ տուէլը մուա-
 հիտէ ճանիպինտէն թանգիմ գրլը-
 նաճագ մուգավէլէյը մախսուսէ իլէ
 թէէքիա վէ թէէյեիա օլաճագ , վէ
 իշ պու էյալէթլէրին , պունտան
 պէօյլէ տուէլը մուահիտէնին քէ-
 ֆալէթը միւ շթէրէքէսի թահթընա
 գօնուլմուշ օլան նիգամաթընը , զիքք
 օլունան մուգավէլէ ահքեամընա
 մու թապրգ սատր օլաճագ պիր գը-
 թա խաթթը Հիւմայուն , գաթիէն
 թէէսիա իլէյէճէք աիր :

Պու Ուլահ Պուղտան պէյլիքլէ-
 րինտէ , էմնիյէթը տախիլիյէ վէ հու-
 տուալիյէնին մու հաֆագասը զըմնըն-
 տա , պիր գուվլէի աքէրիյէյի մի-
 լիյէ թէրթիպի գարարիիր օլմուշ
 տուր : Պունտան մաատէ էճնէպի-

77 տէն կէլէ պիլէ ճէք թէ ճալու գու-
 77 զուն տէ ֆի իշիւն , տէ վէ թը Ալլիէ
 77 իլէ պիլ ի թ թ ի ֆազ մէ մլէ քէ թէ յնին
 77 առէ թ տէն խարրճ օլարազ ի թ թ ի
 77 խազ խոէ ճէ քլէ ըի մու հա ֆազա
 77 մու ալլէ լա թ ընա հիչ պիլ թէ րա ֆ
 77 տան մու մանա ա թ վէ թէ արրիւ զ օ
 77 լու ն մայա ճազ արր :

77 Մէ մլէ քէ թէ յնտէ տախիլէն պիլ
 77 րահա թ սրղը ը ք զու հուր խոէ ճէ ք օլ
 77 տու զու հարտէ , է մնիլէ թ վէ րա
 77 պր թ է յի մէ մլէ քէ թ ին մու հա ֆազա սր
 77 թ է է յե խաինէ լաղը մ օլան է սպապ վէ
 77 թէ տապի ըի , տէ վէ թը Ալլիէ ,
 77 տու է լը սպիլ ըի միւ թէ ա հիտէ իլէ
 77 պիլ միւ զաքէ ըի ի ճրա իլլէ յէ ճէ ք
 77 տիլ : Աչ պու տէ վէ թ լէ ը իլէ է վիլէ
 77 պէ է վիլէ պիլ գարաք հասրլ օլ մազ
 77 սրղըն , աքէ ը իլէ մէ մլէ քէ թ է յնէ
 77 տու խուլ ի թ մէ յէ միւ րա ճա ա թ օ
 77 լու ն մայա ճազ արր :

Պու սիւրէ թէ թէ քմիլէն վէ գա
 թ իէն մու վա ֆազա թ կէ օս թ է քմէ յէ ,
 թ ալլի մա թ ընըն միւ սաէ տէ ի թ մէ տիլ ինի
 տէ վէ թը Ալլիէ պաշ մու րա խա սա սր
 Արի քաշա պէ յան խաիւ պ , թ է լէ զ
 րա ֆ իլէ տէ վէ թ ի թ է րա ֆ ընտան իս

Թիզան իտէրէք, Թաստիգ պույրուլ տուզու հարտէ, Թէքմիլէն գապուլ իտէճէյինի մէճլիտէ Թէֆհիմ իտէր :

— Արոպ պէյլիի հագգընտա տախի ահանամէյէ պազը մատտէլէր տէրճ օլունարագ, միւմքին օլուզու հալտէ պու մէմլէքէ թին ահվալի տախի պիր հիւնիւ Թէտպիր Թահթընտա պուլունմասը իլթիզամ օլունաուզունտան, պու պապտէ Թանգիմ օլունաճագ պէնալէրի տախի պէք մէճհը պալա մէճլիտտէ միւ Թալաա օլունան Աւլահ Վաղտան պէնալէրինի Թանգիմ իտէն գօմիասիօն աղալարընըն Թէլիֆ իլէմէլէրի իլթիմաս օլունուր :

— Տրանսըզ պաշ մուրախիտասը, տէվէթը (Սամանլիէնին Աւրոքա իթթիհասը տայրէսինէ աուխուլ իթթախինի Թաստիգ վէ Թէէյէիա իթթմէք իւզըն ահանամէյէ պիր պէնաը մաստուս տէրճ օլունմասընըն էլզէմլիէ թինի պէյան իտէրէք, պու պապտէ Թանգիմ օլունան պիր պէնա միւսէվիտէտէսինի գրասթ իտէր :

Տէվէթը Ալիէ մուրախիտասը Ապի բաշա, պու պապտէ մուգատա

տէ՛մա Վ իէ՛ննա մէ՛շվէրէ՛ թի՛նտէ՛ պէ-
յան ի՛թախի սիւրէ՛ թէ՛ միւրաճաաթ
ի՛թմէք ճայիզ օլուղու՛նու տէր խա-
թըր իտէրէք , պէ՛նտը մէ՛զքիւրիւ
գրաաթ իտէր :

Քօնթ Վ պէ՛վարինին թէքլիֆի
իւղրէ , Վալի բաշատան , վէ Վւսթ-
բիա , Ֆրանսա , Վնկիլթէրբա , Մու-
սիա , վէ Վարտէ՛ննա տէ՛վլէ՛ թլէրինին
իքինճի մուրախիսապարընտան միւ-
րէ՛թթէպ պիր գօմիասիօն թէ՛շքիլ օ-
լու՛նուպ , պու գօմիասիօն սէրիան
պիրլէ՛շէրէք ահանամէ՛նին քեաֆֆէյի
պէ՛նտլէրինին թանդիմինին պու՛նլարա
իհալէ օլու՛նմասրնա մէ՛ճլիսճէ գա-
րար վէրիլիր . շու գատար քի մէ՛զ-
քիւր ահանամէյէ պէ՛նտ օլմազ իւղ-
րէ իշ պու մազպաթալարա տէրճ՝ օ-
լու՛նմուշ օլան գարարլարտան տախի
սարֆը նազար օլու՛նմայաճազ տրր :

Քէզալէք տէ՛վլէ՛ թը Վլիէ՛նին , իթ-
թիհատը Վւրօբա ապրէ՛սինէ տու-
խուլի իշիւն , կէրէք Վալի բաշա վէ
կէրէք Քօնթ Վ պէ՛վարինին մէ՛ճլիսէ
թէքլիֆ ի՛թախըլէրի սիւրէ՛ թլէր տա-
խի պու գօմիասիօնա իհալէ օլու՛նուր :

— Քօնթ Վ պէ՛վարի , մէ՛ճլիսին

բէխի օլտուղու հասեալի իլէ մու-
 գաատէ մա մէճիա թէրաֆրնտան Նը-
 բուսիա աեփէթինէ արդ իթաիցի քէ-
 ֆիլէթին ճէվապը կէլմիշ օլտուղու-
 նու , վէ Նըբուսիա աեփէթի մէճի-
 սին աափէթինի գապուլ իտիւայ , բէ-
 իսի մէճիսի վիւքէլա վէ իաբիճիլէ
 նազըրը պարան Վէնթայֆըրը , վէ Նա-
 բիստէ ֆէվզ էլ աաե օրթա էլէի օ-
 լան Վօնթ Հաձֆէլաի , Նաբիս մէշ
 վէրէթինէ մուրախիսա թայեին իթ-
 միշ օլտուղունու մէճիսէ թէֆհիմ
 իսէր :

(Պոս ճահաէ մուրախիսա իմա իթէրէ :

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՃԼԻՍ
 ՄԱԶ ՊԱԹԱՍԸ

18 Տարի . 1856

Վէվմը մեղաբարտէ իքի աեֆա
 մէճիա օլտուղունան , պիբինճիսի-
 նին մազպաթասը պու տուր :

Նլսթրիա , Ֆրանսա , Նիկիլթէր-
 բա , Նուսիա , Սարտէնեա , վէ Օս-
 մանըր աեփէթիլէրի հազըր օլտուղու-
 րը հալաէ :

— Այլվէլքի մէջ իսին մաղպաթաւ
սը օգու՛նուց թաստիգ օլու՛նուր :

— Չամանը վէ Վուսիա մուրախ
խասլարը , գարա տէ՛նիդին ու մուրու
զապթիցէ սի , վէ սէ վահիլլէրինին մու-
հաֆազասը իշիւն պու տէ՛նիդին գը
յըլարընա սահիպ օլան տէ վէ թլէրին ,
եանի քէնտիլլէրինին , գարա տէ՛նիդ
տէ իսթիմալ իտէ՛ճէրլէրի իտաֆիֆ
ճէնկ կէմիլլէրինին գաչ գըթա վէ նէ
է օլիւտէ օլաճագլարընա տայիր պէյն-
լէրինտէ ագա վէ թանգիմ իթմիշ օլ-
տու գլարը ահանամէնին սիւրէ թինի
մէճիտէ իպրագ իտէրլէր :

Աէճիս պու ահանամէնին հէր
պիր լաֆղընը միւթալաա իթտիրտէն
սօղրա , մանասընը սուլհ մուգատտէ-
մաթընտա պէյան օլու՛նան մէ վասը
էսասիլէյէ մութապըդ պու լաու գլա-
րընտան , պու՛նուն պիր սիւրէ թինին ,
տէ վէ թը Վլիլլէ վէ Վուսիա մուրախ
խասլարը թէրաֆընտան իմզալը օլ-
տուզու հալտէ , ահանամէյը ու մու-
միլլէրապթ օլու՛նմասընա գարապ վէ-
րիր :

— Ահանամէյը ու մումինին թան-
գիմինէ մէ մուր օլան գօմիասիօն տա-

խի, մուհարրիբընի պուլունան միւսիւ Պուրգընէ վասէթասը իլէ, մուամէլաթը վաղասալէրինի մէճլիսէ շուվէճ՝ իլէ պէրան խակը:

Գօմիասիօնու մէզպուր, իլք է վէվէլ ահանամէյը մէզքիւրէ աէրճ օլունաճագ մատակէրին նէ սրբատա գալէ մէ պընաճաղը իւղէրինէ միւզաքէրէ խաիւպ, շու վէճ՝ իլէ գաւրար վէրմիշ տիր:

Իպթիտա, իպղայը միւսալէհէ — զասլթ օլունան մէ մէքէթլէրին կէրիյէ վէրիլմէսի: — Ղէնկ եէսիրլէրինն թէպտիլ: — Գասպահաթլըրարըն աֆիլ: — Տէվէթը Օսմանկէնին ապրէյի իթթիհատը Ալբորբայա տուխուլի: — Խրիսթկանլարըն ահվալի: — 1841 ահանամէսինին մուպեհէնէսի: — Գարա տէնիղին պիթէրաֆլըղը: — Թունանըն սերպէսթիլէթի — Օսմանլըյա Ալբորբա թէրաֆընտան միւճէատէտէն հուտուա գաթ օլունմասը: — Ալլահ Պուղտան մէ մէքէթլէրինին ահվալի: — Սրբա պէյլիլինին ահվալի: — Վէ Անատօլու հուտուտինին մուպեհէնէսի իշիւն տիր միւխթէլիթ գօմիասիօն նասպը: Պարն

Պարզ բնէ ահանամէյէ տէրճ օլուհանն
 պու մատտէլէրի գրաաթ իթմէզտէն
 էվէլ, ահանամէյէ մուգատտէմէ օ-
 լաճագ ֆըզբայը շու վէճճ իլէ մէճ-
 լիտէ գրաաթ իտէր¹ :

« Օթթը հազրէթը Հահանէ իլէ ,
 « հաշմէթլիւ Վրանաա իմբէրաթորու
 « վէ հաշմէթլիւ Ննկիլթէրրա գրալի-
 « շասը վէ փատիշահը վէ հաշմէթլիւ
 « պիւթիւն Վուսիալարըն իմբէրաթու-
 « բու վէ հաշմէթլիւ Սարտէնեա գը-
 « բայը վէ փատիշահը հազրաթը ,
 « ճէնկ աֆէթինի պէր թէրաֆ իթ-
 « մէք , վէ հաշմէթլիւ Վւսթրիա իմ-
 « բէրաթորու իլէ պիլ իսթիշարէ ,
 « իլք սէպէպ օլան մախլու թիլէթլէ-
 « բին թէքրարէն զուհուրինի մէն իթ-
 « մէք արզուսինտէ օլարագ , տէվէ-
 « թը Վլլյէնին իսթիպլալլյէթի իլէ
 « մէմալթրինին թէմամլյէթինի , թէյ-
 « սիրլի վէ պիլ մուգասլէլէ պիլք քէ-
 « ֆալթթլէ թէէմին իթմէք պապընտա
 « իթթիֆագ իթմիշ օլուգլարընտան
 « միւշարալէյհիւմ հազրաթը պու իքի
 « մագսէտին տախի հուսուլինէ տէ-

¹ Ահանամէնին մուգատտէմէսինէ , վէ . 1 . 2 .
 3 . վէ 4 իւնմիւ մատտէլէրինէ նազար պուրուլ :

7 լայն թ խոն ճէք մէ վաս մէ մուգա
 7 մէ լաթը գարարլաշարքմը՝ օլարագ ,
 7 հաշմէ թ լիւ Նրու սիա գրալինը աա
 7 խի պու միւ սալէ հէյը ու մու միյէ
 7 մու ամէ լաթքնա հիստէ տար օլմագ
 7 իւ գրէ տալէ թ իաիւ պ , պու նուէն
 7 իշիւն միւ շարալէյ հիւ մ հաղրաթը
 7 մու բախիսասլար թ ալիին ի թ միշէր
 7 տիր , եանի

Պարոն Պուրգընէ պատէ հու աթի
 իւ գղիքը պէն ալէրի գրաէ թ իսէր :

7 Պու կիւնտէն սօղրա , պիր թէ
 7 բաֆտան զաթը հաղրէ թը Փաաիշա
 7 հի , մէ հաշմէ թ լիւ Պրանսա իմբէ
 7 բաթօրու , մէ հաշմէ թ լիւ Ղրան
 7 Պրի թ անիա մէ Նրլանտա գրալիշասը
 7 մէ Փաաիշահը , մէ հաշմէ թ լիւ Սար
 7 տէնեա գըրալը մէ Փաաիշահը հաղ
 7 բաթը , մէ տիկէր թէրաֆտան տա
 7 խի հաշմէ թ լիւ պիւ թիւն Նու սիա
 7 լար իմբէրաթօրու հաղրէ թ լիւրի
 7 պէն ինտէ , մէ կէրէք եէրլէրինէ կէ
 7 լէ ճէք խալէֆ մէ վարիալէրի , մէ մէ
 7 մալիք մէ թէ պաալէրի արալէրինտէ
 7 մու է պպէ տէն սուլհ մէ միւ սաֆաթ
 7 վապի օլաճագ տըր :

Դիւքիմտարանը միւշարայէլ-
 Դիւմ հաղորածը պէյնինտէ, թէէմ
 Դիւնէն իտակի սուլն օլունմուշ օլ
 Դուղունտան, էնայր մուհարէպէ-
 Դտէ օրտուլարրն զապթ վէ եախօտ
 Դիգամէթ իթմիշ օրտուգլարը արա-
 Դղի, իբի թէրաֆ ապէրի տախի
 Դպիլ մուգապէլէ պօշաթամադ արը :

Դրաղի մէղպուրէնին նէ սու-
 Դրէթլէ պօշաթըլամադընրն իճրասը
 Դշիւն նիգամաթը մախասուէ եարը-
 Դլարադ, մումքին օլտուղու տէրէճէ
 Դլարուգլուգլա իճրա օլունամադ
 Դարը :

Դաշմէթլիւ պիւթիւն Վուսիա
 Դար իմբէրաթորու, Վարս շէհրի
 Դվէ գալէսինի, վէ կէրէք Վուսիա
 Դապէրի եէաինտէ պուլունան սայրը
 Դարաղի մէմալիքի տէվլէթը Վլիւէ-
 Դյի, ճանիպի Վալթանաթը սէնիյէյէ
 Դկէրի վէրմէյի թահիւտ իտէր :

Դաթը հաղրէթը Փատիշահի,
 Դվէ հաշմէթլիւ Վրանտա իմբէրա-
 Դթորու վէ հաշմէթլիւ Վրան Վրը-
 Դթանեա վէ Վրանտա գրալիչասը վէ
 ԴՓատիշահը, վէ հաշմէթլիւ Վար-
 Դտէնեա Փատիշահը, Մէփասթօրու,

« վէ Պարագլաւա , վէ Գամբշ , վէ
 « Աէօղէ վէ , վէ Աէրշ , վէ Աէնի գաւ
 « լէ , վէ Վրլ պուրուն շէնք վէ լւ
 « մանկէրինի , վէ կէրէք ասաքերի
 « միւ թ թէ ֆիգէ թասարբու ֆունտա
 « պու լունան արաղիցի սայիրէյի , հաշ
 « մէ թ լու Վու սիալար իմքէրա թ որու
 « հաղլէ թ լէրինէ կէրի վէրմէյի թ ա
 « հիւտ իտէրլէր :

Վ որա Գավլի , պալատէ մէզքիւր
 իքի մաստաէ եան եանա օրուղուն
 սան , ճէնկաէ պու լունան տէ վլէ թ
 լէր իլէ Վու սիա տէ վլէ թի , պիրիպլ
 րինաէն զապ թ ի թ ա իքլէրի մէ մլէքէ թ
 լէրի պիրպիրի իլէ թէ պա իլ իտէյօր
 լար կիպի աղնաշրլապիլիք , հալ պու
 քի մուգատա տէ մա թ լ սու լհաա , Վու
 սիա տէ վլէ թի , տուէլլ միւ թ թէ ֆի
 գէ ասքէրի թասարբու ֆունտա պու
 լունան մէ մալիք վէ արաղխինին կէրի
 վէրիլմէ սինէ պէտէլ օլմադ իւղլէ ,
 Պէ սարապիա թէրա ֆրնտան թասհի
 հի հուտուտ եախօտ եէնիաէն պիր
 հուտուտ գա թ ի թ մէյէ բաղլ օլուր ,
 տէնմիշ աիր :

Վու սիանըն իքինձի մուբախսասը ,
 շու վէ ճհ իլէ ճէ վապ վէրիք : Պու

խաւսուս ճէնկատէ օրան ահ վէթ լէրին
 պիպպիբինին մէմալիբինաւ սարէրլէրի
 պուլունան արագիլէրի թէքբար էսկի
 սահիպլէրինէ կէրի վէրմէք աեմէք օ-
 լուպ, եէնիտէն պիբ արագի վէ մէ-
 մալիբ թէքբ իթմէք աեմէք աեյիպիբ :

Վէ մուգատտեմաթը սուլհաս
 պէյան օրունասուղու վէճճ իլէ Վըրու-
 բա թէքաթրնտա թասհիհի հուտուտ
 մատտեսինէ կէլինտիցի հարտէ, պու-
 արագի վէ մէմալիբ թէքբ իթմէք
 մատտեսի իւղէրինէ օ վագրթ սեօհ-
 պէթ աչքլաճագ սրբ :

— Վհանամէ գօմիասիօնուհուն մու-
 հարբիբի, աթի իւղղեք պէնալէրի
 տախի մէճիսէ գրաեթ իտէր¹ :

« Հաշմէթլիւ պիւթիւն Վօւսիա-
 յ լար իմբէրաթարու, վէ հաշմէթլիւ
 յ Գրանտա իմբէրաթարու, վէ հաշ-
 յ մէթլիւ Վնկիլթէրրա գրալիչասը վէ
 յ հաշմէթլիւ Վարտէնիա գրրալը, վէ
 յ զաթը հաղբէթը Քասիշահի, իշ
 յ պու ահանամէնին թատիգ գրլըն
 յ մըշ օրան սիւրէթլէրինին միւպատէ-
 յլէսինտէն սօղրա, ճէնկատէ եէսիբ օ-

¹ Վհանամէնին 5, 6, 7 վէ 8 ինճի մատտելէ-
 րինէ նազար պուլուլա :

70 ընդարարն ճիւղէ սինի տէր հալ եէկ
 71 տիկէրինէ թէ սլիմ ի թմէյէ միւթաւ
 72 հիստ օլուրլար :

73 Սաթը հազրէ թը Փատիշահի ,
 74 վէ հաշմէ թլիւ Պրանտա խմբերաւ
 75 թարու , վէ հաշմէ թլիւ Վրան Պը
 76 րթթաներ վէ Վրլանտա գրալիչասը
 77 վէ հաշմէ թլիւ սիւ թիւն Վուսիաւ
 78 լար խմբերաթարու վէ հաշմէ թլիւ
 79 Սարտէնիա Փատիշահը հազրաթը ,
 80 քէնտի թէ սրապէրինտէն օլուպտա ,
 81 տիւ շմէնէ միւսաատէ լի սիւրէ թլէ ,
 82 մուհարէպէյի հազրրէ վուգուաւ
 83 թընտան հիստէտար օլմուշար հազ
 84 գընտա ճիւղէ թէն աֆիլը ումումի
 85 իլէ աֆիլ խտերլէր :

86 Հաշմէ թլիւ Պրանտա խմբերաւ
 87 թարու , վէ հաշմէ թլիւ Վւսթրիա
 88 խմբերաթարու , վէ հաշմէ թլիւ Վը
 89 րան Պրթթաներ վէ Վրլանտա գը
 90 րալիչասը վէ Փատիշահը , վէ հաշ
 91 մէ թլիւ Վրուսիա Փատիշահը , վէ
 92 հաշմէ թլիւ սիւ թիւն Վուսիալար
 93 խմբերաթարու , վէ հաշմէ թլիւ Սար
 94 տէնիա Փատիշահը հազրաթը . Տէվ
 95 լէ թը Օսմանիյէնին , Վւրոբա հու
 96 գուգու ումումիյէսի վէ ճէմիյէ թլէ

7 մէնֆաամթլարընտան հիասէտար սը
 7 մաղա տախիլ օլուսղուհուս իլան ի-
 7 տերլէր : Ա է հիւքիւմաարանը միւ-
 7 շարալէյհիւմ հէր պիրիսի սըրը սը-
 7 ըր , մէմալէքի տէվլէթը (Պամանկէ-
 7 նին թէմամկէթի իլէ իսթիզլալինէ
 7 բիսլէթ իթմէյէ թահիւս իտերլէր :
 7 Ա է իշ սու թահիւսալէրինին թէմա-
 7 մէն իճրասընա , միւ շթէրէքէն միւ-
 7 թէրէֆֆիլ օլուրլար : Վինտէն ալէյհ
 7 սուհու սօզմայա մուճիսլ օլաճաղ
 7 հէր պիր հարէքէթէ , մէնֆաամթը
 7 ումուսկէյէ սօզուհուսը պիր մէսէլէ
 7 նաղարը իլէ պաղըլաճաղ արը :

7 Տէվլէթը Պամանկէ իլէ տուէլը
 7 միւշարալէյհիւմ պէյնինտէ սուհ-
 7 տան պէսլէ աղտ օլուհաճաղ մու-
 7 գամկէլէ վէ ահանամէլէր , հուգու-
 7 գու ումուսկէյի Աշրքա տախիլը
 7 տայրէսինտէ սուլուհաճաղ արը :

7 Տէվլէթը ալէյէ իլէ տուէլը
 7 մուահիտէնին պիրի վէ ես պիր գա-
 7 շը պէյնինտէ , տօսթլուգ միւնասէ-
 7 պաթընը սօզաճաղ սիւրէթտէ պիր
 7 մուխալիֆէթ զուգու սուլուսղու-
 7 թաղտիրտէ , կէրէք սալթանաթը
 7 սէնկէ , վէ կէրէք տուէլը միւշա-

« բարեկէտ հիւմուրն հէր պիտիտի , գուգ
 « վէի ճէպրիցէ խաթիմայիննէ գարար
 « վէրմէղտնէն է՛վիւլ , իշ պու աշղուն
 « սուղուղու թէվասսիւթ , եւ ա
 « բայա կիրմէք թարիգի իլէ մէն ի
 « աէպիլմէլէրի իշիւն , առէլը մուա
 « հիտէյի սայրրէյէ մէյաան վէրէճէք
 « լէր տիր » :

— Վօնթ Վուլ , թուան նէհրինէ
 միւթասալիգ օլան իքինճի մաստէ
 հագգընտա , աէվլէթինին թալիմա
 թընը ախղ իթմիշ օլաուղունու պէ
 յան խաիւպ , Վւսթրիա աէվլէթինին
 Վ իէննա Վօնկրէսուու սէնէտաթըն
 տա մուհարրէք օլան սուսուլուն թու
 նանքն աշաղը վէ եօգարը թէրաֆըն
 տա թէքմիլէն հիւքմիւ օլմասընը գա
 պուլ իթմիշ օլաուղունու տախի մէճ
 լիտէ թէֆհիմ իտէր : Հու գատար
 քի պու սուսուլու , պունտան ագտէմ
 Վւսթրիա աէվլէթինին պիր սույի
 նիյէթի օլմայարապ , եօգարը թուան
 գըրլարընա սահիպ օլան սայրը աէվ
 լէթլէր իլէ ագա իթմիշ օլաուղու
 մուգամլէլաթըն ահքեամը իլէ տախի
 պիրլէշտիրմէք լաղըմ կէլէճէք տիր :

Վմաի , կէրէք մուգատտէմաթը

սուլհատա սէյանն օլուհանն սէրպէսթճէ
 սէյրը սէֆայինն մատտէսինէ, վէ կէ-
 րէք պարատէ զէրը օլուհանն մուգա-
 վէլաթէ, մուայէէնն պիր վազըթա
 գատար իթիպար օլուհանասընա ճէ-
 վապ վէրէճէք սիւրէթատէ, պիր եէնի
 մուգավէլէ սիւրէթի գալէմէ ալըն-
 մասընը մէճլիսէ թէքլիֆ իսէր :

Պու եէնի սիւրէթ տախի գրտաթ
 օլուհասուգատ, մէճլիս պուհաւնն պիր
 սիւրէթինինն իշ պու մազպաթայա
 բապթ օլուհանասընա գարար վէրէրէք,
 միւզաքէրէսինի ախէր պիր մէճլիսէ
 թէխիսիր իսէր :

Իշ պու մազպաթա օգուհուպ գա-
 պուլ օլուհաւր :

(Մուրաբիտալար գու հանդէ ինչա իտերէր) :

Օնուհճու մազպաթայա բապթ օլուհան վարագա-
 իանի

Տէվէլէ Մ. լէյէ իլէ Ռոստո քէվէլի գէյ-
 նինպէ պազգաճա ագա օլուհան ճոգա-
 վէլէնամեհին սիւրէթի :

(Պու ահանամէյի իքի տէվէթինն պաշ
 մուրաբիտալարը տախի Ա, վէ Օ.
 հարթըրը իլէ սահհ իթմիշէր ախի) :

Չափք հաղթեմք քառախաչի . վէ հաշմեմքիւ պիւթիւն ըստխաչար իմբերաթորու հաղթեմքերի . իշ պու . . . Թարխաե ազու օրունան ահանամէքք ու մուսի մուճիպիննէ . պահքք պահքն պիթեքափլք . զք հագգընաս խեթիս գըլընան գայանչի գապուլ խեթեք . պու աենիզան մութասարքք օրուգլարք գըլարքն խրամաթք իշիւն թայեին խեթեքերի խաթիֆ ձենկ կեմիլերինն տայք վէ գուփեթեթի . նին պիլ իթթիֆազ թանգիկերիննի միբասու իլեկե . բեք պու պապան պիթ մուահեակէք մախուսե ին զասքնա գարար վէրմիշ օրուգլարքնան :

Չափք հաղթեմք Շահանե . Բարխա մեշվեթեթի պաշ մուբախասար Սասարազամ Աալի բաշայք . վէ պեպիւք վէ ֆեփգ ել աան ելլիսի Մեհեմէկա ձե . միլ պեչի . պու խուսուսու աախի մուբախասու թայ . կին պուբուբուշար :

Վէ հաշմեմքիւ պիւթիւն ըստխաչար իմբերա . թորու հաղթեմքերի պաշ եափերի ֆաթեթ Օբլոֆու . վէ Բարխա միբերակեմէ մեճիֆիտան պաշ մուբախ . խաղնք . . . վէ պարան Պրունափու . . . :

Պիլիննի իսպոլ . Միւթահիս օրան պու իքի աեփեթք մուազգամա . գարա աենիզան . գուփեթ . վէ սայք . վէ ձեաամեթեթի . զիչրան շարթ պեյան օրունանգարասն պաշգա ձենկ կեմիլերինն . խըզեթ . լերինե գուլընմուսույա թեքափեյն պիլ մուգափեթե թահիւա խեթեր :

Իփիննի իսպոլ . Միւթահիս օրան պու իքի աեփեթք մուազգամանքն հեք պիթի . զիչք օրունան աենիզան . սու քեպիֆանան եօգարբաս . ելլի մեթ . բա (եանի . աթմիշ պեշ աքչն . եախաս եիւզ օ . թուզ գաանմ) ուզունչուզանաս . աթքք փարօք աեփիննիս իլե . հեք պիթի իքի եիւզ թանեթաթե պեպիւքիլի իննի կեշմեյերեք . աեթթ գըթա խա . ֆիֆ կեմիլեր իթթիխասամ իլեմեք հագգընք մուհա . ֆալա խեթեր :

Մէլի-ը օնո-նճո- մաղաւիտյա խիւճի խլ-լէ :

Պիւնճի մարտէ : Ղիւննա Գ.օնկրեստատու եանի միւքեպէ մէ մէճիսինաէ ազա օլունան սեճեա : պիբ գաշ տեփէթ մէմալքիմի պիբի պիբինաէն այրբան : վէ եախոս պիբ գաշ տեփէթ մէմալքի իշինաէն կէշէն բրմաղլարտա : կէմի իշէմէք մատաէսինի թանգիմ իթմէրէ թախախ օլունան ուսուլ վէ գայ. տեյի թե՛սիս իթմիշ օլտուղունտան : աուելլ մու. հիտէ : պու ուսուլ վէ գայտելէրին պունտան պեօլ. լէ : քեզայէք թունա նեհրի վէ աղբղարբ հագգըն. տա աախի մերի իւլ իճրա թութու ըմաղընը մուգա. վէլէ խեբ : վէ պու գարարբ պունտան պեօլէ : Եւրբա տեփէթլէրինին հուգուգու ումու միշսինին պիբ բարչարընը տաա իշէտիքլէրինի : վէ թահթը քեֆալէթլէրինէ արբղարբընը իլան խեբլէբ :

Թունա նեհրի իւղէրինաէ կէմի իշէմէք մաա տեաի : աշաղբտա պաշգա պեճաղբաէ : այրբնա զիբբ օլունանըբրտան մատաա : պաշգա հիշ պիբ մումա. նաաթ վէ թեքեպիթ վէ կիւճիւք ալթընա գօմու. ըմաղաճաղ արբ : Իմաի միւճեքիա պու նեհրին իւթթիւնաէ իշէլթր տեյի պիբ կէմաէն վէ տերու. նինաէ օլան կշտաէն հիշ պիբ բեաթ վէ վեքիի ախղ օլունամաղաճաղ արբ : Ել հաղլ կեմիլէրին սեբ. պեթմէ իշէմէսինէ հեբ նաարլ օլուք խե օլուն : հիշ պիբ նեփ մումանաաթ վէ մուշթիլաթ վազի օլունամաղաճաղ արբ :

Խիւճի մարտէ : Պեճար տաղբղտա զիբբ օլուն. նան գարարբ գուփէտէն ֆիթլէ կեթիլմէք իշիւն : տեփէթը Ալիէ : վէ Աւթբիա : վէ Գրանտա : վէ Ինկիլթերբա : վէ Բբուսիա : վէ Բուսիա : վէ Սար. տեճեա տեփէթլէրինին պիբէր վէթիլմաէն միւքեք. քեպ օլաճաղ պիբ գաթիսին : Թունա աղբղարբն. տա տեճիլի թըգամաղտա օլան գուճլարբ այրգլաթ.

ճայր, վէ սայրք ետքընտար ըսգրմ կելին շէղերի
 թերթիայ իթմէլէ մեմուր օրածնաց արք :

Կերեք պու շէղերին : վէ կերեք Թունա պողազ
 ըսրընտա, կեմի իշէմէսինէ գօշալլաթմազ վէ թե-
 մին իթմէլք իւզրէ ետքընտնաց օրան էպիթէլէրին,
 մետարիֆինէ գարշօրոզ իթթիթիւայ օրանտնաց իշիւն,
 րեղերին էքսերթէթի, վէ մինտիւայ պիր ֆիլիլ իլէ,
 գօմիտիւն թերաֆընուան պէշան օրանտնաց մու-
 գաննէն էանի գանուան պթընտա օրան վէրկիլէր,
 կերեք պու խուտուտա, վէ կերեք ճիհէթը սայիրէ
 իլէ, քեաֆիթէլի միլլէթլէրին պայրազը հազգընտա,
 պիր մուտալաթը քեապիլէ իլէ մուտալէլ օրանտնաց
 շարթը սարիհի իլէ տիւզ օրանտնաց արք :

Իւշիւնձի- Էօփէ : Տեփէթը Ալիլէ, Աւսթ-
 րիա, Պալիերա, Վիթթէմպէրկ, Սըրոզ, Ռւլան վէ
 Պուզտան վէրիլլէրինան մուրեքթէպ պիր գօմիտի-
 ան թեշթիլ օրանուպ պու գօմիտիւն տայիթի օրա-
 ճաց արք, վէ մեմուր օրածնաց իշ տաթի պունզար
 արք :

Պիշիւնձի : Թունա նեհրի իւղերինան կեմի իշ-
 լէմէք, վէ պու նեհրին ումուրա գապրթմարընըն
 նիլաթը :

Իփիւնձի : Վիլինա ահանապիթիսին ահքեամընա
 մուզայիր օրարազ մեվճուա օրան մումանաթըր րեւ,
 միլէնին ֆեթի վէ մահվ օրանտնաց :

Իւշիւնձի- Պիթիւն Թունա պօշուա ինշա-
 սը ըսգրմ կելին շէղերին թերթիայի :

Տեօթիւնձի- Պալտաթ իքիւնձի մատաէտէ
 զիքք օրանան Աւրորա տեփէթլէրի վէրիլլէրինանն
 թեշթիլ սրանան գօմիտիւն մեմուրիլլէթի վէ իւ-
 շիւնձի մատաէտէ զիքք օրանան վէ Թունա գըր-
 ըսրընտ մալթ օրան տեփէթլէր մեմուրիլլէրինանն
 մուրեքթէպ օրան գօմիտիւն տաթի, իքիւնձի, վէ
 իւշիւնձի պնալթրաթէ զիքք օրանան իշէրինի իքի
 իւշ սենէ գարիթնտա, վէ կեր մուլթին իսէ տահա

այլ վազմտաւ ի թմամ՝ վե իքմայ իղէ՛ն ճէքլէ՛ր տիր :

Պաւ ահամամէ՛յի իսկա իտէն տե՛վեթէ՛ր , պաւ
քէ՛ր ինեթմաէն իսպեկրատար օլտաւ գլարը կիտայի , թեք
րար Բարխատե այտը մե՛ծխոսի միւքեպէմէ իլէ ,
սեպթմ վե գայա իղէտիրաէն սօզրա , մեգքիւր տաւ
ելլ մաւահիտէ՛յի էւրսրա մե՛ մաւրլէրիմաէն միւրէք
քեպ օլան գօմխոսիմաւն ֆեհա իւ իղլատընը էմը ի
տե՛ճէքլէ՛ր տիր :

Պէշի՛նճի : Պաշտաէ պեկան օլա՛նան ուտալ
վե էտա իւղերիմե էարբընը օլան նիղամաթըն ,
թե՛մամիլի իճրատընը թե՛է մին իշիւն , տաւելլ մաւա
հիտէնին հէր պիրիմին . թաւանըն գարա տե՛նիգե
պթթիշիք օլան մահպէրիմաէ , հէր զե՛ման պիրէր
էա իքիշէր գրթա ու ֆապ ճէնկ կե՛միլէրի պաւլա՛ն .
տաւրեպա հազգլարը օլամայ տրը :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ
ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

Էտի 18 յալլ , 1856 րա վազի օլան իշինճի
Ֆե՛ճիլին ճաղպաթաւ :

Էւսթրիա , Ֆրանսա , Ինկիլթէր
րա , Բրուսիա , Բուսիա , Սարաէնէա
վե Օսմանը մաւրախիսասլարը հազրը
օլտաւ գլարը հալաէ ,

Քօնթ Վալէվաքի , Բրուսիա պաշ
մաւրախիսասընըն Քարիսէ վիւրուա
թթմիշ օլտաւ զու՛նա , Բրուսիա ելլ իւ

սի Քօնիժ Հաճֆէլա վասէ թասը իլէ
վազրֆ օլմուշ օլտուղունու , մէշվէ-
րէ թէ պէյան խտէր :

Երուսիա մուրախիասարըր , պա-
րան Անի թայֆըլ , վէ Քօնիժ Հաճ-
ֆէլա , մէշվէրէ թէ տուխուլ ի թախ-
րիլուպ , մուրախիասարըր բուխասթ-
նամէլէրիսի խարազ խտէրէք մուվա-
ֆըրդը ուսուլ պուլունուղունուան ,
գապուլ օլունարադ մէճլիս սէնէտա-
թընա բապթ օլունմուշ տուր :

Պունուան ադտէմքի մէճլիսթրտէ
վազի օլան մաղպաթարարն քեաֆ-
ֆէսինին պիրէր սիւրէթի , Երուսիա
մուրախիասարըրնա տախի մէճլիտա-
թիմա օլունուր :

Պարան Պուրգընէ , պօղաղլար ահա-
նամէսինին միւճէտառտէնէն թանդիսի
իլիւն լաղրմ կէլէն պէնաղլէրի մէճլի-
սէ գրասթ խտէր քի , շու վէճէ իլէ
տիր :

« Եւ տէնիզ վէ Վարա տէնիզ
» պօղաղլարընըն գարալը գալմարնա
» տայիր , գայխտէի գասիմէլի տէվէ-
» թը Ալլիէնին պազասընը միւթէ-
» դամիլն օլան 1841 թէմմուղ 13
» ահանամէսի , պիլ ի թ թ ի ֆադ թէք

« բար բաշխեթ օրու նստու : Պու էսկի
 « գայիտէ վէ ուսուլէ թաթպիգէն ,
 « տուէլը մուահիտէ պէյնիմտէ պու
 « պապտէ ագա օրու նան ճէտիա մուա
 « հէտէ տախի , իշ պու մուահէտէլը
 « ու մու միլէ բապթ վէ իլալէ գըլլնա
 « ճադ արք :

Քօնթ Ա պլէվըքի , մէգըիւր 1841
 թէմմուղ 13 ահանամէսինին եէրինէ
 թանգիթ օրու նան ահանամէլը ճէտի-
 տին գալէմէ ալլնամարնը , պիր գօմիւ
 սիօնու մախսուսէ իհալէ օրու նամարնը
 մաթլուպ խիւպ , մէճլիս տախի մու-
 վաֆադաթ կէօսթէրիւր , վէ գօմիասիւ
 նու մէգպուր տախի , տէվլէթը Ալի
 յէնին վէ Վրուսիանրն պաշ մուրախ-
 խապարընտան , վէ Պրանսա , Վնկիլ-
 թէրրա , Վուսիա , վէ Պարտէնեա
 տէվլէթլէրինին իքինճի մուրախաա-
 լարընտան թէշքիլ օրու նուր :

(Պու ճանաչէ ճարտիտուար ինչ իրեր)

ՕՆ ԻՒԲԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ
ՄԱՁՊԱԹԱՍԸ

22 Մարտի 1856

Մասթրիա, Վրանաս, Կնկիլթեբբա,
Բրուսիա, Մուսիա, Սարանեւեա,
վե անվիլթը Մլիլե մուրախիսաալարը
հաղըր օլուուգաա,

1856 մարտըն 18 ինտե վազի օլան
իքինճի մեճլիսին մաղպաթաաը մեճ
լիստե օլուուուգաա գապուլ օլուուուր =

Մուսիա մուրախիսաաը Քօնթ (Ք
լօֆ, Վարա անեիզտե պուլոււնաճազ
ճեճե կեմիլթրի հազգընաա պոււնաան
ադատ (Սամանը վե Մուսիա մու
րախիսաալարը պեյնինտե ադա օլու
ուուգ, օնոււնճու մաղպաթապա բապթ
իւ իլալե գըլընան ահանամե սիւրե
թինե, անվիլթի թերաֆընաան մու
վաֆապթ կե օսթերիլալիսին մեճլիսե
պեյան իտեր =

Մհանամեճին պալասընա պիր մու
գաատե մե լաղըմ կե լմեքլե, պու մու
գաատե մեյի սիւրեթը գաթիլետե օ
լարազ գալեմե ալմազ իշիւն պիր գօ
միասիօն թեշքիլ օլոււմասընը Քօնթ

Պայէփըքի մէջիսէ թէքլիֆ խաիւս ,
 մէջիս աասի մուփաֆադամ կէօւ
 թէքէրէք , քեաֆֆէի իքինճի մու-
 բախաապարտան պու գօմխասիօն թէչ-
 բիլ օլունուր :

(Պա մահուէ մարտիտաւար ինչ տարւեր)

ՕՆ ԻՒՉԻԿՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ
 ՄԱՋՊԱԹԱՍԸ

24 Տարի . 1856

Մուսթրիա , Ֆրանսա , Կնկիլթէր-
 րա , Բրուսիա , Բուսիա , Սարտէնեա ,
 վէ Օսմանը մուբախաապարը հաղըր
 օլունուրը հարտէ ,

Վիվէլքի մէջիսին մաղպաթասը
 օլունուս պապուլ օլունուր :

Մհանամէյր ումու միյէյէ մուգաա-
 տէմէ ատա օլունաճապ բարչանրն
 գալէմէ ալընմասը իչիւն թէչբիլ օ-
 լունան գօմխասիօնուն , գալէմէ ալ-
 սարը բարչայը , պարսն Պուրդընէ
 մէջիսէ գրաաթ խաիւս , միւբատը
 միլ տէտի , մուբախասը մումայի-
 լէն , հէմ վուգուի հալի լայրգը

վէճն իւզրէ իֆառտէ իտէճէք, վէճեմ աէ շու միւսալէհէ ամէլինէ մուսլինն օլան քեաֆֆէի աէ վէթլէրի մէմուէն իտէճէք րատէաէ պիր սիւրէթը թանդլմիյէ պուլմաղա ճահա իթմէք իաի :

Աշթէ պէնար մէղքիւր միւսէվէ վէաէսինին ալէլ ումում գօմիասիօն աղալարրնտան գասպուլ օլուէան սիւրէթը սահիհէսի :

« Օլաթը հաղթէթը շահանէ, վէ »
 « հաշմէթլու »
 « ճէնկանէն հասը օլան միւսիպէթլէ- »
 « րի, աֆէթլէրի պիլ իթթիֆաղ պէր- »
 « թէրաֆ իթմէքարղու սինտէ օլարաղ, »
 « վէ մուհարէպէյէ իլք սէպէպ օլան »
 « գարըըրդլըլարրն թէքրար դուհու- »
 « րինի մէն իլլէմէյի իսթէյէրէք, »
 « աէ վէթը Ալլիէնին իսթիգլարնը, »
 « վէ մէմալիքինին թէմամիյէթինի, »
 « պիլ մուգապէլէ պիր քէֆալէթը »
 « մուէսսիքէ իլէ թէէմին իթմէքլէ, »
 « միւսալէհէ մատտէսինին, իպգա վէ »
 « թէյէիաի իշիւն վաղ օլուէաճաղ է- »
 « սաա իւզլէրինէ, հաշմէթլու Աւսթ- »
 « րիա իմրէրաթարու հաղթէթլէրի ի- »
 « վէ, միւզաքէրէյէ գարար վէրմիշլէք »

77 վէ պուճուսն իշխուն միւշարախէյհիւմ
 77 հաղրածը մուրախիսաալար թայեին
 77 իթմիշլէր արիւ :

77 Աշանի

77 Մուրախիսա թայեին օլունա
 77 րադ , պուճար Վարիսանէ ադար
 77 մէ ճիւս վէ իճթիմա իյլէ միշլէր արիւ :

77 Վէ պէյնլէրինանէ թէեէմիւնէն
 77 իթթիֆադ հասը օլմար իլէ , զա
 77 թը հաղրէթը Փատիշահի , վէ հաշ
 77 մէ թիւ Վրանա իմբէրաթորու ,
 77 վէ հաշմէթիւ Արան Վրթմանիա
 77 վէ Վրանա գրախշար վէ Փատի
 77 շահը , վէ հաշմէթիւ պիւթիւն
 77 Վուսիալար իմբէրաթորու , վէ հաշ
 77 մէթիւ Վարանեա Փատիշահը ,
 77 1841 սէնէսի մահը թէմիւզու՛ն 13
 77 իւ թարիխինանէ ադա օլունմուշ օ
 77 լան մուգավէլէնամէյի իմզա իտէն
 77 հաշմէթիւ Վրուսիա գրար վէ Փա
 77 տիշահը հաղրէթլէրինին , պու տէ
 77 ֆա եարբըւմադ թանդիմաթը ճէ
 77 տիտէտէն , հիստէաար օլմադ իւզրէ
 77 տավէթ օլունմար լաղըմ կէլէ՛ճէյի
 77 նի , Աւրբանլին մէնֆաաթը իգթի
 77 զարնտան օլուզու՛նու միւթա
 77 լաա իլէյէրէր , վէ իշ պու ֆիլիլ

„ միւսալէհէյը ու մուսիտէ , Փատի-
 „ շահը միւշարալէյհին զամմ' վէ իլա-
 „ վէ իտէ ճէկի գլլմէ թիւնի թագաիր
 „ իտէրէք , մէճլիտէ մուրախաալար
 „ կէ ծնտէրմէք իւզրէ , քէնախիւնի տա-
 „ վէ թ ի թ միշէր տիր , պիտաէն ալէյհ :
 „ Փատիշահը միւշարալէյհ հաղ-
 „ րէ թ լէրի թերաֆրնաան
 „ մուրախաա թայ-
 „ նին օլունուպ :

Վէճլիա պու մուգատտէ մէյի թէք
 միլէն գապու լ իտէք :

— Բօնթ Վալէվաքի , Իսլամ օգ-
 մայան թէպաալարը հիւրմէ թիւնէ ,
 զաթը հազրէ թը Հահանէնին մուախ
 խարէն սաար պույուրու գլարը խաթ-
 թը Հիւ մայունուէն , ահանամէյը ու-
 մուսիտէ զիքր օլունմաար իշիւն , կէ-
 շէն մէճլիպէրին պիւրիտտէ գարար
 վէրիլախիւնի խաթրրա կէ թիրիպ , ած-
 ճաղ պու զիքրին , հիւքիւմէ թը Օս-
 մանիլէնին պու խուսուտա միւսթա-
 գիլանէ իրատէսի իլէ հարէքէ թ ի թ-
 միշ , վէ պու եիւզտէն հիշ պիւր վէսի-
 լէ իլէ ախէր տէվէ թլէրէ միւտախէ-
 լէյէ պիր հուգուգ վէրիլմէ միշ օլուու-
 զունու թէյեթա վէ թէքիտ իտէ ճէք

սիւրէթտէ օլմասրնը տախի մաթլու պ
խտէր :

Իմախ Ք. օնթու միւ շարալէյն, մէ ճ
լիսին տախի է ֆքեարրնա մաթապրդ
օլարապ, տէ օրախնճիւ մաաառէ հազ
գընտա, ահանաակէյը ու մա միյէ շու
վէ ճհիլէ պիր պէնախն տէրճ օլաւնմա
սրնը մէ ճլիսէ թէքլիֆ խտէր :

« Օլաթը հազրէթը Փատիշահի,
» թէ պապէ բինին սաառէթը հալլէ
» բինէ մասրուֆ օլան հիմմէթը ճէ
» լիլէլէրի իգթ իզասրնճա ճինա վէ տին
» պրրմայարապ, մէ մալիբի Շահանէլէ
» բինին խրբիսթիան ահալիսի հազ
» լարրնաա, նիւաթը ինայէթքեարա
» նէլէբինի թէէէիտ խտէր պիր գըթա
» ֆէրմանը Ալի իհսան պույու բմուշ
» օլուգըրընտան, վէ պու պապտէ
» օլան է ֆքեարը Շահանէլէբինէ պիր
» աէլիլի ճէտիտ իպրազ իթմէք իսթէ
» տիքլէբինտէն, իրառէյի միւսթագի
» լէյի Շահանէլէբինտէն սաաթ օլմուշ
» օլան իշ պու ֆէրմանը Ալինին տուէ
» լը մաւահիտէյէ տախի թէպլիղինի
» (մալիւմ օլմասրնը) թէնսիպ պու
» յուբմուշար տրր :

» Շուրասը գալիէն մուգարրէր

Դ արք թի . առեւելք մուտն հիտէնին , իշ
 Դ պու թէպիղին գաարը ալիսինի իա-
 Դ պաթ վէ թէէյեիա իթմէլէրի , զա-
 Դ թը հազրէթը Քաաիշահինին նէ
 Դ քէնաթի թէպաաար իլէ սլան մուա-
 Դ մէլաթը Հահանէսինէ վէ նէ տէ սաբ-
 Դ թանաթը սէնիյէլէրինին իաարէի
 Դ աաիսիլյէսինէ կէրէք պիրինին , վէ
 Դ կէրէք պիր գաշքնըն պիրլիքտէ միւշ-
 Դ թէրէք օլարագ միւտախէլէ իթ-
 Դ մէք իշիւն հիշ պիր հալտէ առեւելք
 Դ մուտն հիտէի միւշարալէհիւմէ պիր
 Դ հագգ վէ սէլահիյէթ վէրիլլէյէճէք
 Դ արք Դ :

Մւսթրիա , Մնկիլթէրրա , վէ Օս-
 մանլը մուրախիսասլարը պու սիւրէթի
 նիյէթ վէ մագսէտէ մուվաֆրգ կէօր-
 աիւքլէրինտէն գապուլ վէ թէէյեիա
 իտէրլէր . Վէ Մալի բաշա , պաշգա-
 ճա , Մալթանաթը սէնիյէնին հիւ-
 քիւմէթը միւսթագիլէսինէ ճիւզլի
 պիր սէրթէ վէրէճէք մանատէ առեւելք
 էճնէպիյէյէ պիր հուգուգ վէրէճէք
 սայրը հէր նէ սիւրէթը թանպիմիյէ
 մէյտանա գօնուլա , պիր վէճհիլէ
 գապուլ օլունամայաճաղընը մախ-
 սուսճա պէյան իտէր :

Մուսիս մուրախապարը , պու-
 մաստէ այրըճա վէ մախաուսճա պիր
 արդգաթա միւհթաճ պուլու՛նաու-
 դու՛նասն , միւզաքէրէյէ գճուլան
 պու սիւրէթը , թէպիգաթը լազը-
 մէ իլէ բույթ վէ թէճէսսիւս իթ-
 մէտիքճէ գաթի պիր ճէ վապ վէրէմէ-
 յէճէրլէրինի պէյան խիւպ , պու՛նու՛ն
 մախաուսճա պիր գովխաթօնա իհալէ
 օլու՛նմասընը մաթլուպ խոկըլէր :

Ինկիլիզ վէ Պրանարզ մուրախապա-
 րը , Մուսիս մուրախապարընրն
 պու թէքլիֆլէրինէ մուխալիֆէթ ի-
 սիւպ , հաթաս պու մաստէնին
 ճիւմլէտէն էհէմմ վէ էրլէմ օլաու-
 դու՛նու էասա պէյան խոկրէք , պու-
 նու՛ն թէքլիլ մուրախապար հուգու-
 բու՛նաս միւզաքէրէ օլու՛նմասը լազլմ
 կէլէճէյինին իւզէրինէ ըսրար խոկը-
 լէր :

Վիհայէթ կէլէճէք մէճլտաէ հու-
 գուբու մէշլէրէթաէ պու՛նու՛ն միւ-
 զաքէրէսի օլմասը իւզէրինէ գարար
 վէրիլը :

— Աւրահ Պուզասնուս միւթապիգ
 օլան մաստէլէրին գալէմէ արնուսը
 իլիւ՛ն թէշքիլ օլու՛նան գովխաթօնու՛ն

Արքայ պէյլիսի հազգընտաւ տախի գա-
լէմէ ալարզը պէնալէրի . Պրանարզ
պաշ մաւ բախտաար Վօնթ Վալէ վօքի ,
մէ ճլխտէ թէ պլիզ խտէր :

Ինկիլիզ մաւ բախտաար Վօնթ Վը-
լարէնալընն թէքլիֆի իւզքէ պաւ
պէնալէր իշ պաւ մէ ճլխտին մալգաւ
թաարնա բապթ օլունաւ պ միւզաքէ-
րէսի կէլէ ճէք մէ ճլխտէ պրքաղըլըր :

Իշ թէ Արքայ պէյլիսինէ միւթաաւ
լիպ օլան պէնալէր :

... ՄԱՏՏԵ

« Արքայ պէյլիսի , պաւնտան պէօլէ
« տախի , հազգաւզ վէ մաւաֆիլաթը
« սապրգէսիսի թէլքիտ վէ պէյան իւ-
« լէյնն խաթթը Հիւմայունիէր մաւ-
« ճիպինձէ Վալթանաթը սէնիլէ թէ-
« պալիլէ թինտէ տէվամ իլէյէ ճէք ախր :

« Վինաւն ալէյն զիքր օլունան
« Արքայ պէյլիսի , խաարէլի միւսթաւ
« գիլէլի միլլիլէէսի իլէ , աւմաւրաւ
« մէզնէպլիլէ վէ գանունիլէ , վէ թի-
« ճարէթ վէ սէյրը սէֆային սէրպէս
« թիլէ թինի մաւ հաֆազա խտէ ճէք
« ախր :

« Իշ պաւ Արքայ պէյլիսինն նիզաւ

77 մաթը հալելէ մէ մուգարբէրէ սինէ
 77 պաղը իսլահաթ դամմ մէ իլամէ
 77 իթմէք լաղըմ կէլաիլի հալաէ, աէմ
 77 լէթը Ալլիէ իլէ տուէլը սայրբէրի
 77 մուահիտէնին իթթիֆապը իլէ իհ-
 77 տաս օլուհմաղա միւհթամմ պուլու-
 77 նամադ արը :

... ՄԱՏՏԵ

77 Սալթանաթը սէնիլէնին Արրայ
 77 պէլիլինաէ մուհաֆաղա ասքերի ի-
 77 գամէթ իթաիրմէք հուգուգու,
 77 պուհաան էվլէլքի նիզամնամէլէր-
 77 աէ մէչուլթ պուլուհաուղու վէճհ
 77 իլէ իպգա օլուհմուշ աուր :

... ՄԱՏՏԵ :

77 Արրայ պէլիլի պուհաան պէշլէ
 77 աաիթ տուէլը մուահիտէնին քէֆա-
 77 լէթը միւշթէրէքէլէրի թահթընաս
 77 պուլուհամաղընաան տուէլը մուա-
 77 հիտէաէն հիշ պիբիին, մէ հիշ
 77 պիբլէրինին մէմալիքինէ ասքերլէ
 77 տուխուլ իաէրէք թէվասուլթ իթ-
 77 մէյէ սէլահիլէթի օլմայամադ արը :

(Մուրաթիտուր պուհաանէ իհլա իտերեր :)

ՕՐ ՏԵՕՐՏԻՆՃԻՒ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱՁՊԱԹԱՍԸ

25 Մարտի 1856 .

Աւսթրիա , Ֆրանսա , Վիկիլթեր-
րա , Րուսիա , Սարտէնեա վէ Օսման-
լը , մուրախիսասլարը հազը օլաւգ-
լարը հալտէ .

Եւրոպէի մէջ շիտին մազպաթար օ-
գուճուպ գապուլ օլուճուր :

Տէօրաիւնճիւ մատակէյէ միւթաա-
լիգ օլուպ , օնիւ շիւնճիւ մէջ իւ մազ-
պաթարնա գայա օլուճան սիւրէթ
հազգընտա հէր նէ միւթալապլէրի
վար իտէ , մէջ իտէ պէյան լըլէ մէլէրի
Րուսիա մուրախիսասլարընտան մաթ-
լուպ օլուճուր :

Պուճա պարոն Պրուճով շու վէճճ
իլէ ճէվապ վէրիր :

Տէվլէթը Օսմանիյէնին խրիսթի-
յան թէպասպլէրինէ , մալթը օլաւգ-
լարը քեաֆֆէյի իսթիազաթը թէք-
րարէն թէէ մին գըլլնարգաա , պազայը
միւսապլէ հէյէ պիւր քէֆալէթ տահա
վէրիլմիշ աիւր քի , օ պիւր քէֆալէթ-
լէրտէն էանա մէրթէպէտէ զիյգըմէթ

տէյիլ տիր : Ա է պու սըրատա , սուլ
 Թանաթը սէնիյէնին մուտխտարէն ի
 բատէյի միւսթաքիլէյի հիւքմբանի
 սինանէն սասրօլան խաթթը շիւմա
 յու՛նու՛ն էհէմիլէթի նէ գատար
 Թադաիր օլու՛նաա աղ տըր : Կմտի
 Վուսիա մուրախտարարը պու՛նու պիլ
 մէք վէ Թանըմագտա հիչ պիր վէճհ
 իլէ Թէէննի վէ Թէրէտարիւտ Թէճ
 վիզ իթմէյիւյ , հաթտա , պու Ֆէր
 մանըն հէր լաֆգընտէ պու՛նու սասրը
 պու՛յուրան Փատիշահըն նիլէթը խա
 լիտէ վէ խայրիլէսի տէրէճէյը Ալիտէ
 մէվճուտ պու՛լու՛նաուղու՛նու վէ ճիւմ
 լէնին իւմխոսինէ ճէվաւ պիլիւյ , զի
 յատէսինի տախի հասրը իթմիշ օլ
 տուղու՛նու պէյան իթմէրլէ տախի
 Վուսիա մուրախտարարը քէնտիլէ
 ըինի մէսուտ առա խտէրլէր :

Կմտի պու՛նու ահանամէյէ տէրճ
 իթմէք կէրէք զաթը հազրէթը Շա
 հանէնին Ֆէթանէթը սէնիլէլէրինէ
 պիր հիւքմէթ կէօսթէրմէք , վէ կէ
 բէք տուէլը սայիրէյի Ալբորանըն քէ
 զալիք հիմէմը միւթէվալլիլէլէրինէ
 տախի պիր բիայէթ իպրազ իթմէք
 Ֆարզը տէմէք տիր : Ա է մատամ քի

պու մատակ իւղէրինէ իթթիֆազ
 վազի օլուպ, եայլնըղ նէ թարզ վէ
 նէ թապիր իլէ աերձ օլու նաճաղը
 գարարաշմամը օլու զու նսան, միւ
 սիւ Պրու նօվ շու նու տասիս իլավէ ի
 տէր: Մէմալիքի Շաման իլէ տէ միւ թէ
 մէքքին օլան խրի սթ իյանըարա Վու սիա
 տէ վէ թինին թէ վէ ճ ճիւ հիւ մախու
 սու օլու զու նսան, պու սէպէ պոտն
 նաշի, տէ վէ թը միւ շարալէ Նա իւք
 է վէլէլ պիր պաշգա վէ պիրինձի սիւ
 բէ թէ թէք միլէ ն բու ի բիզա կէ օսթէր
 միշ խաի: Պու պիրինձի սիւ բէ թտէ
 տասիս, մէ ճիւսին ու մու մի իխթարը
 նա թաթպիգէն, ահանաւէյէ տէրձ
 օլու նմար մաթլուպ օլու նան շու
 սէ նէ տին, իրատէ ի միւ սթազ իլէյի
 Շահանէ տէն զու հուր ի թալի, վէ
 պու նու վէ սիլէ խտէրէք, տէ վէ թլէ
 բէ հիշ պիր վէ ճհ իլէ միւ տասիս լէյէ
 պիր հու գուգ վէ սէլահիլէ թ վէ բիւ
 մէյէ ձէյի պէյան օլու նմուշ խտէ տէ,
 պու ճիւ մլէ պաղը մէր թէ պէ մու խա
 վիֆէ թ զու հուր ի թ միշ խաի:

Մատամքի պու պիրինձի սիւ բէ թ
 հազգրնուս պէ օլէ պաղը մէր թէ պէ
 շիւ պհէ զու հուր ի թ միշ աիր, Վու

սիս ակփէթի պու՛նու թագախր իւ
 ակէք, պու պիրիւճի սիւրէթակն
 սարֆը նազար իակէր, վէ մալիւմ օ
 լան հուտուտան արշարը շրգ մայա
 բագ, վէ հէր թէրաֆը խօշուա վէ
 մէմնու՛ն իակճէք բասակն մէճիակն
 պիր պաշգա սիւրէթ թէքլիֆ իակէր :

Պարսն Պու՛նով պու եէնի սիւ
 թէթը տախի մէճիակն գրասթ իակէր
 քի շու վէճճ իլէ իախ :

Դաթը հաղթէթը Փատիշահի .
 Դախն վէ ճինա այբրա իթմէյէրէք
 Դքեաֆֆէյի թէպապէրիինն սաս
 Դակթը հաղթրինէ սարֆ իակէլէլախ
 Դյի հիսէմը տայիսկլէ իգթիզասրն
 Դճա , նիյեաթը ինայէթքեարանէլէ
 Դրինի թէէյեխա իակէր պիր գրթա
 Դֆէրմանը Վլի իհասն պույարմուշ
 Դօրուգլարրինտան , իշ պու ֆէրմու
 Դնրն աուէլը մուահիակէյէ թէպլիզ օ
 Դլու՛նմասրնը տախի թէնսիպ պու
 Դյարմու շար արբ :

Դաշմէթիւ Պրանտա իմրէրա
 Դթօրու , վէ հաշմէթիւ . . . (եա
 Դնի քեաֆֆէյի տուէլը մուահիակն)
 Դիրատէի միւսթագիլի Շահանէլէ
 Դրինակն սասր օլմուշ օլան իշ պու

77 Ֆէրմանըն գաարը ալիսինի թաղ-
 77 աիր իաիււոյ պու թէպլիղի , ինաա-
 77 նիյէ թին , մէտէնիէ թին , վէ ախա-
 77 նէ թին , մէնֆաաթը ու մումիյէ սին-
 77 աէն նաշք , ճիւմլէ սինին էմէլ վէ
 77 արղու սի օլաուղու վէ ճ՛ իլէ ,
 77 Շարգտա միւ թէ մէքքին օլան խը-
 77 բիսթիյան ահալիսինին խղահաթը
 77 հալլէ բինէ պիր բէհինի ճէախա աաա
 77 իտէրլէր :

77 Տուէլը միւ թէ ահիտէյի մուաղ-
 77 ղամա , պու պապտէ էֆքեարը խաղ-
 77 բիյէ լէ բինի աշիքն ար իտէ բէք իթթի-
 77 ֆաղը ու մումիյէ իլէ պէյան իտէր-
 77 լէր քի , իշ պու թէպլիղ , աուէլը
 77 մու ահիտէ աէն , կէրէք պիրբինէ , վէ
 77 կէրէք միւ շթէրէքէն պիր գաշընա ,
 77 աէ վլէ թը (յամանիյէնին ու մուրու-
 77 աախիլիյէ սինէ , աալթանաթը սէնի-
 77 յէնին իսթիղլալ վէ աղամէ թինէ
 77 պիր սէքթէ վէրէճէք սիւրէթաէ
 77 միւ աախսէլէ իթմէք իշիւն , հիշ պիր
 77 հալլաէ պիր հաղգ վէ սէլահիյէ թ
 77 վէրմէյէճէք աիր :

77 Կաթիտա Վրանարղ աէ վէ թինին
 77 պաշ մուրախաար վէ օնաանտա սաղ-
 77 րա Վօնթ Վրարէնարն , մէճլիսէ շու-

վէճհ իլէ պիր իխթար խտէրլէր :
 Մուսիա մուրախխասարընըն մեյ-
 տանա գոյտու գլարը պու սիւրէթ ,
 է վիլէլճէ մուգարրէր օլան տիկէր սիւ-
 րէթին պաշլըճա մանասընտան պըրը
 վէ պաշգա պիր շէյ աէյիլ տիր , լա-
 քին Մուսիա մուրախխասարը , մութ-
 լագա մէճլիսէ թէքլիֆ իթտիքլէրի
 պու սիւրէթ իւղէրինէ ըսրար իթ-
 տիքլէրի հարտէ , տէվլէթը Պամանի-
 յէ մուրախխասար , տէվլէթինտէն իս-
 թիգանէ իթմէյէ մէճպուր օլամճաղըն
 տան , եէնիտէն պէքլէմէյէ վէ վագթ
 գայոյ իթմէյէ միւհթաճ օլու նաճաղ-
 արը : Այէր իքի սիւրէթտէ օլան
 ֆէրգ մէճլիսին արգգաթ վէ միւթա-
 լասարնա շայեան շէյլէր խտէ Մուսիա
 մուրախխասարը , պու նլարըն նէ ճինս
 վէ նէ մագուլէ շէյ օլաու գլարընը մէճ-
 լիսէ աշիքեար պէյան իթմէլի տիրլէր .
 պու նուն մուղայիրի , վէ իլք պագըշ-
 տա աշիքեար օլաուղու վէճհ իլէ ,
 պու ֆէրգ մահարըղ պիր շէյ խտէ ,
 մատամ քի պու մատտէ պաշլըճա
 տէվլէթը Պամանիյէյէ միւթապլոզ
 պիր քէյֆիյէթ տիր , վէ օ տախի
 պալտտէ մուգարրէր օլան սիւրէթի

Թաստիգ վէ Թահսիյն իլլէմիշ տիր
ճայիղ օրան պուճտանն սյրքլմամազ
արք զանն իտէրիմ :

Քօնթ Սրլօֆ, պուճա շու վէ ճհ
իլէ ճէվազ վէրիք, պիր Թերաֆտանն
միւսիւ Արուճօվա հադգ վէրիպ, ախ-
կեր Թերաֆտանն տախի Արուսարգ վէ
Ննկիլիկ պաշ մուրախապարքերն միւ-
Թալապլէրինէ հէվալէյի սէմմը իԹի-
պար իտէրէք, մու մայիլէյն միւսիւ
Արուճօվա՛ն մէյտանա գօյուուզու սիւ-
րէԹտէն սարֆը նազար վէ Քօնթ
Վալէվաքինին Թէլիֆ իԹմիշ օլաու-
ղու սիւրէԹէ րուի մու վաֆալգամ
կէօսԹէրիլիմ, անճազ պուճուճն իլէ
պէրապէր, պուճտա տախի պիր խա-
ֆիֆ Թէպէտտիւլամ մաԹլուպ ի-
տիւպ, տէվլէԹիմին Թաստիգինի տա-
խի շարթ պէյան իտէրիմ :

Բօրս Վալլի, Վուսիա մուրախ-
խասը պարան Արուճօվ Օլամը Հահա
Նէ՛նին ԱրիսԹիյան Թէպաալէրի իւ-
ղէրինէ սէօհպէԹ աչարգտա, Վու-
սիա տէվլէԹիմին պու ԱրիսԹիյանդար
հադգընտա Թէվէ ճճիւ հիւ մախու-
տէսի օլաուզուճու, էջլէ պիր Թա-
պիր իլէ պէյան իԹմիշտիր քի, պու-

նուն իւզէրինէ սիւքիւթ իթմէյի
 Թէճիլզ խանէմէմ, խմաի ակտէր ակէվ
 Էթէրին տախի լաննգաթի Նրիս-
 Թիյանլարա կէօսթէրաթիլէրի Թէվէճ
 Ճիւհ Վաւսիանըն Թէվէճ Ճիւհիւնանէն
 նէ նօգսան արք վէ նէ տախի տահա
 աղ վէ մախաուս տուր :

Պարան Պուսօվ, քէնաի ակվէ-
 Թիմին էֆրեարը խայրիյէսինի պէյան
 իթալիմանէ, միւրատըմ ակտէր ակէվ
 Էթէրին տախի քէնաի մէզէպաաշ
 Էրի հազզընտա ակրքեար օլան Թէ-
 վէճ Ճիւհիւնի տախի պիր շիւպհէ
 ալթընտա պրրազմադ եախօտ գաա-
 բինի Թէնդիլ իթմէք ակյիլ արք :

Վալի բաշա, ակվէթի Թէրաֆըն-
 տան բուխաթը մախաուսէսի օլմա-
 արզճա, մուգարրէր օլան սիւքէթին
 Թաաիլ իւ Թէալիյէսինէ սէլահիյէթի
 օլմաարդընը պէյան խաիւպ, շուգա-
 տար քի, Վօնթ ()ըլօֆուէն մուախ
 խարէն մաթլուպ իյլէտիյի Թէպէտ-
 աիւլաթ տախի, սատէճէ լուղէթէ-
 բին իլէրի կէրի գօնմասընտան իպա-
 բէթ պիր քէյֆիէթ օլտուղուտան,
 պու շարթ իլէ բուի մուվաֆադաթ
 կէօսթէրիպ, վէ մէճիս տախի աթի

իւ գղերք սիւրէ թի գաթիէն գապուչ
 իսիւ պ . եայրնքդ Վա սիս պաշ մաւ-
 րախիսաւը Վ. անթ () րլօֆուն պալտաե
 պէյան իթախի իհթիրաղ աախի իհ-
 թիաթաե գալք :

« Պաթը հաղրէթը Փասիշահի .
 « թէ պասպէրինին ճինա վէ ասինին
 « Ֆէրգ իթմէյէրէք , սասաեթը հալ-
 « լէրինէ սարֆ իսէկէրախի հիմէմը
 « տայիմիյէլէրի իգ թիզասընձա . ճիւմ-
 « լէսի իշիւն մաւ ճիպի իսլահը հալ օբ-
 « մագլա պէրապէր , նիյաթը ինայէթ-
 « քեարանէլէրինի թէէյէիա իանը
 « պիր գըթա Ֆէրմանը Վլի իհասն
 « պաւյուրմաւ շ օլաւ գլարընասն , վէ
 « պաւ պասպաե օլան էֆքեարը Հահա-
 « նէլէրինէ պիր տէլիլ ճէտիտ իպ-
 « րաղ իթմէք իսթէտիքլէրինաեն , ի-
 « րաստէյի միւսթագիլէյի Հահանէլէ-
 « րինաեն սասը օլմաւ շ օլան իշ պաւ
 « Ֆէրմանը Վլինին , աուէլը մաւա-
 « հիաեյէ թէպլիզինի (մալիւմ օլմա-
 « սընը) թէնսիպ պաւյուրմաւ շար ալը :
 « Տուէլը մաւահիտէ , իշ պաւ թէպ-
 « լիզին գասարը ալիսինի իսպաթ վէ
 « թէէյէիա իսէրլէր :

« Հուրասը գալիէն մաւգարրէր

Դ արք թի , իշ պու թէ պիտղ զանթը
 Դ հագրէ թը Փասիշահինին , նէ քէն
 Դ ար թէ պաասը իլէ օլան մու ամէ լա
 Դ թը Հահանէ լէ բինէ , վէ նէ տէ սայ
 Դ թանաթը սէն լէ լէ բինին իտարէ յի
 Դ տասի լէ սինէ , կէ բէք պի բաթի , վէ
 Դ կէ բէք միւ շէ բէ քէն պիբ գ աշը միւ
 Դ տասի լէ ի թ մէք իշու ն հիշ պիբ հայ
 Դ տէ տու էլը մու ահիտէ յէ պիբ հագգ
 Դ վէ սելահ լէ թ մէ բմէ յէ ճէք արք Դ :

— Քանթ Վայէ վարքի , պու ճէնկ
 հայի իլէ , Վու սիա տէ վէ թի իլէ սա
 յըբ ճէնկտէ պու լու նան տէ վէ թ լէ բ
 պէ յիննա տէ ադա օլմու շ օլան քեա ֆ
 ֆէի ահանամէ վէ մու գապէ լա թը սա
 պրգէնին ահ քեամը ֆէ սի օլմու շ օլ
 տու զու նտան իպգայը միւ սապէ հէ տէն
 սօղրա , թէ բա ֆէ յն թէ պա ալէ բինին
 պիբ պիբի իլէ օլա ճապ թի ճարէ թ ճէ
 միւ նասէ պա թ վէ մու ամէ լա թ լարընը
 թ է է յի իտ ի թ մէք իւ գրէ պապը մու
 վագգա թ մու գապէ լա թըն թանդ ի մինէ
 լու զու մ կէ օրիւ նա իւ իւ նիւ մէ ճ լիտ
 պէ յան իտէք :

Քանթ Վլարէ նարն , ճէնկտէ օլան
 տէ վէ թ լէ բ Վու սիա տէ վէ թի իլէ էս
 կի ահանամէ լէ բինի թէ ճարիտ վէ էս

իրօտ եէնի ահանամէլէր թանդիմ ի
 արնձէյէտէր, թիճարէթ վէ սէյրը
 սէֆային իշխէն, հէր տէվլէթին էն
 զիյատէ մաղհարը միւսաատէ օլան միւ
 լէթլէր ուսուլինէ մութապագաթլա,
 պիլ մուգապէլէ պաղը մուվաղգաթ
 մուգապէլլաթ թանդիմ իթմէ սի ճայիղ
 օրսուղուսու մէճլիսէ իֆաատէ իտէր:

Պու՛նա Մուսիա մուրախիսապարը
 շու վէճհիլէ ճէվապ վէրիլլէր, Պու
 պապատէ թալիմաթընը օլմատըղը
 տան, ճէնկտէն էվլէլ մէվճուտ օլան
 հալին թէպաիլ վէ թաղէրիինէ մուճիպ
 օլաճագ մէվաթլն թահիւտինէ տախի
 կիրիշէմէյիղ, վէ Վօրս Վլարէնարնըն
 թէքլիֆ իթտիսի թէտապիրէ թէշէպ
 պիւս իթմէղտէն էվլէլ, տէվլէթիսիղ
 թէրաֆընտան մախսուսճա բուխսա
 թա միւհթաճըղ: Մուսիա տէվլէթի,
 քէնարիսինէ հէմ հուտուտ վէ ճիվար
 օլան տէվլէթլէր իլէ, վէ իքի թէրա
 ֆըն թէպապարընա տախի մէն
 ֆաաթլը օլաճագ սիւրէթտէ էօլէ
 ահանամէլէր թանդիմ իթմիշ տիր քի,
 պու՛նարըն թըպըրսընը, մուվաղգա
 թէն տախի ախէր տէվլէթլէր իլէ
 թանդիմ իթմէք, իհթիմալ տըր ույա

մայաճաղ արք, շիւնքի ճիւղար օլան
 տէփէթէրտէ մէշհում օլան մու-
 հադդադ պիր մուգապէլէ, ու զադ տա
 օլան տէփէթէրտէ օլամադ :

Իմաի ճէնկտէն էփփէլ մէփճում օ-
 լան ահանամէլէր վէ մուգապէլէլէր
 հիչ օլմադ իտէ պիր միւտանթ իշին
 տահա իպդա օլունուպ օ միւտանթ
 արասընտա տախի, տուէլը մուահիտէ
 միւճէտանթտէն թանգիմ իտէճէքլէրի
 մուգապէլաթ իւղէրինէ միւզաքէրէ
 վէ իթթիֆադ իտէպիլերլէր :

— Պու մէսէլէնին միւզաքէրէսի
 թէխիր օլունտուգտա, Վօրա Վլա-
 րէնարն շու վէճհիլէ պասթը մէրամ
 իտէր :

Տէփէթը Չամանիլէ տախի ուսու-
 լու բօլիթիլիլէլի տուէլը Վլարա
 տայրէսինէ տուխուլ իթմէլէ տավէթ
 վէ ճէլպ օլունտուղունտան, տուէլը
 մուահիտէ պունտան պէօլէ կէրէք
 թիճարէթլէրինին, վէ կէրէք սէյր
 սէֆայինլէրինին, տէփէթը Չամա-
 նիլէնին տուխուլ իթախի պու թա-
 րիդի ճէտիտէ մինտախիլէթ ալարքա-
 ճադ պիր սիւրէթէ իպլադ իթմէլէ
 իթթիֆադ իլէտիքլէրի հարտէ, հէմ

Իթմիհատ իլէտիքլէրի նկատ վէ
 էֆքեարը խայրիլէյէ թէվաթուրէն
 պիր շահատէթ, վէ հեմ տաթի պիլ
 մուգապէլէ թէպաալէրինին մէնաֆիի
 ու մուսիլէսինէ պիր հիմմէթը ճէլիլէ
 ըզհար իթմիշ օլաճագլարընը մէճլիսէ
 պէյան իտէր :

Քօնթ Վալէվաքի, կերէք մէճլիս
 ճէ գարար վերիլէճէք ուսուլու ճէ-
 ախալէ, վէ կերէք հիւքիւմէթը
 տէվլէթը (Սամանիլէնին մուախաարէն
 թէչէպպիւս իթալի թէտապիրի ճէ-
 ախալէ իլէ Աւրուքայա վէրաթի էմ-
 նիլէթլէրէ իսթինաատէն, Վնկիլիզ մու-
 րախաարընըն պու թագրիրինի թէէյ-
 եիտ իտէր :

Քօնթ Վալուր, թիճարէթ մատ-
 տէսինտէ, հիշ պիր տէվլէթին, Տէվ-
 լէթը (Սամանիլէ գատար սէրպէսթ
 պիր գայտէ վէ գանուհու օլմատրղը-
 նը մէճլիսէ թէֆհիմ իաիւպ, պու-
 նուն իլէ պերապէր, ախղ ու իթատէ
 օլան րապրթատրղըրղըն, վէ պաշլլճա
 մէմալիքի (Սամանիլէտէ թէմէքբիւն
 իտէն էճնէպի թէպաալարընըն մուա-
 մէլաթը մախսուսէլէրինտէ օլան ույ-
 զուհուղըղուն, ապը սէպէպինի

միւս թէսն ա Վազր թ լարատա ագտ վէ
 թանգիմ օլու նան մու գալէ լէ վէ ահա
 նամէ լէ բին ահքեամբնա համլ իտէր :

Պարոն Վէն թ ալ Ֆրլ : Բրու սիա
 տէ վէ թի ե ագրնտա Պասը Վ. լե իլէ
 պիբ թի ճարէ թ ահանամէ սի թանգիմի
 իլէ մէ շղու լ օլուու զու նտան , տէ վէ
 թը Օսմանիյէ իլէ վազր թ վազր թ
 ագտ օլու նան գալ թի շօգ մու գալէ
 լա թը մախուսէ տէ , վէ պու մու գա
 վէ լա թըն քեա Ֆ. Ֆէ սինտէ տախի , էն
 պէ օլիւք միւ տաա տէյէ մաղհար օլան
 միլլէ թ մուամէ լէ սի օլու նա ճաղ տէն
 մէ սինտէ նէ ագիմ միւ շքիլա թ օլու
 զու նու , պիլ Ֆիիլ կէ օլմիւ շ վէ շա
 հաստէ թ ի թ միշ օլուու զու նու մէ ճիսէ
 պէյան իտէր :

Բ. օն թ Պու լ , վազատա տէ վէ թը
 Օսմանիյէ իլէ , թի ճարէ թ մուամէ
 լա թը իւ գէ բինէ պիբ ե էնի մու գալէ լէ
 թանգիմի նտէն պաղը մէր թ է պէ մու
 հաստէ նա թ վէ մէն Ֆաա թ հարը օլա
 ճաղընը գապու լ իաիւ պ , պու նու ն իլէ
 պէրապէր , հէր տէ վէ թին պիբ հա
 լե , վէ պիբի պիբինէ մու իալի Ֆ մէն
 Ֆաա թը մախուսէ լէ բի տախի պու
 լու նաու զու նտան , տէ վէ թը Օսմա

նկյւննին հիշնի զուհաւրինատէն պէրու
մալիք օրունան հիշեեթլէրին թէպէտ
ախլինե մուծիպ օրաճազ հարաթ
հապգ ընտա , բէք պէօյիւք իհեթիրազ
վէ թէէննի լազում կէլէճէյինի աախի
մէճիտէ պէյան խտէր :

Մալի բաշա , տէվլէթը Պամանիյէ-
նին Ալարաբա իլէ օրան թիճարէթ
մուամէլաթընտա տէրքեար օրան միւշ-
քիլաթը , վէ հիւքիւմէթը Պամա-
նիյէնին Ֆիիլ վէ հիւքմիւ գալմապը
զընը էսկի վէ կէշմիշ վազրթլարտա
ազա օրունան մուգալէլաթըն ահ-
քեամընա համլ խտէր , վէ պուհուն
թաֆսիլաթընա աախի կիրիշիպ , վազ-
թը իլէ թանգիմ օրունան մուահէտէ-
լէր իլէ Ալարաբալըլարըն մալիք օրու-
զու իմթիազաթ , իտարէյի մէմալի-
քին հիւքիւմէթինի թէէսսիւֆ խտէ-
ճէք մէրթէպէտէ մէքս խտէճէք բա-
տէլէրտէ օրուզուհաան , պու մա-
գուլէ իմթիազաթըն , քէնաիլէրի
Ալարաբալըլարըն մէնֆաաթընա աախի
մուգիրր օրուզուհու իազաթ իթ-
մէյէ ճահա խտէր : Վէ էճնէպի տէվ-
լէթլէր գօնսօլսարընըն , քէնաի թէ-
պաալէրի իւզէրինէ օրան հիւքիւմէթ-

լերի, հիւքիւմէթ իշինատէ պիր շոգ հիւքիւմէթ, վէ հէր նէվի թաւոյի մաթ վէ իսլահաթէ միւմթէնի իւլ հուսուլ պիր սէտար մուամնասաթ շէքմէք օլաճաղընը մէճլիսէ թէֆհիմ իտէր :

Պարոն Պուրգընէ վէ սայրը մուրախասար, միւշարալէյհլէ պէրապէր, էսկի մուգավէլաթ մուճիպինէ ճէ մէվճոււ օլան հալին, պու ահա նամէյը ճէտիս վէ ումումի իլէ, հէր հարտէ իպթալ օլմասը լաղըմ կէլէճէյինի, քէզալէք պասը Ալինին հիւքիւմէթինի, էճնէպի թէպասարը հադգընտա թէէսսիւֆ իտէճէք մէրթէպէտէ մէքս իթմէքտէ օլան իմթիազաթըն նիհայէթի կէլմիշ օլուուզունու տախի իգրար իտիւպ, ճիւմլէնին մէմնունիյէթինի մուճիպ օլաճապ պիր թասիլ վէ թէսվիյէ լաղըմ կէլէճէյինի տախի պէյան իտէրլէր, աւճադ շուրասը տախի մուհիմ տիր քի, պու էէնի մուգավէլաթ, տէվլէթը (Սամանիյէնին, իասրէյի տախիլիյէսինէ իթթիխապ իտէճէյի իսլահաթ վէ նիզամաթըն տէրէճէսինէ կէօրէ օլաճապ օլուպ, շէօյլէ քի, էճնէպի թէ-

պատարրնա լազում կելեն էմիկելթ
վէ քէֆալէթ, տէվլէթը (Սամանիյե-
նին իհատարնա ճահա իթաիյի թէ-
տապիրտէն հասըլ օլաճազ էմիկելթ
վէ քէֆալէթէ միւսավի օլմալը տըր :

Մուրախաարար պու մատտէ իւ-
զէրինէ պիրպիրլէրի իլէ օլան միւզա-
քէրէյի խիթամ իթաիքտէն սօղրա,
էճնէպի տէվլէթլէրինին կէրէք թի-
ճարէթլէրինէ մախսուս օլան մոււ-
մէլաթ վէ կէրէք թէպապլէրինաէն,
մէմալքի (Սամանիյե տէ թէմէք քիւն
խտէնլէր ահվալինին իսթիգրարնա
լազում կելէճէք մուգավէլաթըն թան-
զիմինէ, ումու միյէթլէ գարար վէրի-
լէր :

Վէզալիք իպգայը միւսալէհէտէն
սօղրա, Վիթանէտէ պապը Վլէ իլէ
տուէլը մուահիտէ էլ իլէրի պէյնին-
տէ, պիր միւզաքէրէ աչըլմասրնա,
վէ կէրէք պու մազսէտի քեամիլէն
հասըլ իթմէյէ, վէ կէրէք հէր մու-
հազգազ մաթլուպլարը թէսվիյէ իթ-
մէյէ միւզաքէրէյը մէզ քիւրիւն վասէ-
թա օլունմասրնա, մէշվէրէթին է-
մէլ վէ արզու իթմէսի, պու մազալա-
թայա մախսուսճա գայա օլունմասը-

նա տախի Թէքրարէն գարար վէրիւր :
 — Պաւնասն սողրա , մէճլա Արբայ
 պէղիյի հազգընտա գալէմէ պընան
 ահանամէ պէնալէրինին միւ Թալաասը
 իլէ մէշղուլ օլուր , պու պէնալէր
 Թաաիլ վէ Թէալիլէ օլունասու գասն
 սողրա , շու Թապիրլէր իլէ գալմասը
 նա սիւրէթը գաթիլէտէ գարար վէ
 րիւր :

. . . Մարտէ : Արբայ պէղիյի տախի , պաւնասն
 պէօլէ տուելլ մուահիտենին քեֆալիթը միւ շիմէրէ,
 քէլէրի ալթընտա պուլունամազ օլուն , հուգուգ
 վէ մուաֆիտամընը Թէեօրս վէ Թէալիլին իտեն
 Խամթը Հիւմայունլէր մուճիպիննէ . Մալթամամթը
 սենիլէ Թէպալիլէթինտէ տեֆամ իլիլէննէր տիր :

Պիտան ալէհ , գիրք օլունան պէղիյի . իտարէթ
 միւսթագ իլիլի միլիլէսի իլէ , ումուրս մեզնէպիլէ
 վէ գանունիլէ վէ իմիարէթ վէ սեյրը սեֆալին
 սերպիսթիլէթինի մուհաֆազս իտեննէր տիր :

Չաթը հազրէթը Հահանէ . տուելլ մուարզու
 մայր մուահիտէ իլէ պիլ իմիթիֆազ . պէղիլի մեզ
 քիւրիան նիզամամթը հազրէսինն լազըմ կէլէն իտա
 հաթը Թահգիզ վէ Թէննախս պիրլէ իճրասընս
 միւթահիս օլուր :

. . . Մարտէ : Մալթամամթը սենիլենին մուհա
 ֆազս ապէրի իզամէթ իմաիրմէր հուգուգու
 պաւնասն էփիլէրի նիզամնամէլերտէ մէշրսթ պա
 լունասուզու վէճէ իլէ իսզա օլունունշ տուր : Վէ
 տուելլ մուահիտէ իլէ էփիլէ էմրտէ պիր իմիթի
 ֆազ հազըլ օլմազսըզան : Արբայիսթամնէ սիլահլէ
 պիր վէտամէթ իմմէր հիլ պիր վէճէ իլէ միւսիլին
 օլմայամազ տիր :

Իլէրիւտէ պապը Վ. լէ միւքէլասը
տուէլը մուահիտէ էլ իլէրի իլէ պիւ
իթիթիֆայ . Արքայտա զուհուրա կէ
լէն պապը մէրթէպէ ույլու'նաուզ
լուգլարըն նէ թարղ մէ նէ սիւրէթ
տէ թահգիգ մէ թէճէսսիւս իթմէք
լաղըմ կէլէճէյինէ մէ պու'նլարըն նէ
մէճն իլէ մէքս օլու'նաճաղը իւղէրինէ
պէյնլէրինտէ իսթիշարէ իտէրէք գա
րաք մէրէճէքլէր տիր :

— Բօնթ Պուլ , մատամ քի մէճլիս
պու մագուլէ մէսէլէլէրին միւզաքէ
րաթընա թէլէպպիւս իթմիշ տիր .
Վարա տաղ հապգընտա տախի Վուսիս
մուրախիտարարը ազղընտան պաղը մէր
թէպէ էմնիլէթ քէլամլէրի իշիթմէք
լաղըմէտէն օլուպ , Վուսիս մուրախ
խապարընըն պու մագուլէ պիր էմնի
լէթ մէրմէյէ մէյեալ պուլու'նաուզ
լարընը տախի Բօնթ Պուլ պէյան ի
տիւպ . աթի իւզղերք խուսուսու
պու'նա մէսիլէ կէօսթէրիր . Եանիյա
էսիլի մէ Եէնի պիր թագըմ վուգուս
թէ նաղարէն , էօյլէ հալէր զուհուր
իթմիշ տիր քի . Վուսիս տէվլէթի
թրպգը Ուլահ Պուզտանա իպրաղ
իթտիլի հիմայէթ միսիլիւ Վարա

տաղա տախի պէջլէ պիր հիմայէթէ սէրահիյէթի վար կիպի աղնաշրմբշ արք : Իմաի Մուսիա մուրախիսասլէրի պու պասարտէ պիր էֆքեար պէյան իւ տէրլէր վէ օ էֆքեար տախի մաղպաւ թայա գայա օլուր իսէ պու խուսուս տա արթրգ հիշ պիր շէքք վէ շիւպհէ գալմայածաղբ աշիքեար օլուր :

Մուսիա մուրախիսասլարը պուճա շու վէճհ իլէ ճէվապ վէրիրլէր : Աէ Ա իէննա մէշվէրէթինտէն մէյասնա շրգարրլան թահրիրաթտա , վէ նէ տախի Մարիս մէշվէրէթինին ճէմ օլուճմասրնտան էվվէլ զուհուրա կէլէն մուամէլաթտա հիշ պիր վէճհ իլէ Մարա տաղըն զիքրի կէշմէմիշ տիր :

Մնճապ մատամքի պու մատտէ իւզէրինէ քէնախլէրինէ պիր սիվալ օլուճ մուշ տուր , Մուսիա մուրախիսասլարը տախի պիրա ինթիրաղ ճէվապ վէրիպ տէրլէր քի , Մուսիա տէվլէթինին Մարա տաղ իլէ , պու տաղըրարըն Մուսիայա կէօսթէրախլէրի ալապայր տէրուճ վէ մէյլան , վէ Մուսիանըն տախի պու տաղըրարա իպրաղ իթտախի թէվլէճճիւհտէն պաշգա պիր մուամէլէսի մէշհուս տէյիլ տիր :

— Տու սիա մաւ բախտաւարքնքն պաւ
 իգ բարկէրի ճիւմիկնի խօշնու ա խակ ճէք
 մէր թէ պէտէ պիր ճէ վապ արաւ օլու ն
 աու զու նաան , մէ ճիւ Ուլահ Պու զ
 աան պէյլէքէրի հազ գընաւ ահանա
 մէյէ տէրճ օլու նաճապ մաառէլէրի ,
 պու նա մախաու ս օլան գ օմիտսիօնու ն
 թապ աիմ ի թախի լայի նէ իւ զէրինէ
 բույէ թ ի աիւ պ , իւ զէրլէրինէ եէնի
 տէն միւ զաքէրէ օլաու գ աան սօզրա ,
 մէ գքիւր մաառէլէր շու վէ ճն իլէ
 մազպա թապա գ ապա օլու նու ըլար :

. . . Մարտէ¹ : Ուլահ վէ Պու զաան պէյլէքէրի
 տէ վէ թը Ալիկնին թապիկէ թը սէնիքսի վէ աու է
 Թ Եւ բարանըն քէ Քալէ թի ալ թընաւ օլաբազ , մա
 լէք օլաու զլարը ի մ թ ի ազա թ վէ մաւ ափիյա մ ըն մէն
 Քաաթը իլէ Քաշիտէ մէն օլմապա տէ վաւ ի աէ ճէք
 լէք աիբ : քէ Քալէ թ ի աէն տէ վէ թ լէրին հիշ պիրի
 սի ճանիպիմաէն : իշ պու պէյլէքէր իւ զէրինէ պիր
 հիմալէ թ միւ ս թ ապ իլէ իճրա գ ը զմ մապա ճապ , վէ
 մէ ապիւնի տախիկէլէրինէ աախի հազ գ ը մախաու աու
 օլմապա ճապ աբ :

. . . Մարտէ : Տէ վէ թը Օսմանիյէ , իշ պու պէյ
 լէքէրին ի աաթէլը միւ ս թ ապ իլէ , վէ միլիկէ սախի
 լէրլէրինի , վէ թ է մաալիկէ թ սեբալէ ս թ թի աիւ իւ
 մէ զհէ պ , վէ թ ի ճաթէ թ վէ սէլը սէ Քալիմ ի աու աու ս
 լէրինի , ի ազ ալէ թ ահի ա ի աէր : Ելիկ վժ ճաթի օ
 լան գ ալմանիյն վէ նիլա մա թը մէ միլէ քէ թ եէնի աէն

¹ Ահանա մէնին 22 ինճի պէնաթիտէն 27 ինճի
 պէնաթիտէ գ աաաթ ճազար պու յրու լ :

բույնիմ գրչնամազ արք : Պաւ մատակակ իմիմի,
 Գազը բէ, հասը զմազ իշին, սիւրեթը թերքիպի
 հագգընաւ : տուէլլ մուանիակ թերքաֆըրմանն
 վերիքեճէք գարաքը վեճն իլէ պիւր մախաւս գամիւ,
 սիան թեշթիլ զլուամազ արք : Վէ իշ պու գամիւ,
 սիան վազիմ կէշիքմէրէք : Պաւ գրեշտե տեփեթը
 Ալլէ գամիւրի իլէ պիւրէշէճէք սիւր : վէ իշ պու
 գամիւսիանուն մեմուրիլիմի : մեմէրէթիմէրին հալի
 հագգըրը թահգիպ իմեք : վէ նիգամեթը ամիլիւ,
 սիանն էսաքըր արգ իլէմէք մատակսմանն իպաւ,
 բեթ զլամազ արք :

... Մագուէ : Չամը հագրեթը Գաաիշակի :
 մեմէրէթիմէրին հէր սընըթի ահայիսիմին : մենթաւս
 թընը զայեթ աահին վէ հագրիքեթի ի պրե արգ իւ
 պէյան իմեքի միւգեթիւր զլամազ սիւրեթակ :
 մեմէրէթիմէրին հէր պիւրմակ : պիւրէր աիվանը մախ
 սուս թեշթիլիմի վաւ պույուրուր : Պաւ աիվանըր
 մեմէրէթիմէրին նիգամեթը գամիլիսի հագգընաւ
 ահայիմին արգու վէ մամըր պլէրիմի իֆաակէ մե
 մուր զլամազըր արք :

Չիքր զլուան գամիւսիանուն աիվանըր իլէ ա
 լամազ միւնաակպամը, մեճիսի միւրեպէմէ (Բալլիս
 մեմէրէթի) թերքաֆընաւն թանգիմ գրչնամազ
 թալիմեթակ պէյան վէ թայիմ գրչնամազ արք :

... Մագուէ : Չիքր զլուան աիվանըրը պէ
 յան իակ ճէրքիթի էֆրեար : գամիւսիան թերքաֆըն
 սան միւթալաւ գրչնարազ : պաակ հու քեմաթ
 միւթալաւ վէ թեագիլամը մախաւս սիսիմին նե
 թիճէսի : մերքեղը մեճիսի միւրեպէմէ զլան Բա
 լիակ արգ զլուամազ արք : Սոգրաւան տեփեթը
 մամըրէ : եանի Ալլան Պաւզամըն թապի զաւու
 զու Օսմանը տեփեթի իլէ պու պապակ հասը
 զլամազ պիւրէք : Բարիտակ տուէլլ մուանիակ ճա
 նիպիմանն թանգիմ գրչնամազ մագամէրէք մախ
 սուս իլէ թեքիւ վէ թեքիւ զլամազ : վէ իշ

պու հարկեթ ըրին պուճաան պեղըն 'տու ելը մու ա.
հիտեմին քե ֆարկեթը մի շեքեքեքեթ թահեթընա գա.
նու բնու շ որան նիզամեթընը : գիքը պուճան մու գա.
վեյն ահքեամընա մու թապըգ : շեքեֆուտու պու շա.
նագ պիք գըթա խաթթը շի մայուն գաթիկն
թեեպիս իգեթեճեք տիք :

. . . Մասուն : Պեյքեքեքեթ էնիթեթը աախի.
լիյե վե հուտուտիյեմին մու հաֆազաք գըմեթընա ,
պիք գու վիկի ապեթիյեթի միլիյե թեքեթիպի գա.
բարկիք պու շա սուք : Թե նագիս գաթը էն նեպիյե.
նին տե ֆի իշիւն . տե վեթը Ալիյե իլե պիլ իթիթի.
ֆագ . մե վեքեթեյնին ֆեվգ էլ աաե պուրազ իթ.
թիթապ իտեճեքեքի մու հաֆազա թե ապիքեքիմե
հիշ պիք թեքաֆաան մու մանաաթ վե թեապիքի գ
պուճաանագ աքք :

. . . Մասուն : Մեմեքեթեյնաե աախիլն պիք
բահաթաքըգը գու հուք իտեճեք : վե հախուտ աա.
յիյե աախիլ իապեքեքիք պուճաագ պուապու հու.
տե , էնիթեթ վե բապըթապը մեմեքեթիմ մու հու.
ֆագա վե թահքիմինե ըազըմ որան էապապ վե թե.
աապիքի . աաթմանաթը սենիլե տու ելը ապիքիթի
մի թեահիտե իլե պիլ միզաքեքե իճրա իյեթեճեք
տիք : իշ պու տե վեթեթը իլե , էվիլե պե էվիլե
պիք գաբար հապը որնագորըն . ապեք գու վիկի
իլե մեմեքեթեյնե աախուլի մի բաճաաթ պուճ.
մայաճագ աքք :

Վ որա Վըարէնաթընն պիք իխթա.
բը իւզըե , տիլանը մախուտու ն ճեւպ
վե տապեթի իշիւն սաաթը պուճաագ
Ֆերմանը Ալլինին նե սիւքեթաե եա.
գըլաճագը , Ասիթանետե պապը Ալի
իլե տու ելը մի թեահիտե էլ իլիլիքի

մապէյնինաէ պիլ իսթիշարէ գարար
լաշմասրնա , վէ մաալ վէ մէվհու մու
պու ախլանլարըն թէշքիլինէ մախ
սուս օրան ահանամէ մատտէօի ահ
քեամընըն թէքմիլէն իճրասրնա տէ
լալէթ իտէճէք սիւրէթաէ օլմասրնա
գարար վէրիլը :

— Վէճիլա խիթամ պուլմազաան ,
Ք.օնթ Վլալէվըթի , ահանամէյը ու
մուսիլէյէ աախիլ օլաճագ մատտէլէ
րին քէք շօղունա գարար վէրիլիպ ,
մազպաթայա գայտ օլմուշ օլաուղու
նու պէյան իտէրէք մէշվէրէթին կէ
լէճէք մէճիլաանէ , ահանամէյը ու մու
սիլէյի թէքքիպ իտէճէք պու մատ
տէլէրին գաթիլէն բուլէթ օլունմասը
միւմքին օլաճագընը աախի թէֆհիմ
խաէր :

(Պա մահալէ հարսիտուր ինչ իտերէր :)

ՕՆ ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

26 հարթ . 1856

Ըլսթրիա , Ֆրանսա , Ինկիլթէրա
Բուսիա , Իրուսիա , Սարտէնիա , վէ

Օսմանը մուրախխաւարը հազրը օւ
տու գլարը հարտէ :

— Կէշէն մէճլիսին մաղպաթաւը
գրասթ օլունուր :

Ըստ թիւա , Կնկիլթէրրա , վէ Օս-
մանը մուրախխաւարը , կէշէն մէճ-
լիստէ Կուսիա մուրախխաւարընըն
Վարատաղ հազգընտա իթախքէրի
սէօհպէթլէրի , Կուսիա Տէվլէթինին
պու էյալէթ իլէ մախսուսէն վէ միւս-
թագիլէն պիւր բօլիթիգա մուսմէլէսի
օլմայաճաղընտա պիւր վէ քէֆալէթ
ատա իթմիշ օլտուգլարընը մէճլիստէ
պէյան իտէրլէր :

Ըստ Վաշա , պապը Ըլինին ,
Վարատաղ էյալէթինին մէմալէրի Օս-
մանիլէնին թէմամիլէթինին պիւր բար-
չարընը ատա իթախիսինի պէյան իտիւպ
պու ճիւմլէ իլէ Վարատաղըն ահվա-
լը հազրէսինի թէպոսիլ իթմէյէ պիւր
նիլէթի օլմաարղընը տախի մէճլիստէ
իֆատէ իտէր , վէ պու թաֆսիլաթ-
տէն սօղրա կէշէն մէճլիսին մաղպաթա-
ւը տախի ումուսմէն գապուլ օլու-
նուր :

Քօնթ Վալէվաքի , ահանամէյի ու-
մուսինին հէր մուգամլէլէ պէնտինի

պաշգաւ պաշգաւ վէ ու մուսկէն գրաստ
խաւեր, վէ հէր պիրի ճիւ մէննին իթթիւ
Ֆաշը իլէ թասիլ վէ թէ սվլլէ — օլ
տուգասն սօղրա, պէրվէ ճհը ասթի
պու մաղպասթայէ գայտ սլուսուր :

Մ--գ--տ--ե--Ն վէ ի--լէ--լը --հ--մ--Ն :

Հաշմէ թիւ հաղրասթը .
ճէնկանն հասը օլանն աֆէ թլէրի պէր
թէրաֆ իթմէք արղու սինտէ օլարագ ,
վէ մու հարէ պէյէ իւք սէպէպ օլան
գարը շքղը գլարըն թէքրար կէրի տէ օն
մէ սինի մէն իլլէ մէյի իսթէյէրէք ,
տէ վլէ թը Պամանիլէնն իսթիզլար
ալիսի իլէ , մէ մալլիքինն թէ մամիլէ
թինի , պիլ մուգասպէլէ վէ թէյսիրլի
պիր քէ ֆալէ թ իլէ թէէ մին իտէրէք

՝ Պու ահանամէնն ճանիպի տեղիլթանն Նէշր
օլանն սիւրէ թը թեմիլիսի , մուգաստեմա իլպլի
սիւրէ թի Մէ ճմուսմըպա տէրձ օլանն շ տուր ,
պու սիւրէ թի իսթիլիլիք օրայտ սիւրաճասթ ի
տէպլիլիք , պու տէ ֆա ահանամէլը մէզպուր կէք
քէսին մասթլուսիլ իւզրէ իշ պու մաղպասթալարա
սիւրէնն մէրթէ պէ աշք թիւրքձն օլարագ տէրձ
օլանն շ տուր :

միւսայէհէ մատակտնին իպգա վէ
 թէյեիտի իչիւն վաղ օլունաճագ է-
 սաս իւզէրինէ, հաշմէթլիւ Աւսթ-
 րիա իմքէրաթսու հաղքէթլէրի իլէ,
 միւզաքէրէյէ գարար վէրմիչլէր տիր,
 պունուն իչիւն միւշարայէյհիւմ հազ-
 րաթը մուրախսապար թայեին իթ-
 միչլէր տիր:

Եւանի: Պո- մահալէ, մուրախսա-
 ըն իմ վէ շէօհէիլլէրի եկիւն եկիւն եա-
 ՂԸԸ ԿԸ Ժ, մուգապէմպէն պէրի- ճի-մլէյէ
 մալէ-մ պի-ր:

Վէ պէյնլէրինտէ թէյեմմիւնէն
 իթթիֆագ հասը օլմար իլէ, միւ-
 շարայէյհիւմ հազրաթը
 1841 մահը թէմմուղուն 13 թարի-
 խինտէ ագա օլմուշ օլան մուգամի-
 լէնամէյի իմզա իտէն, հաշմէթլիւ
 Բրուսիա փատիշահը հաղքէթլէրինին
 սու տէֆա եարըլաճագ թանղիմա-
 թը ճէտիտէտէն հիսսէտար օլմագ
 իւզրէ, տամլէթ օլունմար լաղըմ կէ-
 լէճէյինի, Աւրոբանըն մէնֆաաթը
 իգթիզասընտան օլաուղունու միւ-
 թալաա իլլէյէրէք, վէ իշ սու միւ-
 սայէհէյը ումումիլէ ամէլինտէ Փա-
 տիշահը միւշարայէյին զամմ վէ իլա-

վէ իստէ ճէյի գրքմէ թի՛նի թագաւոր ի-
տե՛րէք , մէ՛ ճիտէ մուրախաւարքս
կէ՛ ճնտէրմէք իւզրէ քէ՛նախոսնի սա-
վէ՛ թ ի՛ թմիշէր տիր :

Պնտէ՛ն ալէյ՛ն Փատիշահը միւշա-
րալէյ՛ն տախի մուրախ-
խաս նասալ ի՛ թմիշ տիր :

Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ի

Իշ պու ահանամէ՛նին թասախոգ օ-
լու՛նան սիւրէ թլէրինին պէ՛տէլի ալը-
նըսլ վէրիլտիլի կիւնտէ՛ն ի՛ թխարթէ՛ն
պիր թէրաֆտան գաթը հազրէ՛ թը
Փատիշահի , վէ հաշմէ՛ թլիւ Նըանաս
խմբէրաթորու , վէ հաշմէ՛ թլիւ Վրան
Պրթանիա վէ Վրլանտա գրալիշասը
վէ Փատիշահը վէ հաշմէ՛ թլիւ Սար-
տէնիա Փատիշահը հազրաթը , վէ տի-
կէր թէրաֆտան տախի հաշմէ՛ թլիւ
պիւթիւն Վուսիալար խմբէրաթորու
հազրէ՛ թլէրի պէյնիտէ , վէ կէրէք
քէնախիլէրինէ խալէ՛ Փ օլաճալ վարիւ-
լէրի , վէ մէմալիք վէ թէպաալէրի
արասլնտա , մուէ պալէտէն սուլ՛ն վէ
խալիտէ՛ թ վալի օլաճալ տրք :

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Հիւքմտարանը միւշարայէյհիւմ հազրաթը պէյնիտակ թէյէմմիւնէն իպպայը միւսայէհէ վապի օլմուշ օլտուզուհասանէ էսնայը մուհարէպէտէ օրտուլարընընէ զապթ մէ Եախօտ թէմէքքիւն իթմիշ օլտուզլարը արաղի, հէր թէրաֆրասն պօշաթըլաճագ արը : Եւ պու մէմէքէթլէրակէն չըգմանըն, սիւրէթը իճրասը իշիւն նիզամաթը մախսուսէ Եարըլարագ, միւմքին օլտուզու ակրէճէ շարուզլուգ իւզրէ իճրա գըլընաճագ արը :

Ի Ի Չ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Հաշմէթլիւ պիւթիւն Մուսիալար իմքէրաթորու, Կարս շէհրի մէ գալէսինի, մէ կէրէք Մուսիա ասքէրի Եէաինտէ պուլունան սայըր արաղիի մէմալիքի տէվէթը Ալլիէյի, ճանիպի Սալթանաթը սէնիյէյէ կէրի վէրմէյի թահիւտ իտէր :

Տ Ե Օ Ր Տ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Օաթը հազրէթը Փատիշահի, մէ հաշմէթլիւ Պրանսա իմքէրաթորու :

վէ հաշմէթիւ Վրան Արթմանեա
 վէ Իրլանտա գրալիչասը վէ Փատիշա
 հը վէ հաշմէթիւ Սարտէնիա Փա
 տիշահը, Սեվասթոփոլ, վէ Պալագ
 ըսվա, վէ Կամբը, վէ Կեօզլեվէ վէ
 Կէրչ, վէ Լէնի գալէ վէ Վրս պու
 բուն շէհը վէ լիմանդէրինի վէ Կէրէք
 առաքիրի միւթթէֆիգէ Թասարբու
 Ֆուհտա պուլուհան արազիի սայիրե
 յէ, հաշմէթիւ պիւթիւն Վուսիա
 ըսը իմբէրաթորու հազրէթլէրինե
 Կէրի վէրմէյի Թահիւա իտէրլէր :

ՊԵՇԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Օւթը հազրէթը Փատիշահի, վէ
 հաշմէթիւ Պրանտա իմբէրաթորու
 վէ հաշմէթիւ Վրան Արթմանեա
 վէ Իրլանտա գրալիչասը վէ Փատիշա
 հը, վէ հաշմէթիւ պիւթիւն Վու
 սիալար իմբէրաթորու վէ հաշմէթ
 լի Սարտէնիա Փատիշահը հազրա
 թը քէնտի Թէպապլէրինտէն օլուս
 տա, տիւշմէնե միւսպատելի սիւրէթ
 լէ մուհարեպէյը հազրէ վուգուա
 թընտան հիսսէտար օլմուչար հագ
 քնտա, ճիւմլէթէն աֆիլ ումումի
 ելէ աֆիլ իտէրլէր : Շուրասը տախի

Գախաւսէն մուգարրէր տիր թի,
 տուէլք մուհարրիպէ թէպաասընտան
 օլուպտա մուհարէպէ էնասընտա
 ճէնկատ պուլունան, տիկէր թէրաֆըն
 խըամէ թինտէ պուլունադա տէ վամ
 իթմիշ օլանլար հագգընտա աֆիլը ու
 մումլի մէգքիւրիւն հիւքիւր օլա
 ճագարր:

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԱՏՏԵ

Ղէնկատ եէսիր օլանլարըն ճիւճ
 չէսի տէրհալ եէկատիկէրէ կէրի վէրի
 չէճէք տիր:

ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Հաշմէթլիլ Պրանտա իմքէրաթա
 րու, վէ հաշմէթլիլ Ղւսթրիա իմ
 քէրաթարու, վէ հաշմէթլիլ Ղրան
 Պրթանեա վէ Ղրլանտա գրալիչասը
 վէ Փատիչահը, վէ հաշմէթլիլ Ղը
 րուսիա Փատիչահը, վէ հաշմէթլիլ
 պիւթիւն Ղուսիարար իմքէրաթարու,
 վէ հաշմէթլիլ Սարտէնիա Փատիչա
 հը հագգաթը, Սալթանաթը սէնիյե
 նին, Ղըրոքա հուգուգու ումումի
 յէսի վէ ճէմլիյէթի մէնաֆիինտէն
 հիսսէտար օլմադա տախիլ օլաուղու,

նուր իլանս խանքընք, վէ հիւքիւմաս-
բանք միւշարալէյհիւմ, հէք պիրիսի
այրք այրք մեմայիքի Վալթանաթը
սէնիյէնին, թէմամիյէթի իլէ իսթիդ-
լարը ալիսինէ բիայէթ իթմէկէ թա-
հիւտ խանք, վէ իշ պու թահիւայէ.
բինին թէմամիյի իճրասընա միւշթէ-
րէքէն միւթէքէֆիլ օլուրլար, պինա
պէրին, պունու իիւլայի մուճիպ օլու-
ճապ հէք պիր հարէքէթէ, մէնֆասա-
թը ումումիյէյէ աօգունուր պիր մէ-
սէլէ նազարիյէ պապաճապլար արք:

Ս Է Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Է

Տէվէթը Ալնէ իլէ, տուէլը
մուարհիսէնին պիրի վէ եա պիր գա-
լը պէյնինաէ միւնասէպաթլէրինի պոգ-
մայա սէպէպ օլաճապ պիր իսթիլաֆ
վուզու պուլուզու թագաիրտէ,
Վալթանաթը սէնիյէ, վէ տուէլը միւ-
շարալէյհիւմիւն հէք պիրիսի գուվ-
վէի ճէպրիյէ իսթիմայինէ գարար
վէրմէզաէն էվվէլ, իշ պու ույզուն
սուզուզու թէվասիւթ թարիպի ի-
լէ մէն իանպիլմէլէրի իշիւն, տուէլը
մուարհիսի ապիրէյէ մէյասն վէրէ-
ճէքլէր արք:

Օրթը հազրէթը Փատիշահի թէ պատկերինին սասանէթը հալէրինէ մասբուֆ օրան հիմնէթը տայիմիցէլէրի իգթիլասընձա, ճինս վէ տին այրբմայարագ, ճիւմիէսի իշիւն մուճիպի իարահը հալ օրմագլա պէրապէր, Ահմայիքի Շահանէլէրինին Արխաթի յան ահայիսի հազլարընտա նիյաթը ինայէթքեարանէլէրինի թէէյեիա իւտէր պիր գրթա ֆէրմանը Ապի իհասան պույուրմուշ օրու գլարընտան, վէ պու պապան օրան էֆքեարը Շահանէլէրինէ պիր տեղիլ ճէտիա իպրագ իթմէր իսթէտիքլէրինտէն, իրատէի միւսթագիլէյի Շահանէլէրինտէն սասը օրմուշ օրան իշ պու ֆէրմանը Ապիյի, տուէլլ մուահիտէյե խապէր վէրմէյի թէնտիպ պույուրմուշար արք: Տուէլլ մուահիտէ իշ պու խապէրին գասըրը Ապիսինի իւպաթ վէ թէէյեիա խտրլէր:

Շուրասը գայիլէն մուգարրէր տիրի, իշ պու խապէր զաթը հազրէթը Փատիշահինին նէ քէնտի թէպասը իղէ օրան մուամէլաթը Շահանէլէրինէ

վէ նէ տէ Սալթանաթը սէնկընէ ըրինին
 իտարէյի տախիլըն սինէ . կէրէք պի-
 ըի վէ կէրէք պիր գաչք պիրլէքտէ
 միւտախէնէ իթմէք իշիւն հիշ պիր
 հարտէ տուէլը մուահիտէյէ պիր հագ
 վէ սէլահիլէթ վէրմէյէ ճէք տիր :

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏՏԵ

Այ տէնիզ իլէ Գարա տէնիզ պօ-
 զազլէրինին գաքալը գարմասընա տա-
 իր , գախտէի գատիմէի Տէվէթը Ա-
 լլէնին պագի գարմասընը պէյան իտէն,
 պին սէքիզ եիւզ գըրգ պիր սէնէսի
 թէմմուզունուն օն իւշիւ թարիխի
 իլէ մինագիտ մուահէտէ պիլ իթ-
 թիֆագ բույէթ օլունաու : Իշ պու
 գախտէ վէ ուսուլէ թաթպիգէն պու
 պապտէ տուէլը մուահիտէ պէյնինտէ
 ագա օլունմուշ օլան մուահէտէ ,
 մուահէտէյի հազըրէյէ բապթ վէ
 իլավէ գըլընմըշ օլտուզունտան ,
 պունուն թէքմիլ իտիճի բարչալար
 տան պուլունմուշ կիպի գուվիլէթ վէ
 գըլմէթի օլաճագ արը :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Պահըը սիյահ պիթէրաֆ գալըպ :

հէր միլէթին թիւ ճճար թէքնէլէրի-
նէ աչք տրր, պահրը մէզքիւրիւն սու-
լարը վէ լիմանլարը իշ պու մուահէ-
տէնին օն տէօրտիւնճիւ, վէ օն աօ-
գուզունճու մատտէլէրինտէ զիքր օ-
լունան այրը թու թուլաճագլարտան
մաատա. կէրէք պահրը մէզքիւրիւն
սէվահիլինէ մու թասարըֆ օլան տէվ-
լէթլէք, վէ կէրէք սաիր տէվլէթլէք,
ճէնկ սէֆինէլէրինէ գաթիէն վէ տա-
իմի օլարագ, մէմնու վէ գաբալը օ-
լաճագ տրր:

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Եմրը թիճարէթ, հէր պիր միւշ-
քիլաթ վէ կիւճիւքտէն վարէսթէ օ-
լարագ, պահրը սիյահրն լիման վէ սու-
լարրնագա, մուամէլաթը թիճարէթին
արթմասրնա միւսաատէլի սիւրէթլէ
թէրթիպ օլունմուշ, գարանթինա, վէ
կէօմրիւք վէ բօլիս նիգամաթրնտան
պաշգա շէլլէրէ թասլի օլմայաճագ
տրր, վէ քեաֆֆէի միլլէլին ֆախտէի
թիճարէթ վէ սէյրը սէֆայինինէ
միւգթագի օլան էմնիլէթի իճրա էթ-
մէք իւզրէ, տէվլէթը Նալկէ, վէ
Տուսիա տէվլէթի, պահրը սիյահ սէ-

վահիլինեակ քեային լիմանլէ բինե . հաւ
 գուգու միլէլ գալիախինե թաթալի
 գէն գոնաօլապար իգամե սինի գապուլ
 խեճէքլէք աիր :

ՕՆ ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ՄԱՏՏԵ

(Ս)ն պիբինճի մատակնին մատլի
 մաճիպինճէ , պահրը սիյահ պիթէ-
 բաֆ գալմըշ օլմաղ իլէ , սէվահիլինե
 աե հարոյ Թէրասնե լէ բինին խոգապ
 վէ իճաա վէ ինչաօր պիլա լիւզու մ
 վէ լամագսուտ օլուպ , պինեակն ա
 լէճ գաթը հաղրեթը Փաաիշահի վէ
 հաշմեթլու Վուսիա խմբեբաթարու
 հաղրեթլէրի , սէվահիլի մէղքիւրէաե
 հիշ պիր հարոյ Թէրասնե սի եաբմա
 մաղ , վէ եա խոգա իթմէմէք խու
 սուսինի միւթահիւտ օլուրլար :

ՕՆ ՏԵՕԲՏԻԻՆՃԻԻ ՄԱՏՏԵ

Օլմթը հաղրեթը Շահանե , վէ
 հաշմեթլու Վուսիա խմբեբաթարու
 հաղրեթլէրի , սէվահիլլէ բինին խոա
 մեթինե լաղմ օլաճաղ գատար ,
 պահրը սիյահաե պուլուհաուրուլա
 ճաղ . խաֆիֆ կէ միլլէ բինին գու վիլեթ
 վէ մըգաաբլնը թայլին իթմէք պիլե

լնուսա պէջինդէ բինուէ , մու ահէ տէյի
 մախաուէ ագա ի թմիշլէր օլուպ , մու
 ահէ տէի մէգքիւրէ սէնէտի իշ պու
 մու ահէ տէյի բապթ օլու նաւադ , վէ
 մու ահէ տէնին թէքմիլ իտիճի պիլը
 բարշասը կիպի գու վիլէթ վէ գըլմէթի
 օլաւադ արը , վէ աուէլը մու ահէ տէնին
 ինգըմամը մու վաֆադաթը օլմաարդ-
 ճա , նէ լաղվ վէ նէ տէ թէպաիլ օ-
 լու նմայաւադ արը :

Սայրը մաաաէլէ բին գրաաթ վէ գա
 պու լ օլու նմայինը մէշվէրէթ կէլէճէք
 մէճլիտէ իհալէ իտէր :

(Մարտիտաւը պու հաւալէ իմու իտերեր) :

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

27 Մարտի 1856 :

Մուսթրիա . Պրանսա , Ինկիլէ
 թէրրա , Վրուսիա , Րուսիա , Սար-
 տէնիա վէ Օսմանլը մու բախիաաւարը
 հաղըր օլաու գըրը հալուէ , կէշէն մէճ
 լիտին մաղպաթաար օլու նուպ գապու լ
 օլու նուր :

Վօնթ վայել վաքի, 1841 սէնէ սի
յուլիս 13 իւնտէ ազա օլունանն ահա
նամէնին եէրինէ թանգիմ օլունանն
ահանամէյը ճէտիտին սիւրէթինի
մէճլիտէ գրասթ իտէր :

Մէճլիս սյու սիւրէթի գապուլ ի
տիւայ, ահանամէյը ումուսիյէ տէրձ
օլունամասրնը մաթլուայ իտէր :

Մէզքիւր ահանամէ մուճիպինձէ
պօղաղար գաբայը թուժուլաճագ
խտէ տէ, տուէլը միւթթէֆիգէ աւ
քէրինին նագլի իշիւն հէնիւզ պէ օլիւք
ճէնկ կէմիլէրինին պիք միւտտէթ
տահա կիտիպ կէլմէլէրի լաղթմ կէլէ
ճէյինտէն, սյունլար միւսթէսնա թու
թուլուայ, պունլարտան սօղրա պօղաղ
լարրն գաբայը գալմասր իշիւն պաշ
գաճա պիք մաղպաթա իմլի օլունամ
սրնը մէճլիս մաթլուայ իտէր :

Վհանամէի ումուսիյէ տէրձ օլու
նան մատտէլէրին օգունամասր կէշէն
մէճլիտտէ գուսուր գալմըշ օլուն
ղունան, Վօնթ Վայել վաքի պագի
գալանրնը գրասթ իտէրէք, արտ
արտա սի միւսթանի գապուլ օլու
նար :

Վիեննա Գօնկրէստուռ , եանիֆ
 մէճլիսի միւքեալէմէսի սէնէափ պիլը
 գաշ աէ վէթ մէ մալիքինի այլքա խաէն -
 վէ եախսուռ իշինատէն կէշէն նէհրէր -
 աէ , սէյրը սէ ֆային մատտէսինի թաւ -
 զիմ իթմէյէ , թախսիս օլունան , ու -
 սուլ վէ գալախափ , թէսիս իթմիշ օլ -
 տու զունան , տուէլը մուահիտէ պու -
 ուսուլ վէ գախտէնին պատագին , քէ -
 զալիք թունա նէհրի վէ պօղաղէրի
 հազգընասա տախի , մէրի իւլ իճրա
 թութուլմասընը մուգալէլէ խաէր ,
 վէ պու գարարը պունան պէօլէ
 Լըրսըանըն հուգուգու տուէլիէսի
 էճղասընասան աճա իլէաիքլէրինի , վէ
 թահթը քէֆալէ թլէրինէ արարգլարը -
 նը իլան խաէրլէր , թունա նէհրինտէ
 սէյրը սէ ֆային մատտէսի , մէվասը ա -
 թիլտէ միւնտէրիճ շէրաիթ իլէ սէ -
 բահէթէն թայեին օլունամարշ օլան
 հիշ պիլը մանի վէ թէքեալիֆ թահ -
 թընա գօնուլմայաճագ տրը . պինտէն
 ալէյհ , նէհրը մէզքիւրաէ եալընըղ
 քէշթ ու կիւզար իթմէսի մատտէսի
 իւզէրինէ մուէսսէս օլարագ սէ ֆային

տէն , վէ նե տէ սե ֆային տէ բու նին տէ պու լու նան է շե առն , հիշ պիր բե սիմ վէ վերկիւ ասոյ օլու նմայաձագ արք , նե հրը մե դ բիւ բիւն թէ ֆրիգ վէ ե ախօա տէ բու նին տէն միւ բու բ իյլէ տի յի տէ վիէ թ լէ բ մէ մայլիքինին է մնիյէ թի իշիւն , թ է սիս օլու նաձագ զապլ թի յէ վէ գ արան թինա նիղամնամէ լէ բի միւ մքին մէր թէ պէ սեյր ու սէ ֆայինի գ օլայլան արքաձագ սիւ բէ թ տէ թ է բ թիպ վէ թ մնոյիմ օլու նաձագ արք , պու նիղամնամէ լէ բաէն պաշգ ա սե բպլ , ս թիի սեյրը սե ֆայինե հէ բ նասը օլու բ իսէ օլու ն հիշ պիր տիւ բիւ մէ վանի իյգ ա օլու նմայաձագ արք :

ՕՆ ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԱՏՏԵ

Պէնտը սապրգաա մու հարրէր օ լան գարարը , գ ու վիէ տէն ֆիիլէ իիւ բաձ ի թ մէք զրմնրնտա , սալ թ անա թ ի սե նիյէ , վէ Ղ ս թ բիա , վէ Սրանաս վէ Նեկիլ թ է բրա , վէ Ր բու սիա , վէ Ր ու սիա , վէ Վարտէնիա տէ վիէ թ լէ բինին հէ բ պիր թ է բա ֆ լէ բինտէն պի բէր մէ մու բ թ այեին օլու նարագ , թ է շ բիլ օլու նաձագ օլան գ օ միսսիօն ի սագ ձ ա տան պէ բու թ ու նա պօղալ

լերի իլէ , պու պողպատար ճիւղարընտաւ
 քի աէնիցի թըգամադ տա օլան դում
 լար վէ սաիր մանի օլան շէյլէքանէն
 գումըթարըց նէ հըր մէգքիւրիւն պու
 ճէգլինի վէ աէնիցին զիքք օլունան
 թէրաֆլարընը սէյրը սէֆային հազգըն
 տա էն զկտանէ մուճիպի սուհուրէթ
 վէ էմնիյէթ օլաճազ պիր հալէ գօյ
 մազ իշուն եարըմասը լազըմ կէլէն
 շէյլէրի արզ վէ իրանէ իլէ իճրա իթ
 աիրսէյէ մէմուր օլաճազ արը , կէրէք
 պու շէյլէրին , վէ կէրէք թուհա պօ
 զազարընը սէյրը սէֆայինէ թէէմին
 վէ թէսհիլ զըմնընտա եարըլաճազ
 օլան էպնիյէնին մէսարիֆինէ գարշը
 լըզ իթթիխազ օլունմազ իշուն էք
 սէրիյէթը արա վէ պիլ ֆիիլի մինասիպ
 իլէ գովասիօն թէրաֆընտան թայ
 եին օլունաճազ գանուն կէրէք պու
 խուսուտա վէ կէրէք ճիհէթը սաի
 բէ իլէ բեաֆֆէի միլէլ պայրազը հազ
 գընտա պիր միւսալաթը բեամիլէ ի
 լէ մուամէլէ օլունմազ շարթը սարի
 հի իլէ ախզ օլունաճազ արը :

Պու մաատէտէ զիքք օլունան ի
 մալաթը պաշա չըգարմազ իշուն , լա
 զըմ կէլէն մէսարիֆաթը պապը Վ.Վ

Թէրաֆրնտան մէճճանէն իժա օլու
նաճաղքնր տէվէթը Ալիէ մուրաֆա
խասըարը մէճլիսէ խասէր վէրիւրէր :

ՕՆ ԵԵՏԻՆՃԻ ՄԸՏՏԵ

Սալթանաթը սէնիյէ իլէ , Աւսթ-
րիա , վէ Պափիէրա , վէ Ա իրթէն
պէրղ տէվէթլէ բինին , հէր պիրի թէ-
րաֆրնտան թայեին օլունաճաղ պի-
րէր մէմուրաէն միւրէքքէպ պիր դօ-
միասիօն թէշքիլ օլունաճաղ , վէ պու
գօմիասիօնա Թունա սէվահիլինաէ
քեային իւչ պէյլիքլէրին նասպ ու
թայեինի , Սալթանաթը սէնիյէ թէ-
րաֆրնտան նասպ օլունաճաղ օլան դօ-
միսէրլէրի զամմ օլաճաղ արը , տայիւ
մի օլաճաղ օլան իշ պու գօմիասիօն ,
էվվէրա նէհրճէ սէյրը սէֆային վէ
զապրթէ նիզամնամէլէրինի թէրթիպ
վէ թանգիմ վէ սանիյէն Ա իէննա
մուահէտէսինաէ միւնաէրիճ պուլու-
նան գարարըն Թունա նէհրի հազ-
գընտա իճրասընա մուղիբր օլան մէվա-
նիի հէր նէտէն իպարէթ իսէ թէս-
վիյէ , վէ պէր թէրաֆ խաէճէք , վէ
սալիսէն նէհրի մէգքիւրիւն պիւ թիւն
պօյունա Եաբըլմասը լազըմ կէլէն շէյ-

լէրի էմբ իլէ իճրա վէ իմալ իթաի
 րէճէք տիր , բապիիէն տուէլը մուա
 հիտէ մէմուրլէրինտէն միւրէքքէսլ օ
 լան գօմիասիօնուէն խիթամը մէմու
 րիլէթինտէն սօղրա նէհրը մէգքիւր
 պօղապլէրի իլէ , տէնիղ ճիվարընտա
 օլան էթրամֆը պահրըն , սէյրը սէ
 ֆային հադգընտա էմիլիլէթ վէ սու
 հուլէթինիս պադա վէ մուհաֆադա
 սընա նէզարէթ իլէյէճէք տիր :

ՕՆ ՍԵՔԻՁԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Տուէլը մուահիտէ մէմուրլէրին
 տէն միւրէքքէսլ օլան գօմիասիօն , մէ
 մուրիլէթինի վէ թուէնա սէվահիլինէ
 մալիք օլան տէվլէթլէր մէմուրլէրին
 տէն միւրէքքէսլ օլան գօմիասիօն տա
 խի , մատտէի սապրգէտէ պիրինճի վէ
 իքինճի ըագամլէր իլէ մուրագգամ օ
 լան իչլէրինի իքի սէնէ զարֆընտա
 իթմամ վէ իքմալ իլէյէճէքլէր տիր ,
 վաղը իմզա իտէն տէվլէթլէր պուքէյ
 ֆիլիլէթի իսթիխպար իլէտիքլէրի կիպի ,
 ադար մէճլիտի միւրեալէմէ իլէ սէպլթ
 վէ գայա իլէտիքտէն սօղրա տուէլը
 մուահիտէ մէմուրլէրինտէն միւրէք
 քէսլ օլան գօմիասիօնուէն ֆէսիս վէ

իլլաարնը էմբ խոնճէքլէր տիր , վէ պուհասն սողրա թուհա սէվահիլինէ մալէք օլան տէվլէթլէր մէմուրլէրինէ տէն միւրէքքէպ օլան մէգքիւր սայիւ մի գօմիասիօն տուէլը մուահիտէ մէմուրլէրինտէն միւրէքքէպ օլան գօմիասիօնտէն օլվաղթա տէկին համիլ օլտուղու իղթիտար վէ մէղուհիլէթինտէն իսթիֆատէ կըլէյէճէք տիր :

ՕՆ ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ ՄԱՏՏԵ

Պարտտէ պէյան օլուհան ուսուլ վէ էսաս իւղէրինէ իթթիֆաղը արա իլէ եարըլմը օլան նիլամաթլն թէմամի իճրասընը թէէմին իշիւն տուէլը մուահիտէնին հէր պիլինին թուհանըն Վարա տէնիղէ պիթիլէք օլան մահալլէրինտէ հէր գէման իքիլէր գըթա ուֆաղ սէֆինէ պուլուհասըմաղա հագդը օլաճագ արը :

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Իշ պուահանամէնին , տէօրաիւնէ ճիւ մատտէսինտէ գեքք օլուհան վէ պօշաթըմասը մուգարրէր օլան շէհըր վէ լիմանլէր իլէ արաղի սայիլէ մուգապիլինտէ , վէ թուհա սէյրը սէֆայինի սէրպէսթլիլինին տահա զիյա-

ան թէէմինի զըմերնտա Պէսարապիյա
 հաւատարմինն թասհիհինէ, Մուսիա
 խմբէրաթորու հազրէթլէրի իզհարը
 մուվաֆադամ իտէրլէր, հաւատաւու
 ճէտիտէ Վարա տէնիզ սահիլինտէն,
 Պաւրնասուլա կէօլիւնիւն պիր քիլօ
 մէթրօ եանի թազրիպէն եարրմ միլ
 (Սամանի ճիհէթը Շարդիտինտէն պէ-
 տի իլէ, աօղրու Ագքիրման թարի-
 դինէ, վէօրատան պու թարիզճէ
 կէլէրէք թէրաժան տէրէսինէ վասլ
 օրուգանն սօղրա, Պաւլղարա գա-
 տապասրնն թէրաֆը ճէնուպիլէ-
 սինէ կէշէրէք, վէ Այալբուգ նէհրի
 պօյունտան Սարաթիսգա իւզէրինէ
 գատար չըզըպ, Մրութ իւզէրինէ
 վազը Վաթամալթի նամ մահալէ միւն-
 թէհի օլաճադ տրը, Սալթանաթը սե-
 նիլէ իլէ Մուսիա տէվլէթի Ֆախիմէ-
 սինին իշ պու նօզթաննն եօզարը
 թէրաֆընտա վազը հաւատարի, հիլ-
 եէթը սապրգէսի իլէ իպգա գըլընա-
 ճադ տրը, իշ պու խաթթը հաւատ-
 տուն թաֆսիլաթը սայիրէսի աուէլը
 մուահիտէնին մէմուրլէրի մարիֆէ-
 թի իլէ թայեին վէ թախսիա գըլընա-
 ճադ տրը:

Մուսիս անփութի ճանխայինանէն
 թէրք օրունաճագ իշ պու արապիի
 մէգքիւրէ, անփութը Աւլիէնին թահ
 թը թապիիյէթինան օրնագ իւզրէ
 Պուղտան էյալէթինէ զամմ վէ իլալէ
 գրքնաճագ արք, արապիի մէգքիւրէ
 ահալիսի Անմլէթէթինին հուգուգ
 վէ իմթիազաթը մուգարրէրէսինանէն
 հիսանտար օրաճագլար արք, վէ ահա
 լի մէրգու մէ իւշ սէնէ միւտանթ
 էսնասրնաս իսթէրլէր իսէ էմլաքլէ
 րինի սէրպէսթճէ սաթըպ, պաշգա
 մահարլէրէ նագլը խանէ իթմէքանէ
 սէրպէսթ օրաճագլար արք:

Աֆլագ վէ Պուղտան պէլլէրլէրի
 անփութը Աւլիէնին թապիիյէթը
 սէնիյէսի վէ տուէլը մուահիանին
 քէֆալէթի թահթընտա օրարագ,
 մալլը օրտուգլարը իմթիազաթ, վէ
 մուաֆիյաթըն մէնաֆիինանէն ֆաի
 տէմէնտ օրնագա անփամ իտէճէրլէր
 աիք, տուէլը միւթէքէֆիլէնին հիշ
 պիրիսի ճանխայինանէն իշ պու պէլլէր

էսասընը արդ իլէմէք, մաստէսինե տէն իսպարէթ օլաճադ արբ :

Ե Ի Ր Մ Ի Տ Ե Օ Ր Տ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Օլաթը հաղթէթը Փատիշահի մէմէ լէքէթէնին հէր սընըֆ ահալխինին մէնաֆիինի զայէթ սըհէթ վէ հաւ գըքէթի իւղրէ, արդ ու պէյանէ իթմէյէ միւղթէտիր օլաճադ սիւրէթտէ, մէմէլէքէթէնին հէր պիրինտէ պիրէր տիվանը մախուս թէշքիլինի վաս պույուրուր, պու տիվանըար մէմէլէքէթէնին նիզամաթը գաթիլէսի հաղգընտա ահալինին արու վէ միւթաւ լիպինի իֆատէյէ մէմուր օլաճադար արբ. զիքր օլունան գովասիօնու նախ վանդէր իլէ օլաճադ միւնտէպաթը, մէճիլի միւքեպլէմէ թէրաֆընտան թանգիմ գըլընաճադ թալիմաթտէ պէրան վէ թայելին գըլընաճադ արբ :

Ե Ի Ր Մ Ի Պ Ե Շ Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Օիքր օլունան տիվանըարըն պէյանէ իտէճէքլէրի էֆքեար, գովասիօն թէրաֆընտան միւթալաս գըլընարադ, պատէհու քէնտի միւթալասաթ վէ թէտղիլաթը մախ

սուսէսինին նէթիճէսի , մէքքէզը
 մէճլիսի միւքեալէմէ օլան Աարիսէ
 արդ օլունաճադ արը , հիւքմ իսէն
 տէվլէթի իլէ պու պասպտէ հասը օլա
 ճադ էն սօն պիրլիք Աարիստէ տուէ
 լը մուահիտէ ճանիպինտէն թանդիմ
 գըլընաճադ մուգավէլէյի մախուսէ
 իլէ թէէքիտ վէ թէէյեիտ օլաճադ ,
 վէ իշ պու էյալէթլէրին պատաղին
 տուէլը մուահիտէնին քէֆալէթը
 միւշթէրէքէսի թահթընա գօնուլ
 մուշ օլան նիզամաթընը զիքր օլունան
 մուգավէլէ ահքեամընա մութապրգ ,
 շէրէֆսուտուր օլաճադ պիր գըթա
 իասթթը Հիւմայուն գաթիլէն թէ
 սիտ իլլէյէճէք սիր :

Ե Ի Ր Մ Ի Ա Լ Թ Ը Ն Ճ Ը Մ Ա Տ Տ Ե

Պէլլիկլէրտէ էմնիլէթը տախիլլէ
 վէ հուտուտիլէնին մուհաֆազասը
 զըմնընտա , պիր գուվլէի աքքէրիլլէի
 միլլէ թէրթիպի գարարիլլը օլմուշ
 տուր , թէճախուգաթը էճնէպիլլէնին
 տէֆի իշիւն տէվլէթը Աալլիլէ իլէ
 պիլ իթթիֆադ , մէմլէքէթէյնին ֆէվգ
 էլ ատէ օլարադ իթիտադ իտէճէքլէրի
 էսպասը թէտաֆիլլէյէ հիշ պիր թէ

բաժնուհի մուսանաւած վէ թէարրիւղ
օլու նմայածագ արք :

Ե Ի Ր Մ Ի Ե Կ Տ Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Մէմլէքէթէնաւ տախիլէն պիր
բահաթարղղղ զուհուր խոնճէք, վէ
եախօտ ասայիշի տախիլի խայէլքէզեր
օլածագ օլուղու հարտէ, Եմնիլէթ
վէ բապրթէյի մէմլէքէթին մուհա
Ֆաղա վէ թահքիսինէ լաղրմ օլան
էսպագ վէ թէտապիրի, Վալթանա
թը սէնիլէ տուէլը սայիրէյի միւթա
հիտէ իլէ, պիլ միւղաքէրէ իծրա իւ
լէյէճէք տիր, իշ պու աեվէթլէր իլէ
էվիլէլ պէ էվիլէլ պիր գարար հասր
օլմագարղըն, հարպէն թէվասուլթա
միւրածաւած օլու նմայածագ արք :

Ե Ի Ր Մ Ի Ս Ե Ք Ի Զ Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Սրոյ պէլիլի տախի պուհտան
պէջլէ տուէլը մուահիտէնին քէֆա
լէթը միւշթէրէքէլէրի թահթընա
պուլուհածագ օլան, հուղուղ վէ
մուաֆիլթընը թէէսիս վէ թայիլին
իլէյէն, Իուլթուլթու հիւմայուն
մուճիպինճէ, Վալթանաթը սէնիլէյ
թէպաիլէթինաւ աեվամ իլլէյէճէք

ախր, պինակէն ալէյն զեբբ օլունան
 պէյլը խաարէյի միւսթաքիլէյի միլլե
 յէսի իլէ, սւմուրու մէզնէպիլէ, վէ
 գանունիլէ, վէ թիճարէթ վէ սէյրը
 սէֆային սէրպէսթիլէթինի մուհաֆա
 զա խտէճէք ախր:

Ե Ի Ր Մ Ի Տ Օ Գ Ո Ի Զ Ո Ի Ն Ճ Ո Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Սալթանաթը սէնիլէնին աաքիրի
 միւսթաճֆրլէ իգամէսի հուգուգու
 պունաանէ էվվէլըի նիզամնամէլէրտէ
 մէշրութ պուլունասուզու վէճն իլէ
 իպգա օլունմուշ տուր, վէ տուէլը
 մուահիտէ իլէ էվվէլ էմիրտէ պիբ
 իթթիֆազ հասըլ օլմագսրղըն Սըր
 պիսթանտէ հիշ պիբ վէ սաթէթը միւս
 լիհէ վուգու պուլամայաճագ արբ:

Օ Թ Ո Ի Զ Ո Ի Ն Ճ Ո Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Օլաթը հազրէթը Փատիշահի վէ
 հաշմէթիւ պիւթիւն Մուսիալար իմ
 բէրաթորու հազրէթլէրի, Մսիյատա
 մութասարըֆ օլտուգլարը մէմայիլլէ
 բինին հուտուսինի գաթը մուամէ
 լէ օլմագտան մուգատտէմ, շէրան
 նէ հալտէ պուլունմուշ իտէ թէ
 մամէն եինէ օլ հալտէ իպգա պու

յուրաճագ լար արք, վէ հէր աիւրիւ միւնազաւածը մահալիւնի վուզուուն տան էվիէլ մէն իթմէք իշիւն թաւաֆէնտէն հիչ պիրիսէ արազիճէ զարար խապէթ խտմէյէճէք սուրէթտէ խաթթը հուաուա թահգիզ վէ իգթիզա խտէր խտէ թասհիճ օլունաճագ արք, վէ պու խուսուա իշիւն Վալթանաթը սէնիյէ իլէ Վուսիա տէվիէթի մէյանէսինտէ մինասէպաթը բօլիթիգիյէնին խատէսինի միւթաաւ գիպ իքի նէֆէր տէվիէթը Վալիյէ, վէ իքի նէֆէր Վուսիա տէվիէթի, վէ պիր նէֆէր Արանսա, վէ պիր նէֆէր Վնիլթէրրա տէվիէթի գօմիասէրլէրինտէն միւրէքքէպ օլուզաւ հարտէ պիր միւթթէլիթ գօմիասիօն մէվգիի հուաուա տէ իրսալ օլունաճագ արք, վէ պու գօմիասիօնուն իշիէրի տախի, իշ պու ահանամէնին մուպաաէլէսի թարիսինտէն իթիպարէն սէքիզ պ զարֆընտա իթիթամէրէսիտէ օլմասը լազըմ կէլէճէք տիր :

— Վհանամէնին օգոււմասը պու մահալէ կէրսիքտէ, Արանսարզ պաշ մուրախիասար Վօնթ Վալէվիքի, մէճլիտէ շու վէճհիլէ պիր էֆրեար պէյան խտէր :

Պաւնտան սօղրա կէլէճէք 31 ինճի
մատակ, առէլը միւթթէֆիզէ առ
քէրինին մէմալիքի Սամանկէտէն
չըզմասրնա միւթասալիք օլուպ, վա
զաա սու պասպէ էվիլէլճէ պասպ
Ղալի իլէ վագի օլան մուգալէլէլէր
տէ պիր միւստէթ գաթ օլունմուշ
խտէ տէ, իլէրիւտէ Շարգ մուհարէ
պէսի իֆրաթ ճէսամէթ քէսպ խաիւպ
Ղըրմա թէրաքիւմ իթաիրիլմիշ օլան
ասքէր վէ միւհիմմաթըն սու գասապ
վագըթասա կէրիյէ ալընմասը ֆիիլէն
միւմքին օլամայաճաղընտան, վագաա
միւսալէհէ խագա գըլընարղը կիպի
ասքէրին մէմալիքի մէզպուրէտէն չըզ
մասրնա պաշրանաճագ օլուպ, կէրէք
Պրանարղ տէվիլէթինին վէ կէրէք
միւթթէֆիզլէրինին նիյէէթ վէ էֆ
քէարլէրի տախի, ասքէրլէրինի միւմ
քին մէրթէպէ աղ վագըթասա մէմա
լիքի մէզպուրէտէն կէրի ալմագ խտ
տէ, ալթը մահասան աղ վագըթասա
ֆիիլիյաթը միւմքին օլամայաճաղընտան,
տէմէք տիր քի առէլը միւթթէֆի
զէնին պասպը Ղալի իլէ վագի օլան իլք
մուգալէլէլի իճրա իթմէլէրի միւմ
քին օլամայաճագ տըր, իմաի սու

խուսուս իւզէրինէ միւզաքէրէ օլու-
նարագ պիր եէնի գարար վէրիլմէսի
իճապ խտէճէք աիր :

Պու իխթարրն իւզէրինէ , միւսու
լէհէ իպգա օլունաուղու կիպի , մու-
րախիսապարրն տէրագապ թօխլանըպ ,
մէմալքի (Սամանիյէտէն ատուլը
միւթթէֆիգէ ապքէրինին չրգմասը-
նա լաղըմ կէլէն մուգալէլաթը թանե-
ղիմ , վէ միւտտէթի տախի գաթ իթ-
մէլէրինէ մէճլիսճէ գարար վէրիլիր :

— Վհանամէնին ալթ թէրաֆրնրն
գրասթ վէ գապուլ օլունմասը կէլէ-
ճէք մէճլիսէ թէխիր օլունուր :

— Վուսիա վէ (Սամանը տէվլէթ-
լէրի մուրախիսապարը պէյնինտէ ագա
օլունուպ , օնունճու մաղպաթայա
րապթ օլունան Վարա տէնիպ ահա-
նամէսի բուլթ թօլունուպ գապուլ
օլունարագ , պու մաղպաթայա տախի
րապթ օլունուր :

(Մարտիտայուր գու ճանպէ իճի իտէրէէր :)

ՕՐ ԵՒՏԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՄ
ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

28 Մարտի 1856

Ղաթթրիա, Պրանսա, Բնկիլթէր-
րա, Մուսիա, Սարահնիա, վէ Օս-
մանը մուրախնաալարը հաղըր օլ-
աուգըրը հալտէ,

Վիվէլքի մէճլիսին մաղպաթաար օ-
գունուպ, գապուլ օլունուր :

— Վ.Յնթ Վալէվքի, ահանամէ-
նին սօն մատակէլքինի տախի գրասթ
իթաիրիպ, պու մատակէլք ըույթ
օլունարապ շու վէճհիլէ գապուլ օ-
լունուր :

ՕԹՈՒՋ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԵ

Տէր սաստէթակ պին սէքիզ Եիւզ
էլլի տէօրա սէնէի Սասվիյէսի շէհըր
մարթընըն ալաֆրանկա օն իքիսի թա-
րիսի իլէ, տէվլէթը Ղալլիյէ իլէ Պը-
րանսա վէ Բնկիլթէրրա տէվլէթլէրի
պէյնինտէ ադա օլունամուշ վէ Եինէ
սէնէի մէգքիւրէ հաղիրանընըն օն
տէօրաիւնտէ, տէվլէթը Ղալլիյէ իլէ
Ղաթթրիա տէվլէթի, վէ պին սէքիզ

էիւզ էլլի պէշ սէնէի Վասիլյէսի մարթընըն պաֆրանկա օն պէշ թարիթի իլէ Վալթանաթը սէնիյէ իլէ Վարտէնիա տէվլէթի պէշնինատէ միւնագա օլմուշ օլան մուահիտէլէր իզթիլասընձա, հաշմէթլիւ Աւսթրիա խմբէրաթորու, վէ Պրանտա խմբէրաթորու, վէ Ննիլթէրրա գրայիչասը վէ Փատիշահը, վէ Վարտէնիա գրաւը վէ Փատիշահը հազրաթը ասաքիրինին էսնայի հարպատէ պուլունտուգլարը արագի, իշ պու մուահէտէ թասաիգնամէլէրի մուպատէլէսինտէն սօզրա, վէ միւմքին օլտուզու մերթէպէ սիւրաթլէ թաիլյէ օլունաձագ տրը, պու մատտէնին միհլէթ վէ էսպասը խմբասը իշիւն տէվլէթը Ալիյէ իլէ, մէմալիքի մահրուսէտէ ասաքիրի պուլունան տուէլը մուաղլամա պէշնինատէ պիր սիւրէթը թանգիսիյէ Եաբըլաձագ տրը :

Օ Թ Ո Ւ Զ Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Մ Ա Տ Տ Ե

Մուհարէպէտէն էվլէլ տուէլը մուհարրիպէ պէշնինատէ մէվձուա օլան մուահիտաթ վէ մուգալլէլաթ թէձախ օլունաւնձայա, վէ Եախօտ պուն

լարրն եւրիսեւ սէնէտաթը ճէտիտէ
 եարրլընձայա գաաար խախալաթ , վէ
 եախօա իխրաճաթ թիճարէթի , մու-
 հարէպէտէն էվվէլ հէր պիր թէրաֆ-
 տա մէրի իւ լիճրա պուլունան ուսուլ
 վէ գայիտէ մուճիպինձէ իճրա օլու-
 նաճագ արը , վէ թէպաալէրի մէվա-
 ար սաիրէ իշխն տախի էն զիյատէ մագ-
 հարը միւսաատէ օլան միլէթ կիպի
 մագհարը միւսաատէ օլաճագլար արը :

ՕԹՈՒԶ ԻԻԶԻՒՆՃԻԻ ՄԱՏՏԵ

Պիր թէրաֆտան հաշմէթիւ ճը-
 րանսա իմրէրաթօրու , վէ Ննկիլթէր-
 բա գրալիչասը վէ Փատիչահը հազրա-
 թը , վէ աիկէր թէրաֆտան տախի
 հաշմէթիւ պիւթիւն Նուսիալար իմ-
 բէրաթօրու հազրէթլէրի պէյնլէրին-
 տէ Ղլանա տտալարրնա տայիր պու-
 կիւն ագա օլունան մուահէտէ իշ-
 պու մուահէտէյէ մէրպու թ գալա-
 ճագ , վէ մուահէտէի մէգքիւրէնին
 պիր էճղաի ապիյէսինտէն կիպի գուվ-
 վէթ վէ գլլմէթի օլաճագ արը :

ՕԹՈՒԶ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻԻ ՄԱՏՏԵ

Իշպու մուահէտէ թասաիգ օլու-
 նարադ , թասաիգնամէլէրի տէօրթ

հաֆթա, վէ միւ մքին իսէ տահա ազ
միւ տակթ զարֆընտա Նարիտէ մու-
պատէլէ գըլընաճազ արը, պինաէն
այէյհ հէր պիր տէ վէթլէրին մու բախ-
խասըարը մու ահէտէի մէ գըլըրէյի
խնգա խախւ պ, վէ արմալարը միհրինի
վազ՝ իյլէ միչլէր տիր :

Իշ պու մու ահէտէ պին սէքիզ
էրուղ էլլի ալթը սէնէի Միլատիլէսի
մարթընըն արաֆրանկա օթու զու՛նճու-
կիւ նիւ Նարիտէ թանպիմ օլու՛նմուշ
տուր :

(Պ) — Եւսուէ Եւրոփիտուր Ինչ Իքերէր :

— Նահանամէնին շու վէճհիլէ պիր
մատտէյի մու՛նզամա վէ մու վազգա-
թա իլէ խիթամ պու լմասընա մէ ճլիւ-
ճէ գարար վէրիլիր :

Սաքէի Եւնզամա վէ Եւվագախա :

Պու կիւն պօղազլարա տայիր
խնգա օլու՛նան մու ահէտէ շէրաիթի
տուէլը մու հարրիպէ թէրաֆընտան
օրտու լարընըն պահրէն խատէլէրի
մատտէսիտէ, խթիխտամ օլու՛նա-
ճազ սէֆայինի հարպլիլէ հազգ լարըն-
տա մէրի օլմայաճազ արը, լաքին շէ-
րաիթի մէ գըլըրէնին խատէի աքէր

մատակօր թէքմիլ օլուղու անտէ
իճրասթը քեամիլէսինէ մուպաշէրէ թ
գըլընաճագ արը :

Իշ պու մատակի մունղամա տա
խի պին սէքիզ եիւղ էլլի ալթը սէ
նէսի Վիլլասիլէսի մարթընըն արաֆը
րանկա օթուղունճու կիւնիւ Վարիս
տէ թանղիմ գըլընմըշ արը :

(Պու նահալէ Վարիսի սուր ին իտէրէր :)

— Քեամֆֆէի մատակէր պու վէճ
հիլէ օղունարագ գապուլ օլունտու
ղունուն էրթէսի կիւնիւ թօփլանըլըպ
կէրէք ահանամէյի վէ կէրէք ահանա
մէյէ րապթ օլունան սայըր մուգալէ
լէնամէլէրի սահհ իթմէլէրինի , վէ
քէզալիք մարթըն 30 ունճու բազար
կիւնիւնիւն , ահանամէյը ու մումինին
խնդասընա թախսիս գըլընմասընը մէճ
լիսէ թէքլիֆ օլունտուգտա , մէճլիս
մուվաֆագաթ կէ օսթէրիք :

— Քօնթ Վալէլսքի , վազաա պու
վէճհիլէ ահանամէյը ու մումի խնդա
օլունաճագ իսէ տէ , միւքեալէմէ մէճ
լիսի եախօա մէշվէրէթ , մէ մուքիլէ
թինի խիթամ իթմիշ սայըլամաղ , իմ
աի խնդատան սօղրա տախի մուքախ

խառնար թէքրար թօփլաննայ, ճէնկտե
 օլան տէվէթլէր պէյնինտէ, խուսու-
 մէթին, վէ պաշլըճա տէնիզ մուհա-
 սերէլէրինին մէնի, վէ Աւլահ Պուզ
 աանա կիտէճէք գօմիսսիօնլարըն թա-
 լիմաթը, վէ աուելը միւթթէֆիգէ
 աքէրինին պուլունսուգլարը հէր մէ-
 մալիքին պօշաթըմասը իւզէրինէ տա-
 խի պիրլիքտէ միւզաքէրէ իթմէք լա-
 զըմ կէլէճէյինի պէյան իտէր :

Իմտի մէշվէրէթ տաղըլմայըպ,
 թէքրար վէ սապըգը վէճհիլէ մէճլիս
 մահարէրինէ թօփլանմալարընա գա-
 րար վէրիլիը :

(Պառ իսհակ մարտի-սուր իմու իտէրէր) :

ՕՆ ՍԵՒԻԶԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ
 ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

29 Մարտի 1856

Աւսթրիա, Ֆրանսա, Ինկիլթէր-
 րա, Բրուսիա, Բուսիա, Սարտէնիա
 վէ Օսմանը մուրախիսասլարը հազըր
 օլուուգլարը հալտէ,

Այվիլէլի մէճլիսին մաղպաթալարը

օգու նուպ, գապուլ օլունուր : Վէ
պատէ հու :

— Պիր պիրի արուը սրբա աթի
իւզգիրը վարագարար գրաաթ օլու
նուր :

1. Մհանամէյի ումու մի սիւրէթի .

2. Պողազար մուգավէլէսի սիւ
րէթի .

3. Վարա տէնիզ գըլըլարընա աա
հիպ օլան տէվէթլէրին պու տէնիզ
տէթուլթաճազլարը խաֆիֆ ճէնկ
կէմիլէրի իւզէրինէ թանգիմ օլունան
մուգավէլէ սիւրէթի .

4. Մլանտ առալարընա միւթաա
լիզ օլան մուգավէլէ սիւրէթի .

— Սուրախիաարար . ահանամէյը
ումու մինին օն ալթընձը պէնտինտէ
եազըլան թուլա գասապար եէրի
նէ իսագճա գասապար եազըլարգ
տան սօզրա , 15 , 16 . վէ 17 ինձի
մազպաթալարա տէրձ օլունան սիւ
րէթլէրէ մութապրգ պուլտուգլա
րընտան , պունլարըն քեաֆֆէսինի
ասհհ խիււպ , իմզալարընը տախի
պէր մուճիպի մուգավէլէ , էրթէսի
բազար կիւնիւ էօլէ վաթթընա թէ
խիր խտէրլէր :

Յ Իչ պու մաղպաթա օգու նու պ գ ա
պու Լ օլու նմու շ աու ր :

(Մարտիստաշար գու նու նե ինչ Իտերեր):

ՕՆ ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ ՄԷՃԼԻՍ
ՄԱՋՊԱԹԱՍԸ

30 Մարտի 1856 :

Վասթրիա , Ֆրանսա , Վեկիլթի ր
րա , Իրուսիա , Բուսիա , Սարաեն
եա , մէ Օսմանը մու բախտասրաբը
հաղր օրու գլարը հարակ :

Ղիւմլէսի . էօլլէ վագթը մէ ճիս
ախխնխանէ սինէ թօխանբայ , Ի.թ
մէ ճիսակ սահէ իթաիրլէրի միւսէվ
վէակլէրի թէմիգէ ալլանն սիւրէ թ
լէր իլէ գարշարշարրար , եանի :

- 1. Վհանալէյը ու մու մի . ճարարն
- 2. Պօղաղար մու գալլէլէսի .
- 3. Գարա տենիզ գլարարննա սա
հիս օլան տեվէ թլէրիս պու տենիզ
ակ թու թաճագլարը խափիֆ ճէնկ
կէմիլէրի իւզէրինէ թանգիմ օլու նան
մու գալլէլէ :

4. Այլանա ատալարրնա միւ թաաւ
լիզ օլան մուգ ապէլէ ։

Պու սէնէ ալէրինէ քեաֆֆէսի եօ
լունտա վէ նիզամրնա մու վաֆրգ
սիւրէ թաէ պուլունտու զը նտան
մու բախխաալար պու նլարը խնզա վէ
պէ ցիւք միւ հըլէրի իլէ տախի թէմ
հիւ իտէրլէր ։

Պունու ն իւզէրինէ , վէ Քանթ
Վ ալէ վաքինին թէրլիֆի մու ճիպինձէ ,
մու բախխաալար շու վէճճ իլէ պիւ
գարար վէրիլլէր ։ Վատամ քի միւ
ապէհէ ահանամէսի խնզալանձըւ արբ
միւ թարէքէ տախի հէր նէ գատար
մարթըն ՅԱ ինտէ խիթամ պու լաճադ
ստաա , ահանամէլէրինէ աէ վէ թլլէր
թէրաֆրնաան պիլ մու գ ապէլէ թաա
աիգինէ գատար պու նու , ուզաթմադ
լազըմէ աէն տիւ , իմաի պիւ թէրաֆ
տան Տրանաա , Նեկիլթէրրա , Վար
աէնեա , վէ Օսմանըր մու բախխաա
լարրնա , վէ պիւ թէրաֆտան տախի
Քուսիա մու բախխաալարրնա , վազ թ
գայլ իթմէլէրէք աէ վէ թլլէրի թէ
րաֆրնա պու քէյֆիէ թի պիլտիլմէլէ
րի վէ մու ճիպինձէ էմը վէ ըմէլլէրի
թէնպիհ օլունուր ։

Քեզալիք ահանամէնին տէ վէ թլէր
 Թէրաֆրնաան Թաստիգի , ալթը սիւ-
 բէթ իւղէրինէ օլմասընա , վէ մաա-
 տէյի միւնղամա վէ մու վապգ ամանըն
 Թաստիգի տախի ահանամէ իլէ պէ-
 րապէր օլմասընա , վէ կէրէք իշ պու
 ահանամէնին վէ կէրէք սայրը մուգա-
 վէլէլէրին հէր պիրի իւղէրինէ սայրը
 սայրը սիւբէթլէ իճրա օլունմասընա
 մէճլիսճէ գարար վէրիլիք :

Քօնթ Վլարէնտըն , տէր ագապ
 Թիւ իլերրի սէրայընա կիտիլիպ , մէճ-
 լիսին մատտէյի միւսալէհէյի իթմամ
 իթտիլինի իմբէրաթոր հազրէթլէրիւ-
 նէ թէպիղ օլունմասընը մուրախ
 խասլարա թէքլիֆ իտիւպ , իմբէրա-
 թորուն պու մատտէյէ նէ մէրթէպէ
 Թալիպ վէ խահիշքէր օլտուղունու
 վէ պիւթիւն Նւրորանըն տախի նէ
 մէրթէպէ սապրըսրգլըզ վէ խէլէճա-
 նը գալպ իլէ պունա մունթազըր օլ-
 տուղունու պու քէյֆիլէթէ պիր տե-
 բալէթ պէյան իտէրէք շու վէճհ իլէ
 պասթը մէրամ իտէր :

Սուրախխասլարըն քեաֆֆէսի կե-
 բէք սայրը սայրը վէ կէրէք ճէմիլէթլէ
 իմբէրաթորու միւշարալէյհին թե-

վէճ ճիւհիւ ճեւելեօինէ մաղհար օլ-
մուշ օլուու գլարնաան մէշվերէթին
միւգիմ օլուու զու պէլտէնին հիւքմ-
տարր օլան պու զաթը մէմուու հուլ
օրֆաթըն պու վէճհ իլէ վագի օլան
ասարը ճեւելլի միսաֆիր բերվերի
լէրինէ պու մագուլէ պիր մուամլէ
պիր շիւքրանիլէթ ամլէլի տախի աուտ
օլունապիլիր :

Վէ էվվէլճէ էմին իմ քի, մու-
րախաաար զաթը հաղրէթը իմբե-
րաթարիլէ հէր նէ մերթէպէ հիւր-
մէթ, բայէթ վէ ֆէվգ էլ ասէ թաու
զիմ կէօսթէրսէլէր վէքիլի օլուու գլա-
րը տէվլէթլէր վէ հիւքիւմաարլար
թէրաֆլէրինտէն տախի քեամիլէն
թահսիլն վէ բէսէնա պու յուրաճագ
արը :

Մէճլիա, Մնկիլիզ պաշ մուրախ-
խասրնրն պու թէքլիֆինի պիլ իթթի-
ֆագ, վէ իշթիագը տէրուն իլէ տէր
ագապ գապուլ իտէր :

Քօնթ Վալէվքի, Մնկիլիզ տէվ-
լէթի պաշ մուրախաաարնրն պու թէք-
լիֆինտէն ֆէվգ էլ զայէ թէշէքիւր
իախ պ, պու մուամլէլէնին, մաթ-
պուու մուֆախաամ վէ մուաղղամը

օլան խմբէրաթորուն տախի քէ մայր
 մէ մնու նկէ թիմի մու ճիւղ օլաճաղընը ,
 վէ կէրէք Վանթ Վլարենտորնըն սաֆ
 վէթ վէ խալխակէթը տերուն իլէ պու
 նու թէքլիֆ խախւյ , կէրէք մուրախ
 խապարըն սէքիան վէ իշթիադը դալալ
 իլէ գապուլ իթմէլէրի , խմբէրաթոր
 ուն պիլ մու գապէլէ շիւ բրանիլէ թի
 նէ պատի օլաճաղընը մէ ճիլակ պէլան
 իակը :

Իշ պու մաղսրաթա օգունուպ ,
 թահսիին օլունուր :

(Պո խմբէրաթորուն տախի խմբէրաթորնըն)

ԵՒՄԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

2 ՊՐԻԼ 1856

Վւսթրիա , Դրաննա , Նեկիլթէր
 րա , Տրուսիա , Տուսիա , Վարակնէա
 վէ Օսմանլը մուրախիաալարը հազար
 օրու գարը հալան :

— Մու գապուլ մա տախի զիքի
 կէչախի վէճն իլէ , մէճիա իշ պու
 ինչա օլունան ահաճանքնին տէվէթ

լէր թէրաֆրնտան թաստիգ օլմագ
տան էվիէլ, տէնիզ մու հասէրէլէրի-
նին գալգըպ գալգմայաճաղը իւզէրի-
նէ տախի միւզաքէրէ խտէր :

Քօնթ Ալլէվըքի, սապըգընա նա-
զար օլունտուզու հարտէ, մուրախ
խասըարըն, պէնիէրինտէ գարար վէր-
տիքէրի մուգամէլրամը, տէվիէ թլէրի
րէամէն թաստիգ իթմէտիքճէ, ալէլ
ու մում ճէնկ մուամէլրամը խիթամ
պուլմամը սապըլաճաղընտան, տէնիզ
մու հասէրէլէրի տախի պու թաստիգ-
տէն սոզրա գալտըրըլա կէլիշ տիր :
Ընճագ տարըրդտա խալխէթ վէ
միւստատէ էֆրեարը միւրաճճան
թութուլուպ, պունուն մուամէլրամը
միլէլէ պիր մէլմէնէ թլիւ թէտիրի տա-
խի օլտուզունտան, պու հալէ նազա-
րէն ուսուլու սապըգայը մէզպուրէ-
տէն սարֆը նազար իթմէք տախի նա-
տիհամ վէրիլէպիլիր, Աէ մատամ քի
մէվճուա տէնիզ մու հասէրէլէրի Պը-
րանսըզ վէ Վնիլիլիլին էլինտէ տիր,
պու իքի տէվիէթ տախի թիճարէթը
ու մու միլէ հազգընտա տէրքեար օ-
լան նիլամը խապրիլէլէրինէ պիր նը-
չանէ օլմագ իւզրէ, քեաֆֆէի մու-

Հասերէլէրին շիմախտէն գալորըըմաւ
 արնա գարար վերէպիլիըլէր , վէ պու
 հարտէ նիյաթը մէգքիւրէնին պիր ան
 էվվէլ գուվվէտէն ֆիիլէ կէթիբիլմէ
 սի հազգընտա տախի հէր նէ թէտ
 պիր թէնսիպ օլունաճագ իսէ շիմախ
 տէն միւզաքէրէսինի իսէպիլիըլէր :

Պունուն իւզէրինէ Վօրտ Վլա
 րէնտըն , Սրանարզ տէվլէթի պաշ
 մուրախիասը իլէ պիլ իթթիֆագ ,
 պահրիլէճէ տախի պիր միւթարէքէ
 իհատար , եանի քէնսի գիւ'միւնճէ
 հէր մահարտէն տէնիգ մուհասերէ
 լէրինին գալորըըմասը իւզէրինէ պիր
 միւզաքէրէ իթմէյի մէճլիսէ թէքլիֆ
 իսէրլէր :

— Վօնթ Վարէվաքի : Պու թէտպիւ
 րէ րայէթ օլունտուզու հարտէ , ահա
 նամէ իսզասընտան սօզրա , թէրաֆէյն
 պիրիպիրինտէն հէր գաշ կէմի զապթ
 իթմիշ իսէ , կէրէք թէքնէլէրի վէ
 կէրէք տէրունլէրինտէ օլան եիւքլէրի
 կէրի վէրիլմէք լաղըմ կէլէճէյինի պէ
 յան իսիւպ , պու ուսուլէ րայէթ օ
 լունտուզու հարտէ թիճարէթ տէր
 ագայ մուամէլաթը ախուլիթայէ
 պաշպարպ , Վուսիտ տէվլէթի տախի

հինի մուհարէպէտէ լիմանլարընա
պիթթագըմ ֆէվզ էլ ատէ եասագ-
լար վաղ իթմիշ օլտու դունտան պուն-
լարըն տախի սէրիան բէֆ օլունմալընը
իթթար խտէր :

Բուսիա մուրախիսասլարը , Պրան-
որդ վէ Կնկիլիզ մուրախիսասլարընըն
պու էֆքէարը խայրիյէլէրինի քէմալը
իշթիագը աէրուն իլէ գապուլ ի-
տիւպ , մէճլիսէ արդ օլունան պու
թէքլիֆլէրին տէ վլէթլէրի թէրաֆըն-
տան տախի պիթ հիւանիւ գապուլ
պուլաճագընը , վէ քէնտիլէրի պու
թէքլիֆլէրի թէքմիլէն գապուլ խտիւպ
եալընը տէ վլէթլէրինին թասաիգինէ
միւ հթաճ պուլունաճագընը պէյան ի-
տէրլէր :

Մայրը աէվլէթլէր մուրախիսասլա-
րը , պու մէնֆասթլու թէքլիֆին
խուսուսի իլէ պիթէրաֆ տէվլէթլէ-
րին քէմալը մէմունիյէթինէ մուճիպ
օլաճագընը մէճլիսէ պէյան խտէրլէր :

Պու միւղաքէրէնին իւզէրինէ շու
վէճհ իլէ գարար վէրիլիթ : Մեմուլ
օլունտուդու վէճհ իլէ էյէր կէլէճէք
մէճլիստէ Բուսիա մուրախիսասլարը ,
ճէնկ վագթընտա տուխուլ վէ խու-

բաճ իտէն մալէր իշխէն Վաւսիա լի
 մանրարքնա վազ օլու՛նան մու վազ-
 գաթ եասաղըն գարարրրրարդընր տէ վե
 լէ թլէրի թէրաֆրնասան մէճ լիտէ խա-
 պէր վէրէ պիլիբլէր իտէ, օ վաթգ պիբ
 թէրաֆտան, Տրանսա, Մնկիլթէրրա,
 Օսմանլը վէ Սարտէնեա տէ վլէ թլէրի,
 վէ աիկէր թէրաֆտան տախի Վաւսիա
 տէ վլէ թի պէյնիտէ պիբ տէնիզ միւ-
 թարէքէ մուգալլէլէ սի տախի իմզա
 օլու՛նուպ, պու մուգալլէլէնին հիւք-
 միւնէ ահանամէնին իմզա օլու՛ղու
 կիւնտէն իթիպար օլու՛նաճապ վէ պու
 հիւքմ մուճիպինճէ պիւ թիւն տէնիզ
 մուհասէրէլէրի յէրիան գարարրրրա-
 ճապ արք:

Իմախ պու գարար մուճիպինճէ
 մարթ 30 թարիխինտէն սօզրա նէ
 գատար կէմի արքնմըշ իտէ թէքնէլէրի
 վէ մալլէրի իլէ կէրի վէրիլէճէք տիբ:
 Պու մուգուլէ թիւճ ճար սէֆինէ-
 լէրինին կէլուպ կիթմէլէրինէ լազրմ կէ-
 լէն սէնէտաթ, բաթէնթալար, վէ
 գօնսօլոս մուամէլաթը, ճէնկտէ օլան
 տէ վլէ թլէր թէպասալէրինէ պու անէ-
 տէք հանկը տէ վլէ թլէրին մէ մուրլէրի
 նէզարէթ իթմիլլէր իտէ, եինէ մու-

վազ դատածէն օ մէմուր լէրին նէ զարեթ
 ի թմէլէրինէ տախի պաշգաճա գարաբ
 վէրիւր :

(Պոս ճահալէ ճարտիտաւոր ինչ բերելու :

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱՋՊԱԹԱՍԸ

4 ԱՊՐԷԼ 1856

Մ. Լ. սթրիա, Պրանսա, Մեկիլլիթեր
 րա, Բրուսիա, Մուսիա, Սարաէնիա
 վէ Օսմանիլը մուրախիտաւարը հազըր
 օրու գրարը հարաէ,

Կէշէն մէ ճիխին մաղպաթաւ օ
 գուճարադ գապուլ օրուճուր :

— Մուսիա մուրախիտաւարը, ճէնկ
 վազ թընտա Մուսիա աէ վլէ թիինին լի
 մանրարընտան մալ իխրաճը իչիւն վազ
 օրուճուլ օրան մու վազ դատ ի աւազ
 րարին գարաշ օրուրդներ մէ ճիխէ լիս
 մէն պէյան ի թմէյէ րուխաւ թրարը
 կէլիլիլ օրուրդուճուլ մէ շիլէրեթէ
 թէ պլիլիլ իսէրլիլ :

Պու թէ պլիլիլին իւղէրինէ վէ
 օրուճաան ագաէ միլի մէ ճիխաէ վէրիւ

լէն գարար մուճիպինձէ, պիր թե-
րաֆտան տեղէթը Վլէյէ, Ինկիլթէր-
րա, Պրանսա վէ Վարաէնիա, վէ պիր
թերաֆտան տախի Վուսիա տեղէթի
պէյնինատ պիր պահրիյէ միւթարէքէ-
սի իմզա օլմասրնա վէ ահանամէ իմ
գասրնտան սօղրա ալընան կէմիլէրին
վէ մալլէրին կէրի վէրիլմէսինէ գա-
րար վէրիլիւ :

Վէգալիք մէվճուտ պահրիյէ մու-
հասէրէլէրինին սէրիան գալարրըմա-
սրնա, վէ հիյնի մուհարէպէտէ, Վու-
սիա լիմանլարրնտան մալ վէ խուսու-
սիյէ զտախրէ իխրաճ օլունմամասը ի-
չին վաղ օլունան մուվագգաթ եա-
սագլարրն գալարրըմասը իշիւն լաղըմ
կէլէն էմիլլէրին, իճապ իտէն մա-
հալլէրինէ կէօնտէրիլմէսինէ տախի
գարար վէրիլիւ :

— Քօնթ Վալէվսքի տուէլը միւթ-
թէֆիգէ ասքէրինին կէրէք () սմանլը
վէ կէրէք Վուսիա մէմալիքինտէն շը-
գարրըմասը մատտէսինի թէքրար մէճ-
լիսին միւզաքէրէսինէ իհալէ իտէրէք
շու վէճհ իլէ պասթը մէրամ իտէր :

Տուէլը միւթթէֆիգէ, մուգաա-
տէմա տախի նիյնէթլէրինի պէյան

Ի թափօքէրի վէճն իլէ, հալա վագրթ
 ֆէֆթ ի թմէյէրէք ապէրլէրինի պու
 մէմալիքլէրտէն չըգարմագ է քրեա
 րրնտա օլարագ, ահանամէնին իմզա
 լանմըչ օլան սիւրէ թլէրի թաստիգ վէ
 միւ պատէլէ օլունտու զու ագիպինտէ
 ապէրին կէրի ալընմասրնա լագըմ կէ
 լէն մուամէլէլէր հագգընտա տախի
 էմրլէրի վէրիւմիչ տիր: Պու հալէ
 նազարէն, Վուսիա մէմալիքինտէն
 քեաֆֆէի միւթթէֆիդէ ապէրինին
 ալթը մահ զարֆընտա չըգմալարընա
 էմնիէթը քեամիլէ օլուպ, քէզալիք
 պու միւտտէթ զարֆընտա մէմալիքի
 Օսմանիլէ մէվգիլէրինտէն տուելը
 միւթթէֆիդէ ապէրինին չըգմասը
 տախի մուգարրէր տիր:

Վուսիա մուրախսասըսը տախի
 շու վէճն իլէ մէճլիսի թէէմին իւ
 տէրլէր:

Վէ Վարս պէլտէսի վէ ճիվարըն
 տա օլան Վուսիա ապէրինին պիր ան
 էվվէլ պու արագիտէն չըգմալարընա
 վէ պիր ան էվվէլ Վուսիա մէմալիքի
 նէ շէքիլմէլէրինէ լագըմ կէլէն թէ
 տապիրին իճրա օլունմասը իշիւն իւ
 ճապ իտէն էմրլէրին վէրիւմիչ օլտու:

զուսու պէյան խտերէր : Քեզպիք
պու խուսուսուն նէ վազըթ իճրա
օլաճաղընը գաթիեն պէյան իթմէլէ-
րիննի, կէլէճէք մէճլիպէրին պիբինտէ
խապէք վէրէճէքլէրիննի տախի թա-
հիւտ խտերէր :

Ք. զապիք տուէլլ միւթթէֆիգէ-
նին Վրըրմուտ օլան ապերլէրիննի
չըգմասը իպթխատ Աերչ վէ Ա;էնի գա-
լէտէն պաշլանարըը հայտէ, Ազապ
տէնիգի աչըլլայ, իպթխատ թիճարէ-
թէ պու եիւղտէն պիք սուհուլէթ
վէ սիւք'աթ վազի օլաճաղընը մէճլէ-
սէ պէյան խտերէր :

Քոնթ Պուլ, տուէլլ միւթթէ-
ֆիգէննի պիք ան էվլէլ Վրըրմուտ
ապերլէրիննի կէրի ալմապ իչիւն կէօս-
թերտիքլէրի հիսմէթ, վէ ահանամէ-
նին էն պաշլըճա մատտէլէրինտէն պի-
րիննի պու վէճհիլէ սիւք'աթլա իճ-
րա իթմէլէրինտէն նաշի, տուէլլ
միւթթէֆիգէ մուրախիտալարընա
թէչէքքիւր քղհար խտեր : Ա է պու
մինասիպէթլէ Ասթրիա տէվլէթիննի
տախի, Աւլահ Պուղասնուան պիք ան
էվլէլ ապերլիննի շէքէճէլիննի պէյան ի-
սիւպ, հաթմա, տուէլլ միւթթէ-

Ֆիզէ ասքէրինի Վրրբմտան չըգար-
մագտան իսէ, Վւսթրիա ասքէրինի
Ուլահ Պուղտանտան չըգարմագ տա-
հա գօլայ օլաճաղընտան, պու հարտէ
տուէլը միւթթէֆիզէ ասքէրի Վը-
րբմտան թէքմիլ չըգմաղտան էվիլը,
Վւսթրիա ասքէրինին մէմլէքէթէյն
տէն չըգաճաղընը թահիւտ իտէր:

Պու թաֆսիլաթտէն սօղրա, կէ-
րէք մէմալիքի Օսմանիյէտէ վէ կէրէք
մէմալիքի Վուսիատէ օլան քեաֆֆէի
տուէլը միւթթէֆիզէ ասքէրինին,
ահտնամէլէր տէվլէթլէրի թէրաֆըն-
տան թաստիգ օլունտուղու կիպի,
խուրուճ իթմէյէ պաչամալարընա,
վէ լահնգաթի տէվամ իթմէլէրինէ
մէճլիսճէ գարար վէրիլը:

Բէզալիք Տրանսըղ, Վնկիլիզ վէ
Սարտէնիա ասքէրինին կէրէք մէմա-
լիքի Օսմանիյէտէն, վէ կէրէք մէմա-
լիքի Վուսիատան խուրուճ իթմէլէրի
նիհայէթ ալթը մահ զարֆընտա խի-
թամ պուլմասընա, վէ պու ասքէրի
կէրի ալմագ մատտէսինին, նէ գա-
տար միւմքին իսէ, Վէրչ, Վէնի գա-
լէ, Վրլ պուրուն վէ Վէօղլէվէ թէ-
րաֆլարընտան պաչանմասընա պաչ-

գաճա գարար վէրիւր :

Վսիթանէտէ , 1854 սէնէսի , մարտ
 Թըն 12 սինտէ , վէ 1855 սէնէսի մարտ
 Թըն 15 ինտէ , Գրանտա , Վնկիլթէր
 րա , Պամանը վէ Վարանիա տէվ
 լէթլէրի պէյնինտէ , Թանդիմ օրուան
 ահանամէ մուճիպինճէ , իլէրիւտէ
 միւտալէհէ զուհուրինտէ , տուէլը
 միւթթէֆիդէ աքէրինին գրոգ կիւն
 զարֆընտա , մէմարիքի Պամանիլէտէն
 չրգմարարընա գարար վէրիւրիշ իտէ
 տէ , իլէրիւտէ ճէնկ ումուրու ճէ
 սամէթ քէսպ իտէրէք պու մուգավէ
 լէնին ֆիիլէն իճրասը միւմքին օրու
 մայաճաղը աղնաշըլմըշ օլմաղ իլէ Վ
 սիթանէտէ մուգիմ Գրանտըգ , Վնկի
 լիդ , վէ Պամանը էլէիլէրինէ Թալի
 մաթ վէ բուխաթ կէճնտէրիլպ , պու
 խուտուսա պիր եէնի միւտալէթ գաթ
 օրուամարընա , վէ պու եէնի միւտ
 ալէթին , ալթը այը Թէճալուդ իթ
 մէմէսինէ տախի գաթիէն գարար վէ
 րիլմիշ տիր :

— Իշ պու միւտալէհէ ահանամէ
 սինին 20 ինճի մատտէսինտէ պէյան
 օրուամուղու վէճէ իլէ , Պեօարա
 պիա հուտուտինին գաթ օրուամասը

իշխան թէչքիլ օլունան գօմիսիօն ա-
 գալարընըն , ալաֆրանկա մայխին ալ-
 թըսընտա Պուգրէչ ճանիպինէ թօփ-
 լանմալարընա , վէ մէմուր օլտուգլա-
 բը ումուրուն պիր ան էվլէլ թէավի-
 յէսինէ սայ վէ իգտամ իլլէմէլէրինէ
 քէզալիք մէճլիսճէ գարար վէրիմիշ
 տիր :

Մուսիա մուրախիսասըրը , պու-
 հուտուա գաթ օլունմար մաստէսի
 թէավիլէրէզիր օլտուգու անտէ , Պէ-
 սարապիատա թէրք օլունան արազիի
 Մուսիա մէմուրլարընըն , Պուղտան
 մէմուրլէրինէ թէսլիմ իտէճէքլէրինի,
 վէ գարարը ճէտիտ իւզրէ , թէրք օ-
 լունան պու արազինին Պուղտան է-
 յալէթինէ իլալէ օլունաճաղընը պէ-
 յան իտիւպ , շու գատար քի , պու
 արազինին թէսլիմի , միւթթէֆիգէ
 աքէրինին Մուսիա մէմալիքինտէն
 թէքմիլէն չըգմալարընա մէնութ պիր
 քէյֆիլէթ օլտուգունտան , ասաքիրի
 մէրգու մէ Մուսիա մէմալիքինտէն
 թէքմիլէն չըգմատըգճա , Մուսիա մէ-
 մուրլարը տախի մէգքիւր Պէսարա
 պիա բարչասընը թէրք իթմէյէճէք-
 լէր տիր :

— Քօնթ Վարէնտըն շու վէճճ
 իլէ պիր իխթար իտէր : Միւթթէֆի
 գէ ապէրինին պիր ան էվվէլ Վրորմ
 տան չրգմալարը իշիւն միւթթէֆիգէ
 կէմիլէրինին տախի սէրպէսթճէ Սէ-
 վասթօրու լիմանընա կիրիպ չրգմա-
 լարը իճապ իտէճէք տիր : Պունա
 միւսաատէ օլտուղու հալատ , Վնկի-
 լիզ պաշ մուրախիսասլարընըն գիւ-
 միւնճէ , կէրէք ապէրին վէ կէրէք
 միւհիմմաթըն իխրաճընտա , հիշ օլ-
 մաղսա պիր գաշ հաֆթա վազըթ գա-
 ղանըլապիլէճէք տիր :

Մուսիա մուրախիսասլարը , պու-
 քէֆիթիթի տէվէթլէրի թէրաֆընա
 եազըպ , մախսուսճա թալիմաթ պէք-
 լէմէյէ միւհթաճ օլտուղլարընը մէճ-
 լիտէ պէյան իտէրլէք :

— Քօնթ Վալէվաքի , իշ պու միւ-
 սալէհէ ահանամէսինին եիրմի իւ-
 շիւնճիւ պէնտինատ մուհարրէք օլ-
 տուղու վէճճ իլէ Սւլահ Պուղտան
 էյալէթլէրինին կէրէք ահվալը հազը-
 բէլէրինի թահգիզ վէ թէճէսսիւս
 իթմէք , վէ կէրէք նիղամաթը աթի-
 յէլէրինէ պիր ուսուլ վէ էսաս պէ-
 յան իթմէք իւղրէ մէմլէքէթէյնը

մէղաբուրէթէյնէ պիտ գօծիասիօն կէօն
 տէրիլէճէք օրտուղունտան, պու գօ-
 միասիօն ազալարընա վէրիլէճէք թա-
 լիմաթըն միւղաքէրէսինէ տէվամ իթ-
 մէնին վագթը կէլմիշ օրտուղունու
 մէճլիսէ պէյան իտէր, Միւշարալէյ-
 հին գիւ՛միւնճէ պու թալիմաթ տա-
 իի զայէթ մուֆասալ օլմայըպ, եա-
 լընըգ մէվատը էսասլիէ իւղէրիսէ օլ-
 մալը արը, շէօլէ քի, պու գօծիասի-
 օնուն նէ ումուր իլէ մէշղուլ օլա-
 ճաղը ահանամէտէ տախի մախսոււ-
 ճա պէյան օրունմուշ օրտուղունտան,
 արթըգ պունուն էսպապ վէ միւսայի-
 լինին իսթիհասալինէ լաղըմ կէլէն ճահա-
 իւ զայրէթ, վէ հիմմէթ իւ իգտամը
 տախի գօծիասէրլէրին աիրայէթ վէ
 ֆէթանէթինէ իհալէ իթմէք լաղըմ
 կէլէճէյի, հաթաա, օն տէօրտիւն-
 ճիւ մէճլիսին մաղպաթասընտա տա-
 իի պէյան օրունտուղու վէճէ իլէ,
 թարաֆը հաղըթը Հահանէտէն,
 տիվանը մախսուսլար իշիւն սատըր օ-
 լաճագ ֆէրմանը Ալի Ասիթանէտէ
 մուգիմ տուէլը մուահիտէ էլէիլէրի
 իլէ պիլ իսթիշարէ, վէ պու տիվան-
 լարըն սիւրէթը թէշքիլի տախի ահա-

Նստձէնին մտալ զի ահքեամբնա մու-
 վաֆրդ սիւրէթատ օլմասրնը պէյան
 խտէճէք մանատէ եաղբլաճագ օլուու-
 դունտան, պու տէլալէթլէ տախի,
 մէճլխին պու խուսուտուն միւֆրէ-
 տաթընա կիրիշմէյէ հաճէթի օլմայա-
 ճաղընը մուրախտասը միւշարալէյհ
 պէյան խիււպ, նիհայէթ մէզքիւր
 քօմիասիօն աղալարընա զէրիլէճէք
 պալտտէ մէզքիւր թալիմաթ թան-
 դիմինին իշ պու մէշվէրէթ աղալարը-
 նըն պաղբլարընտան միւրէքքէպ պիթ
 քօմիասիօնա իհալէ օլունմասրնը տա-
 խի մաթլուպ խտէր:

Մէճլխի մէշվէրէթ պու թէքլի-
 ֆէ մուվաֆադաթ կէ օսթէրիպ, մու-
 ճիպինձէ քօմիասիօնա մէզպուր տա-
 խի, Սամանը պաշ մուրախտասը, զի
 Փրանսրդ զի Նեկիլիզ իբինձի մու-
 րախտասալարընտան թէշքիլ օլունուր:

— Պու մատտէտէն սօզրա, մարթ
 30 թարիխի իլէ վազի օլան մէճլխա-
 տէ, զէրիլէն քարարըն թէքրար բու-
 յէթ օլունմասը թէնսիպ օլունարադ
 մուճիպինձէ միւզպրէրէսինէ տախի
 տէվամ օլունուպ պատէ հու շու զէճհ
 իլէ քարար զէրիլիթ:

Վհանամէյր ու մումի թաստիգ օլունաուզու հարտէ, սյու ահանամէնին արգասրնա թէքմիլ վէ հարֆը հարֆրնա կերէք մատտէյի միւնզամա վէ կերէք մէրպութ օլան իւչ բարչաքիւչիւք ահանամէլէր թէմամը իլէ եաղըլաճադ արը: Վէ սիւրէթը թաստիգնամէ տախի շու վէճհ իլէ օլաճադ արը:

» Պիզ քի . . . իչ սյու մուա
 » հէտէ իլէ, մատտէյի մունզամա վէ
 » մուվագգաթայը մուայեէնէ վէ
 » թէտդիգ իտէրէք, համի օլտուզու
 » մէվատրն ճիւմլէսի վէ հէր պիրիսի
 » թէրաֆրմըզտան . . .

— Խաֆիֆ կէմիլերէ միւթաալիգ օլան մուգավէլէ նամէյը մախաուս, եալընըգ Վուսիա, վէ Սամանը տէվլէթլէրի պէյնինտէ թաստիգ օլունաճադ արը:

— Պօզազլարա միւթաալիգ օլան մուգավէլէնամէյի պիր թէրաֆտան սրապը Վլի ալթը սիւրէթ իւղէրինէ, վէ տիկէր թէրաֆտան տախի, տուէլը մուահիտէ պիր սիւրէթ իւղէրինէ թաստիգ իսիւպ, սրապը Վլլէ կէօնտէրէճէրլէր տիր:

Տուէլը միւթթէֆիգէ, պու ահա նամէլէրի թաստիգ վէ պիրպիրլէրի իլէ թէպտիլ իթմէյէ իհթիաճլարը օլմատրղընտան եայընը պիր սիւրէ-թին թաստիգի քիֆայէթ խտէճէք տիր :

— Ալանտատասընա միւթասլիգ օլան մուգավէլէ նամէ պիր թէրաֆտան Պրանսըղ վէ Վնկիլիղ տէվէթլէրի, վէ տիկէր թէրաֆտան Վուսիա տէվէթի պէյննտէ թաստիգ օլունաճաղընտան, Պրանսըղ վէ Վնկիլիղ տէվէթլէրի իքի սիւրէթ թաստիգ իաիւպ Վուսիա տէվէթինէ վէ Վուսիա տէվէթի աախի իքի սիւրէթ իմղալայըղ Պրանսըղ վէ Վնկիլիղ տէվէթլէրինէ կէօնտէրէճէք տիր :

(Պու ճահալէ հարսիտաւաւ ինա իպերէր :

ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՃԼԻՍ

ՄԱՁՊԱԹԱՍԸ

8 ՊՐԵԼ 1856

Աւսթրիա, Պրանսա, Վնկիլթէր-րա, Վրուսիա, Վուսիա, Սարտէնեա

վէ Սոմանը մուրախիսասլարը հաղըր
օլտուգլարը հալտէ ,

Վէչէն մէճլիսին մաղպաթաը օ
գուճուսլ թաստիգ օլուճուր :

Քօնթ Վլարէնարն : Վէչէն մէճ
լիստէ միւղաքէրէ վագի օլտուգտա ,
թիճարէթ մատտէսի իւղէրինէ սէօհ
պէթ իթմէյէ մուրախիսասլարըն
քեաֆֆէսինին բուխասթլարը օլմա
արղընտան , եարընըղ աէնիգ մուհա
սէրէսի եանի սպլօղլըն գալարըրը
մաը իւղէրինէ սէօհպէթ օլտուղու
նու պէյան իտիւսլ , շիմտի , Վնկիլիգ
տէվիթի , մուգատտէմա ճէնէ մինա
սիպէթի իլէ վագ իթտիյի եասագլա
րը վէ մումանասթը քեամիլէն գալ
արրարագ թիճարէթ ճէ սէրպէսթիլէ
թը սապըգէ վագի օլաճաղընը մէճլի
սէ իֆատէ իտէր :

Վուսիա մուրախիսասլարը տախի ,
քէնախ թէրաֆլէրինտէն նիսան
տէօրթ թարիխի իլէ վագի օլան մէճ
լիտտէ պու մաալտէ օլարագ սէօյլէ
տիքլէրի սէօհպէթի պու տէֆա տա
խի թէյեխա վէ թաստիգ իտիւսլ , տի
կէր մուրախիսասլար տախի պու պապ
տէ մուվաֆրըգ ճէվապլար վէրաիքլէ

բինատէն, մեծիւ շու վեճն իլէ գարաթ
վերիք :

Կերէք ճէնկին պաշտանկըճընա, վէ
կերէք միւսթագիլէն ճէնկ իշիւն, վէ
տիւշմէն մէմալքիինին թիճարէթինի
մէն իթմէք գրմնրնաա, հէր նէ եա
սադ, թէնպին վէ մումանաաթ վադ
օլունմուշ իտէ, ճիւմէսի պիլա իա
թիանա լադվ վէ բէֆ օլունմուշ
տուր, շէջլէ քի ախալթիթայէ միւ
թաալիդ հէր նէ վար իտէ, տախի սի
լահ վէ ճէնկ միւհիմմաթը օլուղու
հարտէ, քէզալք սայիր թիւճճար կէ
միլէրի վէ մալարընա միւթաալիդ օ
լան հէր պիր իաւսուս, ճէնկատէն էվ
վէլ նէ հալ վէ հիլէթտէ իտէ, եինէ
թրոդը օ հալ վէ հիլէթտէ պուլու
նաճաղընր պէյան իտէրլէր :

— Միւթթէֆիդէ աքէրինին պիր
ան էվվէլ Վրրբման շրդմաար իշիւն
տուէլը միւթթէֆիդէ կէմիլէրինին
Մէվասթօրոլ լիմանընա կիրմէլէրինէ
միւսաստէ օլունմաար կէշէն մեճիւ
տէ Վուսիա մուրախաապարընաան
մաթլուպ օլունմուշուտու, պու մաթ
լուպուն մուվաֆրդ ճէվապը Վուսիա
տէվէթի թէրաֆընաան կէլիշ օլ

մազ իլէ Մուսիա մուրախնասարք
պու՛նու բէ՛սմէ՛ն մէ՛ճլիսէ պէ՛յան իսէ՛ր-
լէ՛ք :

Բէ՛զալիք , ահանամէլէ՛ր տէ՛վլէ՛թ-
լէ՛ր Թէրաֆընտան Թասաիզ օլու՛ն-
տուղու կիպի , Մուսիա տէ՛վլէ՛թի աւ-
քէրինի սէրիան Վարս մէ՛ Վնասօլու-
տան շէքէ՛ճէյինի մէ՛ Եօլարըն մէ՛ հա-
վանըն միւսասատսի օլուղու հալ-
տէ , իպլթիտա միհիմմաթ մէ՛ օրու-
աղըրլըզլարք Մուսիա մէ՛ մալիքինէ Թա-
շընրլըպ , պատէհու աքէրին տախի
մէ՛ մալիքի մէ՛զպուրէյէ հարէքէթ ի
տէ՛ճէյինի Մուսիա մուրախնասարք
մէ՛ճլիսէ պէ՛յան իսէ՛րլէ՛ք : Շու գա-
տար քի Մուսիա աքէրին հարէքէթի
տախի , տուէլը միւթ Թէֆիդէ աքէ-
րինին հարէքէթինէ մութապագաթ
իսէ՛ճէք օլուղու՛նտան , պու՛նլար նէ
վազըթ Թէքմիլէն Մուսիա մէ՛ մալիքի-
տէն չրգարլար իսէ , Մուսիարլար տա-
խի օ վազթ Թէքմիլէն մէ՛ մալիքի Օս-
մանիլէտէն չրգմըշ օլաճագ տրլար :

— Միւսալէհէ ահանամէսինին 23
իւնճիւ պէնտի միւճիպինճէ , Աւրահ
Պուղտան պէյլիքլէրինէ կիտէճէք գօ-
միսէրլէրէ վէրիլէճէք Թալիմաթը ,

պու խաւսուս իշխան մախսուսձա
 թէշքիլ օլուճանն դօմիասիօն գալէմէ
 ալմբշ օլուսղուճանան , պարոն Պուր
 գրնէ պու թալիմաթը մէճիտէ գը
 բասաթ իտէր :

Քօնթ Ղլարէնալըն , մէշվէրէթ
 Ուլահ Պուղտան պէյլէքլէրի մասու
 տէսի իւղէրինէ իւք էվլէլ միւզաքէ
 րէ իթաիքաէ , պու իքի մէմլէքէթ
 ահալիսինին հէր նէ միւրասս վէ մաթ
 լուպի վար իտէ սէրպէսթճէ պէյան
 իլլէմէլէրինէ լազըմ կէլէն թէտապիրի
 իճրա իթմէյէ գարար վէրմիշ իտի . իմ
 տի շիմաիքի պէյլէր , օ վագրթլարա
 գասար հիւքիւմէթտէ գալուրդլարը
 հալտէ , ահալինին սէրպէսթճէ էֆ
 քեար պէյան իտէմէմլէրի գօրգու
 լուր պիր քէյֆիյէթ օլուսղուճանան ,
 թէշքիլ օլուճանադ մախսուս տիփան
 լարըն սէրպէսթճէ էֆքեար պէյան
 իթմէլէրինէ հէր նէ լազըմ կէլիք իտէ
 շիմաիտէն գարար վէրիլմէսինի մէճ
 լիտէ պէյան իտէր :

Մուսթրիա մուրախիսար Քօնթ
 Պուլ , Ուլահ Պուղտան պէյլէքլէրի ,
 պու էսնատէ պիր հալտէն տիկէր
 հալէ կէշէճէք օլուսղարընտան ,

պէսյլէ մուփազգասթ հալտէ ուսու-
լու հիւքիւմէթէ տօգու՛նմազ ճայիզ
օլամազ . եախօտ տօգու՛նուլա տախի
քէմալը իհթիրազ վէ միւթարաա իլէ
տափրանմազ իճապ խտէր . շիւնքի
եէնի պիր հիւքիւմէթ թէսիա իթ-
մէզտէն , էսկի հիւքիւմէթի գալարը
մազ , բէք չօգ ույզու՛նսուզուզու
տափէթ խտէպիրի : Հէր հալտէ պու
պապտէ լազըմ կէլէն թէտապիրի իճ-
րա իթմէք գայարնը , պապը Ալալիէ
պրրազմազ լազըմ կէլի :

Ալի բաշա . վազաա Աւլահ Պուզ-
տանըն շիմօքի խաարէսինտէ , բէք
տէ մէճլիսին մաթլուպ իթտիլի գա-
տար էմնիլէթ մէմուլ օլու՛նամազ իսէ
տէ , պու հիւքիւմէթը մէփզուէ տայ-
րէսինտէն խարիճէ չրգըարզը հալտէ
պիւթիւն պիւթիւնէ ֆրթրէթ հիւ-
եէթինէ տիւչար օլու՛նաճաղընա տա-
խի շիւպհէ եօգ տուր :

Սօրա Ալարէնարն , մէճլիսին միւ-
րաար Աւլահ Պուզտան պէլիքէրինտէ
հէր հիւքիւմէթի թէպտիլ վէ թէճ-
տիա իթմէք տէլիլ տիր տէր : Սայրը
մուրախաալար տախի , պէլիքին հիւ-
քիւմէթինին վատէսի կէլմիշ օլտու-

զու, եկեղեցիներէ պուլուեանն ֆէրմանն վէ թահրիրաթը բէսմիլէյի սաշիրէտէ տախի պէյան գըլլնմը օլտուղուեանն, պէյլէրին հիւքիւմէթինի էլլէրինտէն այմազ նիզամաթը թէքմիլէն իճրա իթմէք տէմէք տիր :

Ասյըր պիր թագըմ մուրախիասաւար տախի, մէմլէքէթէյնտէ պէյլէր պուլուեմատըղը հարտէ, նէ եօլտախտարէ օլաճազլարընըն գանուեմա մէյի միւլքիլէտէ գայտը պուլուեմտուղուեու տախի մէճլիտէ իսթար իտէրլէր :

Պու թաֆսիրաթտէն սօղթա բէյֆիլէթին պասը Ալլիլէ իհարէ օլուեմատընա գարար վէրիլիր. շէօլլէ բի, շիմալքի պէյլէրին հիւքիւմէթլէրինին միւտտէթլէրի իսթամ պուլտուղու հարտէ, կէրէք մէճլիտին պու էֆքեարընը հասը իտէճէք, վէ կէրէք թէշքիլ օլաճազ տիվանլարըն սէրպէսթճէ բէյ վէրմէլէրինէ տէլալթ իտէճէք, վէ կէրէք նիզամաթը մէվզուէ վէ ասայիշի մէմլէքէթին պուզուլմամատընա վատէթա օլաճազ հէր նէ թէտպիր լաղըմ կէլիր իտէ իճրայը իգթիզասը պասը Ալլինին ֆէթանէ :

Թինէ իհայէ օլունուր :

Պրանսրդ վէ Վնկիլիդ պաշ մու-
րախտաստարընն Թէքլիֆի իւզրէ ,
միւճիպի Թէէսսիւֆ օլաճադ միւ-
նազաաթ վէ մախլուԹլիէԹլէրինի
էօնիւնիւ ալմադ իւզրէ , կէրէք մէզ
քիւր տիվանլարըն րէխլէրինին նէ
վէճհ իլէ նասպ օլունաճադը , վէ կէ-
րէք միւզաքէրէլէրին նէ սիւրէԹ վէ
նիզամ իւզրէ իճրա օլունաճադընն ,
պու պապոնէ սասր օլունաճադ ֆէր-
մանը Վլիաէ զիքր օլունմասընա տա-
խի գարաբ վէրիլը :

Պու գարարլար վէրիլաիքտէն սօղ-
րա , մէճլիս պարնն Պուրգընէնին գը-
րաաթ իլլէտիլի գօմիսսիօն Թալիմա-
Թընը պադը մէրԹէպէ մահալսրդ Թա-
տիլ վէ Թէսլիլիլէ իլէ գապուլ իտիւպ
պիք սիւրէԹի տախի իշ պու մազպա-
Թայա րապթ օլունուր :

—ՔօնԹ Վ ալէվերի , մէճլիսին Թէս-
վիլիլէ իԹտիլի պունճա մէսալիհտէն պաշ-
գա , հալլ իւ Թէսլիլիլէ միւհԹաճ պիք
Թադըմ մէսէլլէլէր տախի պուլուն
տուզունտան , մուրախտաստար պիքի
պիքինտէն այրըմազտան էվիլլէ , պու
մագուլլէ մէսէլլէլէր իւզլէրինէ տախի

պիբ սէօհպէթ իթմէլէրի հէմ արզու
 իտէճէք, վէ հէմ տախի իլէրիւտէ
 զուհուրի մէմուլ օլան պազը գարը
 շըգլըգլարը շիմախտէն մէն իտէճէք
 պիբ քէյֆիէթ տիբ : Ապգասս մէշվէ-
 րէթ մախասուսճա Շարգ մէսէլէսինի
 թէսիլիէ իթմէք իշիւն թօփլանմըշ
 տըր, անճազ պէօլէ Ալբորանըն էն
 պէօլիւք տէվլէթլէրինին վէքիլէրի,
 պիբ քէրէ եան եանա կէլտիքլէրի
 հալտէ, պուհու սյնը ֆըրսաթ առա
 իտէրէք, իլէրիւտէ ասայըշը ճիհանը
 թէէյեխա իթմէք, վէ բօլիթիզա ու
 ֆուգուհա թէրաքիւմ իթմէքտէ օ
 լան պուլուլթարը, պիբ գազա շըգ-
 մազտան տաղըթմազ իւզրէ, պազը
 մէսէլէ իւզէրինէ միւզաքէքէ, վէ
 պազը մաստէլէրէ պիբ նիլէթ վէ էֆ-
 քեար, վէ պիբ ուսուլ վէ էսաս պէ-
 յան իթմէտիքլէրի իշիւն սօղրատան
 փիւշման տախի օլապիլիլիլի :

Քօնթ Ապլէվսքի շու վէճհ իլէ
 քէլամընա խիթամ վէրիբ :

« Ալուհան մէմալիքինին պուլուն
 » տուզու եօլսուզ հալլեր քիմսէյի
 » նա մալիւմ տէյիլ տիբ : Հաթուա,
 » պու մէմլէքէթին կիրիֆթար օլտու

77 զու ֆրթրէ թտէն նաշի , Տրանսրդ
 77 վէ Վնկիլիզ տէվէթլէրի , քէնտիլէ-
 77 ըի ասքէրէ միւհթաճ իքէն , պու
 77 մէմլէքէթէ պաշգաճա ասքէր կէօն
 77 տէրմէյէ միւհթաճ օլմուշար տրր :
 77 Վիվէլտէն Վուճանրն նէ հարտէ
 77 պուլուճուղու , վէ շիմաի տախի
 77 նէ թէէսսիւֆ իտէճէք հալլէրէ կիւ
 77 ըիֆթար օլտուղու մէճլիսին քանա
 77 մալիւմի տիր :

77 Վուճան հիւքիւմէթինի Նւրու
 77 բանրն իւչ պէօիւք տէվէթլէրի
 77 թէէսիս իտիւպ , հիմայէթ իթմէք-
 77 տէ օլտուղլարրնտան , պու հիւ-
 77 քիւմէթին պու քէտէրնաք հալլինի
 77 կէօրէրէք , մէղքիւր իւչ տէվէթ
 77 մուրախիսասլարք պուճուճն մէնինէ
 77 լազըմ կէլէն թէտապիրին իճրասը
 77 իչիւն պիր միւքեալէմէ իթմէլէրի
 77 ֆայիտէտէն իալի օլապիլիր մի :

Պու քէլամտէն սօղրա Վօնթ Վա
 լէվքի , Վօրա Վլարէնարնրն տախի
 քէնտիսի իլէ պիլ իթթիֆազ , Վու-
 ճանտան պիր ան էվիլէլ ասքէրլէրինի
 չըգարմազ էմէլ վէ արղուսինտէ օլ-
 տուղլարրնր պէյան իտիւպ , ֆազաթ
 Վուճան հիւքիւմէթինէ լայրգը վէճհ

իլէ պիր նիզամ վէ էմնայէթ վէրիլմէ-
աիքձէ, ասքէրին չրգմասը միւմքին
վէ ճայիզ օլմայաճաղընը տախի մէճ
լիսէ թէֆհիմ իտէճէյինի պէյան ի-
տէր :

— Պատէհու Քօնթ Սպէվսքի
թէքրար քէլամէ աղաղ իտիւպ, Մա-
բա իտարէսինտէ օլան մէմլէքէթլէ-
քին տախի նիզամսրղ պիր հալտէ պու-
լունտուղունու վէ պու մէմլէքէթլէ-
քին տախի ֆըթրէթ աֆէթինէ կի-
րիֆթար օլմամալարը իշիւն, քիլիսա
հիւքիւմէթինին մաթլուպի իւզրէ
Պրանսանըն վէ Մսթրիանըն Քօմա
մէմայլքինէ ասքէր կէճնտէրէրէր,
Պրանսրղար Քօմայը, վէ Մսթրիա-
լար Լէխսիճ թապիր օլունան էյա-
լէթլէրի մուհաֆաղա իթմէյէ մէճ
օլուր օլտուղլարընը մէճլիսէ թարիֆ
իտէր :

Քօմա հիւքիւմէթի Պրանսատան
մուհաֆաղա ասքէրի թալէպ իթաիք-
տէ, Պրանսա հիւքիւմէթի տախի
իքի ճիհէթլէ պիլա թէխիր մուվա-
ֆադաթ կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլ-
մաշ տուր. պիրինճիսի Պրանսանըն
պիր Քաթուլք տէվլէթի, վէ իքին

ճիտի պիտի Աւրորա տէ՛վէթի օլաու-
 զունտան, Ծրանսա հիւքնաարլարը
 տայիմա քիլիսէնին պէ՛ցիւք էվաար
 իւնվանը իլէ միւշէքրէ՛ք օլաուգլա-
 րընտան, Վոմա Վարասընա մոււալէ-
 նէթ վէ հիմայէթ իթմէք պու հալտէ
 տախի իմբէրաթորուն վաճիպէյի զիմ
 մէթինտէն պուլունմուշ տուր :

Պիւթիւն Վթայիանըն ասայիշ վէ
 իսթիրահէթի, Վոմանըն ասայիշ վէ
 իսթիրահէթինէ մէրպութ պուլուն-
 տուզունտան, վէ պու տախի ումու-
 մի Աւրորանըն ասայիշինէ մէնութ
 պիտի քէյֆիլէթ օլաուզունտան, Ծը-
 րանսանըն պունա միւտախէլէ իթ-
 մէյէ նէ աղիմ սէլահսիլէթի օլաճաղը
 պաշգամա թարիֆէ հաճէթ տէյիւ
 աիր :

Պու պէ՛ցլէ իսէ տէ, պիտի տէ՛վ-
 լէթ քէնտի հիւքիւմէթի իշինտէ քէն-
 տինի մուհաֆաղա իտէմէյէրէք, պիտի
 էճնէպի տէ՛վէթին ասքերի իլէ հիւ-
 քիւմէթինի իպղա իթմէյէ միւհթամճ
 օլմաար տախի ուտուլուզ վէ նիղամ-
 սըղ պիտի հալ օլաուզու տա ինքեար
 օլունամաղ :

Քօնթ Վ ալէվքի, պու քէլամտան

սողբա Վլսթբիա մուրախխաար Ք.օնթ
 Պաւլուսն տախի պու պապոտ քէնախ
 սի իլէ հէմէֆքեար օլուպ, Վլսթ-
 բիա տէվլէթի տախի քէնախ բայրնա
 պու էմնիլէթի վէրէպիլիբ օլուուզու-
 նու մէմուլ իտէր: Իմախի պու մէ-
 մուլ իւզրէ Վլսթբիա տէվլէթի տա-
 խի, Տրանտա կիպի հէր ան ապէրի-
 նի Վոմա մէմալիքինտէն կէրի շէքմէյէ
 հազր տրր, եէթիշիբ քի Վոմա Վա-
 բասը հիւքիւմէթի ալթրնտա պու-
 լունան էյալէթլէրտէ պիբ ֆէսաա վէ
 իխթիլալ շրգմայաճաղընտան էմնի օլ
 սուսն, Վլսթբիա տէվլէթի տայխմա
 պու ապպիշ վազթընը կէօզէթմէքտէ
 օլուպ, Վոմա հիւքիւմէթինին թէ-
 զպիտի շան իւ իգպալինէ տախի
 ճիւմլէտէն զկաստէ թալիպ վէ իա-
 հիշքէր տիբ:

Ք.օնթ Վալէվաքի թէքրար քէլա-
 մէ աղաղ իտիւպ, շու վէճհիլէ պաս-
 թը մէրամ իտէր: «Վլսթբանն մու-
 » վազէնէսի իշիւն, Վոմա հիւքիւմէ-
 » թի օլ մէրթէպէ գուվլէթ վէ ճէ-
 » սամէթ քէսպ իթմէլի տիբ քի Տր-
 » բանսրզ վէ Վլսթբիա ապէրլէրի
 » տախի, պիբ օլյղուսուզուզա վէսի-

ոչ լէ վերսկսելիս , Վոմա մէմալիքին
 ոտնն արշարք շրգապիլսինիւն :

Աշխարհ պուսնա տայիք պիւր էք
 քեար պէյան օրունտուզու հալտէ ,
 բէք տէ մէքհուսուզ պիւր շէյ օլմա
 յլպ , հէք հալտէ , Աւսթրիա վէ
 Պրանսա տէվէթլէրի պու պապտէ
 պէնէն վէ թէվաթուրէն պիւր էմնիւ
 յէթ վէրսիքլէրի հալտէ , ճիւմէնին
 էքքեարրնա պիւր խայրոյք թէսիլի օ
 լաճաղքնր տաիի պէյան իտէր :

Քոնթ Ալպէվլքի պու մէսէլէյէ
 միւթաալիգ օլան մատտէլէր իւզէրիւ
 նէ ուղունճա սէօյլէշաիքտէն սօղրա ,
 շու վէճհիլէ պաթթր մէրամ իտէր :

Իթալիաաա պիւր դաշ հիւքիւմէթ
 վար արք քի , թէպաալարք էնք քե
 սատտէն օլմայարագ , հիւքիւմէթէ
 դարշք կէլմէքտէտիլլէր : Պու հիւ
 քիւմէթլէրին , պու մադուլէ թէ
 պաալարք լայրդր վէճհիլէ պիւր մէր
 համէթ վէ միւսաատէ թարիգի իլէ
 քէնտիլէրինէ ճէլպ իթմէլէրի մու
 րաճճահ տէյիլ մի տիր : Պու հիւքիւ
 մէթլէրին շիմտիքի թէտպիլլէրի ,
 միւրաա վէ մադսէալէրինին զրտարնա
 էիւրիւմէքտէ տիր , վէ նիզամ վէ աաա

յիշի մէմալիքէ մուխայիֆէթ իտէնլէ-
րին տէֆի իւ իզալէօինէ մուճիպ օլ-
մատրգտան մաստա , հիւքիւմէթին
ղաաֆրնա մուճիպ վէ ճիւմհուրիյէ-
թը նասա թէրաֆտարլար բէյտա իթ-
տիրէճէք տէրէճէ տէ տիրլէր :

Իմտի պու գապիրտէն օլան Աարօ-
լի հիւքիւմէթինին եաղնըչ պիր թա-
րիգտէ պուլունտուղու քէնախիսինէ
թէֆհիմ օլունաս , զաննը աճիզանէմ
իւզքէ հէմ պու հիւքիւմէթէ , վէ
հէմ տախի պիւթիւն Վթայիայա պիր
խըզմէթը խայրիյէ իպրազ իթմէք օլուր
Աարօլի տէվէթինէ լազըմ կէլէն պէօլ-
լէ պիր իխթար , մէշվէրէթտէ վէքիլլէրի
օլան տուէլը մուազղամա մուրախ-
խասլարը թէրաֆրնտան օլտուղու
հալտէ , Աարօլի տէվէթի պունու պիր
ֆէսատ , եախօտ պիր սուի նիլէթէ
համլ իտէմէտիյինտէն , նէզաինտէ
մութլուգա շայեանը դապուլ վէ թագ-
տիր օլաճաղը տախի շիւպհէօիզ տիր :

— Քօնթ Վալէվաքի պու քէլամ
տան սօզրա , մէճլիսին նազարը տրգ-
դաթընը էօլէ պիր մատտէ իւզէրի-
նէ տավէթ իտէր քի , հէրնէ գասար
մախսու սճա Արանտայա միւթապիպ

պիր քէֆֆիյէթ իսէ տէ , պիւթիւն
 տուէլը մուազղամանըն մէնֆաաթը
 նա մուճիպ օլաճաղը տախի ինքեար
 օլունամազ . շէօյէ քի . Պէլճիգա
 տէփէթինտէ հէր կիւն կէօնահէօն
 բէսալէլէր , քիթապլէր , վէ դաղէթա
 լար պասըլըպ , պու վարագալարըն
 քէաֆֆիսի Պրանսայա վէ հիւքիւ
 մէթինէ տէրէճէյի իֆրաթտէ հիճվ
 վէ խուսուլմէթ սէյան իթմէքտէ , վէ
 աշիքեարէն , ասիլէք , գաթթալլըզ ,
 վէ ճիւրմ իւ ճինայէթ վազ վէրմէք
 տէ տիրլէր : Մարիան տէնիլէն շիրքէ
 թին նէ հէտէֆ վէ նէ մազսէտի օլ
 տուղու ճիւմլէլէ մալիւմ իքէն , տա
 հա շու սօն կիւնլէրտէ , Պէլճիգա
 դաղէթալէրի պու շիրքէթի մէտհ իւ
 սէնա իտէրէք էֆլաքէ շրգարտըլար :
 Իլ հասըլ պու մազուլէ էփրազըն
 քէաֆֆիսի , ասայիշ վէ իսթիրահէ
 թէ աիւշմէն օլան էշխաս թէքաֆըն
 տան , Պրանսայա տախիլէն պիրէր
 ճէնկ վէ ֆէտաա տավէթլէրի տիր :
 Պէլճիգատա մէրի իւլ իճրա օլան գա
 վանիյի միլքիյէ միւզթէզասընճա ,
 պու մազուլէ միւէլիֆլէր թէքտիր
 վէ թէտիպ օլամատըզլարընտան ,

պունա խաթինաատէն է քրեարը ֆասի-
տէլէրինի վիւճուտէ կէթիքմէյէ սա-
պիթ գատէմ օլուպ, լէյլ իւ նիհար
ճահա իւ իգտամ իթմէքտէ տիրլէր :

Թէքրար Քօնթ Ալէվքի . Պը-
րանսա հիւքիւմէթինին ագտէմը մէ-
քամ վէ մագսէտի , Պէլճիգա տէվէ-
թի իլէ տայիմա խալիսանէ իւլֆէթ
վէ մուամէլէ իթմէք տիր : Քէզալիք
պու տէվէթին վիւքէլասընտան տա-
խի Պրանսա տէվէթի իֆրաթ մէմ
նուն տուք , շիւնքի վիւքէլա , պու
ույղունսուղուղու միւմքին մէրթէ-
պէ թաաիլ իթմէյէ տայիմա ճահա
վէ զայրէթ կէօսթէքմիշ տիր , ան
ճագ գանունու թէպոիլ իթմէք էլլէ-
րինտէ օլմաարղընտան , պու գանուն
տախի մէվճուտ օլտուգճա , պու
պապտէ էլղէմ օլան թանգիմաթը
վիւքէլա նէ իճրա , վէ նէ տախի մու-
ղայիքի օլան հալաթը մէն իտէպիլիք :

« Ել հասըլ , տէտի , Քօնթ Ալա
» լէվքի , հէք տէվէթին ագտէմը
» վաճիպէյի գիմմէթի , հէմճիվարը
» օլան տէվէթին ասայիշ վէ իսթիւ
» րահէթը տախիլիյէ սինէ խալէլվէրէն
» ֆիիլ իւ հարէքեաթը մէն վէ մէքս

77 ի թմէք տիր : Պէլճիգանըն միւքիւն
 77 գանու նեամէ սի , պու վաճիպէյի մու
 77 գատտէ սէյի իճրա ի թմէյէ Պէլճի
 77 գա վիւքեւարնա սեւանիւթ վէր
 77 մէտիյինտէն , թէ է սսիւ ֆիտէճէք շէյ
 77 պուտուր քի , պու նուն պիր շարէ սի
 77 նէ պագրմասը ի շիւն , ետընըղ պիղ
 77 լէր , պու իսթարէ մէճպուր օլ
 77 մուշուղ : Վու վլէթի պիր տէվլէթ
 77 զպիֆ պիր տէվլէթէ պիր իսթար
 77 խտէր խտէ , օ մագուլէ իսթար ա
 77 տէթա պիր թէհտիտ տէմէք տիր .
 77 պու նու պիւլպիսիգտէն , միւմքին
 77 մէրթէպէ պու մագուլէ իսթա
 77 րաթտան սարֆը նազար ի թմէք իս
 77 թէրիղ , Վմտի սայրր տու էր մուսղ
 77 զամայր Աւրորա վէքիլէրի տախի
 77 պու նու պէօլէ թագտիր խտէրէք ,
 77 քէնտի է ֆքեարլարընը տախի պէ
 77 յան ի թմէյի թէճիղ խտէրլէր խտէ ,
 77 իճթիմալ տըր քի Պէլճիգա վիւքե
 77 ռար տախի միլլէթին էքտէրիւթի
 77 նէ իսթինաա խտէրէք , իլէրիւտ
 77 Պէլճիգա տէվլէթի հագգընտա ,
 77 պաղը միւշքիլաթէ վէ մուխաթա
 77 րայա տախի մուճիպ օլապիլէճէք
 77 պու մագուլէ պիր ույղու նուղու

Դուն տէ՛ք իւ իզալէ սինէ սայ իւ
 Դիգտամ իտէրլէր քի, էվլէլճէ պու
 Դիւ շքիլաթըն էօնիւնիւ արմազ,
 Դէլճիգա տէվլէթ ինին տախի քէնտի
 Դէնֆաաթընտան տրր:

— Քօնթ Վ ալէվսքի պունտան սող
 րա, մէճիսէ պիր պաշգա թէքլիֆ
 տահա իտէր: Պու թէքլիֆ հուգու
 գու միլէլէ միւթաալիգ օլուպ, Վա
 ըիս մէշվէրէթի պունա պազը մէրթէ
 պէ սարֆը էֆքեար իթալիի հարտէ,
 հէմ հուգուգու միլէլէ մէնֆաաթ
 լու, վէ հէմ տախի պիւթիւն ճիհա
 նրն շիւքրանիլէթինէ մուճիպ օլաճա
 զընը թաֆսիլ իտէր:

Դ էսթֆալիա մէշվէրէթի, տէ
 Դաի Քօնթ Վ ալէվսքի, մէզհէպ սէր
 Դպէսթիլէթինի թէսիս իթմիշ տիր:
 Դ իէննա մէշվէրէթի արապ եէսիլ
 Դլէր ախու իթաարնըն մէնինի, վէ
 Դչայլարտա սէյր իւ սէֆայինին սէր
 Դպէսթիլէթինի թէսիս իթմիշ տիր:

Դճէնկ վագթընտա, պահրիլէճէ
 Դպիր հուգուգու ումու միլէ իհտաս
 Դիտէրէք, միւտաթը մէախտէտէն
 Դպէրիւ պունճա գիլ իւ գալ վէ
 Դմիւնաղաաթէ մուճիպ օլան պիր

7 մուտքադանքն տէֆինէ սոյ իւ իզ-
 7 տամ իթմէք, սու տէֆա տախի
 7 Վարիս մէշվէրէթինին աղիմ պիբ
 7 շան իւ շէրէֆինէ մուճիսյ օլապիւ-
 7 լիսյ, աթի իւզղիքք տէօրթ մատտէ
 7 սու խուսուսա պիբ էսա տախի
 7 պէյան օլունապիլիբ :

1. Աէմի արայրճը դուքսանլարըն մէնի :

2. Տիւշմէն մալի, պիթէրաֆ պիբ տէվլէթ կէմիսինտէ սուլունտուզու հալտէ, ճէնկ միւհիմմաթը օլմատրգճա տօգուսու լմայաճաղը :

3. Պիթէրաֆ տէվլէթլէրին մալի, ճէնկ միհիմմաթը օլմատրգճա, աիւշմէն կէմիսի տէրունինտէ տախի օլաախազ իւ կիրիֆթ օլունամայաճաղը :

4. Պր լիման պիլ Ֆիիլ կէմիլէր իլէ մուհասէրէ օլունամատրգճա, էալընըզ էասագ, օ լիմանլարա կէմի կիրմէյի մէքս իտէմէյէճէյի :

— Քօնթ Վլարէնարն : Քօնթ Ալալէվաքիին պէյան իթախի էֆքեար վէմիւթալապլէրէ քէամիլէն մուվաֆադաթ կէօսթէրիսյ, թրպըր Տրանսա տէվլէթի միսիլիւ, Վնկիլիզ տէվլէթինին տախի, Ալունանա կէօնտէրմէ-

յէ մէճագուր օլտուղու ասքերի կերի
 արմայա թարխպ վէ խահիշքէր օլտու-
 զունու պէյան խտէր, անճագ ասայի-
 շի ումու միջէյէ սէքթէ վէրիլմէյէճէ-
 յինտէն էմին օլունմասրգճա, պու-
 խուսուս իճրա օլունմայաճագ արբ :
 Քէզալիք էվիլէլճէ ճիւմլէնին մէմնուն
 օլաճագը սիւրէթտէ պիր նիզամ իհ-
 տաս օլունմասր վէ պու նիզամլին պա-
 գասընա տաիի պիր էմնիյէթ վէրիլ-
 մէք լազըմ կէլէճէք տիր : Քօնթ Վլը-
 լարէնտընըն էֆքեարընճա, Ալունանա
 մուզիրր օլան ուսուլին թէպտիլինէ
 լազըմ կէլէն թէտալի վէ թէտապիրի
 Ալունանա համի օլան տէվլէթլէր,
 պիրլիքտէ գարարլաշտըրապիլըրլէր :
 Ալունանա համի օլան տէվլէթլէր,
 Ալունանը միւսթագիլ պիր գրալիյէթ
 խտէրէք, հէր նէ գատար խայր իւ-
 մէնֆատթընա չալըշմըշար խտէ, Ալու-
 նանըն շիմաիքի ուսուլի տախի պունուն
 մուզպիրինի հասըլ իթմէքտէ տիր :

Քօնթ Վլարէնտըն քէզալիք շու-
 վէճճ իլէ պասթը մէրամ խտէր :
 Ճիւմլէնին մալիւմի տիր քի, մարթ
 30 ահանամէսի պիր տէվրանը ճէտիւ-
 տին գարուսու տուր : Վէ ահանամէ

իմզայրանտորդ տան սօղրա, իմբէրաթու-
 բուն հուզուբունա շրգարդըմըլտա,
 միւշարայէյհին տէտիյի կիպի, պու-
 եէնի տէվրան սուլհ վէ ասայիշ տէվ-
 բանը տըր, իմտի քէնտի էֆքեար
 ֆիիլ վէ հարէքէթիմիղին մուզայի-
 բինտէ պուլունմամագ իւզրէ, պու-
 սուլհ տէվրանընը տայիմ վէ պագի
 իթմէք իշիւն, էրտէն հէր նէ կէլիք ի-
 սէ տիրիղ վէ իհմալ օլունմամայը
 արը: Վմտի պու Վարիս մէշվէրէթի,
 տուէլը մուաղզամայը Վշրոբանըն
 պիբ վէքեալէթի տէմէք օլտուզուն
 տան, մէմուրիյէթինի խիթամ իտիւպ
 այրըլաճաղը վագթլար, տուէլը Վշ-
 րոբանըն մուվաղէնէսինի պօղաճագ,
 վէ Վշրոբանըն էն միւհիմ մէմալիք-
 լէրինին պիրինտէ սուլհ իւ ասայիշի
 մուխաթարոյա իլգա իտէճէք պաղը
 մատտէլէր իւզէրինէ սիւքիւթ իզ-
 հար իթտիյի հալտէ, զաննը աճիզա-
 նէմ իւզրէ, մէշվէրէթ վաճիպէյի
 զիմմէթինի թէքմիլէն իճրա իթմիշ
 տայըլամագ:

* Վշթէ տէտի Քօնթ Ղլարէնտըն,
 * շու ճէնկ վագթընտէ տուէլը մուա-
 * հիտէ աքէրինին խթիլա իթտիյի մա-

Դ հարկերի թէքմիլէն պօշաթմադ իւզ
 Դ բէրիդ : Ա է պու մագուլէ մահալ
 Դ լէրանէն ասքէրին պիր ան էվլէլ շք
 Դ մասը իշիւն , բէսմի մուգավէլէ նա
 Դ մէլէր տախի իմզալամըղ , պու
 Դ պէջլէ օլուզու հարան , ճէնկանէն
 Դ էվլէլ ասքէր կէօնանէրիլէն պիր պէլ
 Դ տէրի պօշաթմադը , վէ եախօտ պու
 Դ նա տէլալէթ իանճէք էսպապ վէ
 Դ վիւսայիլի արամագլըղը նասլ իհմալ
 Դ իան պիլիբիդ :

Պատէհու Վ օրտ Ղչարէնտրն սէօհ
 պէթի Վթալիա իւզէրինէ կէթիբիպ ,
 նէ սէպէպէ մէպնի պու գըթայա էճ
 նէպի ասքէրի կիրտիլինին սէպէպլէ
 բինի արաշարբմայա պաշլար : Վնճագ
 պու սէպէպլէր մուհագգապ տախի
 օլալար , շուրասը աշիբէար տրք քի ,
 էճնէպի պիր անվէթ ասքէրինին ու
 զուն միւտանէթ պիր անէր անվէթ
 միւլբինան պուլունմասը պիր պէօ
 յիւք նիզամըղըղ վէ պիր ուլզուն
 սուզուզ աուր : Պու մագուլէ աս
 քէր կէօնանէրիշ եալնըղ պիր պէօ
 յիւք մուխաթարա հէնկեամընտա
 միւմբին օլուպ , մուխաթարա անֆ
 օլունաուզու կիպի , եախօտ գօրգու

սու մահով օրտու զու կիսյի ասքէր ասե-
 խի կէրիչէ արնմայը արը : Պու ճիւմ
 լէ իլէ , պու մագու լէ պիր մուխա
 թարա վէ գորգու նու ն տէ ֆինէ աս-
 խի սայ իւ իգտամ օրու նմատրղը կի-
 սի , տայխմա պագի օլապիլիբ , վէ
 պիր տէ վէ թ , թէ պաասրնրն մու հագ-
 գագ օլան խօշնու տու զու զու նու ն
 տարլ սէ պէ պինի արայրայ տէ ֆինէ սայ
 ի թ մէ յէ բէք , գու վէ ի ասքէրիչէ իւ
 թինատ ի թ աիլի հալտէ , պու մագու
 լէ պիր թէ տպիրին , օ տէ վէ թ ին բէք
 տէ շան վէ նպմու սու նա եագրչմայա
 ճագ սիւ բէ թ տէ , վէ թէ պաալէ բինին
 մէյու սիլէ թ ինէ մու ճիւղ օլաճագ բու
 տէ տէ տայխմ վէ պագի օլաճագը ւ
 շիքեար արը :

Քօնթ Մլարէ նարնրն է ֆքեարն
 ճա , Մօմա հիւքիւ մէ թ ինին իտարե-
 սինտէ , պագը է օյլէ ու լու նսու զու գ-
 լար վար արը , վէ պու նլարտան է օյլէ
 մուխա թարալար զու հու բ տէ պիլիբ
 բի , պու նլարը արամագ վէ տէ ֆի
 շարէ սինէ պագ մագ մէ ճլիսին հու
 գուգ վէ վաճիպէլի զիմմէ թ ինտէ ն
 պու լու նմու շ տուր :

Պու նլարտան սարֆը նագար ի թ

մէք, ճիւղահաւրելէթ վէ ինթիլալ էֆ. քեարընա մէյտան վէրմէք, եախօտ Օնուն մէնֆաաթընա շարշմադ տրը քի, պու մագուլէ պիր էֆքեար հիշ պիր հիւքիւմէթին մագպուլի օլմա արգտան մաատա տէֆ իւ իղալէ սինէ տախի սայ իւ իգտամ օլունմալը տրը :

Իմախ պու պապուէ հալլ օլունմա սը լազըմ կէլէն մէսէլէ, քէնախի զիւ միւնճէ, էճնէպի աքէրինին Բօմա մէմալիքինտէն շրգմասը իլէ, ասայի շի մէմալիքին տախի խալէլքէզիք օլ մամասընը պիրլէշաիրմէք գաղկէսի տիր : Ա է պու գաղկէ տախի, պազը Թանգիմաթ իհատսը իլէ վիւճուտէ կէլէ պիրը, քի պունուէն իլէ հէմ տախիլէն էմնիլէթ հասըա կէլիպ, հէմ տէ էճնէպի աքէրի մուալէնէթինէ հաճէթ գալմազ : Պիր տէվլէթին ուսուլինէ, էֆքեարը ամմէ մուղայիր կէլախի հալտէ, էճնէպի աքէրինին մուալէնէթի հիշ պիր վագըթ պիր հիւսնիւ նէթիճէ պու լամազ, հաթտա պու հալտէ էճնէպի աքէրինէ էօլէ պիր խըզմէթ տիւլէպիրը քի, պունու Ղւսթրիա վէ Պրանսըզ տէվլէթլէրի քէնախի աւ

քերտերի իշխան հիշ պիր վագթ գա-
պուլ խոնմեղէր : Աերէք Վոմա մեմ-
լէքեթլէրինին մէնֆաթը վէ կերէք
Վարա վէ հիւքիւմէթինին խայրը ի-
շխան, զաննը ածիզանէմ իւզըէ Վոմա
մեմայիքի խարէսինի պիր ճիւմանի
հիւքիւմէթ էլինէ թէսլիմ, վէ վագ-
թը հալին իճապընա վէ ահալինին
սաստեթինէ մուճիպ օլաճադ բատե-
տէ պիր ուսուլու խարէ իթխազ իթ-
մէք իւզըէ Վոմա հիւքիւմէթինէ պա-
զը մերթէպէ նասիհաթ վէրիլտիլի
հալտէ, ֆայխտէտէն խալի օլունմա
յաճադ տրը :

Վագաա պու թանդիմաթըն իհ-
տաար, նէֆար Վոմատա պազը մեր-
թէպէ միւշքիլաթը մուճիպ օլաճազը
աշիքեար խէ տէ, էյալէթլէրտէ բէք
ղեյատէ գօլայլըզլա հասըլա կէլէճէլի
տախի շիւպհէտէն միւսթաղնի տիր :

Պունուն իւզէրինէ Վոմթ Վլա
բէնարն շու իխթարը խոէր : Վոմանըն
Պօլօնիա էյալէթի, սէքիզ սէնէտէն
պերիւ Աւսթրիա ապէրի իլէ գապթ
օլունարադ հալա մուհասերէ հիւք-
միւնտէ տիր, պու ճիւմիլէ իլէ շէհր
գաբուսունտան տրշարը օլան արաղե

խորտըզ վէ հարամիւնէր իւն ասլու ասլը ,
 պու էյալէթլէրէ կէրէք իաարէճէ վէ
 կէրէք շէրաաթճա , պիր այրը վէ մախ
 սուս վէ ճիամանի պիր հիւքիւմէթ
 թէշքիլ օլունուպ , գուվիլէյի աքէրի
 յէ աախի եէրլիտէն թէրթիպ օլուն
 սուզու հարտէ , պու մահալէ սէրիան
 էմնիլէթ վէ աապիշ իաատ իտէճէյի
 վէ եէնիտէն պիր գիլլիւ գալ վէ մու
 իապիֆէթ զուհուրինէ վէսիլէ գալմա
 յարազ , Աւսթրիա աքէրինիս եազըն
 վազթատ պու մահալտէն շրգաճաղը
 աախի շիւպհէտէն միւսթաղնի տիր :

Պու մագուլէ պիր թէտպիրի , հիշ օլ
 մազ իտէ պիր թէճիւպէ իշիւն իճրա
 իթմէք աախի թէճիլիզ օլունապիլիր եւ
 հասըլ մատամքի Վոմա մէմալիքինտէ պիր
 թագըմ իաարէ ույղունսուզու գլարը
 մէվճուտ սուր , վէ մատամքի պունուն
 շարէ վէ տէվասը կէօսթէրիլմիշ տիր ,
 պունըարը պիր քէրէ տէ Վաքա հազ
 րէթլէրինէ արղ իթմէք մէշվէրէթին
 վաճիպէյի զիմմէթինտէն օլմալըտըր :

Մեօհպէթ Վաքօլի տէվլէթի իւզէ
 րինէ կէլաիքտէ Վնկիլիզ տէվլէթի
 պաշ մուրախխասը Քօնթ Վլարէնարն
 շու վէճհիլէ պասթը մերամ իտէր :

Պաւ պապտէ պէն տախի Վօնթ Վաւ
 լէ վարի հազրէթլէրի իլէ հէմէֆքեար
 օլուպ, ֆապաթ Նարօլի տէվլէթի
 իւզէրինէ պունճա թէէսսիւֆ խտէ-
 ճէգ հապէր տալլէթ խտէն ույղուն
 սուզուգլար իւզէրինէ տախի սիւ-
 քիւթ իթմէք իսթէրիմ, վազաա շու
 ուսուլու, եանի պիր տէվլէթին ու-
 մուրու տախիլիյէսինէ, պիր պաշգա
 տէվլէթին գարըմամասընը ալէլ ու-
 մում գապուլ իթմիշիզ, լաքին պազը
 էօլէ վուգուաթլար օլապիլեր քի,
 պու գապիտէտէն միւսթէսնա հարէ-
 քէթ իթմէք տախի պիր հուգուգ վէ
 պիր վաճիպէյի զիմմէթ օլապիլեր :
 Օաննը աճիգանէմ իւզրէ Նարօլիթան
 հիւքիւմէթի պիւթիւն Նւրուպը
 պու հուգուգ վէ պու վաճիպէյի զիմ-
 մէթին իճրասընա մէճպուր իթմիշ
 աիր :

Վէ մատամ քի վէքիլլէրինի շու
 մէշվէրէթէ կէօնտէրէն տէվլէթլէրին
 քեաֆֆէսի հիւքիւմէթը միւսթադիւ-
 լէյէ համի վէ մայիլ, վէ հիւքիւմէ-
 թը ճիւմհուրիյէյէ տաու վէ հայիլ
 աիրլեր, պունլար նաս պէյնինտէ ու-
 սուլու ճիւմհուրիյէթի ֆէսիս խտէ

ճէք եկրտէ, պու ուսու լու ասակէ թ
 իտէն պիր իտարէ հարգընտա, սէս
 լէրինի երբսէ լծմէյէ մէճպու ր սուր
 լար :

« Ահայէ թ աեաթ Վ. օնթ Վլու
 » րէնարն, սուլն ու ասայիշին պօ
 » զուլմասընը պիր վէճիլէ իսթե-
 » մէյիզ, վէ ասայէ թ սիզ միւսայէ հէ
 » տախի օլամազ, իմաթ Նարօլի թ մն
 » աե վլէ թ ինին իտարէյը տախիլիյէ սին
 » աե լազըմ կելէն թ մնղլմա թ իշուն
 » մէշվէրէ թ ին սէսինի պու հիւքիւ-
 » մէ թէ իշի թ տիրմէ լիյիզ, պու սէսի
 » միզ թ էյսիրսիզ գալամազ, պու նտան
 » մատաա րօլի թ իզ ա գասպահա թ լու
 » րընտան նաշի, պիլա մու հարէ մէ
 » մահպուս վէ գալէպէ նա օլանլար ի-
 » շիւն տախի, պիր աֆիզ ու մու մի
 » մա թ լու պ ի թ մէ լիյիզ » :

Ալէլի թ Պէլճիզ ա պամախանէ լէ-
 րինին թ էշէպպիւս ի թ տիրքլէրի իֆ-
 րա թ ա թ, վէ հեմճիվար օլան աե վ
 լէ թ լէրէ պու նտան հասըլ օլան մա-
 զարրա թ վէ մու իտա թ արա թ է :

Ինկիլիզ մաւրախա սըլարը պու նուն
 մա հիմմ վէ միւ թ է նա պիր մատաե օլ-
 աու զու նու թ է մամէն իզրուր իտեր

լէր խէտէ, քէնտիղէրի տախի, պատ-
 մա վէքի թաղ թահրիբի էզաա վէ-
 սերպէսթ օլան պիր տէվէթին վէքի-
 լի օլտու գլարնեան, վէքա վանկնի
 էսասիյէլէրինին պիրիսի տախի պու-
 օլտու զուլեան, պաշգա տէվէթ նէգ-
 տինտէ պու սերպէսթիյէթի մէքս ի-
 տէճէք պիր ուսուլ վէթէտպիրէ միւ-
 տախի լէ խտէ մէյէճէքլէրի տախի մա-
 լիւ մախի ք: Պու ճիւմլէ իլէ, Վնկի-
 լիզ տէվէթի պաշ մուրախիսապ Քօնթ
 Վլարէնարն, Պէլճիգա միւէլ իֆ վէ-
 մու հարրիլէրինին տիւշար օլտու գլա-
 րը շիտտէթ վէ հարֆէնտազըգտան
 տախի իֆրաթ քէտէր խախպ, հաթ-
 տաշուսու տախի պէյան խտէք քի,
 Քօնթ Վալէ վարինին իֆաանտի իւզրէ,
 մու ճիպի շէրմ վէ ար օլաճագ էֆքեար-
 լէրէ զահիպ օլարագ, պիր բօլնթի-
 գա մագսէտինէ վապ օլմագ իլիւն
 գաթլը նուֆուս վագ վէրէն քիմսէ-
 լէր, պասմախանէ սերպէսթիյէթինէ,
 վէ պուսու մու հաֆազա խտէն նի-
 զամլարա վէ գանու նլարա վէ հիմայէ-
 թէ լայրգ տէյիլ տիրլէր:

Քօնթ Վլարէնարն, նութգուսա
 նէթիճէ վէրէրէք շու վէճհիլէ խա-

լասա խոտեր : Թըրպդը Պրանսա կիպի ,
 Մեկիլթերրա տեվլեթի տախի , իպթի-
 աայը մուհարեպեան , պու աֆեթ-
 տեն հասը օլաճագ մաղարրաթըն
 միւմքին մերթեպե աղ օլմասընա ճահա
 իւ իգտամ իյլեմիշ խաի , վե պու սե-
 պեպտեն նաշի , պու մուհարեպե էու
 նասընտա , պու անետեք պիլա թաղ-
 եիր տեվամ օլունան պազը հուգուգ
 վե սելահիյեթլերտեն տախի , պիթե-
 րաֆրարըն Ֆայիտեսի իշուն , Մեկիլ-
 թերրա տեվլեթի վաղ կեչմիշ տիր :

Մեկիլիղ տեվլեթի պու մագուլե
 հուգուգլարտան իլեւ էպեա վաղ
 կեչմեյե տախի հազըր արը . եթթիշիր
 քի շու տենիղ գուրտանը ուսուլինին
 օրթատան գալարրըմասընը պիւ թիւն
 տեվլեթլեր գապուլ իթսինլեր :

Մուրանըղ , հիւքիւ մեթ թե-
 րաֆրնտան բուխասթ վերիլմիշ , վե
 շերե թաթպիգ օլունմուշ պիր խըր
 սըղըրդ վե հայտուտլուգտան պաշգա
 պիր շեյ տեյիլ տիր . վե ճենկ աֆեթ-
 լերինին պիր պաշլըճասը տախի պու
 գուրտանըար արը : Աերեք թերպիյե-
 միղ , կերեք մետենիյեթ վե կերեք ին-
 սանիյեթ , պունտան պեօլե պու մու

գուլէ վահշէյէթ հարէքէթինին իճ-
 րասընա գայրլ վէ բաղը օլամազ , իմ
 տի պիւթիւն մէճլիս , Քօնթ Սա-
 լէվաքինին պու թէքլիֆինէ բույթ
 մուվաֆազաթ կէ օսթէրտիյի հալտէ
 պու գուրսանլարըն գալգմասը մատ-
 տէսի , եալընըզ գուրսանլարըն գալգ-
 մասընը արգու խտէն տէվլէթլէր հագ-
 գընտա , պիլ մուգապէլէ իճրա օլու-
 նաճաղը , վէ վագի օլան թահիւտիւն ,
 տախի եալընըզ պունլար հագգընտա
 ճարի օլաճաղը տախի էմրը էզհէր
 տիր :

Իմտի գուրսանլարը գալարըմագ
 իսթէմէյէն տէվլէթլէր իլէ եինէ գուր-
 սան ուսուլի իլէ մուամլէ օլունա-
 պիլէճէքտիր :

— Քօնթ Օրլօֆ . համիլ օլտու-
 ղու թալիմաթ եալընըզ միւսալէհէ
 իպգասընա միւթաալիզ օլտուղուն
 ասն , թալիմաթը օլմայան մատտէլէր
 իւզէրինէ միւզաքէրէյէ մէզունիյէթի
 օլմատրղընը լտախի մէճլիսէ պէյան
 խտէր :

— Քօնթ Պուլ , Պրանսըզ վէ Ին
 կիլիզ տէվլէթլէրինին աքէրլէրինի
 պիր ան էվլէլ Արունտան չըգար-

մազ իւզքէ պէյան իթախքէրի էմէլ
 վէ արգիււտէն, իֆրաթ թէշէքքիւր
 իտէր: Առնան հիւքիւմէթինին կիւն
 պէ կիւն իլէրիլէմէսի իչիւն Աւս
 թրիա տէվլէթի իֆրաթ էմէլ վէ ար-
 զու իտիւպ, սրունուն իլէ պէրապէր
 Ֆրանսա վէ սայիր տէվլէթլէր իլէ
 պիրլէքտէ, հէր տէվլէթին. հուգու-
 գու ումումլյէ հիմայէսի թահթըն-
 տա օլարապ, բօլիթիւ ամա միւսթագիլ
 օլուպ իգպալ վէ սաատէթլէրինի ար-
 թըրմալարընը Աւսթրիա տէվլէթիքէ-
 զալիք ճիւմլէ իլէ էմէլ վէ արգիւ իտէր:

Պու արզու օլունան մատտէնին
 վիւճուտէ կէթիլիլմէսինէ էլլէմ օ-
 լան շարթլարըն պիրիսի վէ պաշլըճա-
 սը տախի, պասմախանէլէրին սէր-
 պէսթիլէթինի իֆրաթա եիւրիւթ-
 մէմէք վէ մէքս իթմէք իչիւն ազի-
 լանէ վէ միւտէպպիրանէ նիզամլար
 վազ իթմէք տիր: Ասարլ քի Քօնթ
 Վալէվաքի տախի Ֆրանսայա հէմ
 ճիվար օլան պիր տէվլէթ տախիլին
 տէ զու հուրա կէլէն պու ույլուն
 սուզուզու մուհագգապ սէպէպլէր
 իլէ զէմմ վէ Ֆասլ իթմիշ տիր, վէ
 պու մագուլէ ույլունսուզուզլարըն

մէն վէ մէքս օլունմասը ումումի Ալ-
բորանքն իհիթիաճաթընտան պուլուն
մուշաուր :

Քօնթ Պուլ մէմուլ իտէր քի ,
Ալբորա տէվէթըրինին հէր հանկը-
սընտա , մաթպուաթտէն պէօյլէ պիր
մուխաթարա միւշահէտէ օլունտու-
ղու հալտէ , հիւքիւմէթըր պու
մագուլէ իֆրաթաթը պիր հուտուտ
ալթընա ալմագ իւղքէ լաղըմ կէլէն
գանուն վէ նիգամլարը վաղ իտէրէք ,
միւսալէհէյի ումումիէյի եէնի եէնի
թէհլիքէ վէ մուխաթարալէրտէն վէ-
գայէ իտէրլէր :

— Ծրանսա պաշ մուրախսասը
Քօնթ Ա պլէվաքինին մէճլիտէ թէքլիֆ
իթաիյի վէճհլիէ , հուգուգու պահ-
րիյէ մատտէսինէ կէլինտիքտէ , Քօնթ
Պուլ , պունուն մաալ վէ մէֆհու-
մունու թագաիր վէ թահսիյն իտիւպ
լաքին պէօյլէ պիր մատտէյի միւհիմ
մէ իւղէրինէ րէյ վէրմէյէ թալիմու
թը օլմասրղընտան , շիմաիլիք , տէվ-
լէթի թէրաֆընտան պէօյլէ պիր թա-
լիմոթ իսթիտա իթմիշ օլտուղունու
տախի մէճլիտէ իրապէր վէրմէյէ գա-
նասթ իտէր :

— Վէյֆելյէթ պու տերեճէյէ կէլէ
 ախրատ, Վ.օնթ Պուլ մէմուրիյէթի-
 նին խիթամ պուլտուղուճու աախի
 մէճլիտէ շու վէճէ իլէ խապէր վէրիբ
 Մէշվէրէթտէ, վէթիլ վէ մուրախ-
 խասլարը օլմայան սայրը միւսթագիլ
 տէվէթլէրին, ումուրու աախիլիյէ-
 սինէ գարըշմայա, Վ.ւսթրիա մու-
 րախխասլարընըն սէլահիլիյէթի եօգ
 տուր : Վ.ւսթրիա մուրախխասլարը
 Ֆազաթ Շարգ մէսէլէսինին թէսիլ-
 յէսի իշիւն մէշվէրէթէ կէօնտերիլ-
 միշլէր ախր, խմախ սայրը միւսթագիլ
 տէվէթլէրին ումուրու աախիլիյէլէ-
 րի նիղամաթընա աայիբ պիբ էֆթեար
 վէ էմէլ վէ արզու պէյան իթմէյէ
 աախի մէմուրիյէթլէրի եօգ տուր :
 Մէճլիա տէֆթէրխանէլէրինտէ հըֆղ
 օլուճան րուխասթնամէլէրի աախի
 պուճա շահատէթ իտէր : Վլ հասը
 Վ.ւսթրիա մուրախխասլարընըն եէա-
 լէրինտէ օլան թալիմաթ, նէ մագու-
 լէ միւղաքէրաթէ մէմուր օլտուգը-
 րընը աախի աշիքեար պէյան իթմիշ
 օլտուղուճուտան, պու աայրէ աախի-
 լինտէ պուլլուճմայան միւղաքէրաթէ
 թէշէպպիւս իթմէլէրի մուհալ գա-

պիլինատէն տիր :

Քէ զայլք պու սէ պէ պէ մէ պնի ,
 Քօնթ Պուլ , Վնկիլթէրրա պաշ մու-
 բախխասը Քօնթ Վլարէնարնրն պէ-
 յան իթախի սայլը պիր է ֆքեարէ ,
 եանի Վւսթրիա ասրէրինին նէ գա-
 տար վագրթ տահա Վօմա մէ մայլքին-
 տէ տուրաճաղընա միւթաալիգ օլան
 պէյանաթ վէ թաֆսիլաթէ կիրիշէ-
 մէզ , շու գատարընը աշիքեար սէ օլ-
 լէյէ պիլիր քի , պու պուպուէ Պրանաս
 մուրախխասը հէր նէ է ֆքեար պէյան
 իթմիշ իսէ , Վւսթրիա տէ վէթի
 տախի թէմամէն վէ թէքմիլէն պու
 է ֆքեարտա տըր :

Քօնթ Վ ալէ վաքի պունա շու վէ ճհ
 իլէ ճէվապ վէրիր : Վիւրաարմիգ պու
 խուսուսլարտա , նէ գաթի պիր գա-
 րար վէրմէք , նէ պիր թահիւտ ալ-
 թընա կիրմէք , վէ նէ տախի մէ ճլու-
 տէ վէքիլ վէ մուրախխասլարը օլան
 վէ օլմայան սայրր տուէլը միւսթա-
 գիլէնին նիզամաթը տախիլլէսինէ
 աօղրուճա պիր միւտախէլէ իթմէք
 տիր : Վլլա մագսէտիմիլ , կէրէք պի-
 լա միւտաէթ , վէ մուհագգագ սէ-
 պէպի տախի մայլում օլմայար ագ

Մէսթրիա ասքէրինին Վօմա մէմալիք
 քինտէ իգամէ թինին ու զանմարն
 տան, կէրէք բօլիթիգա վէ ինտանի
 յէթէ մուղայիք պիք թազըմ էօրֆ
 վէ շիտտէթտէն, վէ կէրէք հուգու
 դու միլէլէ սէքթէ վէրէն պիք թա
 գըմ պամմասանէ սէրպէսթիյէ թին
 տէն զուհուրա կէլէպիլէճէք եէնի
 եէնի մասլուլթիյէթ վէ մուարազու
 լարն էօնիւնիւ արարադ, էմրը միւ
 սարէհէյի թէէյեիա վէ թէյքիա իթ
 մէք աիք :

Մէսթրիանըն իքինճի մուրախ
 խասը պարան շիւպնէք, պունա շու
 վէճհ իլէ ճէվապ վէրիք : Մէսթրիա
 մուրախիասպարնըն պու պապաէ նէ
 պիք թէէմինաթ վէրմէյէ, վէ նէ տա
 խի պիք էմէլ վէ արզու կէօսթէրմէ
 յէ բուխասթլարը կօգ տուր : Մէսթ
 րիա տէ վէ թի, Վօմա մէմալիքինտէ
 օլան ասքէրինի սն պէ սն թէնպիլ
 իթմէքտէ օլուղուհուտան, պու խու
 սուս, զաննը աճիզանէսի իւղրէ,
 վազթը մինասիպի կէլտիյի անտէ,
 Մէսթրիա տէ վէ թինին, ասքէրի Վօ
 մա մէմալիքինտէն կէրիյէ արաճազը
 նա հէք շէյտէն զիյատէ պիք ազիմ

տէրայէթ տիր :

— Երուսիա մուրախաւար պարան
 Մէնթայֆըլ շու վէճճ իլէ պիր ճէ-
 վապ վէրիր : Մէճլիսին մի զաքէրե-
 սինէ իհարէ օլու նան շու խու սուս-
 լարա միւթ ապլիզ մախուս սճա պիր
 թալիմաթիմ էօղու սաուա, գրալլմըն
 պու պապուէ օլան նիլէթ իւ էֆրեարը-
 նա բանա վազըֆ օլուս զու մաան, էֆ-
 րեարընը տախի աշիքեար սէ օլէլէ պի-
 լիլիմ :

Մէճլիսին պու էսնաանէ մէյտանէ
 գօյաու զու հու գու գու պահրիլէ :
 Երուսիա տէվլէթ ինին էօթէտէն պէ-
 բիւ գապուլ, վէ իճրաարնա սայ իւ
 տէկէլախի պիր ուսուլու խայրիլէ
 տիր : Իմախ պու հու գու գու պահ-
 րիլէնին, հու գու գու ումաւ միլէլի
 Լըրոքա տայրէսինէ ալընմաար իլիւն
 հէր նէ սէնէտ վէ հէր նէ թահրի-
 բաթ թանգիմ օլու նաս իմզա իթմէք-
 տէն իհթիրազ իտէմիմ, քէզալիք պու
 խու սու սաա մուրախաւար պէլնին
 տէ պիր իթթիֆազ վազի օլուս զու
 հարան, գրրալլմըն տախի, պու նու
 թահսիլն վէ թասաիզ իտէճէլի աշի-
 քեար արու :

Պարան Անթայֆը պունտան
պաշտա, մէծիսէ արզ օլունան սայրը
մէսէլէլէրին էհէմիլիէթ վէ էլլէմի-
լէթինի տախի իգրար խաիւպ, շու-
վէճհ իլէ պասթը մէրամ խաւր :

Ահրէք Նրուսիա տէվլէթինէ մախ-
սուսմա, վէ կէրէք պիւթիւն Ալբու-
բայա միւթասալիգ օլան պիր մաստէ-
լի միւթէնա վէ միւհիմմէ հազգըն-
տա, մէշվէրէթ սիւքիւթ իթմիշ օլ-
տուղունտան, պունու մէյտանա չը-
գարմազ խսթէրիմ : Պու մաստէ Աէօ-
շաթէլ Նրինչիբէլիլինին շիմտիքի պու-
լունտուղու հալ արը, Պու Նրինչի-
բէլիքան պաշտա, զանն խաէրիմ քի,
պիւթիւն Ալբորատա, կէրէք ահա-
նամէլէրէ մուղայիր, վէ կէրէք քեաֆ-
ֆէի տուէլը մուազզամայը Ալբորա-
նրն էֆքեարրնա մուխալիֆ օլարազ,
հալա ճիւմհուրիլիէթ բուհու իլէ միւ-
լէմիա օլարազ, մաթպունու պուլու-
նան տէվլէթի (եանի Նրուսիանըն)
հիւքիւմէթինի թանրմայան պիր մէ-
մալիք տահա եօզ տուր : Վմտի, պու-
նուն տախի, սայրը պունա էմալ օ-
լան մէվատը միւհիմմէ իլէ, մէշվէրէ-
թին միւզաքէրէսինէ իհալէ օլունմա-

սընը մաթլուպ խոհրիմ: Քէզալիք
 — Մաթլուպ մուֆախաւմըմ օ-
 լան գրալ հաղթեթլէրի, Ալունան
 հիւքիւմէթինին կիւն պէ կիւն իլէ-
 բիլէիպ խաթիֆատէ իթմէսինէ էօ-
 թէտէն պէրիւ խայրիաս վէ արզու-
 քէշ օլտուղունտան, նէ սէպէպլէր-
 տէն նաշի էճնէպի ապէրլէրի պու-
 մէմալիքէ ճէլպ օլունմուշ խոհ, օ սէ-
 պէպլէրին տէֆի տախի պիթթապի
 էմէլ վէ արզու իթախի պիր քէլֆիլէթ
 աիր: Պու խուսուս իւղէրինէ պիր
 միւղաքէրէ աշրլսա, հագիգէթը հա-
 լի զահիրէ իխրաճ խոհճէք բէք չօգ
 շէլէր մէյտանէ չըգըպ, Ալունան
 հիւքիւմէթի տախի շու ույղունտուգ
 հալտէն պաշընը գուրթարապիլիք մէ-
 մուլ խոհրիմ:

Ալէլէլիմ Ապրօլի ալիլէթինին ահ-
 վալք տախիլիլէսինին խալահաթը իչիւն
 վագի օլաճագ իխթարաթ վէ մուա-
 մէլաթէ: Պու մագուլէ իխթարաթ
 վէ մուամէլաթ, բէք չօգ ույղուն-
 տուղուգլարա մուճիպ օլապիլիք,
 հաթտա մէճլիսէ պէյան օլունան սիւ-
 բէթլէրէտէ իխթարաթ վագի օլտու-
 զու հալտէ Ապրօլիթան ալիլէթի նէգ

տխտե , տե՛վէ թէ պիր մուխալիֆէ թ
վէ ճիւճհուրիցէ թ վէ ինթիլալ հա-
րէքէ թ լէրի զուհուրա կէլմէղ մի , սի-
վալ խտէրիմ սիզլէրէ : Պու մազուլէ
իթթարաթ , հէր նէ մէրթէպէ էֆ-
քեարը խալխտէ իլէ օլաա , իճրատէ ,
մաթլուպ օլունան մազսէտին մուզա-
շիրի հասը օլուր :

Վօմա հիւքիւմէ թինին ահիպը հա-
զըրէյի տախիլիցէսի իւզէրինէ , միւ-
զաքէրէ իթմէյի թէճվիզ խտէմէյիւպ ,
ֆազաթ պու հիւքիւմէ թին տախի ,
էճնէպի աքէրի իզամէ թինէ հաճա-
թը դալմայաճազ սիւրէ թատ պիր հալ
վէ հիցէէ թ քէսպ իթմէսինի տախի
իֆրաթ էմէլ վէ արզու խտէրիմ :

Վլ հասը պասմախանէլէրին նի-
զամսը պիր սերպէս թիէ թինտէն ,
քեաֆֆէյի նիզամաթ վէ գալանիցն
ալթ իւսթ օլարադ , քէզալիք պազը
վարադ ալարըն կէրէք զօրպալըզ վէ կէ-
րէք հիւքիւմաարանըն գաթլինի վազ
վէրէճէք , Նլրորա իւզէրինէ նէ ազիմ
մուխաթարալար վէ մախլու թիցէ թ-
լէր տալէ թ իթտիյինի տախի Վրու-
սիա գըալը հազրէ թ լէրի տախի պիլ-
միշ վէ թանըմըշ օլուուզունտան :

պու մազուլէ պիր ֆէսատըն աէֆի-
նէ հէր նէ թէսպիր վէ հէր նէ միւ-
ղաքէրէ ըզըմ կէլիր իսէ , Վրուսիա
աէվլէթի աախի պունա հիսսէտար
օլմաղա հէր աւ հաղքը տըր :

— Սարաէնեա մուրախիսաար Վօնթ
Վալուր : Սաղաա պիր մուրախիսա-
սըն , թալիմաթը օլմայան պիր մաա-
աէ իւղէրինէ միւղաքէրէ իթմէքտէն
իհթիրաղ իթմէսինին մուհազգազ
օլաուղունու գապուլ իտէրիմ , պու
ճիւմլէ իլէ մաաամքի պիր գաչ աէվ-
լէթ մուրախիսաաղարը , Վօմաա էճ
նէպի աքէրի իգամէսի իւղէրինէ
պիր էֆքեար պէյան իթմիչլէր աիր ,
պու էֆքեարըն հիչ օլմաղ իսէ մազ-
պաթայա գայո օլունմասընը մաթ-
լուպ իտէրիմ :

Պունուն իւղէրինէ Վօնթ Վա-
վուր , շու վէճհ իլէ պասթը մէրամ
իտէր : Վլսթրիա աէվլէթինին Վօմա
մէմալիքինաէ աքէր իգամէթ իթ-
տիրմէսի , կիւն սլէ կիւն պիր տայի-
միլէթ սիւրէթի քէսպ իթմէքտէ աիր :
Պու աքէր իգամէսի եէտի սէնէտէն
պէրիւ միւմթէտ օլաուղաան մաաաա
չիմաիլէքտէ , եախօտ իլէրիւ աէ պու-

նու՛ն պիբ սո՛նու կէլէ՛ ճէք կիպի հիշ
պիբ նիկեթ վէ նըշանէ կէօրիւ՛նմէ մէք
ան պիբ :

Հաթմա , պու ապէրին իգամե-
սինէ , հէր նէ սեպէպ պէյան օլու՛ն
մուշ իսէ , օ սէպէպէք հարա պագի
պիբ : Հաթմա , պու իգամեթմէն ,
մէ միէքեթին ահվալէ հիշ պիբ վէ՛ ճհ
իկէ իօլահ օլամամըշ ալը , վէ պու՛նա
իսկեամթ օլմագ իսթէյէն վար իսէ ,
Վ. սթրիա ան վէթի , Պօթնիա շէ հ-
րինէ կերպի կիւ՛նանն պու անեանք ,
պու շէ հրի մուհասեքէ հիւքմիւնէ
վագ իսիւպ , պու հիւքմիւ կիւ՛ն պէ
կիւ՛ն տախի սրգըշարբույա մէ՛ ճպուր
օլմուշ աուր : Վլ հասը Վ. սթրիա
ապէրինին կէրէք Վոմա մէ մայիքինտե
վէ կէրէք Վարմա տուգ պրզրնտա իգ ա-
մէթի , Վթալիա հիւքիւ մուարանընըն
մու վալէնէսինի պօզուպ , հէլէ Սաբ-
տէնեա իշիւն , պիւթիւն պիւթիւնէ
պիբ աղիմ մուխամարա ալը :

Վմաի Վթալիանըն պիգ պէօիւք
գըթասրնա , Վ. սթրիանըն պէօլէ
իլանիհայէ ապէր իգամե իթաիրմե-
սինտէն հասը օլան ու յղու՛նաուգազ
իւզէրինէ , պիւթիւն Վ. բորանըն նա-

զարբ արդգաթընը ճեղց վէ տալէթ
խտէրիմ :

Քէյֆիէթ Նաբօլիթան մէսէլէսի
խղէրինէ կէլաիքաէ , Քօնթ Վափուր
Ֆրանսարզ պաշ մուրախաար Քօնթ
Վալէփարինին , վէ Ննկիլից պաշ մու-
րախաար Քօնթ Վլարէնտընըն էֆ-
քեարընա թէքմիլէն մուփաֆագաթ
կէօսթէրից , Նաբօլի աէվլէթինէ ին-
սաֆանէ վէ մութէտիրանէ հարէքէթ
իթմէք իւղրէ պաղը ինթարաթըն իճ-
րա օլունանարնը աէրէճէյի իֆրաթ-
աէ էհէմի վէ էլլէմ կէօրիւր : Չիւն-
քի եալընը պու մադուլէ պիր հարէ-
քէթլէ Վթալիա ահալիսինին հրա իւ-
ղազապը թէպին օլունուպ , Վթալիա-
նըն սալըր հիւքիւմէթլէրի պէնինաէ
տախի թանդիմաթըն իճրաար միւմքին
օլապիլիր :

— Վլաթրիանըն իքինճի մուրախ-
խաար պարոն Չիւսնէր շու վէճհիլէ
պասթը մէրամ իտէր : Սարաէնիա
մուրախաար եալընը Վլաթրիա
աէվլէթինին Վօմա մէմալքինէ ապէր
կէօնաէրմիշ օլուուղունասան պահա ի-
աիւպ , Ֆրանսարզ աէվլէթինին կէօն-
աէրաիլի ապէր իւղէրինէ սիւքիւթ

ի թմիշ տիր, հալ պու քի պու իքի տեղի թին ասքեր կե՛ճնատեքմէսի տաւ խի, պիր վաղ թտա վէ պիր սէպէպէ մէսինի վուգու պու վուշաուր : Քէ զալիք միւշարալէյհ Քօնթ Վալուրուն, Վասթրիա ասքերինին մուէպ պէտէն Պօլօնիա թէրաֆրնտա տուրաճադ տէյի մէյաանա կէթիրալի տեղալէ թլէր շայեանը գասպուլ շէյլէր տէյիլ տիր :

Վագաա Վոմատան վէ Վնդօնատան, մուհատերէ ուսուլի շխատէթի շօգտան պէրի գարարրրրու, միւսթէսնա օլարադ եալլնրդ Պօլօնիատա պու ուսուլ հէնիւղ պագի իսէ տէ . պու խուսուս Վոմա վէ Վնդօնա ահայիաի նին, Պօլօնիա ահայիաինտէն զիյատէ մէմնուէն օլաճադ թալը վէ հարէքէթ կէօսթէրմիշ օլտուգլարրնտան պաշգա պիր շէյ իսպաթ իտէմէղ : Պունտան մատաա, ՚Թալիատա, եալլնրդ Վոմա մէմալիքինտէ տէյիլ տիր էճնէպի ասքերի, իլլա Վօնագօ Վրինչիքէլիլինին Վանթօն վէ Վօգպրուն էյալէ թլէրինէ տախի Վարտէնիա տեղի թի սէքիզ սէնէտէն պէրիւ ասքեր կէ՛ճնատեքմիշ տիր : Վէ Վոմա մէմալիքի իլէ, Վօնա

քօ մէմալիքինէ կէօնաէրիլէն աքէր-
 տէ շու ֆէրդ վար արք քի, Գրանարդ
 վէ Աւսթրիա աքէրինի Վօմա մէմալիքի
 նին սահիպի Վարա հաղբէթլէրի քէնաի
 մէմալիքինէ տավէթ իթմիշ տիր, պու-
 նուէն մուղայիրի Վարաէնեալըլար, Վօ-
 նադօ էյալէթինէ զօր վէ ճէպր իլէ
 տուխուլ խուպ, պու անէտէք Վօ-
 նադօ քէնաինին քէյ վէ բիզանիա
 վէ բրօթէսթօլարնա մուղայիր օ-
 լարադ տախի հալա օրատա իգամէթ
 իթմէքաէ տիրէր: Բօնթ Վալուք
 պարոն Հիւպնէրէ շու վէճճ իլէ ճէ-
 վապ վէրիր: Հէմ Գրանարդ վէ հէմ
 Աւսթրիա աքէրինին Վօմա մէմալիքին-
 տէն շրդմալարը իֆրաթ էմէլ վէ ար-
 զու օլունաճադ պիր մատտէ իսէ տէ
 Աւսթրիա աքէրինտէն միւշահէտէ
 օլունան մուխաթարա, Գրանաա ա-
 քէրինտէ պուլունմաարըլ տախի,
 պաշգաճա գիրք ու պէյան օլունմաղա
 շայեան արք: Այ ճիւմիէ Գրանարդն
 պիր քիւ շիւք աքէրի ֆրգասը Գրանա-
 տան ուղադ օլուղու էճիրտէն Վթա-
 լիանըն հիշ պիր միւսթագիլ հիւքիւ-
 մէթինէ պիր գօրգու վէ էնտիշէ վէրէ-
 մէդ, պունուէն մուղայիրի, Աւսթրիա

տէ վէլեթի, Էսկի Վիէննա ահանամէ սե-
նին մապինէ մաւղայիր օլարադ, պիր
Թէրաֆտան Պէրրարա վէ Նիաշէնցա-
յա տայանըպ վէ սուրալարըն իտթին,
քեամաթընը արթըրըպ, պիր Թէ-
րաֆտան տախի Նիգօնցա տօզրու-
ու զանմասը ճիւմլէյէ զայլէ վէ Էնախ-
շէ վէրէճէք պիր հալ արը:

Վէլէլիմ Վօնադօյա, Վօնադօ Նը-
րէնախ հէր հանկը վալթ ապիմէն վէ
պիրա Թէհլէքէ Վանթօն Թէրաֆընա
կէլէ պիրիր իտէ Պարաէնեա տէ վէլեթի
տախի մահալը մէզպուրէ կէօնաէր-
միշ օլուուզու Եալընըպ Էլլի նեֆէր
ապէրի կէրի շէքմէյէ հէր սն հազըր
արը: Պաւնտան մաւտա, Պարաէնեա
տէ վէլեթի իշիւն Վօնադօյա ապէր
կէօնաէրմէք իւզրէ, սու պէլաէնին
հիւքիւմէթինի ֆէսիս վէ իպթալ իթ-
տի տախի տէնէմէդ, շիւնքի Վօնա-
դօ Նըրինչիքէսինին հիւքիւմէթի, Եալ-
ընըպ սու պէլաէտէ Թանըլմիշ օ-
լուպ, սու պէլաէ տախի դարապիլիր
օլան ահանամէ լէրին ահքեամընմա
1848 տէն պէրիւ Պարաէնեա ապէրի
Էլինաէ սուլոււաուզու նաան, վէ
Նըրէնախ սու ապէտէ իճրայը հիւ-

քիւմէթ իսկ պիլակի տախի աշի
քեար արր :

— Մուսիա մուրախիսաար պարուն
Պոււնով, մէճիսէ Մունան քէճիկէ
թի իւղէրինէ պաշգածա պիր էՖ
քեար պէյան իսէր, շէօյէ քի, Մու
նան մէճալիքինէ Ֆազաթ իշ պու
ճէնկ վազ թընտա աքէր կէճնաէրիւ
միշ օրաուղունտան, վէ պու կիւնքի
կիւն Պրանարդ, Մնկիլիդ, վէ Մու
սիա տէվէթէրի պէյնիսաէ թէյէմ
միւնէն սուլճ վէ իսալիսէթ վազի օւ
աուղունտան, վէ պու տէվէթէրին
իւշիւ տախի Մունան հիւքիւմէթի
նին համիլէրի օրաուղարընտան,
պունար Մունան հիւքիւմէթինին
բօլիթիգայր ումումիլէյի Մւրբայա
եարար պիր սիւրէթտէ թանգիմի
հազգընտա պու էնտառէ իթթիֆազ
վէ իսթիշարէ տախի իսկ պիլակէր :
Պրանարդ վէ Մնկիլիդ մուրախիսաար
րընրն Մունան հազգընտա պէյան
իթալիքէրի էֆքեարը իսալիսէյի, Մու
սիա մուրախիսաարը քէմար մէմնու
նիլէթէ դապուլ իսիւպ, տէվէթ
լէրի թէրաֆընտա տախի մէպուրէն
թէպիլիդ իսկ ճէքլէր արր : Վէ մու,

գատառէմա Նունան մեմալիքի իհտաս
 օլունտուզու նէ նիլէթ, վէ նէ էֆ-
 քեարէ մէպնի իսէ, կէրէք պու նի-
 յէթ վէ էֆքեարը վիւճուտէ կէ-
 թիրմէք վէ կէրէք Նունանըն մու-
 հաֆաղա վէ իսլահը հալինէ, տէվ-
 լէթէյն իլէ պիլ իթթիֆազ հէր նէ
 մուամելէ լազըմ կէլըր իսէ, Մուսիա
 տէվլէթի տախի ճիւմլէսինէ մուա-
 վին վէ հիսսէտար օլմաղա տախի հա-
 զըր տըր :

Պունան սօղրա, Մուսիա մու-
 բախտասըրը, մէճլիսէ հուզուզու
 ումումիլէյի պահրիլէ հազգընտա,
 հէր նէ արդ վէ թէքլիֆ օլունմուշ
 իսէ, ճիւմլէսի հազգընտա տէվլէթ-
 լէրի թէրաֆընտան ճէվապա պէքլէ-
 մէքտէ օրոուգլարընը տախի մէճլիսէ
 իֆաատէ իտէրլէր :

Ք.Յնթ Վալէվաքի : Վէճլիսին միւ-
 զաքէրէսինէ իհալէ օլունան պէր վէճ-
 հը պալա պազը մէսէլէլէր հազգըն-
 տա քեաֆֆէյի մուբախտասըրըն
 քէնաի գիւ'իւմ վէ էֆքեարլէրինի
 պէյան իթմիշ օրոուգլարընտան նաչի,
 թէշէքբիւր իտէր :

Վազասա մէճլիսին տըղգաթընա

իհալէ օրունան շու մատտելէրին պա-
զըլարընա, տահա պիր դաթիճէ սիւ-
րէթատէ դարար վէրիլէճէյինի մէմուլ
իթմիշ իսէ տէ, շու հարտէ տախի,
մուրախաաղարըն պէյան իթախի նի-
յէթ վէ էֆքեարըն ֆայիտէտէն խա-
լի օլամայաճաղընը տախի մախաու-
ճա մէճլիսէ թէպլիղ իախուպ, մատ-
տէյի շու վէճհ իլէ խիւլասա իտէր:

Պէրիճի: Աշունան հիւքիւմէթի-
նին իալահը հայինէ, տէրէճէյի իֆ-
րաթատէ տէվամ վէ խպտամ լաղըմ կէ-
լէճէյինի քիսնէ թանրամամաղլըգ իթ-
մէյիպ, պու պապտէ Աշունանա հիւ-
մայէթ իաիճի իւչ տէվլէթ, պու
մատտէ իւղէրինէ պէյիլէրինտէ միւ-
զաքէրէ վէ իսթիշարէ իթմէյի տախի
միւհիմմ ատա իթմիշլէր տիր:

Իսիճի: Պրանսա մուրախաաղա-
րընըն պէյան իթախիլէրի էֆքեարէ,
եանի, Վոմա մէմալիքինին ասայիշ վէ
իսթիքահէթինէ պիր սէքթէ վէր-
մէյերէք, վէ Վարա հիւքիւմէթի-
նին թէյիխա վէ իսթիգրարընը տա-
խի մուճիպ օլմադ իւղրէ Պրանսըդ
վէ Աւսթրիա աքէրինին Վոմա մէմա-
լիքինտէն նէ գատար չապուզ վազթ-

տա չք մալարը միւմքին օլուր իտէ
 իճրասրնա հիմմէթ օլու նաճաղրնա
 Աւթրիա մուրախասարը տախի
 մա վաֆաղաթ կէ օսթէրիրէր :

Ի-վ-նճի- : Իթալիա հիւքիւմէթ
 լէրինին , վէ պաշլըճա Նարօլիթան
 տէվէթինին , պաղը ինաաֆանէ վէ
 միւթէտիլանէ հարէքէթ իթմէօի ,
 պիւթիւն Իթալիա հաղղրնտա պիր
 հիւսնիւ թէյսիրի օլաճաղրնը , էքսէ-
 ըր մուրախասարը գաղուլ վէ թաւ-
 ախզ իթմիչլէր աիր :

Տէօրտ-նճի- : Պէլճիգա տէվէթի
 պասմախանէլէրինին պիլա թէյսիալ
 ճէսարէթ իտէկէրսրլէրի իֆրաթաթ
 վէ հիճվիյաթըն ույղու նաուղուղու-
 նաւ , քեաֆֆէի մուրախասարը իդ-
 րար իտիւպ , հաթտա պասմախանէ
 սէրպէսթիլէթինին սուի իաթիմալին
 տէն հասը օլան մաղարրաթը սահի
 հէյի տախի քէշֆ իտէրէք , պուճուճ
 պիր շարէսինէ պաղըմասրնա բէյ վէ
 ըրղա վէրմիչլէր աիր :

Պէլնճի : Իարիա մէշիլէրէթի գա-
 բանմաղտան էվէլ , հուգուգու ու-
 մաւմիլէյի պահրիլէյէ տախի պիր նիւ
 զամ վէ գարար վէրիլէրէք , մէճիլտէ

խիթամ վէրիլմէ սինէ մուրախիսասալարընէ
քեաֆֆէսի մուրաֆադաթ կէօսթէր-
միշ օլտուդլարընասան պու ումուրու
խայրիլէնէ տէվլէթլէրի թէրաֆընասան
տախի մուրաֆադաթ կէօսթէրիլտիլի-
նի, կէլէճէք մէճլիտտէ մուրախիսասա-
լար թէպլիզ խտէրէք, Նարիա մէշ
վէրէթինին պու մատտէյի խայրիլէնին
խթիդրարը իլէ խիթամ բէզլըր, վէ
ասընէ քէքեարը խայրիլէսինէ մու-
թապըզ պիր ուսուլու միւսթահսէնէ
զուհուրա կէլէճէյի տախի մէմուլ օ-
լունուզու :

(Պա մանլէ մարտիտուր էն էրէնէ :)

ԷԻՐՄԻ ԻԿՉԻՆՃԻԻ ՄԵՃԼԻՍ
ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

14 ՊԵՒԼ 1856

Վւսթրիա, Պրանտա, Ինկիլթէր-
րա, Նրուսիա, Րուսիա, Պարսէնիա
վէ Օսմանլը մուրախիսասալարը հաղըր
օլտուդլարը հարտէ,

Կէլէն մէճլիտին մաղպաթասը, վէ
պունա մէրպութ օլան վարադա,
գրաաթ վէ գապուլ օլունուր :

Քօնթ Վալէվաքի, կէշէն մէճլիսանէ
 հուգուգու ու մու միյէյի պահրիյէ
 իւզէրինէ սէօհպէթ աչըլարըրնաան
 վէ էսասը տախի պէյան օլունու
 զունաան, պունուէն միւսէվիլէտէսի
 նին թանդիմի, մէճլիսին մէմուրիյէթի
 տիր: Վէ կէշէն մէճլիսանէ, մուրախ
 խասըրըրն սիր թագըմը, տէվլէթլէ
 թէրաֆընաան պունու իսթիզան
 խտէճէք օլունու լարըրնաան նէ ճէվապ
 ալարըլարըրնը Քօնթ Վալէվաքի քէն
 տիլէրինէ սիվալ խտէր:

Քօնթ Վուլ: Վւսթրիա տէվլէ
 թի պու նիզամըն մէնաֆիյի ու մու մի
 յէտէն օլունու զունու ֆէհմ իթմիշ
 օլունու զունաան, պունուէն իճրասընա
 մուսվէնէթ իթմէսի իլէ քէնաինի մէ
 սուա աուա խաւպ, գապուլի հագ
 գընտա լաղըմ կէլէն թալիմաթը տախի
 կէօնաէրմիշ տիր:

Քօնթ Օրլօֆ տախի պու վէճհ
 իլէ ճէվապ վէրիպ, եարընըղ շունու
 զամմ վէ իլավէ խտէր քի, հուգու
 գու պահրիյէ հագգընտա Վուսիա
 տէվլէթի, Տրանսըղ մուրախիսասը
 Քօնթ Վալէվաքիինն թէքլիֆլէրինի
 քեամիլէն գապուլ խտէր խտէ տէ:

պուռ ուսուլու դասպուլ ի թմէյէն տէվ
 լէթլէր հազգրնտա տախի դուրտան
 լարը դարորբնայա, ետխօտ պուռ տէվ
 լէթլէրի դուրտանլարտան մուհաֆա
 զա ի թմէյէ միւթահիտ օլամայ :

— Նրուսիա, Սարահենեա, վէ (ու
 մանլը մուրախխասլարը պախի պու
 հուգուգու պահրիլէ ուսուլինէ մու
 վաֆադախի կէօսթէրմիշ օլտուգլա
 րնտան, մէճլիա իշ պու մազպաթա
 յա ըսպթ օլունան սիւրէթը միւսէվ
 վէտէյի դասպուլ իտիւպ, իմզալանմա
 սրնը տախի կէլէճէք մէճլիտէ թէվ
 գիֆ իտէր :

— Քօնթ Ղլարէնտըն, մէճլիտէ
 պիր թէքլիֆ տահա պէյան ի թմէյէ
 բուխասթ իսթէյիպ, պու թէքլիֆին
 հէր հարտէ հիւսնիւ դասպուլ պու
 լաճազընը տախի մէմուլ իտէր, շէօյ
 լէ քի, ճէնկտէն հասըլ օլան պիր
 թազըմ աֆէթ վէ թէլէֆաթ հէ
 նիւզ օլ տէրէճէտէ եէնի վէ թազէ
 պիր շէյ տիր քի, ճիւմլէմիզին խաթ
 րնտան չըգմամըշ օլուպ, պիր տախի
 պու մազուլէ աֆէթ վէ քէտէրլէրին
 թէքրարլանմամասը իշիւն, էլտէն
 հէրնէ կէլիր իտէ ճիւմլէ թէրաֆըն

տանն արիւիղ օրունմացածազընս շիւղ-
հէմ եօգտուր :

Բմաի , միւսալէ հէ ահանամէ սինին
եէտիննձի մատտէ սինէ պիբ մուգ արէ-
լէ տէրձ օրունմուչ օրուղ , պու մու-
գ արէլէ մուձիպիննձէ , տէ վլէ թը Վ լի-
յէ իլէ , ահանամէյր մէզպու բու խնզա
խտէն սայրբ տէ վլէ թլէ բին պիբխաի մա-
պէյնինաէ պիբ մուարաղա զուհուբ
ի թախիէ հալտէ , է վլէ լճէ գու վլէ լի
ձէ պրիյէ վէ ազբէ բիյէյէ տալրանմազ-
տանն , ախէբ տէ վլէ թլէ բին թէ-
վասիւ թիւնէ միւրաձաաթ օրունմագ
լազըմ կէլէ ձէբ ար տէնմիշ խաի :

Վ. օնթ Վ շարէնարն տէ վլէ թը (Ս-
մանիյէ հազգընտա ի թ թիտազ օրու-
նան պու ուտուլու խայրիյէնին թա-
միմ օրունմատընա է մէլ վէ արղիւ կէօս-
թէ բիբ , շիւնքի չօգ տէ ֆա , եարնըղ
իքի թէրաֆըն գիւ միւ վէ է ֆրեարբ
աղնաչըմատըղընտան պիբ թագըմ
գիլլիւ գալ վէ միւնազաա զուհուբ
խտէպիլիբ օրտուղունանն , պու ու-
տուլ իհասա գրընտըղընտա , պու մա-
գուլէ միւնազաաթէ պիբ սէտար մու-
մանտաաթ շէքիլէ ձէյինի տախի , միւ-
շարալէյհ մէմուլ խտէբ :

Իսկոյի պիք թէ քաֆարան ակփէ թէ
 լէրին իսթիպլայիէ թինէ ասդու նմա
 շարպ , ասիկէր թէ քաֆարան ասիսի
 մուհարէ պէ ինթիմայիէ միւմբին
 մէրթէ պէ մէն վէ մէքս իթմէք իշու ն
 ասիլ ումու մ պիք շարէ ասիւ շիւնիւլ
 մէսինի | օրուս միւ շարպէյն մէ ճիւ
 սէ թէքիթ իսէր :

Ֆրանսարդ մուրախսար Քօնթ
 Վայէ վարի , Վօրս Վարէնարնրն պէ
 յան իթասիք է ֆրեարէ մուվաֆա
 դաթ կէ օսթէրմէյէ բու խաթթ օլ
 ասուղու նու մէ ճիսէ պէյան իսիւպ ,
 օլ վէ ճիլէ հիւքիւմէ թլէրին իսթիպ
 լայիէ թ վէ սէրպէսթիյէ թք հարէ
 քէ թլէրինէ ասդու նու լմայարադ , շու
 գէմանէնին մէյլ իւ միւ բասընր ասիսի
 հասրդ իսէ ճէք սիւրէ թակ պիք է մէլ
 վէ արգու օլու նասուղու նու ն իշ պու
 մաղպաթայա ակրճ օլու նմասընր մաթ
 լու պ իսէր :

Լւսթրիա մուրախսար Քօնթ
 Պուլ , քէյֆիէ թ ֆրանսարդ մուրախ
 խասր Քօնթ Վայէ վարինին պէյան իթ
 ասիք սիւրէ թ իւղրէ մաղպաթայա
 ակրճ օլու նաճադ օլուղու հարտէ ,
 Լւսթրիա ակփէ թինին ասիսի , պա

լատէ մէզքիւր Մեկիլիզ վէ Տրանսըզ
մուրախախարրնն պէյան իթաիքլէ-
քի էֆքեարէ մուվաֆազամ կէօսթէ-
րէճէյինի տախի մէճլիսէ թէֆհիմ ի-
տէր . շու գատար քի ղէմանէնին մէյ-
իւ միւրատրնա խըզմէթ օլու՛նտուզու-
հարտէ , Աւսթրիա տէվլէթինին տա-
խի սէրպէսթիլէթ վէ իսթիզլալիյէ-
թի խալէրտէն վէ գայէ օլու՛նմայը արր :

Քօնթ Վլարէնարն , հէր տէվլէթ
քէնտի նամուսու՛նա վէ մէնֆաաթը-
նա եարայաճազ շէրլէքի քէնտիտի սէր-
պէսթճէ տիւշիւնէ պիլէճէք օլու-
զու՛նտան , միւշարալէյհին միւրատր ,
հիւքիւ մէթլէքին իսթիզլալիյէթի տայ-
րէսինէ պիր հուտուա կէօսթէրմէք
տէյիլ տիր . իլլա հէր միւնազատոա ,
սիրահա տախրանըմազտան էվլէլ ,
մատտէյի միւնազատայը պիր սուլ՛ն վէ
իսթիշարէ թարիդի իլէ տէֆ իւ ի-
զալէ իթմէքտէն իպարէթ տիր :

Վրուսիա մուրախախար պարն
Մէնթայֆրլ : Մաթսուու մուֆախ-
խամըմ օլան գրալ հազրէթլէքի Քօնթ
Վլարէնարնն պէյան իթաիյի էֆ-
քեարէ թէքմիլէն մուվաֆազամ
կէօսթէրմիշ օլու՛նտուզու՛նտան , մատ-

տէնին միւղաքերէ վէ թափսիլաթը նա թէշէպպիւս իթմէյէ տախի բուխասաթը քեամիլէ շայեան պույրուլմաւշ տուր :

Քօնթ ()ըլօֆ , պու թէքլիֆին մուվաֆրդը ազլ իւ հազգանիլէթ օլտուղունա շահատէթ իտէրէք , ֆազաթ տէվլէթի թէրաֆրնտան պու պապտէ թալիմաթը մախսուսէսի պուլունմատրդրնտան , իսթիզանէ միւհթաձ օլտուղունու մէճլիսէ պէյան վէ իֆաատէ իտէր :

Քօնթ Վալուր , պու պապտէրէյը մախսուսունու պէյան իթմէղտէն էվլէլ , Քօնթ Վալէվսքինին իֆաատէսի իւզրէ , մէճլիս մազպաթաւարընա գայա վէ տէրձ օլունաձադէմէլ վէ արզու , պիր հիւքիւմէթին ախէր պիր հիւքիւմէթը մէշրուէյէ թէվասսիւթ իթմէսի լազըմ կէլտիյի հարտէ , 1821 տէ Վւսթրիա տէվլէթի նին գուվլէի աքէրիլէ իլէ Նաբօլի տէվլէթինէ թէվասսիւթ իթախի միսիլու պէօլէ պիր հարտէ աքէր իլէ թէվասսիւթէ սէլահիլէթ օլուպ օլմայաձաղընը էվլէլճէ պիլմէք իսթէր :

Սօրա Վլարէնտըն շու վէճհ իլէ

Ճէփապ վէրեր : Ա՛նճլխին պէյանն իւ
 տէճէյի պու էմէլ վէ արզու , շու թէ-
 վասսիւթ ուսուլինին միւմքին մէր-
 թէպէ ումումի սիւրէթտէ իճրա օ-
 լունմասը օլմալը տրը : Ա՛սէլա , սա-
 յրը տէվէթլէր , Ա՛ունանըն պիթէ-
 բաֆ գալմասը իշիւն պու աէվէթէ
 պաղը իսթար վէ նասիհաթլար իթ-
 միշ օլայրարլար , բէք իհթիմալ տրը
 քի , Պրանսրղ վէ Վնկիլիղ տէվէթ-
 լէրի տախի Ա՛թինա լիմանընա վէ Վ-
 բէ թէրաֆընա սարէր կէճուտէրմէյէ
 միւհթամճ օլմաղլար ըտը : Վէզալիք
 1823 սէնէսի Ապանխայա տախի պու
 վէճհիլէ սարէր տախուլի իլէ պիր
 թէվասսիւթ վազի օլաուզունասն ,
 օ վաղթլար պունա Վնկիլիղ տէվէթի-
 նին նէ գատար մուխալիֆէթ կէօս-
 թէրալիսի ճիւմլէյէ մալիւմ տիւր :

Վ՛օնթ Ա՛արէվաքի պունա շու ճէ-
 վապը վէրեր : Ա՛ւրատրմրղ պու պապ-
 տէ նէ պիր մուգալէլէ թանղիմ իթ-
 մէք , վէ նէ տախի պիր թահիւտ ալ-
 թընա կիրմէք տիր :

Ա՛է հէր նէ գատար շու խուսու-
 սուն գուվլէտէն ֆիլիլէ կէթիրիլմէսի
 իշիւն մէճլիս պիր էմէլ վէ արզու

պէյան իտէճէքսէտէ , պու էմէլ վէ
արզու , պու մազուլէ խուսուսլար-
տա , տէվլէթլէրին սէրպէսթիլէթ ,
իսթիզլարիլէթ վէ միւթալաա վէ ին-
թիրամասթընը մէն իտէճէք բասէլէր-
տէ տախի տէյիլ աիր : Իմաի Քօնթ
Վլարէնտընըն մէճիտէ պէյան իթ-
տիլի թէքլիֆի թամիմ իթմէքտէ , վէ
կէնիշճէ մանա իլէ աղնամադտա հիշ
պիր մահզուր վէ ապէսիաթ տախի
կէօրիւնէմէզ :

— Քօնթ Պուլ : Սարտէնեա մու-
րախաար Քօնթ Վսալուր , աիկէր
մէճիտէ Քօմա մէմալիքինէ Վւսթ-
րիա աքէրինին տուխուլ իթտիլինի
զէքր իթտիքտէ , ախէր պիր տէվլէթ
աքէրինին տախի պու մէմալիքէ տա-
վէթ օլունտուզու իւզէրինէ սիւ-
քիւթ իթմիշ իաի : Պու կիւնքի կիւն
տախի 1821 սէնէսի , Վւսթրիա տէվ-
լէթինին աքէր իլէ Վարօլի տէվլէ-
թինէ տուխուլ իթտիլինի զէքր իթ-
տիքտէ , Վւսթրիա տէվլէթինին պու
մուամէլէսի , օլ էսնատէ Վայսախ
պէլտէսինէ ճէլպ օլունան պէշ պէօ-
յիւք տէվլէթլէր մուրախաարը
նըն դարարը իլէ օլտուզունու տախի

պէ՛յան իթմէ՛յէ ունութմուշ տուր :
 Պու իբի հարտէ տախի Վօնթ Վա-
 վուր, Աւսթրիա տէվլէթինի քէնտի
 պաշնա, վէ քէնտի բէյը միւսթա-
 գիլի իւղտէ հարէքէթ իթմիշ կիպի
 կէօսթէրմիշ օրաուղունտան, պունու
 Աւսթրիա մուրախսաարը գապուլ
 իտէմէղ :

Սարտէնեա մուրախսարնըն գիբը
 իթտիլի մատտէ, եանի Աւսթրիա
 տէվլէթինին Նարօլիյէ գուվլէի ա-
 քէրիյէ իլէ միւտախէլէսի, Վայպախ
 մէճիսի միւղաքէրէ վէ գարարնտան
 զուհուր իթմիշ օլմաղ իլէ, Վօրա
 Վլարէնարնըն պու պապտէ պէյան
 իթտիլի նիյէթ իւ էֆրեարէ, թէ-
 մամի իլէ մուվաֆապաթը օրաուղու
 տախի աշիբեար արը :

Պու մագուլէ պիր հալ թէբրա-
 րէն զուհուր իտէպիլիբ օրաուղուն-
 տան, պէշ պէօիւք տէվլէթլէրին
 գարարը իճասընտան օրարադ, պէօլէ
 պիր աքէրլէ թէվասսիւթ լաղրմ կէլ-
 տիլի հարտէ, իբինճի սընրֆտան օրան
 պիր տէվլէթ իխթարաթընը, Աւս-
 թրիա տէվլէթինին գապուլ իտէմէյէ-
 ճէյինի, Աւսթրիա մուրախսաարը

մէ՛ ճիւստէ՛ պէյան խտէրլէր :

Պու՛ ճիւմլէ՛ իլէ՛, մաաամ՝ քի՛
Քօնթ՝ Վլարէնարնըն պու թէքլիֆի
ինաանիլէթին խայրընա տէլալէթ իւ
տէր պիր քէյֆիէթ աիր, Քօնթ
Պուլ պունուն գաարինի թադաիր
վէ թահսիյն խաիւպ, անճադ պունա
պիր կէնիշ մանա վէրիլիպ, Վւսթրիա
տէվլէթինին գապուլ իթմէտիլի ու
սուլարա վէ հիւքիւմաթը շէրիլէ
եէրլէրինէ կէլէն հիւքիւմաթը մու
վադգաթայա տախի շումուլի օլմա
սընա ըսրար օլունտուզու հարտէ,
Վւսթրիա տէվլէթինին պունու գա
պուլ խտէմէյէճէյինի տախի աշիքէա
րէն մէ՛ ճիւստէ՛ պէյան խտէր :

Քէզալիք խլթիտաատէն պէրիւ
մէշվէրէթ տէ իթթիֆադը ումումի
յէ, վէ խալիտէթը միւթէգապիլէ
պուլունտուզունտան, մէ՛ ճիւսին խիւ
թամ պուլաճադը վադթար պադը
պէօլէ կիւճէ կէլէճէք մէսէլէլէր
մէյտանա գօնուլարադ շու իթթիֆադ
վէ խալիտէթին պօզուլմասընա վէսիլէ
վէրիլմէմէսի իշիւն տախի էմէլ վէ
արզիւ ըզհար խտէր :

Քօնթ Վալուր պու թաֆսիլաթ-

տէն խօշնուտիցէ թ վէ մէմնուհիցէ թ
ըզհար խաբւս , օլ վէճհ իլէ մէճլիտէ
արգ օլունան թէքլիֆ հէր նէ սիւ-
րէ թ քէսս խտէր խտէ օ սիւրէ թէ մու-
վաֆադաթ կէօստէրէճէյինի տախի
մէճլիտէ պէյան խտէր :

Պու միւրբեպէմէնին իւղէրինէ ,
սիւթիւն մուրախաաւար , սլունտան
պէօլէ տէվլէ թլէրի պէյնիտէ պիր
պէօլիւք գիլ իւ գալ վէ մուարադա
գուհուր ի թախի հարտէ , սիլահա
տաւրանմադտան էվիլէլ , տօսթ պիր
տէվլէ թ թէվասիւթիւնէ միւրաճա-
աթ ի թմէլէրինէ , պէլ ումու մէմէլ
վէ արգու կէօսթէրիլէր :

Պատէհու , մէշվէրէ թտէ վէքիլէ-
րի օլմայան տէվլէ թլէրին տախի , սլու-
ուսուլէ հիւրմէ թ վէ րայէ թ կէօս-
թէրէճէքլէրի տախի էմէլ վէ արգու
օլունուս , սլունուն տախի մադա-
թայա գայա օլունմասրնը մուրախ-
խաաւար մաթլուս խտէրլէր :

(Պու հեղուէ խաբախաաւար էմու իքեքեքե :)

ԵՒՐՄԻ ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԻՃԼԻՍ
ՄԱԶՊԱԹԱՍԸ

16 ԱՊՐԷԼ 1856

Աւսթրիա , Ֆրանսա , Ինկլիթեր-
րա , Իրուսիա , Իուսիա , Սարտէնիա
վէ Օսմանլը մուրախիսաալարը հաղըր
օլաուզարը հարտէ ,

Ալէշէն մէճլիսին մաղպաթասը օ-
ղուճուսղ գապուլ օլուճուր :

— Բօնթ Օրլօֆ , տէվլէթի թէ-
րաֆրնտան մաթլուսղ իթալի , թա-
լիմաթ վիւրուա իթմիշ օլմաղ իլէ ,
23 իւնճիւ մէճլիս մաղպաթասընըն
էն սօն պէնտինտէն էվլէլթի պէնտին-
տէ մաւհարրէր օլան թէրլիֆի , Իու-
սիա տէվլէթինին քեամիլէն գապուլ
իթմիշ օլաուզուճու մէճլիսէ պէյան
իտէր :

Ալէշէն մէճլիս մաղպաթասընա
րապթ օլուճուճագ հուգուգու պահ-
րիլէ միւսէվլէտէսի տախի գրաաթ օ-
լուճուսղ , սապրդա վէրիլէն գարարէ
մաւփաֆրդ օլաուզուճուան , գապուլ
օլուճարագ մուրախիսաալար թէրա-
ֆրնտան սրբասը իլէ իմղա օլուճուր :

— Բօնիթ Վալէփօքինին Թէքլիֆի
 իւզքէ, մէզքիւր գարարտա պէյան օ-
 լունան տէօրթ մատտէնին տախի, պի-
 ըի պիքինատէն պրրմամար մէնֆաա-
 թը ումումիյէտէն պուլունմաղ իլէ,
 պունուէն պէօյլէճէ թագաիր օլուն-
 տուզու պու կիւնքի մաղպաթայա
 տախի գայա օլունմար մաթլուպ օ-
 լունուր = Վէ մուճիպինճէ մուրախ-
 խասլար շու վէճճիլէ գարար վէրիլ-
 լէր = Պու մուգավէլէյի խնգա խտէն
 տէվլէթլէր, քէզայիք խնգա իթմէյե-
 ըէք եալընըղ մուփաֆագաթ կէօսթէ-
 ըն տէվլէթլէր տախի, ճէնկ վագ-
 թընտա հուգուգու պահրիյէնին իճ-
 րասընա միւհթամճ օլտուգտա, պու
 մուգավէլէտէ պէյան օլունան տէօրթ
 մատտէնին ահքեամընտան խարըմտա
 պաշգա պիր մուգավէլէ թանդիմինե
 հուգուգ վէ սէլահիյէթլէրի օլմայա-
 ճագ սրր =

Բուսիա մուրախխասընըն պիր իխ-
 թարը իւզքէ, պու սօն գարարըն տա-
 խի կէրիյէ հիւքմիւ օլմայաճաղընտան,
 պունտան էվվէլ պու պապատէ ագ-
 տէմճէ հէր նէ մուգավէլէ օլմուշ ի
 սէ, պունլարըն խպթալընա եիւրիւն

մէջէ ճէշինէ տախի պաշգաճա գարար
վէբիւր :

— Վօնթ Օրլօֆ : Մէշվէրէթատէն
տաղրմադաան էվիէլ, Վօնթ Վ ալէվա-
քինին հիյնի միւքեալէմէտէ վազի օ-
լան ախրայէթ վէ հիմմէթինտէն նաշի
ալէլ ումուժ պիր թէշէքքիւր օլու՛ն-
մասրնը քեաֆֆէի մուրախաալարա
թէքլիֆ խաիւպ, « Վօնթ Վ ալէվաքի,
իւք մէճլիտտէ, միւքեալէմէմիլլին պիր
նէթիճէյի խայրիլէ վէ միւսթահսէնէ
պուլմասրնա էմէլ վէ արզու կէօս-
թէրմիշ խաի, միւշարալէյնի պու է-
մէլ վէ արզուսի պու կիւնքի կիւն
գուվիէտէն ֆիիլէ կէթիբիլմիշ խա-
տէ, պու՛նու պաշլըճա բէխի մէճլի-
սի միւքեալէմէ օլան պու զաթլն
մուամէլթաթ խալիտէ վէ տիլնէվաղա-
նէսինէ համլ իթմէք հադիդէթը հա-
լէ շէհատէթ իթմէքարիր : Միւշարա-
լէյնի պու աթվարը նաղիքէսի, մէճ-
լիտէ տէրէճէյի իֆրաթատէ թէյսիր
իթմիշ օլուուղու՛նաան պու՛նու պիլ-
մէք վէ թանրմադ ճիւմլէմիլլին վա-
ճիպէյի զիմմէթի աիր, Վստի, պիւ-
թիւն մէճլիս թէրաֆրնաան պու
պապաէ Վօնթու միւշարալէյնէ պիր

արդը թէ շէքքիւր վէ սէնա ի թաղիմ
հալանէ, զանն խոնրիմ. քեաֆֆէի
մուրախաաւարնն էմէլ վէ միւրաար-
նա մուվաֆըզ պիր հարէքէթ ի թ-
միշ օլուրումն անտի :

Վօնթ Վլարէնարն Վուսիա մու-
րախաաւարնն պու թէքլիֆինն թէլ-
եիա վէ թասաիզ ի թաիքանէ, պիւ-
թիւն մուրախաաւար էզճանն իւ աիլ
պու թէքլիֆի գապուլ վէ իճրասան
սօղրա, մազպաթայա տախի մախ-
սուսճա գայա օլունմասրնը մաթլուպ
խոնրէր :

Վօնթ Վալէվաքի, մուրախաա-
ւարնն, հազգընտա վադի օլան պու
հիւրմէթ վէ թէվէճճիւ հլէրինանէն
նաշի գարպանէն թէ շէքքիւր իաիւպ,
հիյնի միւքեալէմէանէ, պիլ մուգապէ-
լէ քեաֆֆէի մուրախաաւար թէ-
րաֆլէրինանէն տախի նէ մէրթէպէ
միւսախա վէ նէվաղիշքեարանէ հա-
րէքէթ կէ օսթէրիլաիլինն տախի թաֆ-
սիլ խոնրէք, քէնտի թէրաֆլէրինանէն
տախի մուրախաաւարա մախսուսճա
արդը շիւքրանիլէթ խոնր : Պատէհու-
պու վէճհ իլէ քեամիլէն վէ թէլէմ
միւնէն սէրմէնղիլի մէրամ վէ մազսէ-

տէ վաստ օրնադա մաւ վաճաքս օւ
տու գրարընտան նաշի , մուրախա
լար եէ կախիկէ քինի է գճան իւ ախ
Թարթիք վէ Թէ պրիք խտէրէր :

— Իշ սու մաղպաթա ճիւմիէ մու
վաճէ կէ սինաէ օգու նարադ Թաստիդ
օլու նուր :

(Պոս խնայէ խաբարիտաւոր ինչ ինչերնէր :)

Ի Ի Թ Ն Մ

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130

Ֆ Ի Հ Բ Ի Ս Թ

Պրիմերի մազազամբա	5
Իրիմերի մազազամբա	20
Իւշիւնձիւ մազազամբա	54
Տեօրախւնձիւ մազազամբա	40
Պէշիմերի մազազամբա	80
Ալմընձը մազազամբա	60
Եկախիմերի մազազամբա	78
Ակրիլիմերի մազազամբա	87
Տօգաւզաւնձաւ մազազամբա	99
Օնաւնձաւ մազազամբա	107
Օն պրիմերի մազազամբա	122
Օն իրիմերի մազազամբա	126
Օն իւշիւնձիւ մազազամբա	126
Օն աւ տօրախւնձիւ մազազամբա	135
Օն պէշիմերի մազազամբա	158
Օն ալմընձը մազազամբա	171
Օն եկախիմերի մազազամբա	189
Օն աւ ակրիլիմերի մազազամբա	194
Օն աօգաւզաւնձաւ մազազամբա	196
Երվմերի մազազամբա	200
Երվի պրիմերի մազազամբա	205
Երվի իրիմերի մազազամբա	216
Երվի իւշիւնձիւ մազազամբա	267
Երվի աւ տօրախւնձիւ մազազամբա	279

1875

Received of the Treasurer of the
Board of Directors of the
City of New York
the sum of \$1000.00
for the purchase of
City Bonds

